

การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู วิทยาลัยครูหลวงพระบาง
ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
TEACHING AND LEARNING ADMINISTRATION ON TEACHER CURRICULUM
IN LUANGPRABANG TEACHER TRAINING COLLEGE
LAO PEOPLE'S DEMOCRATIC REPUBLIC

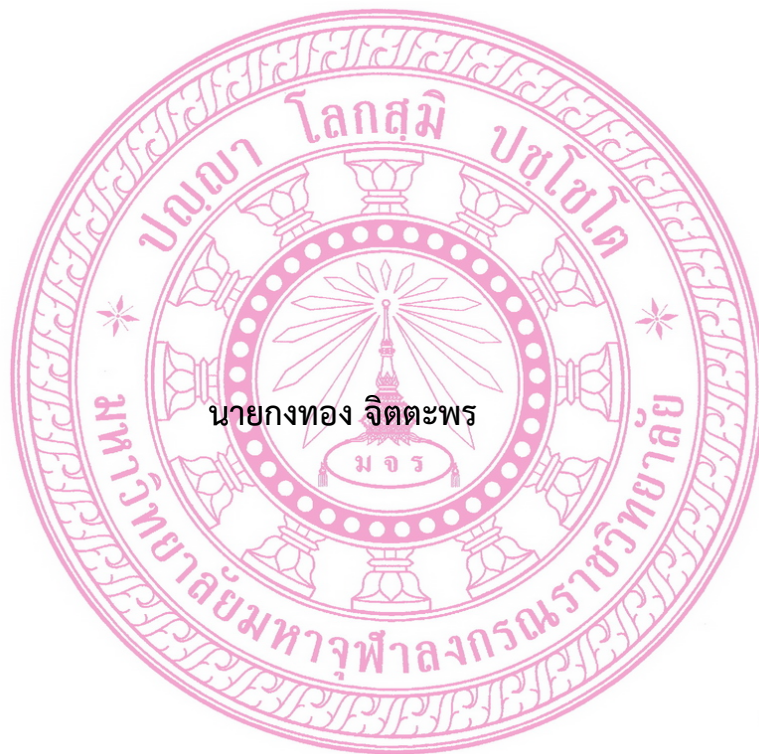

นายกองทอง จิตตะพร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๕๖

การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู วิทยาลัยครูหลวงพระบาง
ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๕๖

(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย)

TEACHING AND LEARNING ADMINISTRATION ON TEACHER CURRICULUM
IN LUANGPRABANG TEACHER TRAINING COLLEGE
LAO PEOPLE'S DEMOCRATIC REPUBLIC

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of
The Requirement for Master Degree of Arts
(Educational Administration)

Graduate School
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
Bangkok, Thailand
C.E. 2013

(Copyright by Mahachulalongkornrajavidyalaya University)

ชื่อวิทยานิพนธ์	: การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครูหลวงพระบาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
ผู้วิจัย	: นายทอง จิตตะพร
ปริญญา	: พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์	: ผศ.ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย พธ.บ., M.Ed., Ph.D. : ดร. ศุภีพร เสวตพงษ์ M.Sc., Ph.D.
วันสำเร็จการศึกษา	: ๒๗/ ก.พ / ๒๕๕๗

บทคัดย่อ

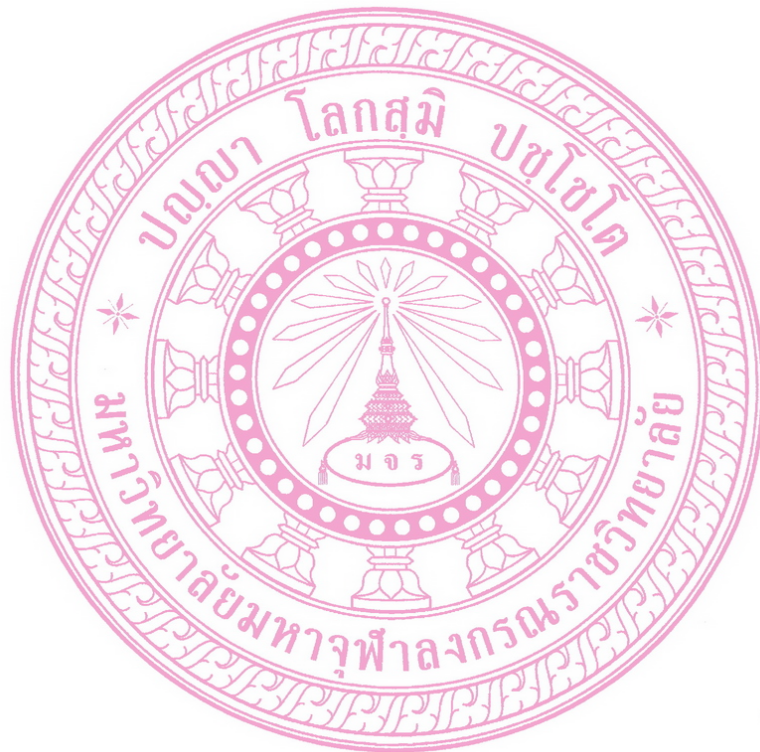
การวิจัยเรื่องการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู ครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ ๑) เพื่อศึกษาการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู ๒) เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู ๓) เพื่อศึกษาปัญหา และแนวทางแก้ไขการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครูซึ่งนักศึกษาจำนวน ๓๗๐ คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One- Way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า

นักศึกษาระดับการศึกษาชั้นปีที่ ๑,๒,๓ และ ๔ มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครูวิทยาลัยครูหลวงพระบาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยภาพรวม ๖ ด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ๖ ด้าน เรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านวัตถุประสงค์ ด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านกระบวนการเรียนการสอน และด้านกิจกรรม ตามลำดับ เปรียบเทียบสภาพความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู วิทยาลัยครูหลวงพระบาง จำแนกตามเพศ พบว่าด้านกิจกรรมแตกต่างกันอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ และข้อที่นักเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างกันในด้านกิจกรรมซึ่งสอดคล้องสมมติฐานที่ตั้งไว้

การวิเคราะห์ปัญหา และแนวทางแก้ไขของนักศึกษาที่มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู วิทยาลัยครูหลวงพระบาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยวิเคราะห์จากแบบสอบถามที่นักศึกษาให้ข้อมูลเพิ่มเติมมานั้น ด้านหลักสูตร ควรสร้างหลักสูตรใหม่ที่มีความทันสมัย ด้านครูผู้สอน ควรมีการส่งเสริมครูในโรงเรียนไปเรียน และอบรมตามสถานที่ต่าง ๆ ขาดการควบคุมเรื่องวัตถุประสงค์ของครูอาจารย์ ด้านกระบวนการเรียนการสอน ควรให้อาจารย์สอนประจำทุกวิชาสอนเต็มเวลาที่กำหนดไว้ ในการเรียนการสอนควรเชิญวิทยากร,ผู้เชี่ยวชาญในด้านสาขาวิชาบรรยายให้ความรู้เพิ่มเติม ด้านสื่อการเรียนการสอน ควรมีอุปกรณ์การเรียนการสอนที่เหมาะสมกับความต้องการของนักศึกษา ควรมีอุปกรณ์ที่ใช้ในการสอนทันสมัย ด้านกิจกรรม ควรมีการจัดกิจกรรมนอกสถานที่มากขึ้น ครูบางท่านควรใช้สื่อให้สอดคล้องกับ

บทเรียน กิจกรรมกลุ่มควรใช้เวลาพอเหมาะทำให้นักศึกษาไม่เกิดความเบื่อหน่าย ควรมีกระบวนการ
สร้างสื่อเพิ่มของครูอาจารย์ ควรสร้างกิจกรรมในห้อง และกิจกรรมมอบหมาย ด้านวัด และ
ประเมินผล การวัดประเมินผลการเรียนของนักศึกษาควรไปตามกฎเกณฑ์ การวัดประเมินผลของครู
ควรร่องไว หน่วยวัด และประเมินผลของโรงเรียนควรร่องไว และอาจารย์ที่ให้คะแนนของนักศึกษา
ต้องไม่ผิดพลาดในการคีย์ข้อมูล

Thesis Title : Teaching and Learning Administration on Teacher Curriculum in Luangprabang Teacher Training College Lao People's Democratic Republic

Researcher : Mr Kongthong Chittaphone

Degree : Master of Arts (Educational Administration)

Thesis supervisory Committee

: Asst. Prof.Dr. Suddhipong Srivichai B.A M.Ed., Ph.D.

: Dr. Suleeporn Savetapong M.Sc., Ph.D.

Date of Graduation : 22 / february / 2014

Abstract

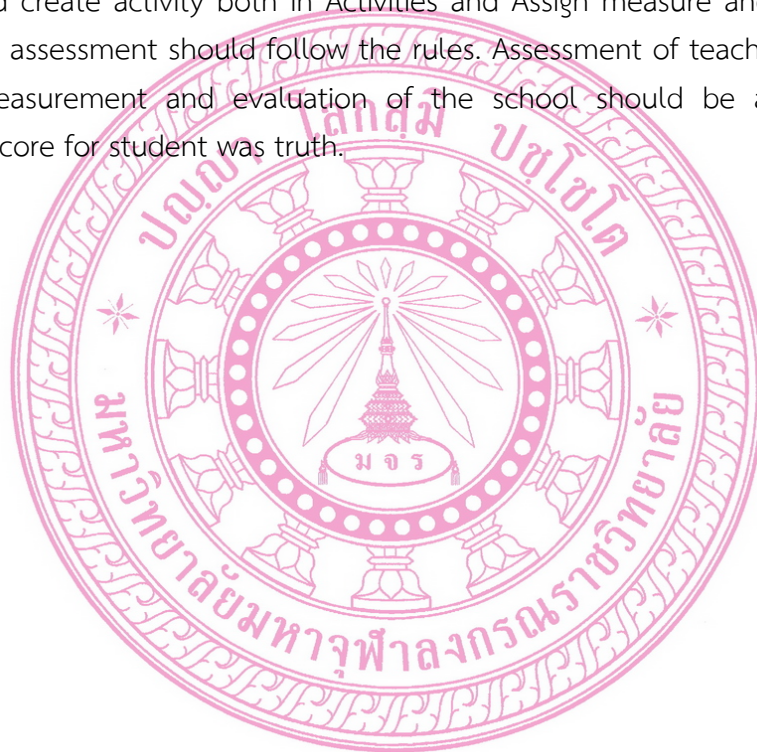
The purposed of this research were: 1) To study teaching and learning administration on teacher curriculum in Luanprabang Teacher Training College 2) To compare the opinions of students with teaching and learning administration on teacher curriculum in Luanprabang Teacher Training College 3) To study the suggestions and guidelines for teaching and learning administration on teacher curriculum in Luanprabang Teacher Training College. An example groups of students amount 370 people and used collect the data to analyzed is finding the frequency, percentage , mean and standard deviation and test for the (t-test) , one-way analysis of variance (One. - Way ANOVA).

The results showed that

The Students opinion on teaching and learning administration on teacher curriculum in Luanprabang Teacher Training College, Lao People 's Democratic Republic as a whole had maximum. considering it was found that in the six areas Ascending Descending include instructional media, the measurement of results curriculum and teachers, the method of teaching and activity, compare the opinions of students with teaching and learning administration on teacher curriculum in Luanprabang Teacher Training College and separated sex showed that the overall difference was statistically significant at 0.05 and the students have a different opinion on the activity which is consistent hypothesis.

The problems Analysis and suggestions of students with teaching and learning administration on teacher curriculum in Luanprabang Teacher Training College, Lao People 's Democratic Republic. The analysis of questionnaires, students gave more information on course, it should create a new course with modernization. teacher Should be encouraged to learn academically in school. And training places Scholars

still lack of control, the assessment of teachers. The teaching process should be taught every subject taught full time prescribed. In the course should be invited speakers, experts in the field to lecture knowledge. The medium of instruction Equipment should be teaching to suit the needs of students, Should have the modern equipment used in teaching activities should be arranged more outings. Some teachers use the media to reflect on the lesson. Activities should take no more than a sufficient cause student boredom. Should the media creation process of teachers, Should create activity both in Activities and Assign measure and evaluate student learning assessment should follow the rules. Assessment of teachers should be sensitive measurement and evaluation of the school should be active and teacher ratings score for student was truth.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้จะสำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์จากบุคคลที่มีความรู้ความสามารถหลายท่านโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย ประธานกรรมการที่ปรึกษา ดร. ศุภพร เศวตพงษ์ เป็นกรรมการซึ่งได้ให้คำแนะนำปรึกษาและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขทำให้วิทยานิพนธ์ลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญทั้ง ๕ ท่านประกอบไปด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมศักดิ์ บุญปู่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อินฉา ศิริวรรณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สีน งามประโคน รองศาสตราจารย์.พิเศษ ดร. วิชชุดา หุ่นวิไล ดร.กิตติ กอบัวแก้ว อาจารย์พิเศษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ที่กรุณาให้คำแนะนำ และแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบคุณท่าน ดร. บุญชัย จันทร์ศรีนา เลขานุการเอก หัวหน้าแผนกศึกษาศานตมูลลาวประจำประเทศไทยที่ให้ความสะดวกในด้านเอกสารและขออนุญาตเก็บข้อมูลที่ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเพื่อทำการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบคุณอธิการบดีมหาวิทยาลัยแห่งชาติลาวนครหลวงเวียงจันทน์ อาจารย์สำรว สุธียไทย ผู้อำนวยการวิทยาลัยครูหลวงพระบางและอาจารย์ทุก ๆ ท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลในการวิจัย และนักศึกษาทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามในการทดสอบเครื่องมือการวิจัย

ขอขอบคุณ พี่ชาย พี่สาว และญาติพี่น้องที่เกี่ยวข้องกับการเขียนบทวิทยานิพนธ์ของผู้วิจัย และขอบคุณทุกท่านที่เป็นกำลังใจสำคัญในการศึกษาจนสำเร็จ และสิ่งที่เป็นประโยชน์มีคุณค่าอันพึงประสงค์มีจากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ขอมอบเครื่องหมายของความกตัญญูบูชาบิดา-มารดาครูอาจารย์ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่านที่มีส่วนวางรากฐานทางการศึกษาให้แก่ผู้วิจัยในครั้งนี้

นายกทอง จิตตะพร

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ ภาษาไทย	(ก)
บทคัดย่อ ภาษาอังกฤษ	(ค)
กิตติกรรมประกาศ	(จ)
สารบัญ	(ฉ)
สารบัญแผนตาราง	(ช)
สารบัญแผนภูมิ	(ซ)
บทที่ ๑ บทนำ	
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๓
๑.๓ ปัญหาที่ต้องการทราบ	๓
๑.๔ ขอบเขตการวิจัย	๓
๑.๕ สมมติฐานการวิจัย	๔
๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	๔
๑.๗ ประโยชน์ที่ได้รับ	๕
บทที่ ๒ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
๒.๑ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร วิชาชีพครู	๙
๒.๑.๑ ทฤษฎีการเรียนรู้	๙
๒.๒ มโนทัศน์ที่สำคัญเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาชีพครู	๑๕
๒.๒.๑ การสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	๕๕
๒.๓ การจัดการเรียนการสอนใน ส ป ป.ลาว โดยทั่วไป	๖๐
๒.๔ แนวทางการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู	๖๕
๒.๔.๑ ด้านหลักสูตรวิชาชีพครู	๖๕
๒.๔.๒ ด้านครูผู้สอน	๖๗
๒.๔.๓ ด้านกระบวนการเรียนการสอน	๖๘
๒.๔.๔ ด้านสื่อการเรียนการสอน	๖๙
๒.๔.๕ ด้านกิจกรรม	๗๑
๒.๔.๖ ด้านวัด และประเมินผล	๗๖

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
๒.๕ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
๒.๕.๑ งานวิจัยภายในประเทศ	๙๒
๒.๕.๒ งานวิจัยต่างประเทศ	๙๒
๒.๖ กรอบแนวคิดในการวิจัย	๙๖
บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย	
๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	๑๐๐
๓.๒ การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๑๐๐
๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๑๐๑
๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล	๑๐๑
๓.๖ วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	๑๐๓
๓.๗ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	๑๐๔
บทที่ ๔ ผลการวิจัย	
๔.๑ สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	๑๐๗
ตอนที่ ๑ การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบ แบบสอบถาม วิทยาลัยครูหลวงพระบาง	๑๐๘
ตอนที่ ๒ การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตาม หลักสูตรวิทยาลัยครูหลวงพระบาง	๑๑๑
ตอนที่ ๓ การเปรียบเทียบความคิดเห็นการจัดการเรียนการสอนตาม หลักสูตรวิชาชีพครู วิทยาลัยครูหลวงพระบาง ตามตัวแปรต้น เพศ อายุ กำลังศึกษาชั้นปี และ คณะที่กำลังศึกษาชั้นปี คณะที่กำลังศึกษา สถานที่พัก สถานภาพทางครอบครัว และ แรงจูงใจที่เข้ามาเรียนแตกต่างกัน	๑๑๘
ตอนที่ ๔ วิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ไขเกี่ยวกับการจัดการเรียน การสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครูวิทยาลัยครูหลวงพระบาง	๑๓๔
บทที่ ๕ สรุปอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
๕.๑ สรุปผลการวิจัย	๑๔๐
๕.๒ สรุปผลการทดสอบสมมุติฐาน	๑๔๓
๕.๓ อภิปรายผล	๑๔๔
๕.๓ ข้อเสนอแนะ	๑๕๐

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บรรณานุกรม	๑๕๑
ภาคผนวก	๑๕๕
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	๑๕๗
แบบสอบถามเพื่อการวิจัยภาษาลาว	๑๖๙
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย	๑๗๑
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ คุณภาพ เครื่องมือการวิจัย	๑๗๗
ภาคผนวก ง รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย	๑๘๓
ภาคผนวก ฉ หนังสือรับรองปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน	๑๘๕
ประวัติผู้วิจัย	๑๘๗

สารบัญแผนตาราง

ตารางที่	หน้า
๔.๑ แสดง จำนวน และค่าร้อยละของนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ	๑๐๘
๔.๒ แสดงจำนวน และค่าร้อยละของนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ	๑๐๘
๔.๓ แสดงจำนวน และค่าร้อยละของนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามกำลังศึกษาชั้น	๑๐๙
๔.๔ แสดงจำนวน และค่าร้อยละของนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามกำลังศึกษาคณะ	๑๐๙
๔.๕ แสดงจำนวน และค่าร้อยละของนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานที่พัก	๑๑๐
๔.๖ แสดงจำนวน และค่าร้อยละของนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพทางครอบครัว	๑๑๐
๔.๗ แสดงจำนวน และค่าร้อยละของนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามแรงจูงใจที่เข้ามาเรียน	๑๑๐
๔.๘ แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีวะครูวิทยาลัยครูหลวงพระบาง	๑๑๑
๔.๙ แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีวะครูวิทยาลัยครูหลวงพระบางด้านหลักสูตร	๑๑๒
๔.๑๐ แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีวะครูวิทยาลัยครูหลวงพระบางด้านครูผู้สอน	๑๑๓
๔.๑๑ แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีวะครูวิทยาลัยครูหลวงพระบางด้านกระบวนการเรียนการสอน	๑๑๔
๔.๑๒ แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีวะครูวิทยาลัยครูหลวงพระบางด้านสื่อการเรียนการสอน	๑๑๕
๔.๑๓ แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีวะครูวิทยาลัยครูหลวงพระบางด้านกิจกรรม	๑๑๖
๔.๑๔ แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีวะครูวิทยาลัยครูหลวงพระบางด้านวัด และประเมินผล	๑๑๗
๔.๑๕ แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการทดสอบค่าที (t-test) การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีวะครูวิทยาลัยครูหลวงพระบางจำแนกตามเพศ	๑๑๘
๔.๑๖ แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีวะครู วิทยาลัยครูหลวงพระบาง จำแนกตามอายุ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way Analysis of Variance: ANOVA)	๑๑๙

สารบัญแผนตาราง

ตารางที่	หน้า
๔.๑๗ แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู วิทยาลัยครูหลวงพระบาง จำแนกตามอายุ ด้านครูผู้สอนโดยภาพรวม ตามวิธี LSD (Lease significance difference)	๑๒๐
๔.๑๘ แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู วิทยาลัยครูหลวงพระบาง จำแนกตามกำลังศึกษา ชั้นปี โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way Analysis of Variance: ANOVA)	๑๒๑
๔.๑๙ แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู วิทยาลัยครูหลวงพระบาง จำแนกตามคณะ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way Analysis of Variance: ANOVA)	๑๒๒
๔.๒๐ แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู วิทยาลัยครูหลวงพระบาง จำแนกตามคณะ กระบวนการเรียนการสอนโดยภาพรวม ตามวิธี LSD (Lease significance difference)	๑๒๓
๔.๒๑ แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู วิทยาลัยครูหลวงพระบาง จำแนกตามสถานที่พัก โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way Analysis of Variance: ANOVA)	๑๒๔
๔.๒๒ แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู วิทยาลัยครูหลวงพระบาง จำแนกตามสถานที่พัก กระบวนการเรียนการสอนโดยภาพรวม ตามวิธี LSD (Lease significance difference)	๑๒๕
๔.๒๓ แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู วิทยาลัยครูหลวงพระบาง จำแนกตามสถานภาพทางครอบครัว โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way Analysis of Variance: ANOVA)	๑๒๖
๔.๒๔ แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของความคิดเห็นของ นักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู วิทยาลัยครูหลวงพระบาง จำแนกตามสถานภาพครอบครัว ด้านหลักสูตรโดยภาพรวม ตามวิธี LSD	๑๒๗

สารบัญแผนตาราง

ตารางที่	หน้า
๔.๒๕ แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของความคิดเห็นของ นักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู วิทยาลัยครูหลวงพระบาง จำแนกตามสถานภาพครอบครัว ด้านครูผู้สอนโดยภาพรวม ตามวิธี LSD (Lease significance difference)	๑๒๗
๔.๒๖ แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของความคิดเห็นของ นักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู วิทยาลัยครูหลวงพระบาง จำแนกตามสถานภาพครอบครัว ด้านกระบวนการเรียนการสอนโดยภาพรวม ตามวิธี LSD (Lease significance difference)	๑๒๘
๔.๒๗ แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของความคิดเห็นของ นักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู วิทยาลัยครูหลวงพระบาง จำแนกตามสถานภาพครอบครัว ด้านสื่อการเรียนการสอนโดยภาพรวม ตามวิธี LSD (Lease significance difference)	๑๒๘
๔.๒๘ แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของความคิดเห็นของ นักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู วิทยาลัยครูหลวงพระบาง จำแนกตามสถานภาพครอบครัว ด้านกิจกรรมโดยภาพรวม ตามวิธี LSD (Lease significance difference)	๑๒๙
๔.๒๙ แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของความคิดเห็นของ นักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู วิทยาลัยครูหลวงพระบาง จำแนกตามสถานภาพครอบครัว วัดและประเมินผลโดยภาพรวม ตามวิธี LSD (Lease significance difference)	๑๒๙
๔.๓๐ แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู วิทยาลัยครูหลวงพระบาง จำแนกตามสถานภาพทางครอบครัว โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way Analysis of Variance: ANOVA)	๑๓๐
๔.๓๑ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู วิทยาลัยครูหลวงพระบาง จำแนกแรงจูงใจเข้ามาเรียน โดยภาพรวม พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕	๑๓๑
๔.๓๒ แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของความคิดเห็นของ นักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู วิทยาลัยครูหลวงพระบาง จำแนกตามแรงจูงใจเข้ามาเรียน ด้านหลักสูตรโดยภาพรวม ตามวิธี LSD	๑๓๑

สารบัญแผนตาราง

ตารางที่	หน้า
๔.๓๓ แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของความคิดเห็นของ นักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพระดับปริญญาตรี วิทยาลัยครูหลวงพระบาง จำแนกตามแรงจูงใจเข้ามาเรียน ด้านกิจกรรมโดยภาพรวม ตามวิธี LSD (Lease significance difference)	๑๓๒
๔.๓๔ แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของความคิดเห็นของ นักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพระดับปริญญาตรี วิทยาลัยครูหลวงพระบาง จำแนกตามแรงจูงใจเข้ามาเรียน ด้านเฉลี่ยรวมโดยภาพรวม ตามวิธี LSD (Lease significance difference)	๑๓๓
๔.๓๕ แสดงจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับปัญหา และทางแก้ไข ที่มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพระดับปริญญาตรี	๑๓๔
๔.๓๖ เสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหา ผู้วิจัยได้ศึกษาวิเคราะห์จากแบบสอบถามที่นักเรียนเสนอแนะมาใน ๖ ด้าน	๑๓๖

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
๑. แสดงการสอนบูรณาการแบบสอดแทรก	๕๗
๒. แสดงการสอนบูรณาการแบบขนาน	๕๘
๓. แสดงการสอนบูรณาการแบบสหวิทยาการ	๕๘
๔. แสดงการสอนแบบบูรณาการแบบข้ามวิชา	๕๙
๕. โครงสร้างการบริหารงานวิทยาลัยครูหลวงพระบาง	๘๙
๖. โครงสร้างหน่วยงานที่ทำงานวิทยาลัยครูหลวงพระบาง	๙๑
๗. แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย	๙๙

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษานับว่าเป็นรากฐานที่สำคัญอย่างยิ่งประการหนึ่งในการสร้างสรรค์พัฒนาให้เกิดความเจริญก้าวหน้า และแก้ปัญหาต่างๆในสังคม เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนามนุษย์ให้มีคุณภาพในทุกๆด้านทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง ซึ่งถือว่ามีคามจำเป็นต้องเริ่มต้นทางการศึกษาถ้าหากบุคคลในสังคม มีการศึกษาดีสิ่งเหล่านี้ก็จะดีตามไปด้วย และการศึกษานี้ก็เป็นการกระทำที่ทำให้คนได้พัฒนาตนเองในด้านต่างๆและช่วยพัฒนาชีวิตให้ดีขึ้น ตั้งแต่การวางรากฐานการพัฒนาชีวิต การพัฒนาศักยภาพและสร้างให้มีความสามารถด้านอื่นๆที่จะดำรงชีพ พร้อมนั้นการเรียนรู้ยังประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุขรู้เท่าทันต่อความเปลี่ยนแปลง เป็นพลังสร้างสรรค์พัฒนาประเทศได้อย่างยั่งยืน “เรื่องความรู้และความเข้าใจในสิ่งใดหนึ่งที่ได้มาคือ การเรียนรู้” ในยุคปัจจุบันเป็นยุคที่มีความก้าวหน้าสปีดและเป็นยุคที่เอทีเพื่อพัฒนาและทันเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในปัจจุบันและอนาคตที่ยังไม่มาถึงมนุษย์ก็ต้องคำนวณเอาไว้ว่าสิ่งนั้นควรจะเกิดขึ้นเมื่อไร ปีไหนนั้นแสดงว่าคนเราต้องการอยากรู้จึงต้องมีส่วนร่วมในการศึกษาเพื่อให้ได้สิ่งที่ตนเองต้องการและให้เทียบเท่ากับขบวนการเรียนรู้ในโลกนี้ดังนั้นจึงเกิดมีการศึกษาเนื่องจากการศึกษาเป็นหนทางที่พาให้มนุษย์รู้หนังสือและสร้างความก้าวหน้าให้มนุษย์ได้ยุคนี้เรียกกันว่ายุคโลกาภิวัตน์ที่มีความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัยและรวดเร็วเศรษฐกิจการเมืองสังคมมีการเปลี่ยนแปลงไปทุกๆวันข้อมูลข่าวสารทุกวันก็ต้องเรียนรู้เพื่อพัฒนาความไม่หยุดยั้งความล้ำสมัยเครื่องมือสื่อสารด้านการประกอบอาชีพของครูก็ต้องทันสมัยเพื่อรองรับประสิทธิภาพของความรู้และนำส่งความรู้สู่สังคมอย่างเป็นสากลและเที่ยงตรงเนื่องจากว่าต้องการพัฒนาและก้าวหน้าจึงต้องมีหลักสูตรอย่างแน่นอน และทันสมัยมาใช้เข้าในการเรียนการสอนของครูสิ่งดังกล่าวนี้เป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งเพราะให้เหมาะสมและสอดคล้องกับภาคส่วนกระทรวงเช่น กระทรวงศึกษาธิการ และภาคส่วนที่มีส่วนร่วมอื่นๆ ยุคนี้คือยุคของไอทีคือยุคการศึกษาที่จำเป็นจะต้องเรียนรู้เพื่อพัฒนาการด้านสัพพการมนุษย์ให้มีคุณภาพทั้งขับเคลื่อนประเทศให้เจริญก้าวหน้าทางการศึกษา

ปัจจุบันแม้สถานการณ์จะเปลี่ยนแปลงไปตามกระแสโลกาภิวัตน์ แต่เนื่องจากแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙) นั้น เป็นแผนระยะยาวที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติ (พ.ร.บ.) การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ จึงเห็นควรให้คงปรัชญาหลัก เจตนารมณ์ และวัตถุประสงค์ของแผนฉบับเดิมไว้ แล้วปรับปรุงในส่วนของนโยบายเป้าหมาย และกรอบการดำเนินงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

การจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙)ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงยึดทางสายกลางอยู่บนพื้นฐานของความสมดุลพอดี รู้จักพอประมาณ อย่างมีเหตุผล มีความรอบรู้เท่าทันโลก เพื่อมุ่งให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนและความอยู่ดีมีสุขของคนไทย เกิดการบูรณาการแบบองค์รวมที่ยึด “คน” เป็นศูนย์กลางของการพัฒนาอย่างมี “คุณภาพ” ทั้งด้าน

เศรษฐกิจ สังคม การเมือง สิ่งแวดล้อม เป็นแผนที่บูรณาการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และกีฬากับการศึกษาทุกระดับ รวมทั้งเชื่อมโยงการพัฒนาการศึกษากับการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี เป็นต้น โดยคำนึงถึงการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต^๑

การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครูก็เป็นกระบวนการหนึ่งที่ทำให้มีระบบแบบแผน โครงสร้างที่ถูกต้องในการจัดการเรียน สามารถพัฒนาบุคลากรผู้ที่เรียนรู้ด้านการเป็นครูมีความถูกต้องและเที่ยงตรงเพื่อนำไปพัฒนาประเทศชาติ สร้างคนให้มีคุณภาพทางการศึกษา เป็นโครงสร้างเพื่อพัฒนาสังคม วัฒนธรรมเป็นอย่างดี วิชาครูเป็นวิชาเลิศล้ำกว่าวิชาไหนเพราะวิชาครูสอนให้คนทั่วโลกเป็นคนดี มีความรู้ด้านศีลธรรม จริยธรรม เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ถ้าหากเราสามารถสร้างครูคนหนึ่งที่ดีได้ก็ถือว่า เราสามารถสร้างบุคลากรในโลกเพิ่มอีกเป็นล้านคน เพราะครูเป็นผู้สอน และให้ความรู้โดยตรงไปตรงมาตามหลัก และแนวทางที่ดี

วิทยาลัยครูหลวงพระบางเป็นสถานที่เรียนรู้เกี่ยวกับวิชาชีพครู และพัฒนาทางด้านการศึกษามานานสร้างให้คนผู้ที่จะมาเป็นครูมีคุณภาพ และมีคุณสมบัติเพียบพร้อม วิทยาลัยครูสังกัดอยู่กรมสร้างครูกระทรวงศึกษาธิการ และห้องเทียบมีหน้าที่สร้างบุคลากรให้เป็นคนดี มีความรู้พร้อมที่จะรับใช้ชาติ วิทยาลัยครูหลวงพระบางได้แบ่งคณะเรียนออก ๔ คณะคือ คณะสังคมศาสตร์ คณะธรรมชาติ คณะภาษาอังกฤษ คณะอนุบาล-ประถม และแบ่งออกเป็นหลายวิชาเรียน เช่น ครูคณิตศาสตร์ ครูประวัติศาสตร์ ครูภูมิศาสตร์ ครูวรรณคดี ครูภาษาลาว ครูฟิสิกส์ศาสตร์ ครูเคมีศาสตร์ ครูภาษาฝรั่งเศส ครูภาษาอังกฤษ ครูอนุบาล-ประถม นอกจากนั้นวิทยาลัยครูหลวงพระบางยังจัดการอบรมเกี่ยวกับการเรียนการสอนหลากหลายประเภทอีกด้วยเช่น อบรมด้านหลักสูตร อบรมการจัดการเรียนการสอน อบรมด้านการใช้สื่อ อื่นๆ

ทางวิทยาลัยครูเป็นสถานที่พัฒนาการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องตั้งแต่สมัยฝรั่งเศสซึ่งคราวก่อนเปิดการสอนเป็นภาษาฝรั่งเศสโดยตรงสามารถเปิดสอนบางวิชา และเน้นพัฒนา ๖ จังหวัดภาคเหนือ และสามารถยกระดับครู ข้าราชการ นอกจากนั้นวิทยาลัยครูยังสร้างชื่อเสียงทางด้านบุคคลกรให้เป็นคนดีในสังคมอีกด้วย เนื่องจากวิทยาลัยครูหลวงพระบางมีการจัดการเรียนการสอนต้องการพัฒนา และหาข้อมูลเพิ่มเติมเช่น ด้านความรู้ และประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร จึงต้องการศึกษาวิธีการ และแนวคิดทฤษฎีเพิ่มเติมให้มากกว่าเดิม ค้นคว้าหาความรู้ใหม่ๆเพิ่มขึ้น

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาหาความรู้ใหม่ๆในการเรียนการสอนเพิ่มเติมและพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนวิทยาลัยครูหลวงพระบางให้ดียิ่งขึ้น และเป็น

^๑ แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง, (พ.ศ. ๒๕๔๕ - ๒๕๕๙), ที่ประชุมคณะรัฐมนตรี นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ, นายกรัฐมนตรี, (วันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๓), หน้า ๑๕.

^๒ คู่มือครูวิทยาลัยครูหลวงพระบาง ประเทศสาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชนลาว, (๑๙๙๗), หน้า ๑-๔.

^๓ ข้อตกลงว่า ด้วยมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาแห่งชาติ ระดับอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, (พิมพ์ที่กลุ่มกรมอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว พ.ศ. ๒๕๕๑), หน้า ๑.

^๔ กฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งสาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว สภาแห่งชาติ เลขที่ ๖๔/สพช.นครหลวงเวียงจันทน์, (พิมพ์ที่กลุ่มโฆษณารวมกฎหมายกระทรวงยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๒), หน้า ๙๙.

ประโยชน์ในการนำไปพัฒนา จึงเลือกหัวข้อที่จะวิจัยคือ “การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครูหลวงพระบาง” เพราะในหลักสูตรวิชาชีพครูนั้นยังมีความต้องการด้านทฤษฎี บทวิจัยต่างๆ และสามารถนำเอาบทวิจัยที่ผู้วิจัยนี้ไปเสริมสร้างเกี่ยวกับการเรียนการสอนเพิ่มเติมในด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านสื่อการสอน ด้านกิจกรรม ด้านวัดและประเมินผล

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษา การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู วิทยาลัยครูหลวงพระบาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่งมีวัตถุประสงค์ดังนี้

๑.๒.๑ เพื่อศึกษาการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครูวิทยาลัยครูหลวงพระบาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

๑.๒.๒ เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครูวิทยาลัยครูหลวงพระบาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว

๑.๒.๓ เพื่อศึกษาปัญหา และแนวทางแก้ไขโดยจำแนกตามปัจจัยพื้นฐานต่อ การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู วิทยาลัยครูหลวงพระบาง ประเทศสาธารณรัฐ ประชาชนลาว

๑.๓ ปัญหาที่ต้องการทราบ

๑.๓.๑ การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครูวิทยาลัยครูหลวงพระบาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเป็นอย่างไร

๑.๓.๒ ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มี เพศ อายุ ศึกษาอยู่ชั้นปีต่างกัน และกำลังศึกษา คณะต่างกัน สถานที่พัก สถานภาพทางครอบครัว แรงจูงใจที่เข้ามาเรียน ต่างกันต่อการจัดการเรียน การสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครูวิทยาลัยครูหลวงพระบาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาวเหมือนหรือต่างกันอย่างไร

๑.๓.๓ ปัญหา และแนวทางแก้ไขต่อการจัดเรียนการสอน ตามหลักสูตรวิชาชีพครู วิทยาลัยครูหลวงพระบาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวมีอะไรบ้าง

๑.๔ ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยในเรื่อง การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู วิทยาลัยครูหลวงพระบางประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาไว้ดังต่อไปนี้

๑.๔.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู วิทยาลัยครูหลวงพระบางประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยผู้วิจัยได้แบ่งขอบเขตของการวิจัยเป็น ๒ ด้าน คือ

๑. ตัวแปรต้น ประกอบด้วย เพศ อายุ ศึกษาอยู่ชั้นปี กำลังศึกษาคณะ สถานที่พัก สถานภาพทางครอบครัว แรงจูงใจที่เข้ามาเรียน และการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพอครุ วิทยาลัยครูหลวงพระบางประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ดังนี้

- ๑.๑ ด้านหลักสูตรวิชาชีพอครุ
- ๑.๒ ด้านครูผู้สอน
- ๑.๓ ด้านกระบวนการเรียนการสอน
- ๑.๔ ด้านสื่อการสอน
- ๑.๕ ด้านกิจกรรม
- ๑.๖ ด้านวัดและประเมินผล

๒. ตัวแปรตาม การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพอครุ วิทยาลัยครูหลวงพระ บางประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ประกอบด้วย

๒.๑ เพื่อศึกษาการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพอครุวิทยาลัยครู หลวงพระบาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

๒.๒ เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรวิชาชีพอครุวิทยาลัยครูหลวงพระบาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว

๒.๓ เพื่อศึกษาปัญหา และแนวทางแก้ไขโดยจำแนกตามปัจจัยพื้นฐานต่อ “การ จัดการเรียนการสอนตามวิชาชีพอครุหลวงพระบาง ประเทศสาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว” ตามวิชาชีพอครุหลวงพระบาง ประเทศสาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว”

๑.๔.๒ ขอบเขตด้านประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาวิทยาลัยครูหลวงพระบาง ประเทศ สาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว รวมจำนวน ๕๐๐ คน

๑.๔.๓ ขอบเขตด้านพื้นที่

สถานที่ทำการวิจัยในครั้งนี้คือ วิทยาลัยครูหลวงพระบางตั้งอยู่บ้านนาช่างเหวย อำเภอ หลวงพระบาง จังหวัดหลวงพระบาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

๑.๔.๔ ขอบเขตด้านระยะเวลา

ในการวิจัยครั้งนี้จะเริ่มศึกษาตั้งแต่เดือน กรกฎาคม ถึงเดือน ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ รวมเป็นระยะเวลา ๖ เดือน

๑.๕ สมมติฐานการวิจัย

๑.๕.๑ นักศึกษามีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร วิชาชีพอครุ วิทยาลัยครูหลวงพระบางประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวต่างกัน

๑.๕.๒ นักศึกษามีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร วิชาชีพอครุ วิทยาลัยครูหลวงพระบางประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวต่างกัน

๑.๕.๓ นักศึกษากำลังศึกษาอยู่ชั้นปีต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรวิชาชีพอครุ วิทยาลัยครูหลวงพระบางประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ต่างกัน

๑.๕.๔ นักศึกษามีขณะที่กำลังศึกษาต่างก็มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู วิทยาลัยครูหลวงพระบางประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวต่างกัน

๑.๕.๕ นักศึกษามีสถานที่พักต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู วิทยาลัยครูหลวงพระบางประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวต่างกัน

๑.๕.๖ นักศึกษามีสถานภาพทางครอบครัวต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู วิทยาลัยครูหลวงพระบางประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวต่างกัน

๑.๕.๗ นักศึกษามีแรงจูงใจที่เข้ามาเรียนต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู วิทยาลัยครูหลวงพระบางประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวต่างกัน

๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาคำจำกัดความ และข้อมูลเกี่ยวกับคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องที่ใช้ในการวิจัยตามลำดับดังนี้

๑.๖.๑ **การจัดการเรียนการสอน** หมายถึง การจัดระเบียบการเรียนการสอน อย่างเป็นกระบวนการเป็นแบบอย่างของการจัดการองค์ความรู้ เป็นวิธีการจัดแบบมีแผนที่วางไว้ ถูกต้องในการสอน เป็นโครงสร้างให้แก่ครู เพื่อให้ผู้เรียนรู้สาระในการสอนของครูผู้ทำการสอนในวิชาชีพครู โดยอาศัยหลักสูตรมาเป็นเครื่องมือในการเรียนการสอน เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนให้เกิดประสิทธิผลมากที่สุด

๑.๖.๒ **หลักสูตรวิชาชีพครู** หมายถึง แผนการเรียนการสอนที่จัดโอกาสในการเรียนรู้ให้แก่บุคคลที่ได้รับการศึกษา ผลผลิตที่เกิดขึ้นจากกระบวนการจัดการศึกษา โครงการหรือแผนการในการจัดการศึกษา การเรียนรู้ที่กำหนดไว้อย่างมีความหมาย ประสบการณ์ของผู้เรียน หลักสูตรครูเป็นสิ่งสำคัญของการจัดการศึกษา เพราะเป็นสิ่งที่กำหนดแนวทางการปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ หลักสูตรครูที่ดีต้องมีการพัฒนาอยู่เสมอ เพื่อให้มีเนื้อหาสาระทันกับสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจ เทคโนโลยี และการเมือง หลักการสอนที่ครูควรศึกษาเป็นตำราสอนเกี่ยวกับวิชาชีพครู เป็นระเบียบหลักการศึกษา เพื่อวิธีการในการฝึกสอนให้ผู้เรียนเข้าใจตามหลักสูตรวิชาผู้เรียนที่เรียนนั้น

๑.๖.๓ **วิทยาลัยครู** หมายถึง สถานที่แห่งหนึ่งที่ฝึกสอนเกี่ยวกับหลักสูตรที่จะไปเป็นครูผู้ให้ความรู้แก่นักศึกษา เป็นสถานที่อบรมเกี่ยวกับบุคคลกรที่จะเป็นครู ซึ่งตั้งอยู่หลวงพระบางประเทศสาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชนลาว

๑.๖.๔ **เพศ** หมายถึง เพศหญิงเพศชายที่มีการจำแนก ลักษณะของนักศึกษาวิทยาลัยครูหลวงพระบาง เพื่อให้รู้ลักษณะ บุคลิกภาพตามลักษณะของเพศนั้น

๑.๖.๕ **อายุ** หมายถึง วัยของนักศึกษาทั้งหญิง และชายที่มีอายุในชั้นเรียน แบ่งเป็น ๔ กลุ่ม คือ (๑) กลุ่มอายุ ๑๔-๑๘ ปี (๒) กลุ่มอายุ ๑๙-๒๑ ปี (๓) กลุ่มอายุ ๒๒-๒๕ ปี และ (๔) อื่นๆ

๑.๖.๖ **กำลังศึกษาชั้นปี** หมายถึง ระดับการศึกษาของนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปี ในวิทยาลัยครูหลวงพระบางประเทศสาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชนลาวโดยแบ่งออกเป็น ๔ ชั้น คือ ชั้นปีที่ ๑ ชั้นปีที่ ๒ ชั้นปีที่ ๓ ชั้นปีที่ ๔

๑.๖.๗ **คณะ** หมายถึง คำที่ใช้บ่งบอกให้รู้ว่าที่นักศึกษาเรียนนั้นคือคณะอะไร เพื่อ จำแนกให้เกิดความแตกต่างในการเรียน ให้มีความรู้ในแต่ละด้านที่เรียนตามสาขาวิชานั้นแบ่งออกเป็น ๔ คณะคือ คณะสังคมศาสตร์ คณะธรรมชาติ คณะภาษาต่างประเทศ คณะอนุบาล-ประถม

๑.๖.๘ **สถานที่พัก** หมายถึง ที่อยู่ของนักศึกษาที่เข้ามาเรียนในวิทยาลัยครูหลวงพระ บาง แบ่งออกเป็น ๔ กลุ่ม คือ (๑) เช่าห้องอยู่ (๒) อยู่กับญาติ (๓) อยู่หอพัก และ (๔) อื่นๆ

๑.๖.๙ **สถานภาพทางครอบครัว** หมายถึง ระดับการเลี้ยงชีพภายในครอบครัวของ นักศึกษาที่เข้ามาเรียนในวิทยาลัยครูหลวงพระบาง แบ่งออกเป็น ๔ กลุ่ม คือ (๑) ข้าราชการ (๒) เกษตรกร (๓) ค้าขาย และ (๔) อื่นๆ

๑.๖.๑๐ **แรงจูงใจที่เข้ามาเรียน** หมายถึง แรงกระตุ้นในการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล โดยอาศัยปัจจัยภายนอกเพื่อกระตุ้นให้เกิดพลังในการเรียนให้ประสบผลสำเร็จในวิชาที่เรียนนั้นของผู้เรียน แต่ละบุคคลมีแรงจูงใจแตกต่างกันตามแนวความคิดที่เกิดขึ้น เพื่อให้เกิดแรงผลักดันจนประสบความสำเร็จ เป็นเหตุผลที่เข้ามาเรียน^๓

๑.๖.๑๑ **ด้านหลักสูตร** หมายถึง จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เน้นให้ผู้เรียน คิดเป็น ทำเป็น หลักสูตรได้จัดเวลาที่ใช้ในการเรียนการสอนเหมาะสมกับแต่ละสาขาวิชา หลักสูตรจัด เนื้อหาวิชาในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติได้สอดคล้องกับการสภาพปัญหาของโรงเรียน ชุมชนและ ท้องถิ่นหลักสูตรมีความเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบัน หลักสูตรได้จัดให้มีความยืดหยุ่นได้ตามโอกาสของการเรียนและแก้ไขปัญหาแผนการเรียนการสอนที่จัดโอกาสในการเรียนรู้ให้แก่ บุคคลที่ได้รับการศึกษา ผลผลิตที่เกิดขึ้นจากกระบวนการจัดการศึกษา โครงการหรือแผนการในการ จัดการศึกษา การเรียนรู้ที่กำหนดไว้อย่างมีความหมาย ประสบการณ์ของผู้เรียน ลักษณะหลักสูตร วิชาชีพครูที่ผู้เรียนจะต้องเข้าไปเรียนรู้ก่อนที่จะมาเป็นครูผู้สอน เป็นกระบวนการในการเรียนรู้ เพื่อไป ถ่ายทอดองค์ความรู้แก่ผู้เรียนให้เกิดการรับรู้ตามด้านวิชาที่ผู้สอนได้ศึกษา^๕

๑.๖.๑๒ **ด้านครูผู้สอน** หมายถึง ครูมีประสบการณ์และมีความชำนาญในวิชาชีพที่สอน ครูมีการแนะนำและให้ความเป็นกันเอง เอาใจใส่และติดตามผลการเรียนการสอน เปิดโอกาสให้ซักถามข้อสงสัย ครูคือผู้แต่งกายเหมาะสม ผู้สั่งสอนศิษย์ หรือ ผู้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ศิษย์ ซึ่งมีผู้กล่าว ว่ามาจากคำว่า ครู (คะ-รุ) ที่แปลว่า “หนัก” อันหมายถึง ความรับผิดชอบในการอบรมสั่งสอนของครู นั้น นับเป็นภาระหน้าที่ที่หนักหนาสาหัสไม่น้อย กว่าคน ๆ หนึ่งจะเติบโตเป็นผู้มีวิชาความรู้ และเป็น คนดีของสังคม ผู้เป็น "ครู" คือผู้ที่ใช้ทฤษฎีในการฝึกสอนตามวัตถุประสงค์ของการสอน เป็น กระบวนการดำเนินงานภายในวิทยาลัยครู เพื่อความก้าวหน้าของผู้สอน และพัฒนาการเรียนการสอน ให้ถูกต้อง พร้อมทั้งเป็นกระบวนการปรับปรุงบูรณะให้ดีขึ้น มีแนวทาง เปลี่ยนแปลงไปทางที่ดีและ

^๕ พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเนื่องในโอกาสพระราช พิธีเฉลิมพระชนพรรษาครบ(กรุงเทพมหานคร:โรงพิมพ์ศิริวัฒนาอินเตอร์พริ้นจำกัด,พ.ศ.๒๕๕๔),หน้า๑๓๑๔.

^๖ ภารดี อนันต์นาวิ,หลักการ แนวคิด ทฤษฎี ทางการบริหารการศึกษา, (พิมพ์ที่ : บริษัทสำนักพิมพ์ มนตรี จำกัด,๒๕๕๒), หน้า ๒-๓.

เพิ่มเติมเสริมสร้างหลักสูตรใหม่ขึ้น เพื่อยกระดับการเรียนการสอนของครูและนักศึกษา เป็นผู้ถ่ายทอดวิชาความรู้ให้กับนักเรียนครูที่ต้องประกอบไปด้วยคุณสมบัติดังนี้ มีความชำนาญในวิชาชีพที่สอนมีความรับผิดชอบเอาใจใส่ติดตามการสอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนด้านครูผู้สอนจะต้องใช้หลายรูปแบบในการสอน^๖

๑.๖.๑๓ ด้านกระบวนการเรียนการสอน หมายถึง การเรียนการสอนสามารถทำให้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนดีขึ้น เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นเพื่อฝึกตัวเองและพัฒนาตัวเองให้มีความสามารถที่จะอยู่ได้อย่างดี มีการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เพิ่มเติม ผู้สอนมีการสาธิตและถ่ายทอดความรู้ให้นักเรียนปฏิบัติ มีการแจกเอกสารประกอบการเรียนการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร เป็นลักษณะเน้นตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นกลุ่ม งานมอบหมาย เพื่อนำใช้สื่อการสอนเข้าในการเรียนการสอน จัดระเบียบการเรียนการสอนทุกครั้งที่ยื่นห้องสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับผลการเรียนรู้ได้มากที่สุด

๑.๖.๑๔ สื่อการสอน หมายถึง ช่วยนักศึกษาในการเพิ่มทักษะในการอ่านและเสริมสร้างความเข้าใจในการเรียนการสอน ช่วยส่งเสริมให้นักศึกษาคิดและแก้ปัญหาในขบวนการเรียนรู้ได้ดี ช่วยให้นักศึกษาเรียนสำเร็จและสอบได้คะแนนดีมากขึ้น ช่วยให้นักศึกษามีประสบการณ์ร่วมกันและกว้างขวาง ช่วยให้นักเรียนเป็นที่น่าสนใจเครื่องมือที่ใช้ในการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ สามารถถ่ายทอดบทเรียนไปสู่ผู้สอนได้หลายวิธี เป็นลักษณะแสดงออกของผู้สอนเพื่อเน้นให้ผู้เรียนมีความเข้าใจ เป็นโครงประกอบเนื้อหาบทสอนตามความเหมาะสมของบทเรียน

๑.๖.๑๕ กิจกรรม หมายถึง วิธีสามารถเสริมสร้างทักษะ ความรู้และประสบการณ์ทางด้านการเรียนให้แก่นักศึกษา สามารถพัฒนาร่างกาย จิตใจ และอารมณ์ในการที่จะอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และเพิ่มความสนใจในการทำกิจกรรมเสริมสร้างความสามัคคีในหมู่นักศึกษา ช่วยให้นักศึกษาผ่อนคลายในห้องเรียน และหาความรู้ร่วมกันการใช้สื่อการสอนร่วมกันเป็นกลุ่มเพื่อหาข้อมูลเกี่ยวกับวิชาในการเรียน เป็นลักษณะการใช้ทักษะของกลุ่มค้นคว้าหาข้อยุติ เป็นการแสดงออกทางด้านความสามัคคีในการทำงาน การจัดวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาเกิดทักษะกระบวนการและความรู้สึกรู้จักคิดในการใช้สื่ออุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนทุกสาขาอาชีพสื่อต้องมีความทันสมัย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดองค์ความรู้ใหม่ ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน

๑.๖.๑๖ ด้านวัด และประเมินผล หมายถึง การวัดและประเมินผลตรงตามเนื้อหาการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลครอบคลุมทั้งกระบวนการ ผลงานและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา การวัดและประเมินผลสามารถนำไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาการเรียนของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี มีเกณฑ์การวัดและประเมินผลที่ชัดเจน นักศึกษามีโอกาสได้ประเมินตนเองและเพื่อนสามารถรู้ผลการเรียนได้เป็นอย่างดีขั้นตอนหนึ่งในการจัดการเรียนการสอนและเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบผู้เรียนและนำผลที่ได้ไปปรับปรุงในการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพเช่น มีการประเมินสม่ำเสมอ มีการทดสอบก่อนเริ่มบทเรียน เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ประเมินผลการเรียนการสอนมีการสอนซ่อมเสริมภายหลังการวัดและประเมินผลมีความยุติธรรมและนำคะแนนมาแจ้งให้นักเรียนได้ทราบหลังการทดสอบ

๑.๗ ประโยชน์ที่ได้รับ

๑.๗.๑ ได้ข้อมูลผลวิจัยการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครูวิทยาลัยครูหลวงพระบาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

๑.๗.๒ ได้ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครูวิทยาลัยครูหลวงพระบาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

๑.๗.๓ ได้ผลการวิจัยเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางแก้ไขการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครูวิทยาลัยครูหลวงพระบาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

๑.๗.๔ สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครูวิทยาลัยครูหลวงพระบาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

บทที่ ๒

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู วิทยาลัยครู หลวงพระบางประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่งมุ่งศึกษาการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรวิชาชีพครู ศึกษาการเปรียบเทียบของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร วิชาชีพครู และศึกษาปัญหา และแนวทางแก้ไขการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพ ทั้ง ๖ ด้าน ของวิทยาลัยครูหลวงพระบาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยผู้วิจัยได้นำเสนอ หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพ ดังต่อไปนี้

๒.๑ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู

๒.๑.๑ ทฤษฎีการเรียนรู้

๒.๒ มโนทัศน์ที่สำคัญเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาชีพครู

๒.๒.๑ การสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

๒.๓ การจัดการเรียนการสอนใน ส ป.ลว โดยทั่วไป

๒.๔ แนวทางการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู

๒.๔.๑ ด้านหลักสูตรวิชาชีพครู

๒.๔.๒ ด้านครูผู้สอน

๒.๔.๓ ด้านกระบวนการเรียนการสอน

๒.๔.๔ ด้านสื่อการเรียนการสอน

๒.๔.๕ ด้านกิจกรรม

๒.๔.๖ ด้านวัด และประเมินผล

๒.๕ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒.๕.๑ งานวิจัยภายในประเทศ

๒.๕.๒ งานวิจัยต่างประเทศ

๒.๖ กรอบแนวคิดในการวิจัย

๒.๑ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู

๒.๑.๑ ทฤษฎีการเรียนรู้

ทฤษฎีการเรียนรู้ (อังกฤษ: learning theory) การเรียนรู้คือกระบวนการที่ทำให้คน เปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ความคิด คนสามารถเรียนได้จากการได้ยินการสัมผัส การอ่าน การใช้ เทคโนโลยี การเรียนรู้ของเด็กและผู้ใหญ่จะต่างกัน เด็กจะเรียนรู้ด้วยการเรียนในห้อง การซักถาม ผู้ใหญ่มักเรียนรู้ด้วยประสบการณ์ที่มีอยู่ แต่การเรียนรู้จะเกิดขึ้นจากประสบการณ์ที่ผู้สอนนำเสนอ โดยการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ผู้สอนจะเป็นผู้ที่สร้างบรรยากาศทางจิตวิทยา

ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ ที่จะให้เกิดขึ้นเป็นรูปแบบใดก็ได้เช่น ความเป็นกันเอง ความเข้มงวด กวดขัน หรือความไม่มีระเบียบวินัย สิ่งเหล่านี้ผู้สอนจะเป็นผู้สร้างเงื่อนไข และสถานการณ์เรียนรู้ ให้กับผู้เรียน ดังนั้น ผู้สอนจะต้องพิจารณาเลือกรูปแบบการสอน รวมทั้งการสร้างปฏิสัมพันธ์กับ ผู้เรียน

๑ การเรียนรู้ตามทฤษฎีของ Bloom (Bloom's Taxonomy)

๒ การเรียนรู้ตามทฤษฎีของเมเยอร์ (Mayor)

๓ การเรียนรู้ตามทฤษฎีของบรูเนอร์ (Bruner)

๔ การเรียนรู้ตามทฤษฎีของไทเลอร์ (Tylor)

๕ ทฤษฎีการเรียนรู้ 8 ขั้น ของกาเย่ (Gagne)

๖ องค์ประกอบที่สำคัญที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ จากแนวคิดนักการศึกษา กาเย่ (Gagne)^๗

Bloom (Bloom's Taxonomy) เป็นนักการศึกษาชาวอเมริกัน เชื่อว่า การเรียนการสอนที่จะประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพนั้น ผู้สอนจะต้องกำหนดจุดมุ่งหมายให้ชัดเจน และได้แบ่งประเภทของพฤติกรรมโดยอาศัยทฤษฎีการเรียนรู้และจิตวิทยาพื้นฐานว่า มนุษย์จะเกิดการ เรียนรู้ใน ๓ ด้านคือ ด้านสติปัญญา ด้านร่างกาย และด้านจิตใจ และนำหลักการนี้จำแนกเป็น จุดมุ่งหมายทางการศึกษาเรียกว่า Taxonomy of Educational objectives ได้จำแนกจุดมุ่งหมาย การเรียนรู้ออกเป็น ๓ ด้านคือ

๑. พุทธิพิสัย (Cognitive Domain) พฤติกรรมด้านสมองเป็นพฤติกรรมเกี่ยวกับ สติปัญญา ความคิด ความสามารถในการคิดเรื่องราวต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งพฤติกรรมทางพุทธิ พิสัย ๖ ระดับ ได้แก่ ความรู้ (Knowledge) เป็นความสามารถในการจดจำแนกประสบการณ์ต่างๆ และระลึกเรื่องราวต่างๆออกมาได้ถูกต้องแม่นยำ ความเข้าใจ (Comprehension) เป็นความสามารถ บ่งบอกใจความสำคัญของเรื่องราวโดยการแปลความหลัก ตีความได้ สรุปใจความสำคัญได้ การนำ ความรู้ไปประยุกต์ (Application) เป็นความสามารถในการนำหลักการ กฎเกณฑ์และวิธีดำเนินการ ต่างๆของเรื่องที่รู้มา นำไปใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์ใหม่ได้ การวิเคราะห์ (Analysis) เป็น ความสามารถในการแยกแยะเรื่องราวที่สมบูรณ์ให้กระจายออกเป็นส่วนย่อยๆได้อย่างชัดเจน การ สังเคราะห์ (Synthesis) เป็นความสามารถในการผสมผสานส่วนย่อยเข้าเป็นเรื่องราวเดียวกัน โดย ปรับปรุงของเก่าให้ดีขึ้นและมีคุณภาพสูงขึ้น การประเมินค่า (Evaluation) เป็นความสามารถในการ วินิจฉัยหรือตัดสินกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดลงไป การประเมินเกี่ยวข้องกับการใช้เกณฑ์คือ มาตรฐานในการ วัดที่กำหนดไว้

๒. จิตพิสัย (Affective Domain)(พฤติกรรมด้านจิตใจ)จะประกอบด้วย พฤติกรรมย่อย ๆ ๕ ระดับ ได้แก่ การรับรู้ การตอบสนอง การเกิดค่านิยม การจัดระบบ บุคลิกภาพ

^๗ กาญจนา เกียรติประวัฑฒิ พ.ศ.๒๕๒๔ วิธีสอนทั่วไปและทักษะการสอน, (กรุงเทพมหานคร : โรง พิมพ์วัฒนาพานิช), หน้า ๔-๘.

^๘ ทิศนา แคมมณี พ.ศ ๒๕๔๘ ศาสตร์การสอน, พิมพ์ครั้งที่ ๑๓ (พิมพ์ที่ บริษัท ด้านสุทธาการพิมพ์ จำกัด, ๒๕๕๓), หน้า ๔๗๖.

๓. ทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) (พฤติกรรมด้านกล้ามเนื้อประสาท) ประกอบด้วย ๕ ชั้น ดังนี้ การรับรู้ กระทำตามแบบ การหาความถูกต้อง การกระทำอย่างต่อเนื่อง หลังจากตัดสินใจ การกระทำได้อย่างเป็นธรรมชาติ

เมเยอร์ (Mayor) การเรียนรู้คือกระบวนการที่ทำให้คนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ความคิด คนสามารถเรียนรู้ได้จากการได้ยินการสัมผัส การอ่าน การใช้เทคโนโลยี การเรียนรู้ของเด็กและผู้ใหญ่จะต่างกัน "ทฤษฎีการเรียนรู้" (learning theory) การเรียนรู้คือกระบวนการที่ทำให้คนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ความคิด คนสามารถเรียนรู้ได้จากการได้ยินการสัมผัส การอ่าน การใช้เทคโนโลยีการเรียนรู้ของเด็กและผู้ใหญ่จะต่างกัน เด็กจะเรียนรู้ด้วยการเรียนในห้อง การซักถาม ผู้ใหญ่มักเรียนรู้ด้วยประสบการณ์ที่มีอยู่ แต่การเรียนรู้จะเกิดขึ้นจากประสบการณ์ที่ผู้สอนนำเสนอ โดยการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ผู้สอนจะเป็นผู้ที่สร้างบรรยากาศทางจิตวิทยาที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ ที่จะให้เกิดขึ้นเป็นรูปแบบใดก็ได้เช่น ความเป็นกันเอง ความเข้มงวดกวดขัน หรือความไม่มีระเบียบวินัย สิ่งเหล่านี้ผู้สอนจะเป็นผู้สร้างเงื่อนไข และสถานการณ์เรียนรู้ให้กับผู้เรียน ดังนั้น ผู้สอนจะต้องพิจารณาเลือกรูปแบบการสอน รวมทั้งการสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน ในการออกแบบสื่อการเรียนการสอน การวิเคราะห์ความจำเป็น เป็นสิ่งสำคัญ และตามด้วยจุดประสงค์ของการเรียน

๑. พฤติกรรม ควรชี้ชัดและสังเกตได้
๒. เงื่อนไข พฤติกรรมสำเร็จได้ควรมีเงื่อนไขในการช่วยเหลือ
๓. มาตรฐาน พฤติกรรมที่ได้นั้นสามารถอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนด

บรูเนอร์ (Bruner) ทฤษฎีการเรียนรู้เกิดจากแนวคิดของนักปรัชญาหรือปรัชญาการศึกษา ซึ่งแบ่งออกเป็น ๕ กลุ่มใหญ่ ๆ ด้วยกันคือ

๑. กลุ่มสารนิยม
๒. กลุ่มสัญนิยม
๓. กลุ่มพัฒนาการนิยม
๔. กลุ่มปฏิรูปนิยม
๕. กลุ่มอภิวินัยนิยม

บรูเนอร์ได้เสนอว่า ในการจัดการศึกษาควรคำนึงถึง การเชื่อมโยง ทฤษฎีพัฒนาการ กับ ทฤษฎีความรู้กับทฤษฎีการสอน เพราะการจัดเนื้อหาและวิธีการสอนจะต้องคำนึงถึงพัฒนาการ และปรับเนื้อหาให้สอดคล้องกับความสามารถในการคิด หรือการเรียนรู้ การใช้ภาษาที่เหมาะสม รวมถึงการเลือกใช้วิธีการที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียนบรูเนอร์เชื่อว่าครูสามารถช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความพร้อมได้โดยไม่ต้องรอเวลาดังที่บรูเนอร์กล่าวไว้ว่า "วิชาใดๆก็ตาม สามารถที่จะสอนให้เด็กในทุกช่วงพัฒนาการ ให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพได้ โดยใช้วิธีการที่เหมาะสม" ซึ่งแนวคิดดังกล่าว บรูเนอร์ ได้เสนอว่า การจัดการเรียนการสอนควรมีการจัดเนื้อหาวิชาที่มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกันไปเรื่อยๆ มีความลึกซึ้งซับซ้อนและกว้างขวางออกไปตามประสบการณ์ของผู้เรียน เรื่องเดียวกันอาจสามารถเรียนรู้กันได้

ทฤษฎีการเรียนรู้โดยการค้นพบเน้นที่พัฒนาการเกี่ยวกับความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจของผู้เรียนโดยนำหลักการพัฒนาทางสติปัญญาของเพียเจต์ มาเป็นพื้นฐานในการพัฒนาของตนเอง บรูเนอร์ เชื่อว่า ครูสามารถช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความพร้อมได้ โดยไม่ต้องรอเวลา ซึ่งสามารถที่จะสอนได้ในทุกช่วงของอายุ ขั้นตอนพัฒนาการทางปัญญาของบรูเนอร์ มี ๓ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ ๑ Enactive representation (แรกเกิด – ๒ ขวบ)

เด็กจะแสดงการพัฒนาทางสมอง หรือทางปัญญาด้วยการกระทำ และยังคงดำเนินต่อไปเรื่อยๆตลอดชีวิต วิธีการเรียนรู้ในขั้นนี้จะเป็นการแสดงออกด้วยการกระทำ เรียกว่า Enactive mode จะเป็นวิธีการปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม โดยการสัมผัส จับต้องด้วยมือ ผลัก ดึง รวมถึงการใช้ปากกับวัตถุสิ่งของที่อยู่รอบๆตัว สิ่งที่สำคัญเด็กจะต้องลงมือกระทำด้วยตนเอง เช่น การเลียนแบบ หรือการลงมือกระทำกับวัตถุสิ่งของ ส่วนผู้ใหญ่จะใช้ทักษะทางการที่ซับซ้อน เช่น ทักษะการขี่จักรยาน เล่นเทนนิส เป็นต้น

ขั้นที่ ๒ Iconic representation

ในขั้นพัฒนาการทางความคิด จะเกิดจากการมองเห็น และการใช้ประสาทสัมผัสแล้ว เด็กสามารถถ่ายทอดประสบการณ์ต่างๆเหล่านั้นด้วยการมีภาพในใจ แทน พัฒนาการทางความรู้ความเข้าใจจะเพิ่มตามอายุเด็กที่โตขึ้นก็จะสามารถสร้างภาพในใจได้มากขึ้น วิธีการเรียนรู้ในขั้นนี้เรียกว่า Iconic mode เมื่อเด็กสามารถที่จะสร้างจินตนาการ หรือ มโนภาพ (Imagery) ในใจได้ เด็กจะสามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆในโลกได้ด้วย Iconic mode ดังนั้นในการเรียนการสอน เด็กสามารถที่จะเรียนรู้โดยการใช้ภาพแทนของการสัมผัสจากของจริง เพื่อที่จะช่วยขยายการเรียนรู้ที่เพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะ ความคิดรวบยอด กฎและ หลักการ ซึ่งไม่สามารถแสดงให้เห็นได้ บรูเนอร์ได้เสนอแนะให้นำไฮโดรเจนอะตอมมาใช้ในการสอน ได้แก่ ภาพนิ่ง โทรทัศน์ หรืออื่นๆเพื่อที่จะช่วยให้เด็กเกิดจินตนาการ ประสบการณ์ที่เพิ่มขึ้น^๙

ขั้นที่ ๓ Symbolic representation

ในขั้นพัฒนาการทางความคิดที่ผู้เรียนสามารถถ่ายทอดประสบการณ์หรือเหตุการณ์ต่างๆโดยใช้สัญลักษณ์ หรือ ภาษา บรูเนอร์ถือว่าการพัฒนาในขั้นนี้เป็น ขั้นสูงสุด ของพัฒนาการทางความรู้ความเข้าใจ เช่น การคิดเชิงเหตุผล หรือการแก้ปัญหา และเชื่อว่า การพัฒนาการทางความรู้ความเข้าใจจะควบคู่ไปกับภาษา วิธีการเรียนรู้ในขั้นนี้เรียกว่า Symbolic mode ซึ่งผู้เรียนจะใช้ในการเรียนได้เมื่อมี ความสามารถที่จะเข้าใจในสิ่งที่เป็นามธรรม หรือความคิดรวบยอดที่ซับซ้อน บรูเนอร์เชื่อว่า การเรียนรู้จะเกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมซึ่งนำไปสู่การค้นพบและการแก้ปัญหา เรียกว่า การเรียนรู้โดยการค้นพบ (Discovery approach) ผู้เรียนจะประมวลผลข้อมูลข่าวสารจากการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม และจะรับรู้สิ่งที่ตนเองเลือก หรือสิ่งที่ใส่ใจ การเรียนรู้แบบนี้จะช่วยให้เกิดการค้นพบเนื่องจากผู้เรียนมีความอยากรู้อยากเห็น ซึ่งจะเป็นแรงผลักดันที่ทำให้สำรวจสิ่งแวดล้อม และทำให้เกิดการเรียนรู้โดยการค้นพบ โดยมีแนวคิดที่เป็นพื้นฐาน ดังนี้^{๑๐}

^๙ บุญชม ศรีสะอาด การพัฒนาการสอน, (กรุงเทพมหานคร :โรงพิมพ์สุริยสาสน์ พ.ศ ๒๕๓๗),

^{๑๐} วัฒนาพร ระงับทุกข์ การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง(กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สุริยสาสน์ พ.ศ ๒๕๔๑), หน้า ๓๒-๓๖.

๑. การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมด้วยตนเอง
๒. ผู้เรียนแต่ละคนจะมีประสบการณ์และพื้นฐานความรู้ที่แตกต่างกัน การเรียนรู้จะเกิดจากการที่ผู้เรียนสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่พบใหม่กับความรู้เดิมแล้วนำมาสร้างเป็นความหมายใหม่

ไทเลอร์ (Tylor) องค์ประกอบหลักหรือวัตถุประสงค์หลักของการเรียนรู้ตามทฤษฎีของไทเลอร์ นั้นประกอบไปด้วย ความต่อเนื่อง (continuity) หมายถึง ในวิชาทักษะ ต้องเปิดโอกาสให้มีการฝึกทักษะในกิจกรรมและประสบการณ์บ่อยๆ และต่อเนื่องกัน การจัดช่วงลำดับ (sequence) หมายถึง หรือการจัดสิ่งที่มีความง่าย ไปสู่สิ่งที่มีความยาก ดังนั้นการจัดกิจกรรมและประสบการณ์ ให้มีการเรียงลำดับก่อนหลัง เพื่อให้ได้เรียนเนื้อหาที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น บูรณาการ (integration) หมายถึง การจัดประสบการณ์จึงควรเป็นในลักษณะที่ช่วยให้ผู้เรียน ได้เพิ่มพูนความคิดเห็นและได้แสดงพฤติกรรมที่สอดคล้องกัน เนื้อหาที่เรียนเป็นการเพิ่มความสามารถทั้งหมด ของผู้เรียนที่จะได้ใช้ประสบการณ์ได้ในสถานการณ์ต่างๆ กัน ประสบการณ์การเรียนรู้ จึงเป็นแบบแผนของปฏิสัมพันธ์ (interaction) ระหว่างผู้เรียนกับสถานการณ์สิ่งแวดล้อม

กาเย่ (Gagne) การเรียนรู้ ๘ ขั้นตอน การจูงใจ (Motivation Phase) การคาดหวังของผู้เรียนเป็นแรงจูงใจในการเรียนรู้ การรับรู้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ (Apprehending Phase) ผู้เรียนจะรับรู้สิ่งที่สอดคล้องกับความตั้งใจ การปรุงแต่งสิ่งที่รับรู้ไว้เป็นความจำ (Acquisition Phase) เพื่อให้เกิดความจำระยะสั้นและระยะยาว ความสามารถในการจำ (Retention Phase) ความสามารถในการระลึกถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปแล้ว (Recall Phase) การนำไปประยุกต์ใช้กับสิ่งที่เรียนรู้ไปแล้ว (Generalization Phase) การแสดงออกพฤติกรรมที่เรียนรู้ (Performance Phase) การแสดงผลการเรียนรู้กลับไปยังผู้เรียน (Feedback Phase) ผู้เรียนได้รับทราบผลเร็วจะทำให้มีผลดีและประสิทธิภาพสูง

องค์ประกอบที่สำคัญที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ จากแนวคิดนักการศึกษา กาเย่ (Gagne)

๑. ผู้เรียน (Learner) มีระบบสัมผัสและ ระบบประสาทในการรับรู้
๒. สิ่งเร้า (Stimulus) คือ สถานการณ์ต่างๆ ที่เป็นสิ่งเร้าให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้
๓. การตอบสนอง (Response) คือ พฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้การสอนด้วยสื่อตามแนวคิดของกาเย่ (Gagne)

เร้าความสนใจ มีโปรแกรมที่กระตุ้นความสนใจของผู้เรียน เช่น ใช้ การ์ตูน หรือ กราฟิก ที่ดึงดูดสายตาคือความอยากรู้อยากเห็นจะเป็นแรงจูงใจให้ผู้เรียนสนใจในบทเรียน การตั้งคำถามก็เป็นอีกสิ่งหนึ่งบอกวัตถุประสงค์ ผู้เรียนควรทราบถึงวัตถุประสงค์ ให้ผู้เรียนสนใจในบทเรียนเพื่อให้ทราบว่าเป็นบทเรียนเกี่ยวกับอะไรกระตุ้นความจำผู้เรียน สร้างความสัมพันธ์ในการโยงข้อมูลกับความรู้ที่มีอยู่ก่อน เพราะสิ่งนี้สามารถทำให้เกิดความทรงจำในระยะยาวได้เมื่อได้โยงถึงประสบการณ์ผู้เรียน^{๑๑}

โดยการตั้งคำถาม เกี่ยวกับแนวคิด หรือเนื้อหาต่างๆเสนอเนื้อหา ขั้นตอนนี้จะเป็นการอธิบายเนื้อหาให้กับผู้เรียน โดยใช้สื่อชนิดต่างๆ ในรูป กราฟิก หรือ เสียง วิดีโอการยกตัวอย่าง การยกตัวอย่างสามารถทำได้โดยยกกรณีศึกษา การเปรียบเทียบ เพื่อให้เข้าใจได้ซาบซึ้ง การฝึกปฏิบัติ

^{๑๑} แรมสมร อยู่สถาพร เทคนิคและวิธีการสอนในระดับประถมศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ ๒๕๓๖), หน้า ๒๒-๒๕.

เพื่อให้เกิดทักษะหรือพฤติกรรม เป็นการวัดความเข้าใจว่าผู้เรียนได้เรียนถูกต้อง เพื่อให้เกิดการอธิบาย
ซ้ำเมื่อรับสิ่งที่ผิดการให้คำแนะนำเพิ่มเติม เช่น การทำแบบฝึกหัด โดยมีคำแนะนำการสอบ เพื่อวัด
ระดับความเข้าใจการนำไปใช้กับงานที่ทำในการทำสื่อควรมี เนื้อหาเพิ่มเติม หรือหัวข้อต่างๆ ที่ควรจะ
รู้เพิ่มเติม

สรุปได้ว่า จากทฤษฎีดังกล่าวคือผู้เรียนทุกคนนั้นต้องมีพื้นฐานในการเรียนรู้ทุกคน แต่
อาจจะไม่เท่ากันเพราะคนเรามีการเรียนรู้ที่ต่างกัน บางคนพบเจอสิ่งที่แตกต่างจากคนอื่นก็จะมี
ความรู้ความเข้าใจที่ต่างจากคนอื่นแต่ถ้าผู้เรียนมีพื้นฐานในการเรียนรู้คล้ายๆกันมีความรู้ ความเข้าใจ
มีการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์คล้ายๆกัน ผลการเรียนรู้ของคนกลุ่มนี้ก็จะคล้ายกันด้วยการที่ผู้เรียน
จะเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นผู้เรียนจะต้องมีความกระตือรือร้นตลอดเวลา ผู้เรียนจะต้องมี
ความรู้ ความเข้าใจในสิ่งที่เราจะเรียนรู้ เมื่อมีความเข้าใจแล้วต้องวิเคราะห์ให้ได้ก่อนจากนั้นถึงจะ
ประเมินค่า จากทฤษฎีดังกล่าวกล่าวกันว่ามนุษย์จะเกิดการเรียนรู้ตามทฤษฎีบลูมได้จำแนกออกเป็น 3
ด้าน คือ ด้านสติปัญญา ด้านร่างกาย และด้านจิตใจ ทุกสิ่งนี้ต้องดำเนินไปอย่างพร้อมๆกัน ถึงจะเป็น
การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ความรู้ที่เกิดจากความจำ (knowledge) ซึ่งเป็นระดับล่างสุด ความเข้าใจ
(Comprehend) การประยุกต์ (Application) การวิเคราะห์ (Analysis) สามารถแก้ปัญหา
ตรวจสอบได้ การสังเคราะห์ (Synthesis) สามารถนำส่วนต่างๆ มาประกอบเป็นรูปแบบใหม่ได้ให้
แตกต่างจากรูปเดิม เน้นโครงสร้างใหม่ การประเมินค่า (Evaluation) วัดได้ และตัดสินใจว่าอะไรถูก
หรือผิด ประกอบการตัดสินใจบนพื้นฐานของเหตุผลและเกณฑ์ที่แน่ชัดและทฤษฎีของบรูเนอร์ กล่าวว่า
คนทุกคนมีพัฒนาการทางความรู้ความเข้าใจ หรือการรู้คิด โดยผ่านกระบวนการที่เรียกว่า Acting,
Imagine และ Symbolizing ซึ่งอยู่ใน ขั้นตอนการทางปัญญาคือ Enactive, Iconic และ
Symbolic representation ซึ่งเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นตลอดชีวิต มิใช่เกิดขึ้นช่วงใดช่วงหนึ่งของ
ชีวิตเท่านั้น บรูเนอร์เห็นด้วยกับ Piaget ที่ว่า มนุษย์เรามีโครงสร้างทางสติปัญญา(Cognitive
structure) มาตั้งแต่เกิด ในวัยเด็กจะมีโครงสร้างทางสติปัญญาที่ไม่ซับซ้อน เมื่อมีปฏิสัมพันธ์กับ
สิ่งแวดล้อมจะทำให้โครงสร้างทางสติปัญญาขยายและซับซ้อนเพิ่มขึ้น หน้าที่ของครูคือ การจัดสภาพ
สิ่งแวดล้อมที่ช่วยเอื้อต่อการขยายโครงสร้างทางสติปัญญาของผู้เรียน จากที่บรูเนอร์ได้กล่าวมา
เบื้องต้นนั้นโดยรวมแล้วการเรียนรู้ก็คือสิ่งที่ผู้เรียนต้องแสวงหาและค้นคว้าหาความรู้ การเรียนรู้เป็น
สิ่งที่ต้องมี การคิด การวิเคราะห์ การสังเกต การเรียนรู้อาจจะมาจากประสบการณ์จริงหรือสิ่งที่
ได้รับมาโดยตรงหรือทางอ้อมก็ได้ดังนั้นการเรียนรู้ตามทฤษฎีของบรูเนอร์จึงเป็นเหตุผลอย่างหนึ่งที่ทำให้
ให้เกิดการเรียนรู้ การเรียนรู้ผู้เรียนต้องมีความรับผิดชอบ มีแนวคิดเป็นของตนเองโดยเกิดจากการ
เรียนรู้จากสภาพแวดล้อมธรรมชาติ และเหตุปัจจัยอื่นประกอบตามด้วยดังนั้นทฤษฎีของบรูเนอร์จึง
เป็นหลักการเรียนรู้ที่เราควรนำไปใช้และพัฒนาตัวเราให้ดีขึ้นได้ ไทเลอร์ (Tylor) ก็ได้เสนอทฤษฎีการ
เรียนรู้โดยมีองค์ประกอบหลัก ความต่อเนื่อง การจัดช่วงลำดับ บูรณาการ และผู้เรียนต้องมีความ
ต่อเนื่องในการเรียนรู้ตามลำดับของความรู้เพื่อพัฒนาการทางการเรียนรู้ในแต่ละขั้นให้เข้ากับสภาพ
ทางการเรียนได้โดยดี และทฤษฎีของกาเย การเรียนรู้ ๘ ขั้น การจูงใจให้มีแรงจูงใจแล้วกำหนด
เป้าหมายปรับปรุงสิ่งที่ได้เรียนรู้นั้นให้เป็นระบบแล้วนำมาแสดงออกหลังจากนั้นก็จะได้รับความรู้
กลับไปผู้เรียนได้รับทราบผลเร็วจะทำให้มีผลดีและประสิทธิภาพสูง

๒.๒ มโนทัศน์สำคัญเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน

มโนทัศน์สำคัญเกี่ยวกับการเรียนการสอนดังที่จะกล่าวต่อไปนี้มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ในการจัดการศึกษา และก่อให้เกิดทฤษฎีการเรียนรู้ต่างๆ ที่จะช่วยอธิบายธรรมชาติ และลักษณะสำคัญของกระบวนการเรียนรู้ที่ดี และจะนำไปสู่การสอนอย่างมีทิศทางและเป้าหมายที่เหมาะสม โดยแยกค่านิยมเกี่ยวกับมโนทัศน์และแสดงให้เห็นรายละเอียดและสาระสำคัญของแต่ละมโนทัศน์ คือ

๒.๒.๑ ศาสตร์การสอน

ศาสตร์การสอน (Science of Teaching) หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับการเรียนรู้และการสอนที่สังคมโลกได้สั่งสมมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ซึ่งผู้สอนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามเป้าหมาย / จุดหมาย / วัตถุประสงค์ของการสอนที่กำหนด ความรู้ดังกล่าวได้มาจากการคิด การวิเคราะห์ของนักปราชญ์ และนักคิดทั้งหลายหรือได้มาจากการศึกษาค้นคว้า พิสูจน์ทดสอบตามกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักจิตวิทยาและนักการศึกษาต่างๆ ข้อความรู้นี้ประกอบด้วย ปรัชญาการศึกษา บริบท การสอน ทฤษฎี หลักการ แนวคิด ระบบ รูปแบบ วิธีการ เทคนิค และจิตวิทยาทางการเรียนรู้และการสอน การวางแผนและออกแบบการจัดการเรียนการสอน การดำเนินการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล สื่อและเทคโนโลยีทางการสอน นวัตกรรมและการวิจัยการเรียนการสอน เป็นต้น

๒.๒.๒ ศิลปะการสอน

ศิลปะการสอน (Art of Teaching) หมายถึง ความรู้และความสามารถในการนำจิตวิทยา วิธีการและเทคนิคต่างๆ ไปใช้ในการสอน เพื่อช่วยให้การสอนมีความน่าสนใจ สนุกมีชีวิตชีวา และช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ง่าย สะดวก รวดเร็ว ราบรื่นและมีความสุข^{๑๒}

๒.๒.๓ บริบททางการสอน

บริบททางการสอน (Teaching Context) หมายถึง สิ่งแวดล้อมทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน ซึ่งมีความสัมพันธ์ / มีอิทธิพลต่อการสอน ทั้งในระดับจุลภาพ (micro) ซึ่งเป็นระดับที่ใกล้ตัวผู้เรียนผู้สอนมากที่สุด ไปจนถึงระดับมหภาค (macro) ซึ่งเป็นระดับที่ไกลตัวผู้เรียนมากที่สุด เช่น สภาพทางจิตใจและความรู้ทางวิชาการของผู้สอน สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกตัวผู้เรียน สภาพของห้องเรียน บรรยากาศผู้บริหาร การบริหารงาน บุคลากรในโรงเรียน สภาพของโรงเรียน สภาพแวดล้อมในโรงเรียน ผู้ปกครอง บุคคลในชุมชน สภาพทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองของชุมชน ทรัพยากรในชุมชน นโยบายและแผนการจัดการศึกษาระดับชาติ การบริหารการศึกษาระดับชาติ การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ความเคลื่อนไหวและความก้าวหน้าทางวิชาการ ของโลก เป็นต้น

๒.๒.๔ ปรัชญาการศึกษา

ปรัชญาการศึกษา (Educational Philosophy) หมายถึง ความคิดหรือระบบของความคิดที่เกี่ยวกับการศึกษา ที่ตั้งอยู่บนรากฐานของปรัชญาแม่บทปรัชญาใดปรัชญาหนึ่ง ปรัชญา

^{๑๒} ทิศนา แคมมณี ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ, (กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ที่โรงพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย), หน้า ๒๕๔๕.

การศึกษาเป็นปรัชญาที่แตกหน่อมาจากปรัชญาทั่วไปอันเป็นปรัชญาที่ว่าด้วยความรู้ความจริงของชีวิต ปรัชญาการศึกษาเป็นความเชื่อ ความศรัทธา การเห็นคุณค่าในความคิดทางการศึกษาใดๆ ซึ่งผลักดันให้บุคคลคิดและกระทำการต่างๆ ในด้านการจัดการศึกษาให้มีความสอดคล้องกับความเชื่อนั้นๆ

๒.๒.๕ ทฤษฎีการเรียนรู้

ทฤษฎีการเรียนรู้ (Learning Theory) หมายถึง ข้อความรู้ที่พรรณนา อธิบาย ทำนาย ปรากฏการณ์ต่างๆ เกี่ยวกับการเรียนรู้ ซึ่งได้รับการพิสูจน์ ทดสอบตามกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และได้รับการยอมรับว่าเชื่อถือได้ และสามารถนำไปนิรนัยเป็นหลักหรือกฎการเรียนรู้ย่อยๆ หรือนำไปใช้เป็นหลักในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนได้ ทฤษฎีโดยทั่วไปมักประกอบด้วย หลักการย่อยๆ หลายหลักการ

๒.๒.๖ หลักการเรียนรู้

หลักการเรียนรู้ (Learning Principle) หมายถึง ข้อความรู้ย่อยๆ ที่พรรณนา อธิบาย ทำนาย ปรากฏการณ์ต่างๆ เกี่ยวกับการเรียนรู้ ซึ่งได้รับการพิสูจน์ ทดสอบ ตามกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และได้รับการยอมรับว่าเชื่อถือได้ สามารถนำไปใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนได้ หลักการเรียนรู้หลายๆ หลักการ อาจนำไปสู่การสร้างเป็นทฤษฎีการเรียนรู้ได้

๒.๒.๗ ทฤษฎีการสอน

ทฤษฎีการสอน (Teaching / Instructional Theory) คือ ข้อความรู้ที่พรรณนา อธิบาย / ทำนาย ปรากฏการณ์ต่างๆ ทางการสอน ที่ได้รับการพิสูจน์ ทดสอบ และการยอมรับว่าเชื่อถือได้ ซึ่งนักจิตวิทยา หรือนักการศึกษาอาจพัฒนาหรือแปลงมาจากทฤษฎีการเรียนรู้ เพื่อนำไปใช้เป็นหลักในการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ทฤษฎีการสอนหนึ่งๆ มักประกอบไปด้วยหลักการสอนย่อยๆ หลายหลักการ^{๑๓}

๒.๒.๘ หลักการสอน

หลักการสอน (Teaching / Instructional Principle) คือ ข้อความรู้ย่อยๆ ที่พรรณนา / อธิบาย / ทำนาย ปรากฏการณ์ต่างๆ ทางการสอน ที่ได้รับการพิสูจน์ ทดสอบและการยอมรับว่าเชื่อถือได้ สามารถนำไปใช้ในการสอนผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด หลักการสอนหลายๆ หลักการ อาจนำไปสู่การสร้างเป็นทฤษฎีการสอนได้

๒.๒.๙ แนวคิดทางการสอน

แนวคิดทางการสอน (Teaching / Instructional Concept / Approach) คือ ความคิดเกี่ยวกับการสอนที่พรรณนา / อธิบาย / ทำนายปรากฏการณ์ต่างๆ ทางการสอนที่นักจิตวิทยา หรือนักการศึกษา ได้นำเสนอและได้รับการยอมรับในระดับหนึ่งว่าเป็นแนวคิดที่นำเชื่อถือด้วยเหตุผลใดเหตุผลหนึ่ง

^{๑๓} กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ, คู่มือการจัดการสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กรุงเทพมหานคร : องค์การรับส่งสินค้า และพัสดุภัณฑ์ พ.ศ ๒๕๔๔), หน้า ๓๒-๒๘.

๒.๒.๑๐ ระบบการสอน / ระบบการเรียนรู้การสอน

ระบบการสอน / ระบบการเรียนรู้การสอน (Teaching / Instructional System) คือ องค์ประกอบต่างๆ ของการเรียนรู้การสอนที่ได้รับการจัดให้มีความสัมพันธ์กันและส่งเสริมกันอย่างเป็นระบบ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

๒.๒.๑๑ รูปแบบการสอน / รูปแบบการเรียนรู้การสอน

ระบบการสอน / รูปแบบการเรียนรู้การสอน (Teaching / Instructional Model) คือ แบบแผนการดำเนินการสอนที่ได้รับการจัดเป็นระบบ อย่างสัมพันธ์สอดคล้องกับทฤษฎี / หลักการเรียนรู้หรือการสอนที่รูปแบบนั้นยึดถือ และได้รับการพิสูจน์ ทดสอบว่ามีประสิทธิภาพสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายเฉพาะของรูปแบบนั้นๆ โดยทั่วไปแบบแผนการดำเนินการสอนดังกล่าว มักประกอบด้วย ทฤษฎี / หลักการที่รูปแบบนั้นยึดถือและกระบวนการสอนที่มีลักษณะเฉพาะอันจะนำ ผู้เรียนไปสู่จุดมุ่งหมายเฉพาะที่รูปแบบนั้นกำหนด ซึ่งผู้สอนสามารถนำไปใช้เป็นแบบแผนหรือแบบอย่างในการจัดและดำเนินการสอนอื่นๆ ที่มีจุดมุ่งหมายเฉพาะเช่นเดียวกันได้

๒.๒.๑๒ วิธีสอน

วิธีสอน คือ ขั้นตอนที่ผู้สอนดำเนินการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ด้วยวิธีการต่างๆ ที่แตกต่างกันไปตามองค์ประกอบและขั้นตอนสำคัญอันเป็นลักษณะเด่นหรือลักษณะเฉพาะที่ขาดไม่ได้ของวิธีนั้นๆ เช่น วิธีสอนโดยใช้การบรรยาย องค์ประกอบสำคัญของการบรรยาย คือ เนื้อหาสาระที่จะบรรยาย และการบรรยาย และขั้นตอนสำคัญคือ การเตรียมเนื้อหาสาระ การบรรยาย (พูด บอก เล่า อธิบาย) และการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เกิดจากการบรรยาย ดังนั้นวิธีสอนโดยใช้การบรรยาย ก็คือกระบวนการหรือขั้นตอนที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยการเตรียมเนื้อหาสาระที่จะบรรยาย แล้วบรรยาย คือ พูด บอก เล่า อธิบาย เนื้อหาสาระหรือสิ่งที่ต้องการสอนแก่ผู้เรียนและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีใดวิธีหนึ่ง ต่อความหมายการสอน^{๑๔}

๒.๒.๑๓ ความหมายของการสอน

การสอน เป็นงานหลักของครู ซึ่งปัจจุบันถือว่าครูเป็นวิชาชีพชั้นสูง ที่บุคคลในวิชาชีพนี้ ต้องได้รับการศึกษาอบรมมาโดยเฉพาะเพื่อให้มีความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติหน้าที่ สามารถเลือกศึกษา อบรมมาโดยเฉพาะ เพื่อให้มีความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติหน้าที่ สามารถเลือกวิธีปฏิบัติงานที่เหมาะสม เพื่อช่วยให้นักเรียนมีความรู้ ทักษะ และเจตคติ ดังที่ระบุไว้ในจุดประสงค์การสอน ครูต้องมีการฝึกฝนด้านการสอนอยู่เสมอเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ในการทำงานเช่นเดียวกับวิชาชีพชั้นสูงอื่นๆ และต้องมีมาตรฐานของวิชาชีพ การที่ครูสามารถปฏิบัติงานการสอนได้ดีขึ้นอยู่กับความสามารถในการผสมผสานศาสตร์ว่าด้วยการสอนกับศิลปะของการสอนเข้าด้วยกันเพื่อให้เกิดประสิทธิผลของการสอนสูงสุดครูที่มีประสิทธิผล (Effective Teacher) นอกจากจะมีความรู้ในศาสตร์ของการสอนและมีศิลปะของการสอนแล้ว ยังต้องมีคุณลักษณะ ๔ ประการ ต่อไปนี้

๑. การประยุกต์ทฤษฎีและการวิจัยการสอนไปใช้
๒. การสะสมประสบการณ์การสอน

^{๑๔} ทัศนาศา ฆมนมณี วิธีสอนสำหรับคู่มืออาชีพ, (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๙), หน้า ๗๗-๗๘.

๓. การคิดวินิจฉัยโดยตรงและแก้ปัญหา

๔. การเรียนรู้การสอนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการบูรณาการความรู้กับประสบการณ์เข้าด้วยกันมีผู้ให้ความหมายคำว่า "การสอน" ต่างๆ กันไป เช่น แลงฟอร์ด (Langford 1968 : 114) กล่าวว่า การสอนคือกิจกรรมที่เกิดขึ้นเมื่อบุคคลคนหนึ่งยอมรับผิดชอบเกี่ยวกับการเรียนรู้ของบุคคลอีกคนหนึ่ง (การสอนจึงเป็นกิจกรรมที่ครูกระทำเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้) ในหนังสือ Dictionary of Education (Good 1973 : 304 และ 588) ได้ให้ความหมายของ การสอนไว้ดังนี้ ความหมายของการสอนในระดับแคบ หมายถึง วิธีการที่ครูถ่ายทอดความรู้ อบรมนักเรียน ให้มีความรู้ ความคิด เจตคติและทักษะดังที่จุดประสงค์การศึกษาได้ระบุไว้ ส่วนความหมายของการสอนในระดับกว้าง หมายถึง การกระทำและการดำเนินการด้านต่างๆ ของครูภายใต้สภาพการณ์การสอนการเรียน ซึ่งประกอบด้วย

๑. การสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างครูกับนักเรียน

๒. กระบวนการตัดสินใจและวางแผนก่อนสอน ซึ่งได้แก่ การวางแผนการสอน การจัดเตรียมสื่ออุปกรณ์

๒.๒.๑๔ เทคนิคการสอน

เทคนิค คือ กลวิธีต่างๆ ที่ใช้เสริมกระบวนการ ขั้นตอน วิธีการ หรือการกระทำใดๆ เพื่อช่วยให้กระบวนการ ขั้นตอน วิธีการ หรือการกระทำนั้นๆ มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนั้น เทคนิคการสอน จึงหมายถึง กลวิธีต่างๆ ที่ใช้เสริมกระบวนการสอน ขั้นตอนการสอน วิธีการสอน หรือการดำเนินการทางการสอนใดๆ เพื่อช่วยให้การสอนมีคุณภาพและประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น ในการบรรยาย ผู้สอนอาจใช้เทคนิคต่างๆ ที่สามารถช่วยให้การบรรยายมีคุณภาพและประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น การยกตัวอย่าง การใช้สื่อ การใช้คำถาม เป็นต้น

๒.๒.๑๕ ทักษะการสอน

ทักษะการสอน คือ ความสามารถในการปฏิบัติการสอนด้านต่างๆ อย่างชำนาญซึ่งครอบคลุมการวางแผนการเรียนการสอน การออกแบบการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอน การใช้วิธีสอน เทคนิคการสอน รูปแบบการเรียนการสอน ระบบการสอน สื่อการสอนการประเมินผล การเรียนการสอน รวมทั้งการใช้ทฤษฎีและหลักการเรียนรู้และการสอนต่างๆ

๒.๒.๑๖ นวัตกรรมการสอน

นวัตกรรม คือ สิ่งใหม่ที่สร้างขึ้น ซึ่งอาจอยู่ในรูปของความคิดหรือการกระทำ หรือสิ่งประดิษฐ์ต่างๆ ดังนั้น นวัตกรรมการสอนจึงหมายถึงแนวคิด วิธีการ หรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ ที่สามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งอาจเป็นสิ่งใหม่ทั้งหมดหรือใหม่เพียงบางส่วน หรืออาจเป็นสิ่งใหม่ในบริบทหนึ่งหรือในช่วงเวลาหนึ่ง หรืออาจเป็นสิ่งใหม่ที่กำลังอยู่ในกระบวนการพิสูจน์ ทดสอบ หรือได้รับการยอมรับนำไปใช้แล้ว แต่ยังไม่แพร่หลายหรือเป็นส่วนหนึ่งของระบบงานปกติ

๒.๒.๑๗ การวิจัยด้านการเรียนการสอน

การวิจัยด้านการเรียนการสอน คือ การศึกษาหาคำตอบให้แก่ปัญหาหรือคำถามต่างๆ เกี่ยวกับการเรียนการสอนด้วยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เพื่อให้ได้คำตอบที่น่าเชื่อถือต่อแปรที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบสำคัญของการเรียนการสอนครอบคลุมตัวแปร เกี่ยวกับผู้เรียนผู้สอน บริบทของการเรียนการสอน กระบวนการเรียนการสอน และผลผลิตของการเรียนการสอน

เรื่องสมรรถภาพของครูหรือผู้สอนนั้นมีความจำเป็นมาก อย่างเช่น ไรอัน (Ryan 1970) ระบุลักษณะครูที่ดีไว้ ๗ ประการ ซึ่งการวิเคราะห์ตัวประกอบ ดังนี้

๑. มีการเตรียมการสอนเป็นอย่างดี
๒. มีความตื่นตัวอยู่เสมอ
๓. มีความร่าเริงแจ่มใส
๔. มีความยุติธรรม ไม่สนใจนักเรียนคนใดคนหนึ่ง
๕. สนใจและเข้าใจนักเรียน
๖. ส่งเสริม ให้กำลังใจ ยกย่องสมเป็นนักเรียนที่ทำงานดี
๗. มีความเป็นมิตรและสุภาพ
๘. ยอมรับความคิดเห็นและความจำเป็นของนักเรียนแต่ละคน
๙. สนับสนุนให้นักเรียนทำงาน รู้จักประเมินผลงานด้วยตนเอง^{๑๕}

เวอร์เนอร์และคณะ (Verner et.al 1971) ระบุว่าครูควรมีสมรรถภาพ ๔ ด้าน คือ

๑. ด้านปฏิสัมพันธ์ ประกอบด้วย
 - ๑.๑ ให้คำแนะนำที่ชัดเจนแก่นักศึกษาได้
 - ๑.๒ จัดการและสื่อความหมายได้ดี
 - ๑.๓ ตอบสนองพฤติกรรมของนักเรียนได้
 - ๑.๔ แก้ไขกิจกรรมนักเรียนได้
 - ๑.๕ ตอบสนองความต้องการอย่างมีเหตุผล
 - ๑.๖ หาข้อมูลจากนักเรียนได้หลายวิธี
 - ๑.๗ การทำงานเป็นคณะได้ดี
๒. ด้านการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย
 - ๒.๑ มีกลวิธีการสอนเหมาะสม
 - ๒.๒ จัดกลุ่มการเรียนรู้ได้หลากหลาย
 - ๒.๓ จัดการเรียนได้หลากหลาย
 - ๒.๔ มีสื่อการสอนพร้อม
 - ๒.๕ สอนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
 - ๒.๖ ระบุจุดหมายการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม
 - ๒.๗ จัดระบบสื่อและบริการสื่อได้สะดวกรวดเร็ว
 - ๒.๘ วางแผนกิจกรรมร่วมกับนักศึกษาได้
 - ๒.๙ มีเทคนิคหาข้อมูลจากนักศึกษาได้
 - ๒.๑๐ ใช้คำถามได้เหมาะสม
 - ๒.๑๑ เสริมกำลังใจได้ดี
 - ๒.๑๒ สร้างสามัญสำนึกแก่นักเรียนได้
 - ๒.๑๓ สร้างความคิดรวบยอดทางวัฒนธรรมได้หลายด้าน

^{๑๕} กรมวิชาการ การวิเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว พ.ศ ๒๕๔๔), หน้า ๑๒-๑๕.

๒.๑๔ กำหนดแผนการสอนได้

๒.๑๕ เรียงลำดับกิจกรรมได้ดีเหมาะสมตามหลักจิตวิทยา

๓ ด้านการประเมินผล ประกอบด้วย

๓.๑ วินิจฉัยเพื่อการแนะแนวได้

๓.๒ สร้างเครื่องมือวัดแบบต่างๆ ได้

๓.๓ จัดวิธีประเมินและแปรผลได้

๔ ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ ประกอบด้วย

๔.๑ สามารถปรับปรุงพฤติกรรมของตนได้

๔.๒ สามารถเข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาวิชาชีพ

๔.๓ มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร

การสอน เป็นงานหลักของครู ซึ่งปัจจุบันถือว่าครูเป็นวิชาชีพชั้นสูง ที่บุคคลในวิชาชีพนี้ ต้องได้รับการศึกษาอบรมมาโดยเฉพาะเพื่อให้มีความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติหน้าที่ สามารถเลือกศึกษา อบรมมาโดยเฉพาะ เพื่อให้มีความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติหน้าที่ สามารถเลือกวิธีปฏิบัติงานที่เหมาะสม เพื่อช่วยให้นักเรียนมีความรู้ ทักษะ และเจตคติ ดังที่ระบุไว้ในจุดประสงค์การสอน ครูต้องมีการฝึกฝนด้านการสอนอยู่เสมอเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ในการทำงานเช่นเดียวกับวิชาชีพชั้นสูงอื่นๆ และต้องมีมาตรฐานของวิชาชีพ การที่ครูสามารถปฏิบัติงานการสอนได้ดีขึ้นอยู่กับความสามารถในการผสมผสานศาสตร์ว่าด้วยการสอนกับศิลปะของการสอนเข้าด้วยกันเพื่อให้เกิดประสิทธิผลของการสอนสูงสุด

๒.๒.๑๘ รูปแบบการสอนแบบต่างๆ

๑. การจัดการเรียนรู้แบบใช้คำถาม (Questioning Method)

แนวคิด

เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนากระบวนการทางความคิดของผู้เรียน โดยผู้สอนจะป้อนคำถามในลักษณะต่าง ๆ ที่เป็นคำถามที่ดี สามารถพัฒนาความคิดผู้เรียน ถามเพื่อให้ผู้เรียนใช้ความคิดเชิงเหตุผล วิเคราะห์ วิวิจารณ์ สังเคราะห์ หรือ การประเมินค่าเพื่อจะตอบคำถามเหล่านั้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้คำถามมีขั้นตอนสำคัญดังต่อไปนี้

๑. ชั้นวางแผนการใช้คำถาม ผู้สอนควรมีการวางแผนไว้ล่วงหน้าว่าจะใช้คำถามเพื่อวัตถุประสงค์ใด รูปแบบหรือประการใดที่จะสอดคล้องกับเนื้อหาสาระและวัตถุประสงค์

ของบทเรียน

๒. ชั้นเตรียมคำถาม ผู้สอนควรเตรียมคำถามที่จะใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

โดย

การสร้างคำถามอย่างมีหลักเกณฑ์

๓. ชั้นการใช้คำถาม ผู้สอนสามารถใช้คำถามในทุกขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และอาจจะสร้างคำถามใหม่ที่นอกเหนือจากคำถามที่เตรียมไว้ก็ได้ ทั้งนี้ต้องเหมาะสมกับเนื้อหาสาระและสถานการณ์นั้น ๆ

๔. ชั้นสรุปและประเมินผล

๔.๑ การสรุปบทเรียนผู้สอนอาจจะใช้คำถามเพื่อการสรุปบทเรียนก็ได้

๔.๒ การประเมินผล ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันประเมินผลการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการประเมินผลตามสภาพจริง

ประโยชน์

๑. ผู้เรียนกับผู้สอนสื่อความหมายกันได้ดี
๒. ช่วยให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๓. สร้างแรงจูงใจและกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน
๔. ช่วยเน้นและทบทวนประเด็นสำคัญของสาระการเรียนรู้ที่เรียน
๕. ช่วยในการประเมินผลการเรียนการสอน ให้เข้าใจความสนใจที่แท้จริงของผู้เรียน และ

วินิจฉัยจุดแข็งจุดอ่อนของผู้เรียนได้

๖. ช่วยสร้างลักษณะนิสัยการขบคิดให้กับผู้เรียน ตลอดจนนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียนตลอดชีวิต

๒. วิธีสอนแบบโมเดลชิปปา

แนวคิด

การจัดการเรียนการสอนโดยใช้โมเดลชิปปา เป็นแนวคิดของทีศนา แชมมณี ที่กล่าวว่า ชิปปา (CIPPA) เป็นหลักการซึ่งสามารถนำไปเป็นหลักในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ให้แก่ผู้เรียน การจัดกระบวนการเรียนการสอนตามหลัก “CIPPA” สามารถใช้วิธีการและกระบวนการที่หลากหลาย อาจจัดเป็นแบบแผนได้หลายรูปแบบ CIPPA MODEL เป็นวิธีหนึ่งในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่มุ่งเน้นให้นักเรียนศึกษาค้นคว้า รวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง การมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น และการแลกเปลี่ยนความรู้ การได้เคลื่อนไหวทางกาย การเรียนรู้กระบวนการต่าง ๆ และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้^{๑๖}

การจัดการเรียนการสอนแบบ CIPPA MODEL มาจากแนวคิดหลัก 5 แนวคิด ซึ่งเป็นแนวคิดพื้นฐานในการจัดการศึกษา ได้แก่

๑. แนวคิดการสร้างสรรค์ความรู้ (Constructivism)
๒. แนวคิดเรื่องกระบวนการกลุ่มและการเรียนแบบร่วมมือ (Group Process and Cooperative Learning)
๓. แนวคิดเกี่ยวกับความพร้อมในการเรียนรู้ (Learning Readiness)
๔. แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้กระบวนการ (Process Learning)
๕. แนวคิดเกี่ยวกับการถ่ายโอนการเรียนรู้ (Transfer of Learning)

^{๑๖} กมล เวียสุวรรณ และนิตยา เวียสุวรรณ แนวคิดการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน, (พิมพ์ครั้งที่ ๒ กรุงเทพมหานคร : คอมแพคท์พริ้นท์ ๒๕๔๐), หน้า ๔๓-๔๖.

๒.๒.๑๙ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบโมเดลซิปปา (CIPPA MODEL) ตามรูปแบบของ
ทศนาแฉมมณี มีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดังนี้

ขั้นที่ ๑ การทบทวนความรู้เดิม

ขั้นนี้เป็นการดึงความรู้เดิมของผู้เรียนในเรื่องที่จะเรียน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีความ
พร้อมในการเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิมของตน ซึ่งผู้สอนอาจใช้วิธีการต่าง ๆ ได้อย่าง
หลากหลาย เช่น ผู้สอนอาจใช้การสนทนาซักถามให้ผู้เรียนเล่าประสบการณ์เดิม หรือให้ผู้เรียนแสดง
โครงความรู้เดิม (Graphic Organizer) ของตน

ขั้นที่ ๒ การแสวงหาความรู้ใหม่

ขั้นนี้เป็นการแสวงหาข้อมูลความรู้ใหม่ของผู้เรียนจากแหล่งข้อมูล หรือแหล่ง
ความรู้ต่าง ๆ ซึ่งผู้สอนอาจจัดเตรียมมาให้ผู้เรียนหรือให้คำแนะนำเกี่ยวกับแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เพื่อให้
ผู้เรียนไปแสวงหาก็คได้ในขั้นนี้ผู้สอนควรแนะนำแหล่งความรู้ต่าง ๆ ให้แก่ผู้เรียนตลอดทั้งจัดเตรียม
เอกสารสื่อต่าง ๆ

ขั้นที่ ๓ การศึกษาทำความเข้าใจข้อมูล / ความรู้ใหม่ และเชื่อมโยงความรู้ใหม่
กับความรู้เดิม

ขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้เรียนศึกษาและทำความเข้าใจกับข้อมูล / ความรู้ที่หามาได้
ผู้เรียนสร้างความหมายของข้อมูล / ประสบการณ์ใหม่ ๆ โดยใช้กระบวนการต่าง ๆ ด้วยตนเอง เช่น ใช้
กระบวนการคิด กระบวนการกลุ่มในการอภิปราย และสรุปความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลนั้น ๆ ซึ่ง
จำเป็นต้องอาศัยการเชื่อมโยงกับความรู้เดิมในขั้นนี้ ผู้สอนควรใช้กระบวนการต่าง ๆ ในการจัด
กิจกรรม เช่น กระบวนการคิด กระบวนการกลุ่ม กระบวนการแสวงหาความรู้ กระบวนการแก้ปัญหา
กระบวนการสร้างลักษณะนิสัย กระบวนการทักษะทางสังคม ฯลฯ เพื่อให้ผู้เรียนสร้างความรู้ขึ้นมา
ด้วยตนเอง

ขั้นที่ ๔ การแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม

ขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้เรียนอาศัยกลุ่มเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบความรวมทั้งขยาย
ความรู้ความเข้าใจของตนให้กว้างขึ้น ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนได้แบ่งปันความรู้ความเข้าใจของตนเองแก่
ผู้อื่น และได้รับประโยชน์จากความรู้ ความเข้าใจของผู้อื่นไปพร้อม ๆ กัน

ขั้นที่ ๕ การสรุปและจัดระเบียบความรู้

ขั้นนี้เป็นขั้นของการสรุปความรู้ที่ได้รับทั้งหมด ทั้งความรู้เดิมและความรู้ใหม่
และจัดสิ่งที่เรียนให้เป็นระบบระเบียบ เพื่อให้ผู้เรียนจดจำสิ่งที่เรียนรู้ได้ง่าย ผู้สอนควรให้ผู้เรียนสรุป
ประเด็นสำคัญประกอบด้วยมโนทัศน์หลัก และมโนทัศน์ย่อยของความรู้ทั้งหมด แล้วนำมาเรียบเรียง
ให้ได้สาระสำคัญครบถ้วน ผู้สอนอาจให้ผู้เรียนจัดเป็นโครงสร้างความรู้ จะช่วยให้จดจำข้อมูลได้ง่าย

ขั้นที่ ๖ การปฏิบัติและ / หรือการแสดงผลงาน

ขั้นนี้จะช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสแสดงผลงานการสร้างความรู้ของตนให้ผู้อื่นรับรู้
เป็นการช่วยให้ผู้เรียนได้ต่อยอดหรือตรวจสอบความเข้าใจของตน และช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้
ความคิดสร้างสรรค์ แต่หากต้องมีการปฏิบัติตามข้อมูลที่ได้ ขั้นนี้จะเป็นขั้นปฏิบัติ และมีการแสดงผล
งานที่ได้ปฏิบัติด้วย ในขั้นนี้ผู้เรียนสามารถแสดงผลงานด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การจัดนิทรรศการ การ

อภิปราย การแสดงบทบาทสมมติ เรียงความ วาดภาพ ฯลฯ และอาจจัดให้มีการประเมินผลงานโดยมีเกณฑ์ที่เหมาะสม

ขั้นที่ ๗ การประยุกต์ใช้ความรู้

ขั้นนี้เป็นขั้นของการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการนำความรู้ความเข้าใจของตนไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่หลากหลาย เพิ่มความชำนาญ ความเข้าใจ ความสามารถในการแก้ปัญหาและความจำในเรื่องนั้น ๆ เป็นการให้โอกาสผู้เรียนใช้ความรู้ให้เป็นประโยชน์ เป็นการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์

หลังจากประยุกต์ใช้ความรู้ อาจมีการนำเสนอผลงานจากการประยุกต์อีกครั้งก็ได้ หรืออาจไม่มีการนำเสนอผลงานในขั้นที่ ๖ แต่ นำความมารวม แสดงในตอนท้ายหลังขั้นการประยุกต์ใช้ก็ได้ เช่นกัน

ขั้นที่ ๑-๖ เป็นกระบวนการของการสร้างความรู้ (Construction of Knowledge)

ขั้นที่ ๗ เป็นขั้นตอนที่ช่วยให้ผู้เรียนนำความรู้ไปใช้ (Application) จึงทำให้รูปแบบนี้มีคุณสมบัติครบตามหลัก CIPPA

ประโยชน์

๑. ผู้เรียนรู้จักการแสวงหาข้อมูล ข้อเท็จจริงจากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้ในการเรียนรู้
๒. ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการคิดที่หลากหลาย เป็นประสบการณ์ที่จะนำไปใช้ได้ในการดำเนินชีวิต
๓. ผู้เรียนมีประสบการณ์ในการแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับสมาชิกภายในกลุ่ม

๓. วิธีสอนแบบโครงงาน (Project Method)

แนวคิด

เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้า หรือปฏิบัติงานตามหัวข้อที่ผู้เรียนสนใจ ซึ่งผู้เรียนจะต้องฝึกกระบวนการทำงานอย่างมีขั้นตอน มีการวางแผนในการทำงานหรือการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ จนการดำเนินงานสำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ ส่งผลให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้อย่างหลากหลาย อันเป็นประสบการณ์ตรงที่มีคุณค่า สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานต่าง ๆ ได้วิธีการสอนโครงงานสามารถสอนต่อเนืองกับวิธีสอนแบบบูรณาการได้ ทั้งในรูปแบบบูรณาการภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ และบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้นำองค์ความรู้และประสบการณ์ที่ได้มาบูรณาการเพื่อทำโครงงาน

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๑. ขั้นกำหนดปัญหา หรือสำรวจความสนใจ ผู้สอนเสนอสถานการณ์หรือตัวอย่างที่เป็นปัญหาและกระตุ้นให้ผู้เรียนหาวิธีการแก้ปัญหาหรือช่วยผู้เรียนมีความต้องการใคร่เรียนใคร่รู้ ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

๒. ขึ้นกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียน ผู้สอนแนะนำให้ผู้เรียนกำหนดจุดมุ่งหมายให้ชัดเจนว่าเรียนเพื่ออะไร จะทำโครงการนั้นเพื่อแก้ปัญหาอะไร ซึ่งทำให้ผู้เรียนกำหนดโครงการแนวทางในการดำเนินงานได้ตรงตามจุดมุ่งหมาย

๓. ขึ้นวางแผนและวิเคราะห์โครงการ ให้ผู้เรียนวางแผนแก้ปัญหา ซึ่งเป็นโครงการเดี่ยวหรือกลุ่มก็ได้ แล้วเสนอแผนการดำเนินงานให้ผู้สอนพิจารณา ให้คำแนะนำช่วยเหลือและข้อเสนอแนะการวางแผนโครงการของผู้เรียน ผู้เรียนเขียนโครงการตามหัวข้อซึ่งมีหัวข้อสำคัญ (ชื่อโครงการ หลักการและเหตุผลวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมาย เจ้าของโครงการ ที่ปรึกษาโครงการ แหล่งความรู้ สถานที่ดำเนินการ ระยะเวลาดำเนินการ งบประมาณ วิธีดำเนินการ เครื่องมือที่ใช้ ผลที่คาดว่าจะได้รับ)

๔. ขึ้นลงมือปฏิบัติหรือแก้ปัญหา ให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติหรือแก้ปัญหตามแผนการที่กำหนดไว้โดยมีผู้สอนเป็นที่ปรึกษา คอยสังเกต ติดตาม แนะนำให้ผู้เรียนรู้จักสังเกต เก็บรวบรวมข้อมูล บันทึกผลดำเนินการด้วยความมานะอดทน มีการประชุมอภิปรายปรึกษาหารือกันเป็นระยะ ๆ ผู้สอนจะเข้าไปเกี่ยวข้องเท่าที่จำเป็น ผู้เรียนเป็นผู้ใช้ความคิด ความรู้ ในการวางแผนและตัดสินใจทำด้วยตนเอง

๕. ขึ้นประเมินผลระหว่างปฏิบัติงาน ผู้สอนแนะนำให้ผู้เรียนรู้จักประเมินผลก่อนดำเนินการระหว่างดำเนินการและหลังดำเนินการ คือรู้จักพิจารณาว่าก่อนที่จะดำเนินการมีสภาพเป็นอย่างไร มีปัญหาอย่างไรระหว่างที่ดำเนินงานตามโครงการนั้น ยังมีสิ่งใดที่ผิดพลาดหรือเป็นข้อบกพร่องอยู่ ต่อแก้ไขอะไรอีกบ้าง มีวิธีแก้ไขอย่างไร เมื่อดำเนินการไปแล้วผู้เรียนมีแนวคิดอย่างไร มีความพึงพอใจหรือไม่ ผลของการดำเนินการตามโครงการ ผู้เรียนได้ความรู้อะไร ได้ประโยชน์อย่างไร และสามารถนำความรู้นั้นไปพัฒนาปรับปรุงงานได้อย่างดียิ่งขึ้น หรือเอาความรู้นั้นไปใช้ในชีวิตได้อย่างไร โดยผู้เรียนประเมินโครงการของตนเองหรือเพื่อนร่วมประเมิน จากนั้นผู้สอนจึงประเมินผลโครงการตามแบบประเมิน ซึ่งผู้ปกครองอาจจะมีส่วนร่วมในการประเมินด้วยก็ได้

๖. ขึ้นสรุป รายงานผล และเสนอผลงาน เมื่อผู้เรียนทำงานตามแผนและเก็บข้อมูลแล้ว ต้องทำการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปและเขียนรายงานเพื่อนำเสนอผลงาน ซึ่งนอกเหนือจากรายงานเอกสารแล้ว อาจมีแผนภูมิ แผนภาพ กราฟ แบบจำลอง หรือของจริงประกอบการนำเสนอ อาจจัดได้หลายรูปแบบ เช่น จัดนิทรรศการ การแสดงละคร ฯลฯ^{๑๗}

ประโยชน์

๑. เป็นการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนมีบทบาท มีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการเรียนรู้ได้ปฏิบัติจริงคิดเอง ทำเอง อย่างละเอียดรอบคอบ อย่างเป็นระบบ

๒. ผู้เรียนรู้จักแสวงหาข้อมูล สร้างองค์ความรู้และสรุปความรู้ได้ด้วยตนเอง

๓. ผู้เรียนมีทักษะในการแก้ปัญหา มีทักษะกระบวนการในการทำงาน มีทักษะการเคลื่อนไหวทางกาย

๔. ผู้เรียนได้ฝึกกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ทำงานร่วมกันกับผู้อื่นได้

^{๑๗} เรื่องเดียวกัน

๕. ฝึกความเป็นประชาธิปไตย คือการรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน มีเหตุผล มีการยอมรับในความรู้ ความสามารถซึ่งกันและกัน

๖. ผู้เรียนได้ฝึกลักษณะนิสัยที่ดีในการทำงาน เช่น การจดบันทึกข้อมูล การเก็บข้อมูล อย่างเป็นระบบ ความรับผิดชอบ ความซื่อตรง ความเอาใจใส่ ความขยันหมั่นเพียรในการทำงาน รู้จักทำงานอย่างเป็นระบบ ทำงานอย่างมีแผน ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

๗. ผู้เรียนเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และสามารถนำความรู้ ความคิด หรือแนวทางที่ได้ไปใช้ในการแก้ปัญหาในชีวิต หรือในสถานการณ์อื่นๆ ได้

๔. การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน

แนวคิด

เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เริ่มต้นจากปัญหาที่เกิดขึ้นโดยสร้างความรู้จากกระบวนการทำงานกลุ่ม ตัวปัญหาจะเป็นจุดตั้งต้นของกระบวนการเรียนรู้ และเป็นตัวกระตุ้นการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาด้วยเหตุผล และการสืบค้นหาข้อมูลเพื่อเข้าใจกลไกของตัวปัญหา รวมทั้งวิธีการแก้ปัญหา

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้

๑. ขั้นที่ ๑ กำหนดปัญหาจัดสถานการณ์ต่าง ๆ กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจมองเห็นปัญหากำหนดสิ่งที่เป็นปัญหาที่ผู้เรียนอยากรู้อยากเรียน และเกิดความสนใจที่จะค้นหาคำตอบ

๒. ทำความเข้าใจกับปัญหา ผู้เรียนจะต้องสามารถอธิบายสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับปัญหาได้

๓. ดำเนินการศึกษาค้นคว้า กำหนดสิ่งที่ต้องการเรียนและดำเนินการศึกษาค้นคว้าอย่างหลากหลาย

๔. สังเคราะห์ความรู้ ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้ค้นคว้ามาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน อภิปรายผลและสังเคราะห์ความรู้ที่ได้มาว่ามีความเหมาะสมหรือไม่

๕. สรุปและประเมินค่าของคำตอบ ผู้เรียนแต่ละกลุ่มสรุปสรุปผลงานของกลุ่มตนเอง ประเมินผลงานว่าข้อมูลที่ได้ศึกษาค้นคว้ามีความเหมาะสมเพียงใด โดยการตรวจสอบแนวคิดภายในกลุ่มของตนเองอย่างอิสระ ทุกกลุ่มร่วมกันสรุปองค์ความรู้ในภาพรวมของปัญหาอีกครั้ง

๖. นำเสนอและประเมินผลงาน ผู้เรียนนำข้อมูลที่ได้มาจัดระบบองค์ความรู้และนำเสนอในรูปแบบผลงานที่หลากหลาย ผู้เรียนทุกคนและผู้เกี่ยวข้อง กับปัญหา ร่วมกันประเมินผลงาน ประโยชน์

มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนในด้านทักษะและกระบวนการเรียนรู้ และพัฒนาผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้โดยการชี้นำตนเอง ซึ่งผู้เรียนจะได้ฝึกฝนการสร้างองค์ความรู้โดยผ่านกระบวนการคิดด้วยการแก้ปัญหาอย่างมีความหมายต่อผู้เรียน

๕. การจัดการเรียนรู้แบบค้นพบ(Discovery Method)

แนวคิด

เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนค้นหาคำตอบ หรือความรู้ด้วยตนเอง โดยผู้สอนจะเป็นผู้สร้างสถานการณ์ในลักษณะที่ผู้เรียนจะเผชิญกับปัญหา ซึ่งในการแก้ปัญหา ผู้เรียนจะใช้กระบวนการที่ตรงกับธรรมชาติของวิชาหรือปัญหานั้น เช่นผู้เรียนจะศึกษาปัญหาทางชีววิทยา ก็จะใช้วิธีเดียวกันกับนักชีววิทยาศึกษา หรือผู้เรียนจะศึกษาปัญหาประวัติศาสตร์ ก็จะใช้วิธีการเช่นเดียวกับนักประวัติศาสตร์ศึกษา ดังนั้น จึงเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการ เหมาะสำหรับวิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ แต่ก็สามารถใช้กับวิชาอื่น ๆ ได้ ในการแก้ปัญหา ผู้เรียนจะต้องนำข้อมูลทำการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปเพื่อให้ได้ข้อค้นพบใหม่หรือเกิดความคิดรวบยอดในเรื่องนั้น

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้แบบค้นพบเน้นให้ผู้เรียนค้นหาคำตอบหรือความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งผู้เรียนจะใช้วิธีการหรือกระบวนการต่าง ๆ ที่เห็นว่ามีประสิทธิภาพและตรงกับธรรมชาติของวิชา หรือปัญหา ดังนั้นจึงมีผู้นำเสนอวิธีการจัดการเรียนรู้ไว้มากหลาย เช่น การแนะนำให้ผู้เรียนพบหลักการทางคณิตศาสตร์ด้วยตนเองโดยวิธีอุปนัย การที่ผู้เรียนใช้กระบวนการแก้ปัญหาแล้วนำไปสู่การค้นพบมีการกำหนดปัญหา ตั้งสมมติฐานและรวบรวมข้อมูล ทดสอบสมมติฐานและสรุปข้อค้นพบ ซึ่งอาจใช้วิธีการเก็บข้อมูลจากการทดลองด้วย การที่ผู้สอนจัดโปรแกรมไว้ให้ผู้เรียนใช้การคิดแบบอุปนัยและนิรนัยในเรื่องต่างๆ ก็สามารถได้ข้อค้นพบด้วยตนเอง ผู้สอนจะเป็นผู้ให้คำปรึกษา แนะนำหรือกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้วิธีหรือกระบวนการที่เหมาะสมจากเหตุผลดังกล่าว ขั้นตอนการเรียนรู้จึงปรับเปลี่ยนไปตามวิธีหรือกรอบกระบวนการต่างๆที่ใช้ แต่ในที่นี้จะเสนอผลการพบความรู้ ข้อสรุปใหม่ ด้วยการคิดแบบอุปนัยและนิรนัย

การจัดการเรียนรู้แบบค้นพบมีขั้นตอนสำคัญดังต่อไปนี้

๑. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน ผู้สอนกระตุ้นและเร้าความสนใจของผู้เรียนให้สนใจที่จะศึกษาบทเรียน

๒. ชั้นเรียนรู้ ประกอบด้วย

๒.๑ ผู้สอนใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ แบบอุปนัยในตอนแรก เพื่อให้ผู้เรียนค้นพบข้อสรุป

๒.๒ ผู้สอนใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ แบบนิรนัย เพื่อให้ผู้เรียนนำข้อสรุปที่ได้ในข้อ ๒ ไปใช้เพื่อเรียนรู้หรือค้นพบข้อสรุปใหม่ในตอนที่สอง โดยอาศัยเทคนิคการซักถาม โต้ตอบ หรืออภิปรายเพื่อเป็นแนวทางในการค้นพบ

๒.๓ ผู้เรียนสรุปข้อค้นพบหรือความคิดรวบยอดใหม่^{๑๘}

๓. ชี้นำไปใช้

ผู้สอนให้ผู้เรียนนำเสนอแนวทางการนำข้อค้นพบที่ได้ไปใช้ในการแก้ปัญหา อาจใช้วิธีการให้ทำแบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบหลังเรียน เพื่อประเมินผลว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จริงหรือไม่ ประโยชน์

^{๑๘} กองวิจัยทางการศึกษา การพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพต่อการเรียนรู้ของนักเรียน (กรุงเทพมหานคร: กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ ๒๕๓๖), หน้า ๘-๑๑.

๑. ช่วยให้ผู้เรียนคิดอย่างมีเหตุผล
๒. ช่วยให้ผู้เรียนค้นพบสิ่งที่ค้นพบได้นานและเข้าใจอย่างแจ่มแจ้ง
๓. ผู้เรียนมีความมั่นใจ เพราะได้เรียนรู้สิ่งใหม่อย่างเข้าใจจริง
๔. ช่วยให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางด้านความคิด
๕. ปลุกฝังนิสัยรักการอ่าน ค้นคว้าเพื่อหาคำตอบด้วยตนเอง
๖. ก่อให้เกิดแรงจูงใจ ความพึงพอใจในตนเองต่อการเรียนสูง
๗. ผู้เรียนรู้วิธีสร้างความรู้ด้วยตนเอง เช่น การหาข้อมูล การวิเคราะห์และสรุป

ข้อความรู้

๘. เหมาะสมกับผู้เรียนที่ฉลาด มีความเชื่อมั่นในตนเองและมีแรงจูงใจสูง

๖. การจัดการเรียนรู้แบบนิรนัย(Deductive Method)

แนวคิด

กระบวนการที่ผู้สอนจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับกฎ ทฤษฎี หลักเกณฑ์ ข้อเท็จจริงหรือข้อสรุปตามวัตถุประสงค์ในบทเรียน จากนั้นจึงให้ตัวอย่างหลายๆตัวอย่าง หรืออาจให้ผู้เรียนฝึกการนำทฤษฎี หลักการ หลักเกณฑ์ กฎหรือข้อสรุปไปใช้ในสถานการณ์ที่หลากหลาย หรืออาจเป็นหลักลักษณะให้ผู้เรียนหาหลักฐานเหตุผลมาพิสูจน์ยืนยันทฤษฎี กฎหรือข้อสรุปเหล่านั้น การจัดการเรียนรู้แบบนี้จะช่วยให้ผู้เรียนเป็นคนมีเหตุผล ไม่เชื่ออะไรง่ายๆ และมีความเข้าใจในกฎเกณฑ์ ทฤษฎี ข้อสรุปเหล่านั้นอย่างลึกซึ้ง การสอนแบบนี้อาจกล่าวได้ว่า เป็นการสอนจากทฤษฎีหรือกฎไปสู่สูตรตัวอย่างที่เป็นรายละเอียด

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

การสอนแบบนิรนัยมีขั้นตอนสำคัญดังต่อไปนี้

๑. ขั้นกำหนดขอบเขตของปัญหา เป็นการนำเข้าสู่บทเรียนโดยการเสนอปัญหาหรือระบุสิ่งที่จะสอนในแง่ของปัญหา เพื่อยั่วให้ผู้เรียนเกิดความสนใจที่จะหาคำตอบ ปัญหาที่จะนำเสนอควรเกี่ยวข้องกับสถานการณ์ของชีวิตและเหมาะสมกับวุฒิภาวะของผู้เรียน
๒. ขั้นแสดงและอธิบายทฤษฎี หลักการ เป็นการนำเอาทฤษฎี หลักการ กฎ ข้อสรุปที่ต้องการสอนมาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทฤษฎี หลักการนั้น
๓. ขั้นใช้ทฤษฎี หลักการ เป็นขั้นที่ผู้เรียนจะเลือกทฤษฎี หลักการ กฎ ข้อสรุป ที่ได้จากการเรียนรู้มาใช้ในการแก้ปัญหาที่กำหนดไว้ได้
๔. ขั้นตรวจสอบและสรุป เป็นขั้นที่ผู้เรียนจะตรวจสอบและสรุปทฤษฎี หลักการ กฎ ข้อสรุปหรือนิยามที่ใช้ว่าถูกต้อง สมเหตุสมผลหรือไม่ โดยอาจปรึกษาผู้สอน หรือค้นคว้าจากตำราต่างๆ หรือจากการทดลอง ข้อสรุปที่ได้พิสูจน์หรือตรวจสอบว่าเป็นจริง จึงจะเป็นความรู้ที่ถูกต้อง
๕. ขั้นฝึกปฏิบัติ เมื่อผู้เรียนเกิดความเข้าใจในทฤษฎี หลักการ กฎ ข้อสรุป พอสมควรแล้ว ผู้สอนเสนอสถานการณ์ใหม่ให้ผู้เรียนฝึกนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่ๆที่หลากหลาย

ประโยชน์

๑. เป็นวิธีการที่ช่วยในการถ่ายทอดเนื้อหาสาระได้ง่าย รวดเร็วและไม่ยุ่งยาก
๒. ใช้เวลาในการจัดการเรียนรู้ไม่มากนัก

๓. ฝึกให้ผู้เรียนรู้ได้นำเอาทฤษฎี หลักการ กฎ ข้อสรุปหรือนิยามไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ๆ

๔. ใช้ได้ผลดีในการจัดการเรียนรู้วิชาศิลปศึกษาและคณิตศาสตร์

๕. ฝึกให้ผู้เรียนมีเหตุผล ไม่เชื่ออะไรง่ายๆ โดยไม่มีการพิสูจน์ให้เห็นจริง

๗. การจัดการเรียนรู้แบบอุปนัย (Induction Method)

แนวคิด

กระบวนการที่ผู้สอนจากรายละเอียดปลีกย่อย หรือจากส่วนย่อยไปหาส่วนใหญ่ หรือกฎเกณฑ์ หลักการ ข้อเท็จจริงหรือข้อสรุป โดยการนำเอาตัวอย่างข้อมูล เหตุการณ์ สถานการณ์หรือปรากฏการณ์ ที่มีหลักการแฝงอยู่มาให้ผู้เรียนศึกษา สังเกต ทดลอง เปรียบเทียบหรือวิเคราะห์จนสามารถสรุปหลักการหรือกฎเกณฑ์ได้ด้วยตนเอง

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้แบบอุปนัยมีขั้นตอนสำคัญดังต่อไปนี้

๑. ขั้นเตรียมการ เป็นการเตรียมตัวผู้เรียน ทบทวนความรู้เดิมหรือปูพื้นฐานความรู้

๒. ขั้นเสนอตัวอย่าง เป็นขั้นที่ผู้สอนนำเสนอตัวอย่างข้อมูล สถานการณ์ เหตุการณ์ ปรากฏการณ์ หรือแนวคิดให้ผู้เรียนได้สังเกตลักษณะและคุณสมบัติของตัวอย่างเพื่อพิจารณาเปรียบเทียบสรุปเป็นหลักการ แนวคิด หรือกฎเกณฑ์ ซึ่งการนำเสนอตัวอย่างควรเสนอหลายๆ ตัวอย่างให้มากพอที่ผู้เรียนสามารถสรุปเป็นหลักการหรือหลักเกณฑ์ต่างๆได้

๓. ขั้นเปรียบเทียบ เป็นขั้นที่ผู้เรียนทำการสังเกต ค้นคว้า วิเคราะห์ รวบรวม เปรียบเทียบความคล้ายคลึงกันขององค์ประกอบในตัวอย่าง แยกแยะข้อแตกต่าง มองเห็นความสัมพันธ์ในรายละเอียดที่เหมือนกัน ต่างกัน ในขั้นนี้หากตัวอย่างที่ให้แกผู้เรียนเป็นตัวอย่างที่ดี ครอบคลุมลักษณะหรือคุณสมบัติสำคัญของหลักการ ทฤษฎีก็ย่อมจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถศึกษา และวิเคราะห์ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ได้อย่างรวดเร็ว แต่หากผู้เรียนไม่ประสบความสำเร็จ ผู้สอนอาจให้ข้อมูลเพิ่มเติม หรือใช้วิธีการกระตุ้นให้ผู้เรียนได้คิดค้นต่อไป โดยการตั้งคำถามกระตุ้นแต่ไม่ควรให้ในลักษณะบอกคำตอบ เพราะวิธีสอนนี้มุ่งให้ผู้เรียนได้คิด ทำความเข้าใจด้วยตนเอง ควรให้ผู้เรียนได้ร่วมกันคิดวิเคราะห์เป็นกลุ่มย่อย เพื่อจะได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน โดยเน้นให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วม ในการอภิปรายกลุ่มอย่างทั่วถึง และผู้สอนไม่ควรรีบร้อนหรือเร่งเร้าผู้เรียนจนเกินไป

๔. ขั้นกฎเกณฑ์ เป็นการให้ผู้เรียนนำข้อสังเกตต่างๆ จากตัวอย่างมาสรุปเป็นหลักการ กฎเกณฑ์หรือนิยามด้วยตัวผู้เรียนเอง^{๑๔}

๕. ขั้นนำไปใช้ ในขั้นนี้ผู้สอนจะเตรียมตัวอย่างข้อมูล สถานการณ์ เหตุการณ์ ปรากฏการณ์หรือความคิดใหม่ๆ ที่หลากหลายมาให้ผู้เรียนใช้ในการฝึกความรู้ ข้อสรุปไปใช้ หรือผู้สอนอาจให้โอกาสผู้เรียนช่วยกันยกตัวอย่างจากประสบการณ์ของผู้เรียนเองเปรียบเทียบก็ได้ เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวัน และจะทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้น รวมทั้งเป็นการทดสอบความเข้าใจของผู้เรียนว่าหลักการที่ได้อ่านนั้น สามารถนำไปใช้

^{๑๔} เรื่องเดียวกัน

แก้ปัญหาและทำแบบฝึกหัดได้หรือไม่หรือเป็นการประเมินว่าผู้เรียนได้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่นั่นเอง

ประโยชน์

๑. เป็นวิธีการที่ทำให้ผู้เรียนสามารถค้นพบความรู้ด้วยตนเอง ทำให้เกิดความเข้าใจและจดจำได้นาน

๒. เป็นวิธีการที่ฝึกให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการสังเกต คิววิเคราะห์ เปรียบเทียบ ตามหลักตรรกศาสตร์และหลักวิทยาศาสตร์ สรุปลงด้วยตนเองอย่างมีเหตุผลอันจะเป็นเครื่องมือสำคัญของการเรียนรู้ ซึ่งใช้ได้ดีกับการวิชาวิทยาศาสตร์

๓. เป็นวิธีการที่ผู้เรียนได้ทั้งเนื้อหาความรู้ และกระบวนการซึ่งผู้เรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการเรียนรู้เรื่องอื่นๆได้

๘. การพัฒนาทักษะ/กระบวนการแก้ปัญหา

แนวคิด

การพัฒนาทักษะ/กระบวนการแก้ปัญหา โดยการจัดสถานการณ์ หรือปัญหา หรือเกมส์ที่น่าสนใจ ทำทนายให้ยาคคิดอาจเริ่มด้วยปัญหาที่ผู้เรียนสามารถใช้ความรู้ที่เรียนมาแล้วมาประยุกต์ก่อน ต่อจากนั้นจึงเพิ่มสถานการณ์หรือปัญหาที่แตกต่างจากที่เคยพบมา

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

กระบวนการแก้ปัญหามี ๔ ขั้นตอน

๑. ทำความเข้าใจปัญหาหรือวิเคราะห์ปัญหา

๒. วางแผนแก้ปัญหา

๓. ดำเนินการแก้ปัญหา

๔. ตรวจสอบหรือมองย้อนกลับ

ประโยชน์

เพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจกระบวนการและพัฒนาทักษะ เน้นฝึกวิเคราะห์แนวคิดอย่างหลากหลาย

๙. การพัฒนาทักษะ/กระบวนการให้เหตุผล

แนวคิด

เป็นการจัดสถานการณ์หรือปัญหาที่น่าสนใจให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ ผู้สอนจะใช้คำถามกระตุ้น ด้วยคำว่า ทำไม อย่างไร เพราะเหตุใด เป็นต้น พร้อมทั้งให้ข้อคิดเพิ่มเติม เช่น “ถ้า.....แล้วผู้เรียนคิดว่า จะเป็นอย่างไร” เหตุผลที่ไม่สมบูรณ์ต้องไม่ตัดสินว่าไม่ถูกต้อง แต่ใช้คำพูดเสริมแรงให้กำลังใจ เช่น “คำตอบที่นักเรียนให้มีบางส่วนถูกต้อง นักเรียนคนใดจะอธิบายหรือให้เหตุผลเพิ่มเติมของเพื่อนได้อีกบ้าง” เพื่อให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ร่วมกันมากขึ้น

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

วิธีการจัดการเรียนรู้

๑. ให้นักเรียนพบกับโจทย์ปัญหาที่น่าสนใจเป็นปัญหาที่ไม่ยากเกินที่นักเรียนจะคิดและให้เหตุผลของคำตอบได้

๒. ผู้เรียนมีโอกาส มีอิสระในการแสดงความคิดเห็นในการใช้และให้เหตุผลของตนเอง

๓. ผู้สอนช่วยสรุปและชี้แจงให้ผู้เรียนเข้าใจว่าเหตุผลของผู้เรียนถูกต้องตามหลักเกณฑ์หรือไม่ ขาดตกบกพร่องอย่างไร

ประโยชน์

การพัฒนาทักษะ/กระบวนการให้เหตุผล เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถคิดอย่างมีเหตุผล และรู้จักให้เหตุผลและร่วมกันหาคำตอบ

๑๐. การพัฒนาทักษะ/กระบวนการสื่อสาร การสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์ และการนำเสนอ

แนวคิด

เป็นการฝึกทักษะให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ปัญหา สามารถเขียนปัญหาในรูปแบบของตาราง กราฟหรือข้อความ เพื่อสื่อสารความสัมพันธ์ของจำนวนเหล่านั้น

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

การพัฒนาทักษะ/กระบวนการสื่อสาร การสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์ และการนำเสนอมีแนวทางดังนี้

๑. กำหนดโจทย์ปัญหาที่น่าสนใจ และเหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน

๒. ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติและแสดงความคิดเห็นด้วยตนเอง โดยผู้สอนช่วยชี้แนะแนวทางในการสื่อสาร สื่อความหมายและการนำเสนอ^{๒๐}

ประโยชน์

การพัฒนาทักษะ/กระบวนการสื่อสาร การสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์ และการนำเสนอเพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะ การสื่อสาร การสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์และการนำเสนอ

๑๑. การค้นหารูปแบบ (Pattern Seeking)

แนวคิด

เป็นการสังเกต และบันทึกปรากฏการณ์ตามธรรมชาติ หรือทำการสำรวจตรวจสอบ โดยที่ไม่สามารถควบคุมตัวแปรได้ แล้วคิดหารูปแบบจากข้อมูลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การค้นหารูปแบบประกอบด้วย

๑. การจำแนกประเภทและการระบุชื่อ

๒. การสำรวจและค้นหา

๓. การพัฒนาระบบ

๔. การสร้างแบบจำลองเพื่อการสำรวจตรวจสอบ

ประโยชน์

การค้นหารูปแบบ (Pattern Seeking) เพื่อฝึกนักเรียนให้สามารถสร้างรูปแบบ และสร้างความรู้ได้

^{๒๐} กาญจนา คุณารักษ์ **หลักสูตรและทักษะการสอน**, (กรุงเทพมหานคร: วัฒนาพานิชย์ พ.ศ. ๒๕๒๔), หน้า ๖.

๑๒. การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Process)

แนวคิด

เป็นกระบวนการที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้สืบค้น สืบเสาะ สำรวจ ตรวจสอบ และค้นคว้า ด้วยวิธีการต่างๆ จนเกิดความเข้าใจและรับรู้ความรู้นั้นอย่างมีความหมาย

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ ประกอบด้วย

๑. ขั้นสร้างความสนใจ (Engagement) เป็นการนำเข้าสู่บทเรียนโดยนำเรื่องที่สนใจ อาจมาจากเหตุการณ์ที่กำลังเกิดขึ้นอยู่ในช่วงเวลานั้น หรือเชื่อมโยงกับความรู้เดิมที่เรียนมาแล้ว เป็นตัวกระตุ้นให้นักเรียนสร้างคำถาม เป็นแนวทางที่ใช้ในการสำรวจตรวจสอบอย่างหลากหลาย

๒. ขั้นสำรวจและค้นหา (Exploration) เมื่อทำความเข้าใจในประเด็นหรือคำถามที่สนใจ มีการกำหนดแนวทางการสำรวจตรวจสอบ ตั้งสมมติฐาน กำหนดทางเลือกที่เป็นไปได้ ลงมือปฏิบัติเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ข้อเสนอแนะหรือปรากฏการณ์ต่างๆ วิธีการตรวจสอบอาจทำได้หลายวิธี เช่น ทำการทดลอง ทำกิจกรรมภาคสนาม การศึกษาข้อมูลจากเอกสารต่างๆ

๓. ขั้นอธิบายและลงข้อสรุป (Explanation) เมื่อได้ข้อมูลเพียงพอ จึงนำข้อมูลที่ได้อธิบาย วิเคราะห์ แปรผล สรุปผล นำเสนอผลที่ได้ในรูปแบบต่างๆ เช่น บรรยายสรุป สร้างแบบจำลองหรือรูปวาด

๔. ขั้นขยายความรู้ (Elaboration) เป็นการนำความรู้ที่สร้างขึ้นไปเชื่อมโยงกับความรู้เดิมแนวคิดที่ได้จะช่วยเชื่อมโยงกับเรื่องต่างๆ ทำให้เกิดความรู้กว้างขึ้น^{๒๑}

๕. ขั้นประเมิน (Evaluation) เป็นการประเมินการเรียนรู้ด้วยกระบวนการต่างๆ ว่านักเรียนมีความรู้อะไรบ้าง อย่างไรและมากน้อยเพียงใด จากนั้นจะนำไปสู่การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในเรื่องอื่นๆ

ประโยชน์

กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ทั้งเนื้อหา หลักและหลักการ ทฤษฎี ตลอดจนการลงมือปฏิบัติเพื่อให้ได้ความรู้

๑๓. วิธีสอนแบบอุปนัย (Inductive Method)

วิธีสอนแบบอุปนัย เป็นการสอนรายละเอียดปลีกย่อยไปหากฎเกณฑ์ หรือสอนจากตัวอย่างไปหากฎเกณฑ์ นั่นคือ นักเรียนได้เรียนรู้ในรายละเอียดก่อนแล้วจึงสรุป ตัวอย่างของวิธีสอนนี้ได้แก่ การให้โอกาสนักเรียนในการศึกษาค้นคว้าสังเกต ทดลอง เปรียบเทียบแล้วพิจารณาค้นหาองค์ประกอบที่เหมือนกันหรือคล้ายคลึงกันจากตัวอย่างต่างๆ เพื่อนำมาเป็นข้อสรุป

ความมุ่งหมายของวิธีสอนแบบอุปนัย

๑. เพื่อให้นักเรียนได้ค้นพบกฎเกณฑ์หรือความจริงที่สำคัญๆ ด้วยตนเอง โดยการทำความเข้าใจความหมาย แล้วจึงสร้างความสัมพันธ์ของความคิดต่างๆ ให้แจ่มแจ้งก่อนนำมาสรุป

^{๒๑} สัจด์ อุทรานันท์ เทคโนโลยีเทคนิคการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ ภาควิชาการบริหาร การศึกษา คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (พิมพ์ครั้งที่ ๖ กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มิตรสยาม พ.ศ. ๒๕๔๒), หน้า ๒๓-๓๐.

กฎเกณฑ์ ครูผู้สอนมีหน้าที่ในการกระตุ้นและให้แนวทางการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองของนักเรียน

๒. เพื่อให้ นักเรียนมีทักษะในการสรุปหลักเกณฑ์จากรายละเอียดอย่างมีระบบ
ขั้นตอนในการสอนแบบอุปนัย

๑. ขั้นเตรียมนักเรียน เป็นการเตรียมความรู้และแนวทางในการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนด้วยการทบทวนความรู้เดิม กำหนดจุดมุ่งหมาย และอธิบายความมุ่งหมายให้เข้าใจอย่างแจ่มแจ้ง

๒. ขั้นเสนอตัวอย่างหรือกรณีศึกษาต่างๆ ให้นักเรียนพิจารณาเปรียบเทียบและสรุปกฎเกณฑ์ การเสนอตัวอย่างควรเสนอหลายๆ ตัวอย่างให้มากที่สุดที่จะสรุปกฎเกณฑ์ได้

๓. ขั้นหาค่าประกอบรวม คือ การให้นักเรียนมีโอกาสพิจารณาความคล้ายคลึงกันขององค์ประกอบจากตัวอย่างเพื่อเตรียมสรุปกฎเกณฑ์

๔. ขั้นสรุปข้อสังเกตต่างๆ จากตัวอย่างเป็นกฎเกณฑ์ นิยาม หลักการ ด้วยตัวนักเรียน

๕. ขั้นนำข้อสรุปหรือกฎเกณฑ์ที่ได้จากการทดลองหรือสิ่งที่เข้าใจไปใช้ในสถานการณ์อื่น ข้อดีของวิธีสอนแบบอุปนัย

๑. นักเรียนสามารถสร้างความเข้าใจในรายละเอียด และหาข้อสรุปได้อย่างชัดเจนจดจำ

๒. นักเรียนได้รับการฝึกทักษะการคิดตามหลักการ เหตุผล และหลักวิทยาศาสตร์

๓. นักเรียนเข้าใจวิธีการในการแก้ปัญหาและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ดี

ข้อสังเกตของวิธีสอนแบบอุปนัย

๑. ในการสอนแต่ละขั้น ครูควรให้โอกาสนักเรียนคิดอย่างอิสระ

๒. ครูควรสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ที่ไม่เป็นทางการเพื่อลดความเครียดและเบื่อ

๓. วิธีสอนแบบอุปนัยจะให้ผลสัมฤทธิ์สูงถ้าครูสร้างความเข้าใจทุกขั้นตอนอย่างดีก่อน

๑๔. วิธีสอนแบบนิรนัย (Deductive Method)

เป็นวิธีสอนที่เริ่มจากกฎเกณฑ์หรือหลักการต่างๆแล้วให้นักเรียนหาหลักฐานเหตุผลมาพิสูจน์ยืนยัน นั่นคือการฝึกทักษะในการคิดอย่างมีเหตุผล มีการพิสูจน์ตรวจสอบข้อเท็จจริงอันมีที่มาจากหลักการ

ความมุ่งหมายของวิธีสอนแบบนิรนัย

๑. เพื่อให้ นักเรียนได้เรียนรู้วิธีการแก้ปัญหาโดยยึดกฎ สูตร และหลักเกณฑ์ต่างๆ

๒. เพื่อฝึกทักษะการแก้ปัญหาและตัดสินใจในการทำงาน ด้วยการพิสูจน์ให้ทราบ

ข้อเท็จจริง

ขั้นตอนของวิธีสอนแบบนิรนัย

๑. ขั้นอธิบายปัญหาเป็นขั้นของการกำหนดปัญหาและกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจที่จะหาคำตอบในการแก้ปัญหา

๒. ขั้นอธิบายกฎหรือหลักการเพื่อการแก้ปัญหา เป็นการนำเอาข้อสรุป กฎเกณฑ์ หลักการมาอธิบายให้นักเรียนได้เลือกใช้ในการแก้ปัญหา

๓. ขั้นตัดสินใจ เป็นขั้นที่นักเรียนจะเลือกกฎ หรือหลักการ หรือข้อสรุปมาใช้ในการแก้ปัญหา

๔. ชั้นพิสูจน์หรือตรวจสอบ เป็นชั้นการนำหลักฐานหรือเหตุผลมาพิสูจน์ตรวจสอบข้อเท็จจริงตามหลักการนั้นๆ

ข้อดีของวิธีสอนแบบนิรนัย

๑. วิธีสอนแบบนิรนัยใช้ได้กับการสอนเนื้อหาวิชาต่างๆ เนื่องจากหลักการหรือกฎเกณฑ์ต่างๆจะสามารถอธิบายให้นักเรียนเข้าใจความหมายได้ดี เป็นการอธิบายจากส่วนใหญ่ไปหาส่วนย่อย

๒. เป็นวิธีสอนที่ฝึกทักษะการคิดอย่างมีเหตุผล และพิสูจน์ข้อเท็จจริงได้

ข้อสังเกตของวิธีสอนแบบนิรนัย

๑. ครูผู้สอนต้องศึกษากฎเกณฑ์ หลักการหรือข้อสรุปต่างๆ อย่างแม่นยำ

๒. การสอนวิธีนี้ครูเป็นผู้กำหนดความคิดรวบยอดให้นักเรียน จึงไม่ช่วยฝึกทักษะในการคิดหาเหตุผลและแก้ปัญหาด้วยตัวนักเรียนเองได้มากเท่าที่ควร^{๒๒}

๑๕. วิธีสอนแบบอภิปราย (Discussion Method)

เป็นการสอนโดยที่นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันเพื่อช่วยแก้ไขปัญหาอย่างใดอย่างหนึ่ง การอภิปรายกระทำระหว่างครูกับนักเรียน หรือระหว่างนักเรียนด้วยกัน โดยมีครูเป็นผู้ประสานงาน วิธีการสอนแบบอภิปรายจะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนคิดเป็น พูดเป็น และสร้างความเป็นประชาธิปไตย

ความมุ่งหมายของวิธีสอนแบบอภิปราย

๑. เพื่อส่งเสริมการทำงานร่วมกันแบบประชาธิปไตย

๒. เพื่อฝึกทักษะในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

๓. เพื่อฝึกทักษะในการพูด และการแสดงความคิดสร้างสรรค์

ขั้นตอนของวิธีสอนแบบอภิปราย

๑. ชี้นำเข้าสู่หัวข้อการอภิปรายเป็นชั้นการกระตุ้นหรือเร้าความสนใจของนักเรียนให้มีความสนใจร่วมอภิปรายแสดงความคิดเห็น

๒. ชี้นำอภิปราย ให้แบ่งนักเรียนเป็น ๒ ฝ่าย คือ ฝ่ายผู้อภิปรายซึ่งอยู่หน้าชั้นเรียนกับฝ่ายผู้ฟังฝ่ายผู้อภิปรายประกอบด้วยประธาน ๑ คนทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการอภิปรายเป็นผู้เสนอปัญหา สรุปประเด็นสำคัญ และนำการอภิปรายไม่ให้ออกนอกทาง ตัดบทสมาชิกที่ถกเถียงกัน การนำเข้าสู่หัวข้อการอภิปราย ประธานต้องแนะนำหัวข้อที่จะอภิปรายจากนั้นแนะนำสมาชิกผู้ร่วมอภิปรายแต่ละคน

ข้อดีของวิธีสอนแบบอภิปราย

๑. ส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนมีโอกาสแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

๒. พัฒนาสติปัญญาของนักเรียนด้านการคิดหาเหตุผล

๓. ส่งเสริมการค้นคว้าหาความรู้ของนักเรียนเพื่อนำมาใช้ในการอภิปราย

๔. ผู้เรียนสามารถนำวิธีการอภิปรายไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน

ข้อสังเกตของวิธีสอนแบบอภิปราย

^{๒๒} อารมณ์ ใจเที่ยง หลักการสอน (กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์ พ.ศ ๑๕๕๐), หน้า ๘.

๑. หากผู้ดำเนินการอภิปรายไม่มีความสามารถในการอภิปราย จะทำให้การอภิปรายไม่สัมฤทธิ์ผล และสิ้นเปลืองเวลามาก

๒. หากการตั้งหัวข้อไม่ดีจะทำให้ไม่ได้ข้อสรุปของการอภิปราย

๓. ครูผู้สอนต้องควบคุมให้การอภิปรายดำเนินไปตามหลักการที่ถูกต้อง เช่น ประธานต้องไม่ใช้ความคิดของตนเองชี้แจงผู้ร่วมอภิปรายไม่ใช้ความคิดของตนเอง^{๒๓}

๑๖. วิธีสอนแบบบรรยาย (Lecture Method)

เป็นวิธีสอนที่ผู้สอนให้ความรู้ตามเนื้อหาสาระด้วยการเล่าอธิบายแสดงสาธิตโดยที่ผู้เรียนเป็นผู้ฟังเพียงอย่างเดียว อาจเปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาได้บ้างในตอนท้ายของการบรรยาย

ความมุ่งหมายของวิธีสอนแบบบรรยาย

๑. เป็นการสอนที่เน้นเนื้อหาสาระที่นำเสนอโดยครูผู้สอน ผู้บรรยายจะเสนอปัญหาวิธีการต่างๆในการแก้ปัญหา และสรุปด้วยว่าวิธีการใดเป็นวิธีการแก้ปัญหาที่ดีที่สุดตามหลักการ

๒. เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้หลายๆแนวคิดก่อนที่จะสรุปเป็นข้อคิดหรือทางเลือกที่เหมาะสม

ข้อดีของวิธีสอนแบบบรรยาย

๑. ดำเนินการสอนได้รวดเร็ว

๒. ง่ายต่อการสอนเพราะไม่ต้องเตรียมสื่อการสอน เพียงแต่ครูเตรียมเนื้อหาสาระที่จะสอนล่วงหน้าก็เพียงพอ

๓. สามารถใช้สอนได้ในเวลาอันจำกัด ส่งเสริมทักษะในการย่อและเขียนสรุป

ข้อสังเกตของวิธีสอนแบบบรรยาย

๑. หากผู้เรียนมีความตั้งใจฟังการบรรยาย จะช่วยเสริมทักษะในการสรุปความ

๒. ผู้สอนต้องรู้จักการสร้างบรรยากาศด้วยวาจาศิลป์ เพื่อมิให้ผู้ฟังสูญเสียความสนใจ

๓. สาระที่ได้จากการบรรยายมิได้เกิดจากการเรียนรู้ที่เกิดกับผู้เรียนโดยตรง แต่เป็นสาระความรู้ที่ได้จากการบอกเล่าจากครูผู้สอน

๔. ความรู้ที่ได้รับจากการฟังเพียงอย่างเดียวอาจลึบง่าย เป็นความทรงจำที่ไม่ถาวร

๑๗. วิธีสอนแบบปฏิบัติการหรือการทดลอง (Laboratory Method)

วิธีสอนแบบปฏิบัติการหรือการทดลอง เป็นวิธีสอนที่ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนลงมือปฏิบัติหรือทำการทดลองค้นหาความรู้ด้วยตนเอง ทำให้เกิดประสบการณ์ตรง วิธีสอนแบบปฏิบัติการหรือการทดลองแตกต่างจากวิธีสอนแบบสาธิต คือ วิธีสอนแบบปฏิบัติการหรือการทดลองผู้เรียนเป็นผู้กระทำเพื่อพิสูจน์หรือค้นหาความรู้ด้วยตนเอง ส่วนวิธีสอนแบบสาธิตนั้นครูหรือนักเรียนเป็นผู้สาธิตกระบวนการและผลที่ได้รับจากการสาธิต เมื่อจบการสาธิตแล้วผู้เรียนต้องทำตามกระบวนการและวิธีการสาธิตนั้น

ความมุ่งหมายของวิธีสอนแบบปฏิบัติการหรือการทดลอง

๑. เพื่อให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติหรือทดลองค้นหาความรู้ด้วยตนเอง

^{๒๓} สมนต์ อมรวิวัฒน์ และ สมพงษ์ จิตระดับ สารและกิจกรรมการสอนวิชาหลักสูตรและการสอนระดับประถมศึกษา (กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ.๒๕๓๐), หน้า ๕๕-๖๑.

๒. เพื่อส่งเสริมการใช้ประสบการณ์ตรงในการแก้ปัญหา
 ๓. เพื่อส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าแทนการจดจำจากตำรา
- ขั้นตอนของวิธีสอนแบบปฏิบัติการหรือการทดลอง

๑. ชั้นกล่าวนำ
๒. ชั้นเตรียมดำเนินการ
๓. ชั้นดำเนินการทดลอง
๔. ชั้นเสนอผลการทดลอง
๕. ชั้นอภิปรายและสรุปผล

ข้อดีของวิธีสอนแบบปฏิบัติการหรือทดลอง

๑. ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงของการปฏิบัติการหรือทดลอง
๒. เป็นการเรียนรู้จากการกระทำ หรือเป็นการเรียนรู้จากสภาพจริง
๓. เสริมสร้างความคิดในการหาเหตุผล
๔. เป็นการเรียนรู้เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้
๕. เป็นการเรียนรู้โดยผ่านประสาทสัมผัสหลายด้าน
๖. การปฏิบัติการหรือทดลอง นอกจากช่วยเพิ่มความเข้าใจในการเรียนรู้แล้ว ยังทำให้นักเรียนมีความสนใจและตั้งใจเรียนเพราะได้ปฏิบัติจริงด้วยตนเอง

ข้อสังเกตของวิธีสอนแบบปฏิบัติการหรือทดลอง

๑. ผู้เรียนทุกคนต้องมีโอกาสใช้เครื่องมือและ อุปกรณ์เท่าๆ กันจึงจะได้ผลดี
๒. ต้องมีการควบคุมความปลอดภัยในการใช้อุปกรณ์และห้องปฏิบัติการ
๓. ต้องมีเวลาในการเตรียมจัดตั้งเครื่องมือหรืออุปกรณ์การทดลองอย่างเพียงพอ
๔. ต้องใช้งบประมาณมาก เนื่องจากเครื่องมือเครื่องใช้ในการทดลองมีราคาแพง หากไม่เตรียมการสอนที่ดีพอ ผลที่ได้จะไม่คุ้มค่า
๕. ต้องกำหนดสัดส่วนจำนวนนักเรียนต่อพื้นที่ที่ปฏิบัติการหรือทดลองให้เหมาะสม โดยปกติแล้ววิธีสอนแบบปฏิบัติการหรือการทดลองทำได้นักเรียนจำนวนน้อย

วิธีสอนแบบสืบสวนสอบสวน

ความมุ่งหมายของการสอนแบบสืบสวนสอบสวน

๑. เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนสืบสวนสอบสวนความรู้หรือข้อเท็จจริงด้วยตนเอง
๒. เพื่อฝึกให้นักเรียนรู้จักคิดหาเหตุผล
๓. เพื่อฝึกให้นักเรียนรู้จักคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง

ขั้นตอนของวิธีการสอนแบบสืบสวนสอบสวน

ขั้นที่ ๑ การสังเกต (Observation) หลังจากกำหนดประเด็นปัญหา ให้นักเรียนสังเกตสภาพแวดล้อมที่ก่อให้เกิดปัญหา พยายามนำความคิดรวบยอดเดิมมาแก้ปัญหาโดยคิดหาเหตุผล จัดลำดับความคิดในรูปแบบต่างๆ ให้สอดคล้องสัมพันธ์กับสภาพการณ์อันเป็นปัญหานั้น

ขั้นที่ ๒ การอธิบาย (Explanation) นักเรียนจัดระบบความคิด ตั้งสมมุติฐานเพื่ออธิบายความคิดรูปแบบต่างๆ ในการแก้ปัญหา ทบทวนความคิด และทำความเข้าใจปัญหานั้นๆ ให้ชัดเจน

ขั้นที่ ๓ การทำนาย (Prediction) เมื่ออธิบายความคิดรูปแบบต่างๆ ในการแก้ปัญหา แล้วให้นักเรียนทำนายหรือพยากรณ์ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้อีกกว่าเมื่อเกิดแล้วผลเป็นอย่างไรและแก้ไขอย่างไร

ขั้นที่ ๔ การนำไปใช้และสร้างสรรค์ (Control and Creativity) นักเรียนสามารถนำเหตุผลและความเข้าใจในการแก้ปัญหาไปใช้ประโยชน์ให้กว้างไกลในชีวิตประจำวันได้ รวมทั้งมีความคิดสร้างสรรค์นำไปใช้ในสภาพการณ์อื่นๆ

ข้อดีของวิธีสอนแบบสืบสวนสอบสวน

๑. นักเรียนสามารถใช้ความคิด สติปัญญาและประสบการณ์เดิมของตนเองอย่างมีอิสระ
๒. ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนช่างสังเกต มีเหตุผลไม่เชื่ออะไรง่ายๆ โดยไม่ตรวจสอบ
๓. นักเรียนเกิดความเชื่อมั่น กล้าแสดงความคิดเห็น^{๒๔}

ข้อสังเกตของวิธีสอนแบบสืบสวนสอบสวน

๑. ครูมีบทบาทสำคัญในการสอนแบบสืบสวนสอบสวน เนื่องจากครูต้องป้อนคำถามให้กับนักเรียนเพื่อนำไปสู่การคิดค้นคว้า

๒. ครูต้องให้ออกาสักเรียนทั้งห้องในการอภิปราย วางแผน และกำหนดวิธีการแก้ปัญหาเอง

๓. ปัญหาที่กำหนดเพื่อสืบสวนสอบสวนไม่ควรยากเกินความสามารถของนักเรียน
วิธีสอนแบบแบ่งกลุ่มทำงาน (Committee Work Method)

วิธีสอนแบบแบ่งกลุ่มทำงานเป็นวิธีสอนที่ครูมอบหมายให้นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มร่วมมือกันศึกษาค้นคว้าหาวิธีการแก้ปัญหาหรือปฏิบัติกิจกรรมตามความสามารถ ความถนัด หรือความสนใจ เป็นการฝึกให้นักเรียนทำงานร่วมกันตามวิถีแห่งประชาธิปไตย

ความมุ่งหมายของวิธีการสอนแบบแบ่งกลุ่มทำงาน

๑. เพื่อให้นักเรียนมีความรับผิดชอบร่วมกันในการทำงานนั้นคือส่งเสริมการทำงาน
๒. เพื่อสร้างวัฒนธรรมในการทำงานร่วมกันอย่างมีระบบและมีระเบียบวินัย รู้จักทำ

หน้าที่

๓. เพื่อฝึกทักษะในการแก้ปัญหา การศึกษาค้นคว้าและแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง โดยปฏิบัติงานทั้ง เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม และมีประสบการณ์ตรงในการทำงาน

๔. เพื่อให้นักเรียนได้ทำงานตามความสนใจ ความถนัด และความสามารถ

ขั้นตอนในการสอนแบบแบ่งกลุ่มทำงาน

๑. ครูและนักเรียนร่วมกันกำหนดความมุ่งหมายของการทำงานในแต่ละกลุ่ม ขั้นตอนนี้เป็นขั้นที่กำหนดความมุ่งหมายและวิธีการทำงานอย่างละเอียด

๒. ครูเสนอแนะแหล่งวิทยาการที่จะใช้ค้นคว้าหาความรู้ ได้แก่ บอกรายละเอียดของหนังสือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

๓. นักเรียนร่วมกันวางแผนและปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย

^{๒๔} จำเนียร ศิลปะวานิช หลักและวิธีสอน (นนทบุรี : เจริญรุ่งเรืองการพิมพ์ พ.ศ ๒๕๓๘), หน้า ๗๒.

๔. ครูและนักเรียนประเมินผลการทำงาน ในกรณีที่เป็นครูให้สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในการปฏิบัติงาน ในกรณีที่นักเรียนร่วมกันประเมินผลการทำงานในกลุ่มตนเองโดยบอกขั้นตอนการปฏิบัติงาน ผลที่ได้รับ และการพัฒนางานในโอกาสต่อไป

ข้อดีของวิธีการสอนแบบแบ่งกลุ่มทำงาน

๑. นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นของตนเองอย่างเต็มที่

๒. นักเรียนได้ทำงานตามความถนัด ความสามารถ และความสนใจของตนเอง

ข้อสังเกตของวิธีการสอนแบบแบ่งกลุ่มทำงาน

๑. ถ้าครูเพิ่งเริ่มใช้วิธีการสอนแบบแบ่งกลุ่มทำงานเป็นครั้งแรก ครูควรดูแลนักเรียนใกล้ชิดเช่น ต้องดูแลให้นักเรียนทุกคนทำหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย นักเรียนผู้ที่เป็นหัวหน้ากลุ่มต้องทำหน้าที่ประสานงานระหว่างสมาชิกในกลุ่มและนอกกลุ่ม รวมทั้งประสานงานกับครู

๒. หน้าที่การเป็นหัวหน้ากลุ่ม ควรหมุนเวียนสลับเปลี่ยนกัน เพื่อฝึกการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี

๓. การปฏิบัติกิจกรรมในกลุ่มควรปฏิบัติตามหลักเกณฑ์อย่างเคร่งครัด

วิธีสอนแบบหน่วย (Unit Teaching Method)

วิธีสอนแบบหน่วยเป็นวิธีการสอนที่นำเนื้อหาวิชาหลายวิชามาสัมพันธ์กัน โดยไม่กำหนดขอบเขตของวิชา แต่ยึดความมุ่งหมายของบทเรียนที่เรียกว่า “หน่วย” นักเรียนอาจเรียนหลายๆวิชาพร้อมๆกันไปตามความต้องการและความสามารถของนักเรียน^{๒๕}

ความมุ่งหมายของวิธีสอนแบบหน่วย

๑. เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติการศึกษาค้นคว้าหาความรู้และแก้ปัญหาด้วยตนเอง

๒. เพื่อส่งเสริมการทำงานที่เป็นประชาธิปไตย ได้แก่ นักเรียนร่วมกันปรึกษาหารือ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการปฏิบัติงานและแก้ปัญหาร่วมกัน

ขั้นตอนของวิธีการสอนแบบหน่วย

๑. ชี้นำเข้าสู่หน่วย ขั้นตอนนี้ครูเป็นผู้เร้าความสนใจของนักเรียนด้วยการนำหนังสือที่น่าสนใจหรือสนทนาพูดคุยหรือเล่าเรื่องหรืออภิปรายหรือพาไปทัศนศึกษา หรือชมนิทรรศการ หรือชมภาพยนตร์ หรือชมวีดิทัศน์ ฯลฯ

๒. ชี้นำนักเรียนและครูวางแผนร่วมกันในการปฏิบัติกิจกรรม เริ่มด้วยการกำหนดความมุ่งหมายทั่วไป ความมุ่งหมายเฉพาะ ช่วยกันตั้งปัญหาและแบ่งหัวข้อปัญหา กำหนดกิจกรรมของแต่ละปัญหากำหนดสื่อการสอนที่จะนำไปใช้แก้ปัญหา แล้วจัดแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มย่อยเพื่อทำกิจกรรมและรายงานผลการปฏิบัติงาน

๓. ชี้นำลงมือทำงาน เริ่มต้นด้วยการสำรวจและรวบรวมความรู้ต่างๆจากห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ ได้แก่ หนังสือพิมพ์รายวัน นิตยสาร เอกสาร แบบเรียน ตำรา ราค้า ภาพยนตร์ ความสัมพันธ์กับวิชาต่างๆ เช่น ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ศิลป ฯลฯ

^{๒๕} พิมพ์พันธ์์ เดชะคุป การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ: แนวคิดวิธีและเทคนิคการสอน๑ (กรุงเทพมหานคร: เดอะมาสเตอร์กรุ๊ป แมเนจเม้นท์ พ.ศ ๒๕๔๔), หน้า ๔๔.

๔. ข้อเสนอแนะกิจกรรม ได้แก่ การเสนอกิจกรรมด้วยการรายงานผลการปฏิบัติงานโดย วาจาหรือรายงานผลเป็นข้อเขียน การอภิปราย การแสดงละคร การจัดนิทรรศการ การใช้เทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ และการเสนอกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์แบบอื่นๆ

๕. ชั้นประเมินผล เป็นการประเมินผลการปฏิบัติงานตามขั้นตอน และจุดประสงค์ของ หน่วยโดยพิจารณาความรู้เชิงวิชาการ เจตคติ และความสนใจต่างๆ รวมทั้งคุณสมบัติส่วนตัว เช่น คุณสมบัติด้านการเป็นผู้นำ ความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัย การแสดงความคิดเห็นต่อกลุ่ม และ ยอมรับฟังความคิดเห็นของกลุ่ม

ข้อดีของวิธีสอนแบบหน่วย

๑. เป็นวิธีการสอนที่ส่งเสริมความถนัดตามธรรมชาติของนักเรียน เพราะการสอนแบบนี้ มีกิจกรรมหลายประเภทให้นักเรียนได้เลือกปฏิบัติทำตามที่ถนัดและสนใจ

๒. นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียนร่วมกับครู

๓. นักเรียนได้รับการส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย และได้ฝึกทักษะการทำงานเป็น กลุ่ม

๔. เป็นการสอนที่สร้างเสริมความสัมพันธ์ระหว่างวิชาต่างๆในหลักสูตร

ข้อสังเกตของวิธีสอนแบบหน่วย

๑. วิธีสอนแบบนี้ต้องใช้เวลามาก

๒. ครูผู้สอน ต้องมีแหล่งความรู้ให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าอย่างเพียงพอ และ หลากหลาย

ข้อดีของวิธีสอนแบบหน่วย

๑. เป็นวิธีการสอนที่ส่งเสริมความถนัดตามธรรมชาติของนักเรียน เพราะการสอนแบบนี้ มีกิจกรรมหลายประเภทให้นักเรียนได้เลือกปฏิบัติทำตามที่ถนัดและสนใจ

๒. นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียนร่วมกับครู

๓. นักเรียนได้รับการส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย และได้ฝึกทักษะการทำงานเป็น กลุ่ม

๔. เป็นการสอนที่สร้างเสริมความสัมพันธ์ระหว่างวิชาต่างๆในหลักสูตร

ข้อสังเกตของวิธีสอนแบบหน่วย

๑. วิธีสอนแบบนี้ต้องใช้เวลามาก

๒. ครูผู้สอน ต้องมีแหล่งความรู้ให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าอย่างเพียงพอ และ หลากหลาย

วิธีสอนแบบแสดงบทบาท (Role Playing Method)

วิธีสอนแบบแสดงบทบาทเป็นวิธีสอนที่ใช้การแสดงบทบาทสมมุติ หรือการเทียบเคียง สถานการณ์ที่เป็นจริงมาเป็นเครื่องมือในการสอน โดยที่ครูสร้างสถานการณ์สมมุติและบทบาทขึ้นมา ให้นักเรียนได้แสดงออกตามที่ตนคิดว่าควรจะเป็น การแสดงบทบาทอาจกระทำได้ทั้งทางด้านความรู้ ความคิด และพฤติกรรมของผู้แสดง วิธีการนี้จะสร้างความเข้าใจและความรู้สึกให้เกิดขึ้นกับนักเรียนได้ดี

ความมุ่งหมายของวิธีสอนแบบแสดงบทบาท

๑. เพื่อฝึกให้นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นทีม

๒. เพื่อให้นักเรียนกล้าแสดงออกซึ่งความรู้สึกรู้สึก ความคิด และพฤติกรรม

๓. เพื่อฝึกทักษะการแก้ปัญหา

ขั้นตอนของวิธีสอนแบบแสดงบทบาท

๑. เลือกปัญหาที่นักเรียนทำความเข้าใจยาก จำยากสับสน หรือกล่าวตามสภาพจริงไม่ได้มาเป็นเรื่องที่จะแสดงบทบาท

๒. ให้นักเรียนร่วมกันกำหนดตัวบุคคลให้เหมาะสมกับบทบาทนั้นๆ เท่าที่ลักษณะของบุคคลจะเอื้ออำนวยให้กับสภาพความเป็นจริง

ข้อดีของวิธีสอนแบบแสดงบทบาท

๑. นักเรียนได้เรียนพร้อมกับความสนุกสนานเพลิดเพลิน

๒. สามารถเข้าใจเรื่องราวได้ง่าย และจดจำได้ดี

๓. ช่วยพัฒนาการทางอารมณ์และสังคม

๔. ส่งเสริมการสร้างความร่วมมือร่วมใจกันในการทำงาน

ข้อสังเกตของวิธีสอนแบบบทบาท

๑. ครูผู้สอนต้องมีภาระในการเตรียมสอนมากขึ้น และการแสดงบทบาทบางครั้งใช้เวลา
มากทั้งในการแสดงจริงและการฝึกซ้อม

๒. การแสดงบทบาทบางครั้งต้องสิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย

๓. การกำหนดเรื่องที่จะนำมาแสดงบทบาทต้องมีสาระสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่กำหนด

ไว้^{๒๖}

วิธีสอนแบบวิทยาศาสตร์ (Scientific Method)

วิธีสอนแบบวิทยาศาสตร์ เป็นวิธีสอนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนพบปัญหา และคิดหาวิธีแก้ปัญหาโดยขั้น
ทั้ง ๕ ของวิทยาศาสตร์

ขั้นตอนของวิธีสอนแบบวิทยาศาสตร์

๑. ขั้นกำหนดปัญหา และทำความเข้าใจถึงปัญหา

เป็นขั้นในการกระตุ้น หรือเร้าความสนใจให้นักเรียนเกิดปัญหา อยากรู้อยากเห็นและ
อยากทำกิจกรรมในสิ่งที่เรียน หน้าที่ของครูคือการแนะนำให้นักเรียนเห็นปัญหา จัดสิ่งแวดล้อมในการ
แก้ปัญหาโดยมีนวัตกรรมต่างๆ เป็นเครื่องช่วย

๒. ขั้นแยกปัญหา และวางแผนแก้ปัญหา

ขั้นนี้ครูและนักเรียนช่วยกันแยกแยะปัญหา กำหนดขอบข่ายการแก้ปัญหาและจัดลำดับ
ขั้นตอนก่อนหลังในการแก้ปัญหา ดังนี้

๒.๑ ครูและนักเรียนร่วมกันวางแผนและกำหนดวิธีการแก้ปัญหา

๒.๒ แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มรับผิดชอบและทำงานตามความสามารถและความ

สนใจ

^{๒๖} อรรถรีย์ ณ ตะกั่วทุ่ง สุตยออดการพัฒนาการเรียนการสอน, (กรุงเทพมหานคร : เบรินเน็ท
พ.ศ ๒๕๔๕), หน้า ๑๒-๑๙.

๒.๓ แนะนำให้นักเรียนในแต่ละกลุ่มรู้จักแหล่งความรู้เพื่อศึกษาค้นคว้าและนำไปใช้ประโยชน์ในการแก้ปัญหา

๓. ขั้นลงมือแก้ปัญหาและเก็บข้อมูล

เป็นขั้นการเรียนรู้ของนักเรียนเองโดยการกระทำจริงๆ โดยส่งเสริมให้นักเรียนได้มีความรู้ความสามารถที่จะนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้ ในขั้นนี้ครูมีหน้าที่ ดังนี้

๓.๑ แนะนำให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเข้าใจปัญหา รู้จักวิธีแก้ปัญหา และรู้จักแหล่งความรู้สำหรับแก้ปัญหา

๓.๒ แนะนำให้นักเรียนทำงานอย่างมีหลักการ

๔. ขั้นวิเคราะห์ข้อมูลหรือรวบรวมความรู้เข้าด้วยกันและแสดงผลเป็นขั้นการรวบรวมความรู้ต่างๆ จากปัญหาที่แก้ไขแล้ว นักเรียนแต่ละกลุ่มจะต้องแสดง ผลงานของตน

๕. ขั้นสรุปและประเมินผลหรือขั้นสรุปและการนำไปใช้ ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปและประเมินผลการปฏิบัติการแก้ปัญหาดังกล่าวว่ามีผลดีผล เสียอย่างไร แล้วบันทึกเรียบเรียงไว้เป็นหลักฐาน

ข้อดีของวิธีสอนแบบวิทยาศาสตร์

๑. นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองและได้ร่วมปฏิบัติงานเป็นทีม

๒. ส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย

๓. ส่งเสริมให้มีความรับผิดชอบ

๔. ส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้ความคิดหาเหตุผลและมีการคิดอย่างเป็นระบบ

ข้อสังเกตของวิธีสอนแบบวิทยาศาสตร์

๑. ปัญหาที่นำมาใช้ต้องเป็นปัญหาที่เกิดจากนักเรียน ไม่ใช่เป็นปัญหาที่ครูกำหนด

๒. ครูต้องยึดมั่นในบทบาทของตนในการทำหน้าที่ให้แนวทางในการคิดแก้ปัญหา ไม่ใช่เป็นผู้ชี้้นำความคิดของนักเรียน

วิธีสอนแบบศึกษาด้วยตนเอง (Self Study Method)

วิธีสอนแบบศึกษาด้วยตนเอง เป็นวิธีสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนศึกษาหาความรู้จากแหล่งวิชาด้วยตนเอง ได้แก่ การศึกษาจากหนังสือและการศึกษานอกสถานที่ การสอนวิธีนี้บางครั้งเรียกว่าวิธี Problem Solving หรือ Discovery Method

ความมุ่งหมายของวิธีสอนแบบศึกษาด้วยตนเอง

๑. เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ภายใต้การดูแลและการแนะนำของครู เพื่อให้

นักเรียนได้มีโอกาสแก้ปัญหาด้วยการแสดงความคิดเห็นในกลุ่มย่อย และหาข้อสรุปขั้นตอนของวิธีสอนแบบศึกษาด้วยตนเอง

๑. จัดกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มเล็กๆ หรืออาจเป็นผู้เรียนคนเดียวศึกษาค้นคว้าตามลำพัง

๒. ครูกระตุ้นให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นหรืออภิปรายและให้คำแนะนำให้มีการร่วมมือกันในการวางแผนที่จะศึกษาค้นคว้าในเรื่องต่างๆ ดูแลและให้ความช่วยเหลือในการศึกษาของนักเรียนแต่ละคน จัดหาและเสนอแนะแหล่งความรู้ ได้แก่ วัสดุ หนังสือและสิ่งพิมพ์อื่นๆ ที่นักเรียนต้องใช้ รวมทั้งอาจแนะนำให้หาความรู้ได้จากการสัมภาษณ์บุคคลภายนอกโรงเรียน

๓. หลังการแสดงความคิดเห็นและปฏิบัติกิจกรรมที่เน้นการเรียนรู้ด้วยตนเองแล้ว
นักเรียนเขียนรายงานผลการวินิจฉัยปัญหา

ข้อดีของวิธีสอนแบบศึกษาด้วยตนเอง

๑. เป็นการสอนที่พัฒนาความงอกงามทางด้านสติปัญญา ส่งเสริมนิสัยในการวิเคราะห์
ข้อมูลและการตัดสินใจ การเลือกวิธีแก้ปัญหา

๒. ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักที่จะควบคุมการทำงานของตนเองได้

๓. เสริมสร้างนิสัยรักการศึกษาค้นคว้า และความรับผิดชอบตนเอง

๔. เป็นวิธีที่มุ่งเน้นที่ผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง มิใช่เรียนรู้จากการสอนของครู

ข้อสังเกตของวิธีสอนแบบศึกษาด้วยตนเอง

๑. วิธีนี้อาจจะไม่ได้ผล ถ้าผู้เรียนขาดความรับผิดชอบและไม่ตั้งใจจริง

๒. การเรียนรู้ที่เกิดกับนักเรียนอาจใช้เวลาไม่เท่ากัน จึงยากแก่การประเมินผล

วิธีสอนตามคาดหวัง (Expectation Method)

วิธีสอนตามความคาดหวังของนักเรียนเป็นวิธีสอนที่ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตาม
ความคาดหวังของนักเรียน นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้ด้วยตัวเองตามสื่อ/ประสบการณ์ที่ครูจัดให้^{๒๗}

ความมุ่งหมายของวิธีการสอนตามความคาดหวัง

๑. เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามความคาดหวังและความสนใจ

๒. เพื่อให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเพื่อนที่มีความคาดหวังในสิ่งเดียวกัน

๓. เพื่อตอบสนองความต้องการและความถนัดของนักเรียน

๔. เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ความแตกต่างระหว่างบุคคล

ขั้นตอนของวิธีสอนตามความคาดหวัง

๑. ครูทราบถึงจุดประสงค์การเรียนรู้พร้อมทั้งกำหนดเนื้อหาสาระที่จะให้การเรียนรู้

๒. ครูแจกกระดาษให้นักเรียนเขียนความคาดหวังที่จะได้รับการเรียนรู้ตาม
จุดประสงค์และเนื้อหาสาระที่กำหนดให้

๓. ครูจำแนกความคาดหวังของนักเรียนเป็นกลุ่มตามความคาดหวังที่ตรงกัน

๔. เปรียบเทียบความคาดหวังของแต่ละกลุ่มกับจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ตามแผนการ
เรียนรู้เพื่อดูว่าจุดประสงค์ที่นักเรียนคาดหวังกับจุดประสงค์ที่กำหนดในแผนการเรียนรู้ครบถ้วน
ตรงกันหรือไม่ หากไม่ครบตามจุดประสงค์ในแผนการเรียนรู้ครูต้องเพิ่มความคาดหวังของครูที่
ต้องการให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ลงไปด้วย

๕. ครูจัดสื่อหรือวัตรกรรมการเรียนการสอนจำแนกตามความคาดหวังของนักเรียน และ
ความคาดหวังของครู

๖. ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มตามสื่อ หรือวัตรกรรมที่ครูจัดเตรียมให้เพื่อตอบสนอง
ความคาดหวังของตนเองและสมาชิกในกลุ่ม

๗. ครูแสดงความคาดหวังของตนและแสดงให้นักเรียนได้รับทราบ

๘. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปว่าการเรียนรู้ได้รับตามความคาดหวังหรือไม่

^{๒๗} บุญชม ศรีสะอาด การพัฒนาการเรียนการสอน, (กรุงเทพมหานคร: ชมรมเด็ก พ.ศ ๒๕๓๗),

๙. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มรายงานผลการศึกษาค้นคว้าหรือเรียนรู้ตามความคาดหวังของตนเองและความคาดหวังของกลุ่ม

ข้อดีของวิธีสอนตามความคาดหวัง

๑. นักเรียนได้เรียนรู้ในสิ่งที่ต้องการรู้

๒. ช่วยเสริมสร้างทักษะในการคิดและคาดหวัง

๓. นักเรียนมีความสนใจและตั้งใจจริงเพราะได้เรียนตามความคาดหวังของตน

ข้อสังเกตของวิธีการสอนตามความคาดหวัง

๑. ครูต้องเตรียมสื่อหรือวัตรกรรมที่หลากหลายเพื่อตอบสนองความคาดหวังของนักเรียน

๒. ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนร่วมกิจกรรม ครูจึงต้องเตรียมสื่อให้พอกับจำนวน

นักเรียน

๓. หลังจากที่นักเรียนได้รายงานผลงานที่ได้จากการเรียนรู้ตอบสนองความคาดหวังแล้ว ครูแล้วนักเรียนต้องช่วยกันสรุปเนื้อหาตามจุดประสงค์การเรียนรู้อีกครั้ง เพื่อเป็นการประสานความรู้ ความเข้าใจในองค์รวมหรือความคิดรวบยอด โดยรวมความคาดหวังของนักเรียนทุกกลุ่ม และความคาดหวังของครูเข้าด้วยกัน

วิธีสอนแบบโซเครตีส (Socratic Method)

เป็นวิธีสอนของนักปราชญ์ชาวกรีก ชื่อโซเครตีส วิธีสอนแบบนี้ใช้การตั้งคำถามให้นักเรียนคิดหาคำตอบหรือตอบปัญหาด้วยตนเอง โดยครูจะกระตุ้นให้นักเรียนนึกถึงเรื่องต่างๆ ที่เคยเรียนแล้ว คำถามของครูจะเป็นแนวทางให้นักเรียนคิดค้นหาความรู้ นักเรียนจะเรียนด้วยการพิจารณาอย่างรอบคอบเพื่อหาคำตอบที่ถูกต้อง และเป็นการเสริมสร้างสติปัญญาให้ทุกคนรู้จักแสดงความคิดเห็น อภิปรายแล้วสรุปความคิดเห็นลงในแนวเดียวกัน วิธีสอนแบบนี้เหมาะสำหรับนักเรียนที่ชอบใช้ความคิดค้นคว้าหาความรู้ในสิ่งต่างๆ

วิธีสอนแบบประสาทสัมผัส (Method of Sense Realism)

เป็นวิธีสอนที่ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัส John Amos Comenius ให้ความสำคัญเกี่ยวกับวิธีการสอนแบบนี้ว่า การสอนทุกอย่างต้องใช้ประสาทสัมผัสเป็นสื่อ และการใช้ประสาทสัมผัสหลายๆ ทาง จะทำให้นักเรียนเกิดความจำและเข้าใจ เช่น การใช้รูปภาพซึ่งจะทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจมากขึ้น

วิธีสอนด้วยสิ่งของหรือวัตถุ

เป็นแนวคิดของ Johann Heinrich Pestalozzi ซึ่งได้กล่าวว่าการสอนจากของจริงไปสู่กฎเกณฑ์จะช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ได้รวดเร็วและถาวร กิจกรรมของนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญของการเรียน ถ้านักเรียนปฏิบัติกิจกรรมจะเกิดความประทับใจและจดจำ นอกจากนี้การสอนวิธีนี้หากครูใช้สิ่งของหรือวัตถุที่ใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนจะก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่สามารถนำไปใช้แก้ตัวเองได้ดียิ่งขึ้น

วิธีสอนแบบแฮร์บาร์ต (Herbart Method)

วิธีสอนแบบแฮร์บาร์ตเป็นไปตามแนวคิดของแฮร์บาร์ต ที่ว่า การที่นักเรียนจะเรียนรู้สิ่งใดนั้นนักเรียนจะต้องสนใจเป็นเบื้องต้น ครูผู้สอนจำเป็นต้องเร้าความสนใจของนักเรียนก่อนเข้าสู่ขั้นของการสอนเพื่อให้เกิดเรียนรู้

ความมุ่งหมายของวิธีการสอนแบบแฮร์บาร์ต

๑. เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากการสนใจ
๒. เพื่อฝึกในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เก่าและความรู้ใหม่ที่ได้รับ
๓. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนสามารถจัดลำดับความรู้จากง่ายไปหายากปละจากความจริง

ทั่วไปไปสู่หลักเกณฑ์หรือข้อสรุป

ขั้นตอนของการวิธีสอนแบบแฮร์บาร์ต

๑. ขั้นเตรียม เป็นขั้นตอนของการเร้าให้นักเรียนเกิดความสนใจที่จะเรียนรู้ในสิ่งใหม่ ครูจะต้องทบทวนความรู้เดิมของนักเรียนให้ประสานกับความรู้ใหม่
๒. ขั้นสอน เป็นขั้นตอนที่ครูดำเนินการสอนเพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้ตามบทเรียน
๓. ขั้นสัมพันธ์หรือขั้นทบทวนและเปรียบเทียบ เป็นขั้นตอนต่อจากการสอนของครูเมื่อครูสอนจบบทเรียนแล้ว ครูต้องทบทวนความรู้ที่นักเรียนเรียนไปแล้ว และนำความรู้ใหม่ไปสัมพันธ์กับความรู้เดิมด้วยการวิเคราะห์และเปรียบเทียบความแตกต่างและคล้ายคลึงกันระหว่างความรู้เดิมกับความรู้ใหม่^{๒๘}
๔. ขั้นตั้งกฎหรือข้อสรุป เป็นขั้นที่นักเรียนเข้าใจบทเรียนกว้างขึ้น ครูและนักเรียนจะต้องช่วยกันรวบรวมความรู้จากขั้นตอนที่ 1-4 ตามลำดับจากง่ายไปหายากอย่างเป็นระบบ และจดบันทึกไว้
๕. ขั้นการนำไปใช้ เป็นขั้นตอนที่นักเรียนนำเอาความรู้ความเข้าใจที่ได้เรียนมาแล้วไปใช้ในชีวิตประจำวันหรือใช้ในสถานการณ์อื่น

ข้อดีของวิธีสอนแฮร์บาร์ต

๑. นักเรียนได้เรียนรู้จากความสนใจ
๒. การเรียนรู้ดำเนินไปจากง่ายไปหายากตามลำดับ
๓. การสร้างกฎเกณฑ์หรือข้อสรุปกระทำโดยนักเรียนและครู

ข้อสังเกตของวิธีสอนแบบแฮร์บาร์ต

๑. ในขั้นของการสัมพันธ์หรือทบทวนและเปรียบเทียบ ครูต้องให้โอกาสนักเรียนในการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างและคล้ายคลึงกันระหว่างความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ด้วยตนเองมิใช่เกิดจากการแนะนำของครู
๒. ครูควรเน้นย้ำให้นักเรียนจดบันทึกความรู้ตามลำดับขั้นตอนจากง่ายไปหายาก

วิธีสอนแบบกิจกรรม (Self-Activity Method)

^{๒๘} กาณจนา เกียรติประวัติ วิธีสอนทั่วไปและทักษะการสอน, (กรุงเทพมหานคร: วัฒนาพานิชย์ พ.ศ ๒๕๒๔), หน้า ๖๖.

เป็นวิธีที่ครูสอนเน้นวัสดุรูปลักษณะต่างๆ ได้แก่ รูปทรงกลม ทรงกระบอก และลูกบาศก์ มาให้นักเรียนเล่นโดยอิสระ ครูควรใช้โอกาสในการสอนแบบนี้ปลูกฝังค่านิยมที่ดีในสังคมและเสริมสร้างพัฒนาการทางอารมณ์

วิธีสอนแบบแก้ปัญหา (Problem-Solving Method)

เป็นการสอนที่เน้นขั้นตอนในการแก้ปัญหาตามหลักการของ John Dewey มีขั้นตอนดังนี้

๑. ขั้นตั้งปัญหา
๒. ขั้นสมมติฐานและวางแผนในการแก้ปัญหา
๓. ขั้นทดลองและเก็บข้อมูล
๔. ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล
๕. ขั้นสรุปผล

กระบวนการแก้ปัญหตามหลักอริยสัจ ๔ โดยสาโรช บัวศรี

เป็นผู้ริเริ่มจุดประกายความคิดในการนำหลักพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้กับการจัดการเรียนการสอน ซึ่งกระบวนการแก้ปัญหตามหลักอริยสัจ ๔ เป็นรูปแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์หลักธรรมอริยสัจ ๔ ประการ คือ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ และมรรค โดยใช้ควบคู่กับแนวทางปฏิบัติที่เรียกว่า "กิจในอริยสัจ ๔" ประกอบด้วย ปริยญา (การกำหนดรู้) ปหานะ (การละ) สัจฉิกิริยา (การทำให้แจ้ง) และภาวนา (การเจริญหรือการลงมือปฏิบัติ) โดยประกอบด้วยกระบวนการแก้ปัญหา ๔ ขั้น ดังนี้

๑. ขั้นกำหนดปัญหา (ขั้นทุกข์) คือ การให้ผู้เรียนระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไข
๒. ขั้นตั้งสมมติฐาน (ขั้นสมุทัย) คือ การให้ผู้เรียนวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาและตั้งสมมติฐาน
๓. ขั้นทดลองและเก็บข้อมูล (ขั้นนิโรธ) คือ การให้ผู้เรียนกำหนดวัตถุประสงค์และวิธีการทดลองเพื่อพิสูจน์สมมติฐานและเก็บรวบรวมข้อมูล
๔. ขั้นวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล (ขั้นมรรค) คือการนำข้อมูลมาวิเคราะห์และสรุป

วิธีสอนแบบโครงการ (Project Method)

เป็นการสอนตามแนวคิดของ William H. Kilpatrick วิธีสอนนี้เปิดโอกาสให้นักเรียนได้กำหนดโครงการและดำเนินงานให้เสร็จตามนั้น โครงการที่กำหนดขึ้นอาจเป็นโครงการรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม

ขั้นตอนของการจัดการโครงการ มีลำดับดังนี้

๑. ขั้นตั้งปัญหา
๒. ขั้นกำหนดโครงการ
๓. ขั้นดำเนินงานหรือลงมือปฏิบัติตามโครงการ
๔. ขั้นประเมินผลโครงการ

วิธีสอนแบบดัลตัน (Dalton Laboratory Plan)

เป็นวิธีสอนที่ไม่แบ่งชั้นเรียนและไม่จัดตารางสอนเป็นชั่วโมง แต่ใช้ห้องทดลอง (Laboratory) ตามวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ทั้งนี้โดยให้โอกาสนักเรียนเลือกเรียนตามความสนใจและรับผิดชอบในการเรียนของตน นักเรียนมีสิทธิเลือกเรียนวิชาใดก่อนหลังได้ตามความสนใจ ความถนัด ความ สามารถ เป็นการสอนที่ให้เสรีภาพกับนักเรียนภายในขอบเขต การสอนที่ยึดหลักสำคัญที่ความแตกต่างระหว่างบุคคลห้องสมุดและอุปกรณ์การสอนจึงต้องเตรียมไว้อย่างเพียงพอ สำหรับการศึกษาค้นคว้า

ข้อดีของการสอนแบบดัดตน

1. เป็นการสอนที่มุ่งส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักแบ่งเวลาและใช้เวลาอย่างเหมาะสม
2. นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเอง มีการจัดตารางของตนเอง ภายใต้การแนะนำ

ของครู

3. นักเรียนสามารถรู้ว่าการเรียนรู้มีความก้าวหน้าไปเพียงใด

ข้อสังเกตของวิธีสอนแบบดัดตน

ครูผู้สอนวิธีนี้ต้องมีความรู้ความสามารถในการแนะนำนักเรียนได้อย่างดีด้วย

วิธีสอนแบบวินเนทกา (The Winnetka Plan)

เป็นวิธีสอนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามอัตราความเร็วที่ต่างกัน นักเรียนคนใดมีความพร้อมก็สามารถเรียนบทเรียนต่อไปโดยไม่ต้องรอเพื่อน ส่วนนักเรียนที่ยังไม่พร้อมสำหรับการเรียนรู้ต่อไปก็สามารถเรียนซ้ำในบทเรียนเดิม จนกว่าจะพร้อมที่จะเรียนรู้ต่อไป

วิธีสอนแบบนิเทศ (Supervised Plan)

เป็นวิธีสอนที่ครูให้คำแนะนำแก่นักเรียนในการปฏิบัติการเรียนรู้ที่ละขั้นตอนทั้งที่เป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม นักเรียนมีโอกาสในการเรียนรู้ตามลำพัง โดยมีครูคอยช่วยเหลือ การสอนแบบนิเทศเน้นย้ำให้นักเรียนเข้าใจเทคนิควิธีการเรียนให้เกิดผลดี โดยสามารถทำได้สองแบบ คือ^{๒๙}

๑. นักเรียนเรียนรู้เป็นรายบุคคล

๒. นักเรียนเรียนรู้เป็นกลุ่ม

วิธีสอนแบบใช้ครูพี่เลี้ยง (Tutorial Method)

เป็นวิธีสอนที่ใช้กับนักเรียนกลุ่มเล็กจำนวน ๑-๕ คน ชั้นการสอนแบ่งเป็น ๓ ชั้น คือ ชั้นที่ ๑ ชั้นนำ

ชั้นที่ ๒ ชั้นศึกษาค้นคว้าหรือชั้นเรียนรู้

ชั้นที่ ๓ ชั้นสรุปและประเมินผล

วิธีสอนแบบใช้สื่อทัศนวัสดุ (Audio-Visual Material of Instruction Method)

เป็นวิธีสอนที่นำอุปกรณ์สื่อทัศนวัสดุมาช่วยพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน สื่อทัศนวัสดุดังกล่าว ได้แก่ ภาพยนตร์ สไลด์ วิทยู โทรทัศน์ เครื่องเล่นเทปซีดี ฯลฯ

วิธีสอนแบบทีม (Team Teaching Method)

เป็นการสอนที่มีครูอย่างน้อย ๒ คน ร่วมมือกันเตรียมการสอนอย่างใกล้ชิดและสอนนักเรียนร่วมกันในห้องเดียวกันหรือกลุ่มเดียวกัน การสอนแบบทีมจะมีครูที่เป็นหัวหน้าทีม (Team

^{๒๙} กิ่งแก้ว อารีรักษ์ และคณะ การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบหลากหลาย, (กรุงเทพมหานคร : เมธีทีปส์ พ.ศ. ๒๕๔๘), หน้า ๒๐-๒๓.

Leader) ครูร่วมทีม ได้แก่ ครูอาวุโส (Senior Teacher) ครูประจำ (Master Teacher) และครูช่วยสอน (Co-operative Teacher) การสอนแบบนี้ได้ผลดีถ้าครูหัวหน้าทีมและครูร่วมทีมเข้มแข็งร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติงานอย่างดี

ลักษณะของการสอนเป็นทีม

๑. ในห้องเรียนมีครูสอนมากกว่าหนึ่งคนรับผิดชอบร่วมกันในการจัดการเรียนการสอน

เริ่มตั้งแต่กำหนดจุดมุ่งหมาย เนื้อหาวิชา วิธีสอน สื่อการสอน ลงมือสอน ประเมินผล

๒. ใช้วิธีสอนหลายรูปแบบ ได้แก่ การบรรยาย การค้นคว้าด้วยตนเอง การอภิปราย การ

แก้ปัญหา การสาธิต เป็นต้น
๓. มีรูปแบบของการสอนเป็นทีม ได้แก่ แบบมีผู้นำคณะ (Team Leader Type) แบบไม่มีผู้นำคณะ (Associate Type) และแบบครูพี่เลี้ยง

๔. คณะผู้สอนมีระหว่าง ๒-๗ คน แต่ละคนจะต้องมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน

ข้อดีของการสอนเป็นทีม

๑. ผู้สอนแต่ละคนได้แสดงความสามารถในการสอนของตนอย่างมีประสิทธิภาพ
๒. การวางแผนที่ร่วมกันคิดร่วมกันทำให้ได้ผลงานที่สมบูรณ์กว่าคิดคนเดียว
๓. ผู้เรียนได้สัมผัสผู้สอนในหลายลักษณะทำให้ไม่เบื่อหน่าย

ข้อสังเกตของการสอนเป็นทีม

๑. เสียเวลาในการเตรียมงานมาก
๒. ผู้สอนในคณะต้องมีความสามารถเพียงพอและต้องเข้าใจรูปแบบการทำงานเป็นทีม

๓. เครื่องอำนวยความสะดวกและสื่อการสอนต้องมีจำนวนมากพอ

วิธีสอนแบบจุลภาค (Micro-Teaching Method)

เป็นวิธีสอนที่ยึดหลักการย่อส่วนทั้งขนาดของชั้นเรียน ระยะเวลาที่สอนและชนิดของทักษะ วิธีสอนแบบจุลภาคใช้เวลาประมาณ ๑๐-๑๕ นาที ในการฝึกทักษะแต่ละชนิด เมื่อสอนเสร็จมีการวิเคราะห์และประเมินผลการสอนจากภาพและเสียงบันทึกไว้ใน Video Tape และนำผลไปปรับปรุงพัฒนาการสอน การสอนแบบจุลภาคจึงเป็นการฝึกทักษะการสอนในสถานการณ์ย่อส่วนจากสถานการณ์จริงๆ เพื่อถ่ายเทการฝึกภายใต้การควบคุมอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ฝึกได้มีโอกาสตรวจสอบและปรับปรุงการสอนของตน ลักษณะการสอนแบบจุลภาคที่สำคัญ มีดังนี้

๑. เป็นสถานการณ์จริงในสถานการณ์จำลอง
๒. เป็นการลดความซับซ้อนของการสอนตามชั้นเรียนปกติ ได้แก่ ลดขนาดของห้องเรียน ลดขอบเขตของเนื้อหาวิชา และลดเวลา
๓. เป็นการฝึกทักษะเฉพาะอย่าง เช่น ทักษะการอภิปราย การแก้ปัญหา และการสาธิต ฯลฯ

๔. ได้ทราบผลการประเมินประสิทธิภาพการสอนและนำไปสู่การปรับปรุงพัฒนา
ขั้นตอนการสอนแบบจุลภาค

ขั้นที่ ๑ เตรียมครูผู้สอน ได้แก่ การศึกษาทักษะการสอน

ขั้นที่ ๒ ทดลองสอนและบันทึกเทปวีดีทัศน์

ขั้นที่ ๓ เรียนรู้ผลการประเมินการสอน

ขั้นที่ ๔ ปรับปรุงพัฒนาการสอนกับนักเรียนกลุ่มใหม่

วิธีสอนแบบอริยสัจ

วิธีสอนแบบอริยสัจ คล้ายคลึงกับวิธีสอนแบบวิทยาศาสตร์อย่างที่สุด ขึ้นต่างๆ คือ

๑. ทุกซ์ (ขั้นปัญหา) การพิจารณาเพื่อกำหนดปัญหาได้ถูกต้อง

๒. สมุทัย คือการรู้ที่ของปัญหา และหาวิธีแก้ไขปัญหา

๓. นิโรธ การดับทุกซ์ คือการทดลองและการบันทึกผล หรือการเก็บข้อมูล

๔. มรรค คือการหาเหตุผลและการแก้ปัญหา

วิธีสอนแบบแบ่งกลุ่มระดมพลังสมอง

เป็นวิธีสอนที่ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ ๘-๑๐ คน หรืออย่างมากไม่เกิน ๑๕ คน ครูและนักเรียนร่วมกันกำหนดปัญหาในการระดมพลังสมองโดยใช้เวลาสั้นๆ ประมาณ ๑๐-๑๕ นาที แต่ละกลุ่มมีประธานกลุ่มเลขานุการกลุ่ม ประธานเป็นผู้ส่งเสริมให้สมาชิกในกลุ่มแสดงความคิดเห็น ซึ่งความคิดเห็นไม่มีการตำหนิว่า “ถูก” หรือ “ผิด” และเลขานุการมีหน้าที่จดบันทึกโดยไม่คำนึงถึงความสำคัญก่อนหลัง จากนั้นผู้แทนกลุ่มนำมารายงานให้กลุ่มใหญ่ในชั้นเรียนทราบผลการระดมพลังสมอง^{๓๐}

วิธีสอนแบบเอ็กซ์พลลิซิท (Explicit Teaching Method)

วิธีสอนแบบเอ็กซ์พลลิซิท เป็นกระบวนการสอนที่เน้นการทบทวนประจำวัน ประจำสัปดาห์และประจำเดือน มีการตรวจสอบการบ้าน และมีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามจุดประสงค์การเรียนรู้สั้นๆ เข้าใจง่ายได้คำตอบที่ถูกต้องรวดเร็วและแน่นอน

ขั้นตอนของวิธีสอนแบบเอ็กซ์พลลิซิท

ขั้นตอนที่ ๑ ทบทวนประจำวันและตรวจสอบการบ้าน มีขั้นตอนดังนี้

๑.๑ ตรวจการบ้าน (ครูอาจให้นักเรียนช่วยกันตรวจการบ้าน)

๑.๒ สอนใหม่เมื่อจำเป็นในเนื้อหาที่สำคัญๆ

๑.๓ ทบทวนความรู้เดิมที่เกี่ยวข้องกับความรู้ใหม่และครูอาจซักถามเพิ่มเติม

๑.๔ ฝึกปฏิบัติ

ขั้นตอนที่ ๒ การนำเสนอสาระความรู้ มีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

๒.๑ แจกจุดประสงค์การเรียนรู้สั้นๆแต่เข้าใจง่าย

๒.๒ เสนอโครงสร้างและภาพรวมของสาระความรู้

๒.๓ เริ่มสอนเนื้อหาที่ละน้อยทีละขั้น

๒.๔ ซักถามนักเรียนเพื่อเป็นการตรวจสอบความเข้าใจ

^{๓๐} ศิริพงศ์ พะยอมแย้ม การเลือกและการใช้สื่อการเรียนการสอน, (กรุงเทพมหานคร:โอเดียนสโตร์ พ.ศ ๒๕๓๓), หน้า ๑๘-๒๐.

๒.๕ เน้นประเด็นที่สำคัญให้นักเรียนทราบ

๒.๖ อธิบายให้ตัวอย่าง อย่างชัดเจน

๒.๗ สาธิตและทำแบบให้ดู

๒.๘ อธิบายรายละเอียดและยกตัวอย่างประกอบประเด็นเนื้อหาที่สำคัญๆ

ขั้นตอนที่ ๓ การปฏิบัติโดยครุคคอยแนะนำ มีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดังนี้

๓.๑ การฝึกนักเรียนในระยะแรกครุคคอยช่วยเหลือแนะนำโดยตลอด

๓.๒ ซักถามนักเรียนบ่อยๆถามคำถามให้มากเพื่อให้นักเรียนตอบและให้ฝึกอย่าง

เพียงพอ

๓.๓ คำถามที่ถามควรเกี่ยวข้องกับเนื้อหาใหม่หรือทักษะใหม่

๓.๔ ครูตรวจสอบความเข้าใจโดยประเมินจากคำตอบของนักเรียน

๓.๕ ระหว่างตรวจสอบความเข้าใจ ครูจะให้คำอธิบายเพิ่มเติม ให้ข้อมูลย้อนกลับหรืออธิบายซ้ำ (ถ้าจำเป็น) และให้นักเรียนมีการตอบสนองและให้ข้อมูลย้อนกลับ ครูควรแน่ใจว่านักเรียนคนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้

๓.๖ การให้ฝึกปฏิบัติในระยะแรก ครูควรคอยแนะนำจนนักเรียนสามารถปฏิบัติเองโดยลำพังภายหลัง

๓.๗ การฝึกปฏิบัติควรทำอย่างต่อเนื่องจนกว่านักเรียนจะชำนาญถึงขั้นที่นักเรียนนักเรียนทำได้ ๘๐ % ในขั้นตอนนี้มีข้อเสนอแนะในการตรวจสอบความเข้าใจเพื่อจะได้แก้ไขความผิดพลาด ความบกพร่อง ด้วยกิจกรรมดังนี้

๑) เตรียมคำถามไว้ล่วงหน้าให้มากเพื่อถามให้นักเรียนตอบอย่างทั่วถึงและคำตอบที่ได้ควรเป็นคำตอบที่ตรงประเด็นสำคัญ หรือตรงตามในเรื่องหรือทักษะที่สอน

๒) ให้นักเรียนสรุปกฎหรือกระบวนการด้วยตนเอง

๓) ให้นักเรียนตอบโดยเขียนคำตอบในสมุด

๔) หลังการสอน ครูควรให้นักเรียนเขียนสาระหรือประเด็นสำคัญของบทเรียน

และสรุปประเด็นสำคัญลงในสมุด ดังนั้นการตรวจสอบความเข้าใจจึงมีความสำคัญและจำเป็นเพื่อเป็นการทบทวนเนื้อหาสาระที่เรียนผ่านมาและย้ำเพื่อความเข้าใจของผู้เรียน

ขั้นตอนที่ ๔ การแก้ไขให้ถูกต้อง และการให้ข้อมูลย้อนกลับ มีขั้นตอน ดังนี้

๔.๑ ครูควรรับรู้และตอบรับคำตอบที่รวดเร็วและมั่นใจของนักเรียนอย่างสั้นๆ เช่น ถูกต้อง หรือ คำชมอื่นๆ

๔.๒ คำตอบที่ลืงเลขของนักเรียนครูอาจต้องให้ข้อมูลย้อนกลับ ให้ตอบอย่างมั่นใจ

๔.๓ การตอบผิดหรือปฏิบัติผิดของนักเรียนบ่งบอกถึงความจำเป็นในการฝึกเพิ่ม

๔.๔ ตรวจสอบติดตามบทเรียนของนักเรียนเสมอ

๔.๕ พยายามให้การตอบสนองทุกคำถามที่นักเรียนถาม

๔.๖ การแก้ไขการตอบผิดของนักเรียน ครูควรให้ข้อมูลเพิ่มเติม เช่น ถามคำถามให้ง่ายขึ้น ให้คำแนะนำ อธิบาย ทบทวน หรือสอนใหม่ในขั้นสุดท้าย

๔.๗ ถามคำถามซ้ำจนกว่าจะถูกต้อง

๔.๘ การให้ฝึกปฏิบัติโดยครุคอยแนะนำการแก้ไขควรทำต่อไป จนกว่าครูจะแน่ใจว่านักเรียนบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของบทเรียน

๔.๙ ให้คำชมเชยแต่พอควร ในเรื่องที่เฉพาะเจาะจง จะทำให้มีประสิทธิภาพมากกว่าการชมเชยแบบพร่ำเพรื่อในประเด็นของการให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อแก้ไขข้อผิดพลาดของนักเรียนมีข้อเสนอเพื่อการตอบสนองคำตอบของนักเรียน ดังนี้

๔.๙.๑ ตอบถูกต้องเร็วด้วยความมั่นใจในคำตอบโดยปกติพฤติกรรมนักเรียน จะปรากฏในช่วงการเรียนตอนแรกๆ ตอนที่มีการทบทวน ครูควรถามคำถามใหม่ๆ พร้อมทั้งมีการฝึกเพิ่มเติมและกล่าวคำชมเชย

๔.๙.๒ ตอบถูกต้องแต่ลังเลไม่แน่ใจ จะปรากฏในการเรียนในตอนต้นหรือในช่วงให้ฝึกโดยมีครุคอยแนะนำ ครูควรให้ข้อมูลย้อนกลับหรือตอบสนองกลับด้วยคำพูดสั้นๆ เช่น ถูกต้อง ดีมาก การให้ข้อมูลย้อนกลับในลักษณะนี้ครูควรให้ข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อให้แน่ใจว่าคำตอบนั้นถูกต้องเพราะอะไร

๔.๙.๓ ถ้านักเรียนตอบผิดเพราะสะเพร่าควรให้การทบทวนแก้ไขและให้ข้อมูลย้อนกลับทันที

๔.๙.๔ ตอบผิดเพราะไม่มีความรู้ ไม่จำเนื้อหาสาระ นักเรียนที่ตอบผิดในช่วงต้นซึ่งเป็นระยะการเรียนรู้เนื้อหาสาระใหม่ ชี้ให้เห็นว่า มีความรู้ไม่แน่นพอ ไม่รู้จักจริงเกี่ยวกับสาระความรู้ นั้น ครูควรแก้ไขดังนี้

๔.๙.๔.๑ ครูชี้แนะเสนอแนะแนวทางเพื่อให้ได้คำตอบที่ถูกต้อง โดยถามคำถามใหม่และง่ายพร้อมทั้งยกตัวอย่างและเหตุผลประกอบ^{๓๑}

๔.๙.๔.๒ สอนใหม่ สำหรับนักเรียนที่ไม่เข้าใจ

๔.๙.๔.๓ บอกรับเป็นนัย ถามคำถามที่ง่ายๆ หรือทำการสอนใหม่ การให้ข้อมูลย้อนกลับเป็นองค์ประกอบสำคัญเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ได้ประการหนึ่ง

ขั้นตอนที่ ๕ การฝึกอย่างอิสระ (ฝึกปฏิบัติที่โต๊ะ) มีข้อเสนอแนะการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

๑. ให้นักเรียนฝึกอย่างเพียงพอ
๒. ฝึกทักษะเนื้อหาสาระที่เรียนไปแล้ว
๓. ฝึกเพื่อให้เกิดความชำนาญ
๔. การฝึกปฏิบัติโดยลำพัง ควรปฏิบัติได้ถูกต้อง 95%
๕. นักเรียนจะตื่นตัว ถ้าการให้ฝึกปฏิบัติ ได้โดยมีการติดตามตรวจสอบ
๖. กระตุ้นให้นักเรียนมีความรับผิดชอบในงานที่ตนเองปฏิบัติ และมีความกระตือรือร้น

เสมอ

การฝึกปฏิบัติที่โต๊ะเพื่อให้การปฏิบัติกิจกรรมโดยลำพังที่มีประสิทธิภาพ ควรปฏิบัติดังนี้

^{๓๑} สุพิน บุญชูวงศ์ หลักการสอน, (กรุงเทพมหานคร : แสงสุทธิการพิมพ์ พ.ศ ๒๕๓๑), หน้า ๒๑.

๑. ครูควรเดินดูนักเรียนทำงาน ให้ข้อมูลย้อนกลับ ถามคำถามและอธิบายสั้นๆ อย่างทั่วถึง

๒. ครูควรจัดที่นั่งให้มองเห็นนักเรียนทั้งชั้นในขณะปฏิบัติงาน

๓. ครูควรวางแผนการปฏิบัติกิจกรรมโดยให้นักเรียนฝึกปฏิบัติอย่างอิสระและประสบผลสำเร็จ ครูต้องจัดกิจกรรมให้เป็นไปตามจุดประสงค์ มีการเตรียมการฝึกให้พร้อม และเพียงพอสำหรับนักเรียนทุกคน และต้องเป็นกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพ โดยความมุ่งหวังให้นักเรียนสามารถตอบได้โดยอัตโนมัติ โดยการที่ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติมาก ๆ

ขั้นตอนที่ ๖ การทบทวนรายสัปดาห์และรายเดือน มีข้อเสนอการจัดการเรียนรู้ดังนี้

๑. ทบทวนเนื้อหาที่เรียนไปแล้วอย่างเป็นระบบโดยทบทวนเป็นประจำสัปดาห์ และทบทวนประจำเดือน การทบทวนของครูช่วยให้ครูได้ตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียน และเพื่อให้แน่ใจว่าความรู้ที่ทักษะที่เรียนไปแล้ว นักเรียนรู้และปฏิบัติเข้าใจเป็นอย่างดีและเพื่อความคงทนของความรู้

๒. ตรวจสอบการบ้านที่ให้ทำ

๓. ทดสอบบ่อย ๆ

๔. สอนใหม่ในเนื้อหาที่บกพร่อง

วิธีสอนแบบสาธิต

เป็นวิธีสอนที่ครูแสดงให้นักเรียนดูและให้ความรู้แก่นักเรียนโดยใช้สื่อการเรียนรู้ที่เป็นรูปธรรม และผู้เรียนได้ประสบการณ์ตรง การสอนแบบสาธิตแบ่งออกเป็นประเภทต่างๆ ๑) ผู้สอนเป็นผู้สาธิต ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสาธิต ผู้เรียนสาธิตเป็นกลุ่ม ผู้เรียนสาธิตเป็นรายบุคคล วิทยากรเป็นผู้สาธิต และการสาธิตแบบเงียบโดยให้นักเรียนสังเกตเอง

ขั้นตอนของการสอนแบบสาธิต

ขั้นที่ ๑ ขั้นเตรียมการสอน

๑. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้โดยวิธีการสาธิต

๒. ศึกษาเนื้อหาสาระให้ชัดเจน และจัดลำดับให้เหมาะสม

๓. เตรียมกิจกรรมให้ผู้เรียนปฏิบัติ

๔. เตรียมสื่อ อุปกรณ์ เอกสารให้เพียงพอกับผู้เรียน

๕. กำหนดเวลาการสาธิตให้พอเหมาะ

๖. กำหนดวิธีการประเมินผล

๗. เตรียมสภาพห้องเรียน

๘. ทดลองสาธิตก่อนสอนจริงในห้องเรียน

ขั้นที่ ๒ ขั้นสาธิต

๑. แจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาสาระที่จะเรียนรู้

๒. บอกให้นักเรียนรู้บทบาทของตนเอง ได้แก่ การทดลองปฏิบัติ การจดบันทึก การสรุป

๓. แนะนำสื่อการเรียนรู้

๔. ดำเนินการสาธิต

ขั้นที่ ๓ ขั้นสรุป

๑. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปผลที่เกิดจากการสาธิต
 ๒. บันทึกขั้นตอนการสาธิตพร้อมทั้งผลที่เกิดขึ้น
- ขั้นที่ ๔ ขั้นวัดและประเมินผล
๑. ผู้เรียนทดลองสาธิตให้ผู้อื่นดูพร้อมทั้งบอกผลและข้อคิดที่ได้
 ๒. ให้เขียนรายงาน ตอบคำถามจากแบบฝึกหัด และแสดงความคิดเห็น
- ข้อดีของการสอนแบบสาธิต
๑. นักเรียนได้ประสบการณ์ตรง
 ๒. สร้างความสนใจ และความกระตือรือร้น
 ๓. ฝึกการสังเกต การสรุปผล การบันทึก และการจัดขั้นตอน
- ข้อจำกัดของการสอนแบบสาธิต
๑. การสาธิตบางครั้งไม่สามารถใช้กับผู้เรียนกลุ่มใหญ่
 ๒. ผู้สอนต้องแนะนำขั้นตอน อุปกรณ์ ที่ใช้ในการสาธิตอย่างชัดเจน
 ๓. ผู้สอนต้องทดลองการสาธิตก่อนสอนให้แม่นยำเพื่อลดข้อผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้น
- วิธีการสอนแบบทดลอง

เป็นวิธีการสอนที่มุ่งเน้นให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยการกระทำเป็นประสบการณ์ตรงหรือโดยการสังเกต เป็นการนำรูปธรรมมาอธิบาย นักเรียนจะค้นหาข้อสรุปจากการทดลองนั้นด้วยตนเอง อาจสอนเป็นกลุ่มหรือรายบุคคลก็ได้ การทดลองแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ การทดลองแบบไม่มีกลุ่มเปรียบเทียบ และการทดลองที่มีกลุ่มเปรียบเทียบ ซึ่งมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

๑. ขั้นเตรียม เป็นขั้นของการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อให้สอดคล้องตามหลักสูตร มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นหรือผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง รวมทั้งสอดคล้องกับเนื้อหาสาระ จากนั้นจึงวางแผนการให้การเรียนรู้ด้วยการทดลอง มีการเตรียมวัสดุ สื่อ อุปกรณ์ หรือเอกสารต่างๆ ในการนี้ต้องตรวจสอบประสิทธิภาพของสื่อหรืออุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ในการทดลองด้วย

๒. ขั้นทดลอง เป็นขั้นของการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ เริ่มต้นด้วยการนำเข้าสู่บทเรียน แจกจุดประสงค์และเนื้อหาสาระการเรียนรู้ และแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มย่อยตามที่ต้องการ จากนั้นจึงดำเนินการทดลองตามรูปแบบที่กำหนดไว้

๓. ขั้นเสนอผลการทดลอง เป็นการนำเสนอผลการทดลองด้วยการสรุปขั้นตอนและผลการทดลอง รวมทั้งปัญหาและข้อเสนอแนะ โดยกลุ่มของนักเรียนเองหรือผู้สอนร่วมกับนักเรียน

ข้อดีของการสอนแบบทดลอง

๑. ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง และสามารถสรุปผลการทดลองได้ด้วยตนเอง
๒. ใฝ่ใจใฝ่อยากเรียนรู้และค้นหาคำตอบ
๓. มีทักษะในการเรียนรู้ด้วยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ฝึกความมีเหตุผล และมี

ระบบ

ข้อจำกัดของการสอนแบบทดลอง

๑. ใช้เวลามากในการดำเนินกิจกรรมการทดลอง
 ๒. ต้องระมัดระวังการทดลองบางอย่างที่อาจเกิดอันตรายหรือความผิดพลาดอุบัติเหตุ
- การสอนแบบบูรณาการ (Integration Instruction)

เป็นการสอนที่นำเอาศาสตร์สาขาวิชาต่างๆที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันเข้ามาผสมผสานกันเพื่อให้เกิดความรู้ที่หลากหลายและสอดคล้องกับชีวิตประจำวัน จุดเน้นของการบูรณาการคือการองค์รวมของวิชามากกว่ารายละเอียดของวิชา การบูรณาการจำแนกเป็นบูรณาการตามจำนวนผู้สอน ได้แก่ บูรณาการแบบผู้สอนคนเดียว แบบคู่ขนาน แบบเป็นทีม บูรณาการตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ และบูรณาการแบบสหวิทยาการและแบบพหุวิทยาการ ขั้นตอนของการบูรณาการมีดังนี้

๑. ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวม และวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น จากนั้นจึงกำหนดสาระการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

๒. จัดทำคำอธิบายรายวิชาและหน่วยการเรียนรู้

๓. สร้างเครือข่ายการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กันในแต่ละศาสตร์สาขาวิชาและทำแผนการเรียนรู้

กลวิธีการสอนให้เกิดความคิดสร้างสรรค์

การสอนเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์มีมากมายหลายวิธีแล้วแต่สาขาวิชา แต่โดยทั่วไปนิยมสอนตามแนวคิดของวิลเลียมส์ ซึ่งส่งเสริมพฤติกรรมความคิดสร้างสรรค์ ด้านความรู้ เจตคติในห้องเรียนสอนให้ผู้เรียนรู้จักคิดและแสดงความรู้สึกรู้สึกหรือแสดงออกเชิงความคิดสร้างสรรค์ซึ่งมีกลวิธีการสอน 18 ลักษณะ ดังนี้

๑. การสอนให้แสดงความคิดเห็น หมายถึง การสอนให้ผู้เรียนอยากแสดงความคิดเห็น ซึ่งมีตัวอย่างหลากหลายลักษณะ ดังนี้^{๓๒}

๑.๑ ชัดแย้งในตัวเอง ยกตัวอย่าง เช่น คนสวย มักไม่ฉลาด (โง่)

๑.๒ ค้านกับสามัญสำนึก เช่น ฤกษ์กระดาศใส่น้ำสามารถนำไปดื่มให้น้ำสุกได้โดยฤกษ์กระดาศไม่ไหม้ไฟ

๑.๓ ความจริงที่ยากจะเชื่อหรืออธิบายได้ เช่น โรคกระเพาะเกิดจากเชื้อแบคทีเรีย

๑.๔ ความเชื่อที่ฝังใจมานาน เช่น สุริยคราสเกิดจากราหุมพระอาทิตย์

๒. การพิจารณาคูณลักษณะ หมายถึง การสอนให้ผู้เรียนคิดพิจารณาคูณลักษณะต่าง ๆ ของคน สัตว์ สิ่งของแล้วให้แสดงความคิดเห็น ตัวอย่างเช่น

๒.๑ การพิจารณาหาส่วนใดส่วนหนึ่งที่เห็นว่าแปลกไปจากอย่างอื่น เช่น คุณลักษณะของน้ำ

๒.๒ บอกประโยชน์ของหนังสือพิมพ์มาให้มากที่สุด

๓. การเปรียบเทียบ หมายถึง การเปรียบเทียบสิ่งของ สถานการณ์ โดยให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นออกมา ตัวอย่างเช่น

๓.๑ พี่ช และสัตว์ ต่างก็เป็นสิ่งมีชีวิตเหมือนกันให้บอกความแตกต่าง

๓.๒ ลิงเป็นบรรพบุรุษของคนเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร

^{๓๒} คณะกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้, สกศ, ปฏิรูปการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสำคัญที่สุด, (กรุงเทพมหานคร: วัฒนาพานิช พ.ศ. ๒๕๔๔), หน้า ๔๓-๔๗.

๔. การพิจารณาความไม่สมบูรณ์ หมายถึง การสอนให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นของสิ่งที่ไม่สมบูรณ์ หรือผิดแผกไปตัวอย่าง เช่น ขณะนี้อากาศร้อนมาก ท่านเคยอยู่ในห้องแอร์เย็นสบายแต่ตอนนี้ไฟฟ้าดับท่านจะหาวิธีอย่างไรมาช่วยคลายร้อนให้กับตัวเอง แสดงความคิดเห็นมาเป็นข้อ ๆ

๕. การใช้คำถามยั่ว หมายถึง การสอนโดยผู้สอนใช้คำถามยั่ว เร้าความรู้สึก หรือกระตุ้นให้ตอบ ตัวอย่างเช่น

๕.๑ ท่านเป็นหญิงมีเพื่อนชายชวนให้ไปอ่านหนังสือที่บ้านของเขาในตอนเย็น ท่านไม่อยากจะไปแต่ก็ไม่อยากให้เพื่อนชายเสียใจและโกรธท่าน ท่านจะตอบปฏิเสธอย่างไร จึงจะนุ่มนวลที่สุด

๕.๒ ถ้าท่านมีเงิน ๑ ล้านบาท ท่านจะทำอย่างไร เพื่อให้ฐานะความเป็นอยู่ของท่านมั่นคงตลอดไป

๖. การสอนให้คิดเปลี่ยนแปลง หมายถึง การสอนให้เกิดการคิดตัดแปลง ปรับปรุง สิ่งต่าง ๆ ให้อยู่ในรูปอื่น ๆ ที่คิดสร้างสรรค์ ตัวอย่างเช่น

๖.๑ การใช้ต้นผักตบชวามาทำเป็นเครื่องจักสานต่าง ๆ

๖.๒ การใช้กะลามะพร้าวมาทำเป็นภาชนะเครื่องใช้ในบ้าน

๖.๓ การใช้เกล็ดปลาทำเป็นของขำร่วยให้ผู้เรียนจินตนาการ คิดหาวัสดุเหลือใช้อื่น ๆ มาทำเป็นของใช้หรือของขำร่วยเชิงสร้างสรรค์

๗. การเปลี่ยนแปลงความเชื่อ หมายถึง การฝึกให้ผู้เรียนมีความยืดหยุ่นคลายความยึดมั่นยอมรับการเปลี่ยนแปลง ตัวอย่างเช่น

๗.๑ ถ้าได้กินตัวเดียวอันเดียวของกวาง จะช่วยเพิ่มสมรรถภาพทางเพศได้ท่านคิดเห็นเป็นอย่างไร

๗.๒ ลูกผู้ชายต้องสูบบุหรี่เป็นตี๋เป็นหลักเป็นและเที่ยวผู้หญิงเป็นหรือมีเพื่อนหญิงหลายคน จึงจะถือว่าแม่เป็นชายชาตรี ให้ท่านแสดงความคิดเห็น

๘. การดัดแปลงสิ่งใหม่จากสิ่งเดิม หมายถึง การฝึกให้ผู้เรียนรู้จักสร้างสิ่งใหม่จากโครงสร้างหรือกฎเกณฑ์เดิม ตัวอย่างเช่น

๘.๑ การใช้แตงกวาแทนมะละกอในการทำส้มตำ (ฝึกปฏิบัติ)

๘.๒ การเลือกใช้พลังงานอื่นทดแทนการใช้น้ำมันเป็นเชื้อเพลิงให้ยกตัวอย่างเป็นข้อ ๆ

๙. ทักษะการค้นคว้าหาข้อมูล หมายถึง การฝึกให้ผู้เรียนรู้จักการหาข้อมูลหรือคำตอบด้วยตนเอง เพื่อตอบคำถามที่สนใจ ตัวอย่างเช่น

๙.๑ เหล็กจมน้ำ แต่ทำไมเรือเหล็กจึงลอยน้ำได้ ให้อธิบาย

๙.๒ ประเทศไทยเคยเป็นเจ้าภาพกีฬาเอเชียนเกมส์กี่ครั้ง ในปี พ.ศ. ไต่บ้าง และแต่ละครั้งได้เหรียญทองเท่าไร

๑๐. การค้นคว้าคำตอบจากคำถามที่ไม่ชัดเจน หมายถึง การฝึกให้ผู้เรียนพยายามค้นหาคำตอบจากคำถามที่กำกวม ไม่ชัดเจน ตัวอย่างเช่น

๑๐.๑ ฝีมือในโลกรู้หรือไม่ ให้อภิปราย

๑๐.๒ มีมนุษย์ต่างดาว หรือยาน UFO จริงหรือไม่ ให้อภิปราย

๑๑. การแสดงออกจากการหยิ่งรู้ หมายถึง การฝึกให้ผู้เรียนรู้จักแสดงความรู้สึกที่เกิดจากสิ่งที่มาเร้าอวัยวะสัมผัส ตัวอย่างเช่น

๑๑.๑ ท่านเห็นฝูงชนชูดตันไม้ประหลาดเพื่อหาเลขเด็ดไปแทงหวยใต้ดินท่านรู้สึกอย่างไร ให้แสดงความคิดเห็น

๑๑.๒ ท่านเห็นคนนอนตายกลางถนนจากอุบัติเหตุรถชน ให้ท่านแสดงความรู้สึกโดยอภิปราย

๑๒. การพัฒนาปรับตัว หมายถึง การฝึกให้ผู้เรียนรู้จักพิจารณาศึกษาจากความพลาดพลั้ง ล้มเหลวแล้วใช้เป็นบทเรียนสู่ความสำเร็จ ตัวอย่างเช่น

๑๒.๑ ประเทศไทยเสียกรุงให้แก่พม่าครั้งแรกเพราะสาเหตุใด จงสรุปบทเรียนเพื่อเป็นแนวทางการป้องกันได้อย่างไร

๑๒.๒ เศรษฐกิจฟองสบู่แตกทำให้บริษัทห้างร้านขาดทุน ปิดกิจการเกิดจากสาเหตุอะไร แนวทางในการป้องกันการเกิดซ้ำจะทำได้อย่างไร

๑๓. ลักษณะบุคคลสำคัญและกระบวนการคิดสร้างสรรค์ หมายถึง การศึกษาประวัติบุคคลสำคัญทั้งในแง่ลักษณะพฤติกรรมและกระบวนการคิดตลอดจนวิธีการและประสบการณ์สร้างสรรค์ของเขา ตัวอย่างเช่น

๑๓.๑ บีโทเฟน นักดนตรีหูนวกแต่ไม่ท้อถอย มุมานะสร้างสรรค์โลกให่งงามด้วยเสียงดนตรีจนเป็นคีตกวีเอกของโลก ให้สรุปลักษณะเด่นของนักดนตรีเอกผู้นี้

๑๓.๒ บิล เกตต์ ผู้พัฒนาซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์และบุกเบิกজনผู้คนยอมรับและ สามารถครองตลาดโลกคอมพิวเตอร์ไว้ได้ ขณะนี้เป็นบุคคลร่ำรวยที่สุดของโลก ให้สรุปข้อเด่นของ บิล เกตต์ว่าทำไมจึงประสบความสำเร็จ

๑๔. การประเมินสถานการณ์ หมายถึงการฝึกหาคำตอบโดยคำนึงถึงคำถามว่าสิ่งนี้เกิดขึ้นแล้วจะเกิดผลอย่างไร ตัวอย่างเช่น

๑๔.๑ ถ้าท่านหลงทางในทะเลทราย ท่านอยากได้อะไรติดตัวไปกับท่าน เพื่อให้ท่านปลอดภัยและสามารถรอดตายกลับมาได้^{๓๓}

๑๔.๒ ถ้าโลกร้อนขึ้นจากปฏิกิริยาเรือนกระจกจะก่อผลเสียต่อโลกอย่างไรบ้าง

๑๕. พัฒนาทักษะการอ่านอย่างสร้างสรรค์ หมายถึง การฝึกแสดงความคิดเห็นภายหลังการอ่านหนังสือ หรือบทความดี ๆ บางเรื่อง ตัวอย่างเช่น

๑๕.๑ ให้ผู้เรียนอ่าน เรื่อง “ ก่องข้าวน้อยฆ่าแม่ ” แล้วแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องที่อ่าน

๑๕.๒ ให้ผู้เรียนอ่านบทความเรื่อง “ โลกหลังยุค ๒๐๐๐ ” แล้วแสดงความคิดเห็นด้านการเรียนการสอนควรเป็นอย่างไร

๑๖. พัฒนาการฟังอย่างสร้างสรรค์ หมายถึงฝึกให้ผู้เรียนคิดขณะฟังบทความหรือสุนทรพจน์แล้วแสดงความรู้สึก ตัวอย่างเช่น

๑๖.๑ ให้ผู้เรียนฟัง สุนทรพจน์ เรื่อง “ พระคุณของแม่ ” จากเทปแล้วแสดงความคิดเห็น

^{๓๓} กระทรวงศึกษาธิการ สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน,(กรุงเทพมหานคร : องค์การรับส่งสินค้า และพัสดุภัณฑ์ พ.ศ ๒๕๔๕),หน้าที่๖๒-๖๗.

๑๗. พัฒนาการเขียนอย่างสร้างสรรค์ หมายถึง การฝึกให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก ด้วยการเขียนบรรยาย

๑๗.๑ ถ้าท่านได้รับคัดเลือกเป็นตัวแทนไปประเทศสหรัฐอเมริกา ท่านจะเตรียมอะไรไป แสดงให้ต่างชาติรู้จักวัฒนธรรมของชาติไทย

๑๗.๒ ถ้าฝนไม่ตกตลอดปีพื้นที่แห้งแล้งชาวไร่ ชาวนาเดือดร้อน ท่านเป็นผู้นำท่านจะจัดการปัญหานี้อย่างไร^{๓๔}

๑๘. ทักษะการใช้ภาพพรรณนา หมายถึง การฝึกให้ผู้เรียนแสดงความรู้สึก ความคิดจาก ภาพในเชิงสร้างสรรค์ ตัวอย่างเช่น

๑๘.๑ วาดภาพให้เข้าใจได้ว่าสังคมปัจจุบันไร้พรมแดน^{๓๕}

๑๘.๒ วาดภาพให้เข้าใจว่า ถ้าประเทศขาดต้นไม้แล้วจะเกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมาอย่างไรบ้าง

สรุปได้ว่าทั้งหมดที่ยกตัวอย่างนี้ เป็นเพียงแนวทางของกลวิธีการสอนเพื่อแสดงให้เห็น เป็นข้อคิดสำหรับผู้สอนที่เริ่มเข้าใจ เรื่อง ความคิดสร้างสรรค์ และสามารถสร้างความคิด ความสนใจ ต่อเนื่องในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ได้เป็นอย่างดี เปรียบประดุจต้นไม้ที่งอกจากเมล็ดซึ่งกำลัง เติบโตขึ้นและมีความสุขได้จากการปรุงแต่งอย่างสร้างสรรค์ของผู้ดูแล กลวิธีการสอนความคิด สร้างสรรค์ยังมีอีกมากมายสมควรศึกษาเพิ่มเติม เพื่อให้เกิดแนวคิดในการประยุกต์ใช้เป็นวิธีการสอน ให้เหมาะสมกับสาขาวิชาของตนเองการสอนนั้นมีหลายวิธีสอนเพื่อให้ได้ผลรับจากผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นแนวทางในการสอนควบคู่ไปกับเทคนิคการสอน โดยเป็นรูปร่างการสอน บทสอนที่ดี และความพร้อมที่จะสอนดังที่ทีศนา แชมมณีกล่าวมาข้างบนนั้น วิลเลียมส์ Johann Heinrich Pestalozzi โซเครตีส เวอร์เนอร์ ไรอัน ให้วิธีการสอนหลากหลายวิธี ล้วนแต่มีประโยชน์ และสามารถนำไปใช้ในการสอน

๒.๒.๑ การสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

กระบวนการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มี จุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อมุ่งพัฒนาคนทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา โดยจัดกิจกรรมให้ผู้เรียน ได้เผชิญกับสถานการณ์จริงที่เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละคนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพสอดคล้องกับ ความสนใจ ความต้องการและความถนัดของผู้เรียน

^{๓๔} พิริยะ ตระกูลสว่าง และคณะ. มโนทัศน์สำคัญเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน. สืบค้นเมื่อ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๖, จาก <http://www.seal2thai.org/sara/sara014.htm>

^{๓๕} ประภัสรา โคตะขุน. รูปแบบการสอน. สืบค้นเมื่อ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๖ , จาก <https://sites.google.com/site/prapasara/๑๔-๑>,

๒.๒.๑.๑ กระบวนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

๑. ชี้นำ สร้างความสนใจ เตรียมพร้อมที่จะเรียน

๒. จัดกิจกรรม จัดกิจกรรมตามหลักการต่อไปนี้

- ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตัวเอง (Construct)
- ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ ช่วยกันเรียนรู้ (Interaction)
- ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน (Participation)^{๓๖}
- ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการไปพร้อมกับการสรุปข้อความรู้และได้ผลงาน

(Process /Product)

- ผู้เรียนนำความรู้ไปใช้ (Application)

๓. ใช้นิเคราะห์ ผู้เรียนร่วมกันอภิปรายจากการทำงานทั้งที่เป็นผลงาน ข้อความรู้และกระบวนการเรียนรู้

๔. ขั้นสรุปผลและประเมินผล สรุปผลประเมินผลการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ในที่นี้จะกล่าวถึงหลักการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ๓ หลักการสอนคือ

วิธีสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry)

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยวิธีสืบเสาะหาความรู้เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนที่เป็นกระบวนการ ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องกันไปในลักษณะของ วัฏจักรนอกจากเรียนแบบวัฏจักรแล้วการเรียนรู้จากกลุ่ม (Cooperative Learning) ก็เป็นวิธีหนึ่งที่ช่วยให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้ตามแนวคิดของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยวิธีสืบเสาะหาความรู้มีอยู่ ๔ ขั้นตอนคือ

การนำเข้าสู่บทเรียน (Engagement) ขั้นนี้จะมีลักษณะเป็นการนำเข้าสู่บทเรียน เช่น การซักถามปัญหา การทบทวนความรู้การกำหนดกิจกรรมที่จะเกิดขึ้นในการเรียนการสอน และเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นเมื่อจบบทเรียน

การสำรวจ (Exploration) ขั้นนี้จะเปิดโอกาสให้นักเรียนได้รวบรวมแนวคิดที่มีอยู่แล้ว และมีความสัมพันธ์กับข้อที่กำลังจะเรียนให้เข้าไปเป็นหมวดหมู่ถ้าเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวกับการทดลองก็รวบรวมทั้งแนวคิด และความรู้การปฏิบัติด้วย กิจกรรมต่าง ๆ จะดำเนินไปด้วยตัวของนักเรียนเอง โดยมีครูทำหน้าที่เป็นเพียงผู้แนะนำหรือผู้เริ่มต้น ในกรณีที่นักเรียนไม่สามารถหาจุดเริ่มต้นได้

การอธิบาย (Explanation) ในขั้นตอนนี้ กิจกรรมหรือกระบวนการเรียนรู้จะมีการนำความรู้ที่รวบรวมมาแล้วในขั้นที่ 2 มาใช้เป็นพื้นฐานในการศึกษาหัวข้อใหม่กิจกรรมอาจประกอบด้วย การอ่าน และนำข้อมูลอภิปรายหรือการทดลองเพื่อรวบรวมข้อมูล^{๓๗}

การลงข้อสรุป (Elaboration) ในขั้นตอนนี้เน้นกิจกรรมให้นักเรียนนำความรู้จากขั้นตอนที่ผ่านมาแล้ว ในขั้นที่ ๒ และ ๓ มาใช้เพื่อแสดงให้เห็นถึงความเข้าใจทักษะกระบวนการและความรู้ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ซึ่งกิจกรรมส่วนใหญ่อาจเป็นการอภิปรายในกลุ่มของตนเอง นอกจากนี้ยังเป็นโอกาสที่นักเรียนได้มีโอกาสได้ปรับความคิดของตนเองในกรณีที่ไม่สอดคล้องหรือความคลาดเคลื่อนจากกลุ่ม

^{๓๖} ดนัย ไชโยธา, หลักการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษา, (พิมพ์ที่ โอเดียนสโตร์, ๒๕๔๒), หน้า ๑.

^{๓๗} อินฉา ศิริวรรณ ผศ.ดร, จิตวิทยาการเรียนการสอน, ภาควิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, (ร้าน J prin, ๒๕๔๓), หน้า ๓๗-๔๒,

การประเมินผล (Evaluation) เป็นกิจกรรมสุดท้ายจากการเรียนรู้โดยครูเปิดโอกาสให้นักเรียนประเมินแนวคิดที่ตนเองได้เรียนรู้มาแล้ว โดยการประเมินผลด้วยตนเอง

๒.๒.๑.๒ การสอนแบบบูรณาการ

การเรียนรู้แบบบูรณาการ เป็นหนึ่งในรูปแบบของการเรียนรู้ที่จะทำให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตรและความต้องการของผู้เรียนโดยการจัดการเรียนการสอนตามแนวนั้นจะช่วยให้ผู้เรียนตระหนักถึงความสำคัญเชื่อมโยงของแต่ละวิชาที่มีต่อกัน

การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการให้เกิดประสิทธิภาพนั้นจำเป็นต้องได้รับการออกแบบที่เหมาะสมโดยมีองค์ประกอบที่สำคัญ ๓ ประการคือ

๑. เนื้อหาสาระประกอบด้วยหัวข้อเรื่องที่จะศึกษาปัญหาหรือโจทย์ในการเรียนรู้

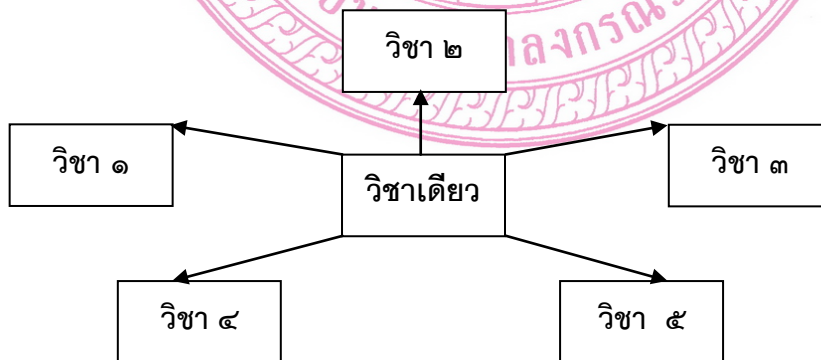
๒. ทักษะกระบวนการคิด ครูต้องฝึกฝนเด็กให้มีทักษะการคิดเชิงวิพากษ์วิจารณ์ มีความเข้าใจในด้านการอ่าน การวิเคราะห์เป็นต้น

๓. การประเมินผล พิจารณาจากผลงานของเด็กที่แสดงให้เห็นถึงทักษะต่าง ๆ และกระบวนการคิด ครูอาจดูจากงานเรียงความ การทำชิ้นงาน การแสดงเดี่ยวของเด็กโครงการงานจัดบันทึก และการเข้าร่วมชั้นเรียนของผู้เรียน

ทั้งนี้องค์ประกอบข้างต้นของการเรียนรู้แบบบูรณาการ ไม่ว่าจะป็นด้านเนื้อหา สาระการฝึกทักษะและกระบวนการคิดและการประเมินผลจะต้องทำอย่างเชื่อมโยงกับวิชาต่าง ๆ ด้วย

๒.๒.๑.๓ รูปแบบการสอนแบบบูรณาการ

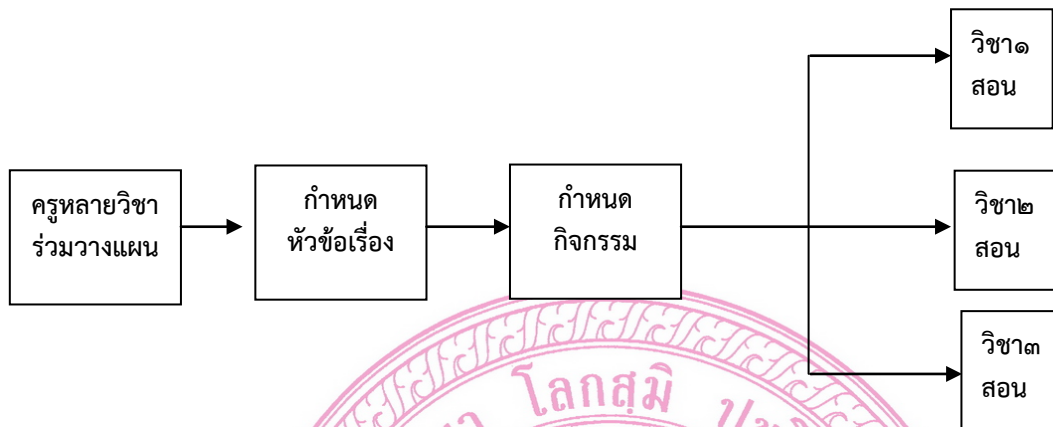
การสอนบูรณาการแบบสอดแทรก (Infusion Instruction) การสอนแบบนี้ครูผู้สอนวิชาใดหนึ่งจะสอดแทรกเนื้อหาของวิชาอื่น ๆ เข้ามา สอนโดยครูคนเดียววางแผนภาพต่อไปนี้

แผนภาพที่ ๑ : แสดงการสอนบูรณาการแบบสอดแทรก

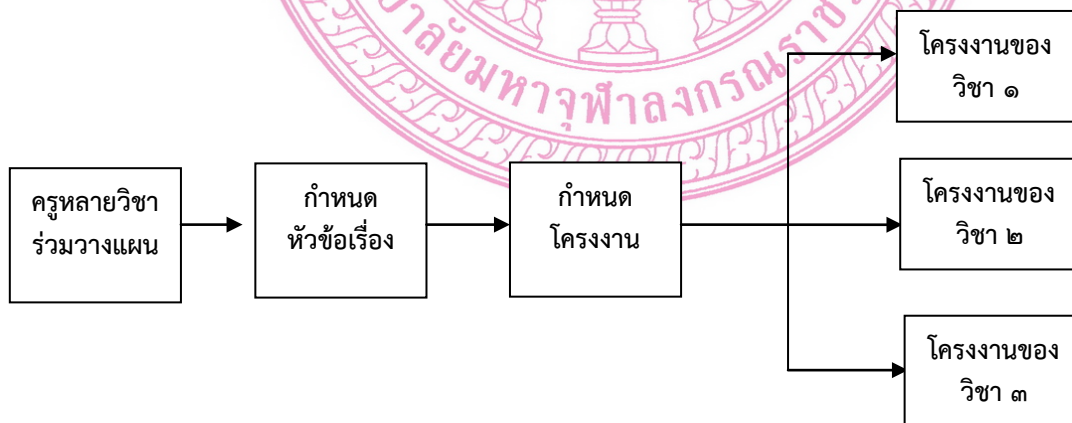
การสอนบูรณาการแบบขนาน (Parallel Instruction) การสอนแบบนี้ครูตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไปจากหลายวิชามาวางแผนการสอนร่วมกัน เพื่อรวมองค์ประกอบของหัวเรื่อง (Theme) ความคิดรวบยอด (Concept) และปัญหา (Problem) เป็นเรื่องเดียวกันและครูแต่ละวิชาก็แยกกันไปสอน

ผังแผนภาพต่อไปนี้

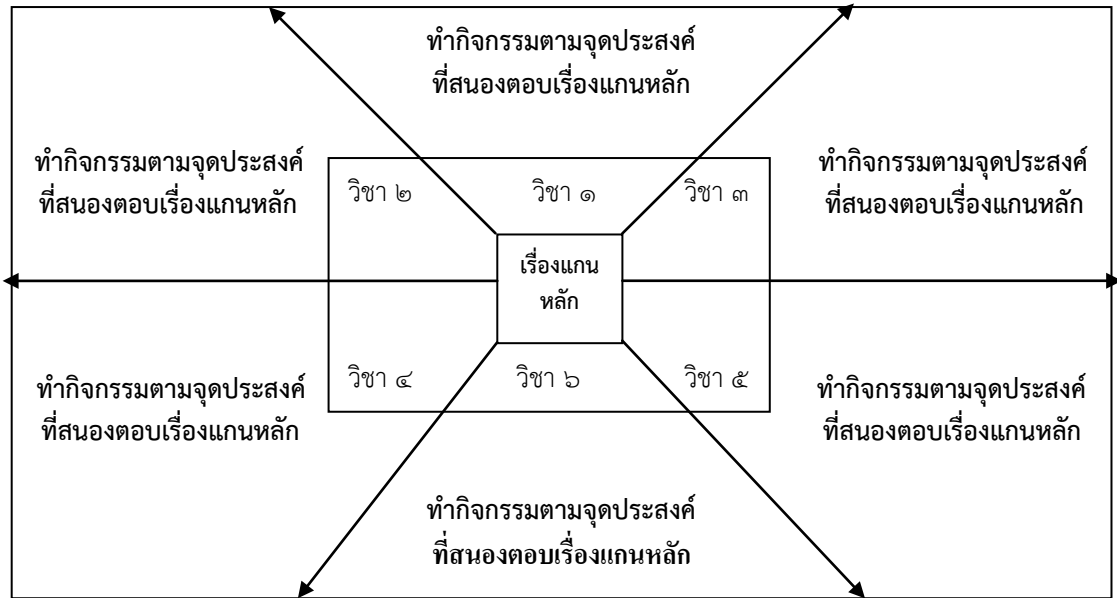
แผนภาพที่ ๒: แสดงการสอนบูรณาการแบบขนาน

การสอนบูรณาการแบบ สหวิทยาการ (Interdisciplinary Instruction) การสอนแบบนี้มีลักษณะคล้ายกันกับแบบขนาน ต่างกันแต่เมื่อครูทุกคนร่วมกันวางแผนแล้วก็จะทำกำหนด โครงการ (Project) ร่วมกันด้วย โดยเชื่อมโยงสาระของวิชาต่าง ๆ เข้าด้วยกัน และ แบบโครงการนั้นออกเป็นโครงการย่อย ของแต่ละวิชาและแยกกันสอน ดังแผนภาพต่อไปนี้ ออกเป็น โครงการย่อย ของแต่ละวิชาและแยกกันสอน ดังแผนภาพต่อไปนี้

แผนภาพที่ ๓: แสดงการสอนบูรณาการแบบสหวิทยาการ

การสอนบูรณาการแบบข้ามวิชา (Tran disciplinary Instruction) การสอนแบบนี้ครูแต่ละรายวิชาจะร่วมกันวางแผน ร่วมกันกำหนดหัวเรื่อง กำหนดโครงงาน และร่วมกันสอน ดังแผนภาพต่อไปนี้

แผนภาพที่ ๔: แสดงการสอนบูรณาการแบบข้ามวิชา

๒.๒.๑.๕ ขั้นตอนการทำแผนการสอนแบบบูรณาการ

กำหนดหัวเรื่อง (Theme) เริ่มต้นด้วยการนำจุดประสงค์การเรียนรู้ของกลุ่มวิชาในระดับชั้นนั้น ๆ มาพิจารณาว่า จะประสงค์ของกลุ่มวิชาข้อใดบ้างที่จะนำมาจัดไว้ในกลุ่มเดียวกันและดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกันนั้น จากนั้นจึงตั้งหัวข้อเรื่องให้กลุ่มจุดประสงค์แต่ละกลุ่ม

ศึกษาหัวข้อเรียนรู้ (Topics) จะกระทำโดยคณะกรรมการจัดทำแผนการสอนมาร่วมกันพิจารณาว่า หัวข้อเรื่องต่าง ๆ ที่จะสอนในระดับชั้นนั้น ๆ มีกี่เรื่อง ควรมีหัวข้อเรียนรู้หรือประเด็นของสาระการเรียนรู้อะไรบ้าง

ขั้นกำหนดผลของหน่วยการเรียนรู้ (Outcome) ผลของหน่วยการเรียนรู้ หมายถึง จุดประสงค์ของหน่วยเรียนนั้น ๆ โดยจะต้องกำหนดจุดประสงค์หรือผลลัพธ์ของการเรียนให้ครอบคลุมเนื้อหาสาระทักษะเจตคติตามรายการในจุดประสงค์ของกลุ่มวิชาต่างๆ ที่นำมาบูรณาการ พร้อมกับพิจารณาค่านิยมขนบประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่ด้วยเขียนโครงการสอนหรือแนวการสอน ก่อนลงมือเขียนโครงการสอน ผู้เขียนหรือคณะกรรมการวางโครงการสอนจะต้องตรวจสอบกิจกรรมการสอนที่มีเสนอแนะไว้ในแต่ละรายวิชาที่เลือกมาบูรณาการ ตรวจสอบกระบวนการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ของเรื่องกำหนดสุดท้ายพิจารณาเวลาเรียนจริงแล้วนำมาวางโครงการสอนให้หน่วยการเรียนกับเวลาเรียนจริงลงตัวพอดีโครงการสอนอาจประกอบด้วย

สัปดาห์ที่ชื่อหน่วยการเรียนรู้ (หัวข้อเรื่อง) หัวข้อการเรียนรู้จุดประสงค์ของหน่วยกระบวนการเรียนรู้ และการประเมินผล

ขั้นวางแผนผังการจัดกิจกรรมการสอนแบบบูรณาการ คณะกรรมการวางแผนการสอน นำหัวข้อเรียนรู้ของแต่ละหน่วยการเรียนรู้มาวางแผนการจัดกิจกรรมการสอนแบบบูรณาการไว้ให้เห็นชัดเจนอีกครั้ง เพื่อประโยชน์ในการเขียนแผนการสอนต่อไป

ขั้นดำเนินการเขียนแผนการสอน ขั้นนี้นับเป็นขั้นการลงมือปฏิบัติการเรียนการสอนตาม แผนงานโครงการและผังการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่วางลำดับได้แล้วโดยมีรายละเอียด เกี่ยวกับจุดประสงค์เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลและ ภาคผนวก

ขั้นทดลองใช้แผนการสอน เมื่อเขียนแผนการสอนจบแต่ละสัปดาห์ควรได้นำแผนการ สอนเรื่องนั้น ๆ ไปใช้จริงถ้าพบสิ่งใดที่ยังติดขัดหรือขาดตกบกพร่องจะได้นำมาแก้ไขปรับปรุงให้ สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

สรุปผลการเรียนการสอน การเขียนหัวข้อนี้ควรกระทำเมื่อครูสอนเสร็จแล้วโดยสรุปใน ๒ ส่วนคือระบุนผลการประเมินการสอนของครูว่าเมื่อดำเนินการสอนตามแผนการสอนนี้แล้วมีจุดเด่น จุดด้อยอะไรมีอะไรที่ควรปรับปรุงและน่าจะปรับปรุงอย่างไรระบุนผลการประเมินการสอนของครูว่า เมื่อดำเนินการสอนตามแผนการสอนนี้แล้วมีจุดเด่นจุดด้อยอะไรที่ควรปรับปรุงและน่าจะปรับปรุง อย่างไร การจัดการเรียนการสอนมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์เพิ่มพูนและขยาย ประสบการณ์ให้ความสามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างกว้างขวางจากบทเรียนที่ได้ดำเนินการสอนได้ดีมี หลักการสอนที่มีเจตนาของหลักสูตรไม่ว่าจะเป็นหลักสูตรใดหรือยุคใดย่อมจะเพิ่มประสิทธิภาพ ในการสอนให้มั่นคงเพื่อให้ทุกคนสามารถเกิดผลสัมฤทธิ์ในระดับสูง.^{๓๘}

๒.๓ การจัดการเรียนการสอนใน ส ป ป.ลาว โดยทั่วไป

การศึกษาประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวนั้นเน้นการพัฒนาทรัพยากร มนุษย์และอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนลาวบ้านดงได้มีเงื่อนไขเวลาเรียนและแสวงหาความรู้ ความสามารถในการพัฒนาตนเองเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ประเทศให้วันวันมีความเจริญก้าวหน้าขึ้นโดยมีจุดประสงค์เพื่อบรรลุเป้าหมายในการพัฒนา ตามความคําหมายของแผนยุทธศาสตร์เพื่อการเจริญเติบโตและลบเล้าความทุกข์ยากแห่งชาติและ ความคําหมายของแผนปฏิบัติงานแห่งการศึกษาเพื่อทุกคนที่กำหนดไว้ตั้งแต่ปี (พ.ศ. ๒๕๔๙-๒๕๕๐) เพื่อสืบต่อปฏิบัติงาน ๓ แผนงานดังนี้^{๓๙}

^{๓๘} วศิน กาญจนวณิชย์กุล, การวัดและการประเมินผลการศึกษา, (พิมพ์ที่ ครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๙), หน้า ๗-๘.

^{๓๙} กระทรวงศึกษาธิการ, แผนพัฒนาการศึกษา ๒๐ ปี (๒๕๔๕-๒๕๖๓) ๑๐ ปี, (พิมพ์ที่ กระทรวงศึกษา ๒๕๕๐), หน้า ๓๙.

๑. แผนงานขยายโอกาสการเข้าเรียน
๒. แผนงานปรับปรุงคุณภาพและความสอดคล้องกับประเทศ
๓. แผนงานบริหาร และการคุ้มครองการศึกษา

๑. แผนงานขยายโอกาสการเข้าเรียน (การงานสามัญศึกษา)

๑.๑ อนุบาลศึกษา

๑.๑.๑ ปรับปรุงและขยายห้องเรียนเด็ก และโรงเรียนอนุบาลด้วยการขยายห้อง (ป0) ติดกับประถมให้มีจำนวนห้องเรียนและจำนวนนักเรียนได้เพิ่มขึ้นทุกเมืองโดยเฉพาะคือการศึกษาที่อยู่ห่างไกลชอกหลีก (ชนบท) ขยายโอกาสให้แก่เด็กอายุ (๓-๕) ปีได้มีความพร้อมทางการเข้าเรียนในโรงเรียนอนุบาลได้เพิ่มขึ้น 10 เปอร์เซ็นต์ และสร้างเงื่อนไขให้เด็กอายุ ๕ ปี ในเขตห่างไกลชอกหลีกที่ไม่มีโรงเรียนอนุบาลได้เตรียมพร้อมด้านการเรียนห้องเตรียมประถมได้เพิ่มขึ้น ๑๐ เปอร์เซ็นต์

๑.๑.๒ ขยายศูนย์ดูแลเด็กในเขตชนบทโดยมีส่วนร่วมของอำนาจการปกครอง และองค์การจัดตั้งมหาชนและชุมชนและส่งเสริมให้เอกชนลงทุนใส่การทำงานเลี้ยงเด็กให้ได้หลายขึ้น

๑.๒ ประถมศึกษา

๑.๒.๑ สืบต่อให้สิทธิ์การศึกษาชั้นประถมพร้อมทั้งปลูกสร้างโรงเรียนประถมขึ้นใหม่และบำรุงรักษาโรงเรียนที่มีอยู่แล้วให้ได้มาตรฐานและยกระดับโรงเรียนให้เป็นโรงเรียนประถมสมบูรณ์ด้วยการจัดตั้งการเรียนการสอนให้ควบคุมในเขตชนบทต่าง ๆ

๑.๒.๒ จัดตั้งการเรียนด้วยหลากหลายรูปแบบ ขยายกลุ่มโรงเรียน จัดตั้งการจัดการเรียนการสอนนอกระบบในเขตชนบท เพื่อเปิดโอกาสให้ทุกคนได้รับการศึกษา

๑.๒.๓ สืบต่อปรับ และขยายการสร้างโรงเรียนประถมไปสู่เขตชนบท ให้มีโรงเรียนขนาด ๒ หรือ ๓ ห้องเรียน ด้วยวิธีการสอนครบ ๕ ชั้นเรียน (ป๑-ป๕) เพื่อให้เด็กในเกณฑ์อายุ ๖-๑๐ ปีได้จบชั้นเรียนประถม

๑.๒.๔ ปลูกระดมขนขายและผลักดันให้อำนาจแก่ผู้ปกครองนักเรียนและชุมชนเข้าใจต่อความสำคัญของการศึกษาให้ความร่วมมือประกอบเป็นเจ้าการในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนเพื่อสนองการเรียนการสอนในท้องถิ่นของตน

๑.๒.๕ สร้างสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอนให้ได้ดีโดยเฉพาะอาคารสถานที่ห้องเรียนสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้สวยงาม

๑.๒.๖ ปลูกระดมขนขายหาแหล่งทุนมาสร้างโรงเรียนและห้องพักพนักงานครูอาจารย์และนักเรียนสำหรับสถานที่ที่มีความจำเป็น

๑.๓ มัธยมศึกษา

๑.๓.๑ ขยายโรงเรียนมัธยมตอนต้น และตอนปลายขึ้นในที่สถานที่ที่มีความจำเป็นพร้อมทั้งจัดตารางในการเข้าเรียนให้เป็นระบบและเอาใจใส่ขยายห้องเรียนมัธยมในชนบทเพื่อให้ได้รับการศึกษาหลายขึ้น

๑.๓.๒ ปรับปรุงและขยายห้องเรียนมัธยมตอนปลาย ในเขตที่มีนักเรียนแออัด เพื่อให้สามารถจัดการเรียนการสอนให้ได้มาตรฐานหลายชั้น

๑.๓.๓ สืบต่อส่งเสริมโรงเรียนมัธยมตอนต้นและตอนปลายเข้ากันให้เป็นมัธยมสมบูรณ์ให้หลายชั้นเพื่อลดอัตราจ้างและการแก้ไขปัญหาที่ครูยังไม่เพียงพอกับการจัดการเรียนการสอน

๑.๔ การงานด้านอาชีวศึกษาและอบรมวิชาชีพ

๑.๔.๑ สืบต่อปรับปรุงโรงเรียนวิชาชีพต่างแขวง (จังหวัด) ขยายโรงเรียนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับนักเรียนที่จบมัธยมตอนต้น-มัธยมตอนปลาย หรือเทียบเท่าเข้าเรียนวิชาชีพในระดับขั้นต้น-ขั้นกลางและการฝึกอบรมวิชาชีพในด้านต่าง ๆ ให้ได้หลายชั้น

๑.๔.๒ ปรับปรุงและส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนสายพิเศษ (ภาคบาย-ภาคค่ำ หรือวันเสาร์-อาทิตย์) ในโรงเรียนอาชีวศึกษาในแห่งต่าง ๆ เพื่อให้การบริหารแก่สังคมได้ดีขึ้น

๑.๔.๓ ส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงานและการฝึกอบรมวิชาชีพตามในแผนปฏิบัติงานการศึกษาเพื่อทุกคน

๑.๔.๔ ติดตามและแนะแนววิชาชีพและวิชาเรียนให้แก่ นักเรียนผู้ที่ได้ผ่านการคัดเลือกเข้าเรียนต่ออยู่ภายในและต่างประเทศ

๑.๕ การงานด้านการศึกษาระดับสูงและมหาวิทยาลัย

๑.๕.๑ เอาใจใส่ติดตั้งปฏิบัติโครงการพัฒนามหาวิทยาลัยสุพานวงค์และมหาวิทยาลัยจำปาสักเพื่อให้สามารถรับเอานักศึกษาเข้าเรียนใหม่ตามแผนที่วางไว้และค้นคว้าออกแบบเพื่อยกระดับโรงเรียนวิชาชีพปากปาสักและโรงเรียนวิชาชีพ สหวันนะเขตเป็นวิทยาลัยเทคนิควิทยาลัยครู

๑.๕.๒ สืบต่อประกอบพนักงาน ครู-อาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถเข้ารับรรจุในตำแหน่งต่าง ๆ

๑.๕.๓ เตรียมเปิดหลักสูตรปริญญาโทสาขาภาษาลาว วรรณคดี ภาษาอังกฤษ และการพัฒนาชนบทแบบผสมผสาน สาขาวิชาอุตสาหกรรมโยธา (การก่อสร้าง) และสาขาวิชาอื่น ๆ

๑.๕.๔ ปรับปรุงและส่งเสริมการจัดตั้งการเรียนการสอนสายพิเศษ (ภาคบาย-ภาคค่ำ หรือวันเสาร์-อาทิตย์) ในภาควิชาต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยเพื่อให้บริการแก่สังคมให้ดีขึ้น

๒. แผนงานปรับปรุงคุณภาพและความสอดคล้องกับประเทศ

๒.๑ การบำรุงครูสอน

๒.๒ ปรับปรุงอัตราส่วนนักเรียนต่อครูผู้สอนจำนวนนักเรียนต่อห้องเรียนของแต่ละชั้นให้ได้ตามมาตรฐานที่วางไว้

๒.๓ สืบต่อบำรุงครูประจำการใน ๖ แขวง (จังหวัด) เพื่อคัดเลือกเอาครูสอนจากสถาบันสร้างครูไปฝึกอบรมการสอนวิชาคณิตศาสตร์วิทยาศาสตร์อยู่ภายในประเทศและนอกประเทศ

๒.๔ จัดตั้งปฏิบัตินโยบายต่างๆ ของรัฐบาลที่มีต่อครูให้ครบถ้วน เช่น การเบิกจ่ายเงินเดือน เป็นต้น

๒.๕ สืบต่ออบรมวิธีการสอนในช่วงชั้นประถมศึกษาและวิธีการสอนแบบใหม่ ๆ ให้ครูทุกชั้นทุกสาขาทั้งภาครัฐและเอกชน

๒.๖ อบรมการใช้หลักสูตรชั้นการเตรียมประถมให้แก่ครูผู้สอนชั้นอนุบาลที่ยังไม่เคยได้อบรม

๒.๗ จัดตั้งการประชุมวิชาการเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอน

๒.๘ สร้างโครงการเสริมสร้างหลักสูตรเกี่ยวกับผลร้ายของยาเสพติดและเอดส์

๒.๙ อบรมการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ให้วิชาการเมือง ใน ๔๗ เมือง (อำเภอ) เพื่อสอนและฝึกอบรมครูสอนมัธยมตอนต้น-ปลายเกี่ยวกับการปฏิบัติโครงการหลักสูตรใหม่

๓. แผนงานบริหาร และการคุ้มครองการศึกษา

๓.๑ สืบต่อจัดตั้งเผยแพร่ มติของประชุมที่ ๘ ของพรรคอย่างกว้างขวาง

๓.๒ ทบทวนหลักสูตรวิชาคุณสมบัติการศึกษา ศึกษาพลเรือนและวิชาการเมือง

๓.๓ เอาใจใส่ติดตามเอาใจใส่เก็บสภาพแนวคิดและการเคลื่อนไหวของพนักงานครู-นักเรียนนักศึกษาในขอบเขตที่ตนรับผิดชอบ

๓.๔ สร้างเงื่อนไขอำนวยความสะดวกให้กับองค์การจัดตั้งมหาชนต่าง ๆ เช่น สหพันธ์แม่หญิง ชาวหนุ่ม เป็นต้น

๓.๕ ผลักดันกระบวนการกีฬาในโรงเรียนและมหาวิทยาลัยต่าง ๆ

๒.๒ แผนพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน ส ป ป.ลาว

การพัฒนาการศึกษาเป็นจุดสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อเพิ่มการลงทุนของรัฐบาลเพื่อประกอบส่วนในการสร้างสังคมตั้งนั้นการศึกษาจึงได้ปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสังคมปัจจุบัน^{๕๐}

๒.๑ แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการค้นคว้าปฏิรูประบบสามัญศึกษาจาก ๑๑ ปี(๕+๓+๓) ให้มาเป็นระบบ ๑๒ ปี (๕+๔+๓)

๒.๒ สืบต่อทบทวนและแก้ไขตำราเรียนและคู่มือการเรียนการสอนของชั้นประถมให้สำเร็จตามแผนการพัฒนาการศึกษา

๒.๓ เตรียมและทบทวนแก้ไขตำราเรียนและคู่มือของชั้นมัธยมตอนต้นตอนปลายตามแผนปฏิบัติงานโครงการแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๒.๔ สืบต่อปรับปรุงหลักสูตรทั้งในระบบและนอกระบบให้ดีกว่าเก่าเพื่อยกระดับของการศึกษาให้ดีขึ้น

๒.๕ เพื่อพัฒนาหลักสูตรเตรียมความพร้อมให้กับเด็กอายุ ๕ ปีในชุมชนครอบครัวและศึกษาสภาพและความต้องการนำใช้หลักสูตรและแผนจัดประสบการณ์ของชั้นเลี้ยงเด็ก-อนุบาล ของครูผู้สอน

^{๕๐} กระทรวงศึกษาธิการ, บทสรุปการปฏิบัติแผนพัฒนาการศึกษา, (พิมพ์ที่ กระทรวงศึกษา ๒๕๕๐), หน้า ๓๑.

๒.๖ สืบต่อปรับปรุงหลักสูตรการเคลื่อนไหวเสริมหลักสูตรและนอกหลักสูตร เช่น การคัดเลือกนักเรียนเก่ง ประกอบการศึกษา การกีฬา ศิลปะการศึกษา เอตส์ศึกษา สุขศึกษา เทคโนโลยี การสื่อสาร และการต่อต้านยาเสพติดในโรงเรียน

๒.๗ คำนึงว่าปรับคืนหลักสูตร (๘+๓) (๑๑+๒) (๑๑+๓) ของอาชีวศึกษาให้มีความสอดคล้องและมีการต่อเนื่องเพื่อสามารถเชื่อมต่อหลักสูตรชั้นสูงและปริญญาตรีได้

๒.๘ ดำเนินการปฏิบัติหลักสูตรยกระดับคุณภาพการศึกษาของครูอาจารย์ในโรงเรียนสร้างครูจากชั้นกลางเป็นชั้นสูง ผูกอบรวมการนำใช้หลักสูตรยกระดับโรงเรียนสร้างครูจากชั้นกลางมาเป็นวิทยาลัย

๒.๙ เตรียมการพัฒนาบำรุงครูตามแต่ละชั้นตอนให้เทียบเท่า (๑๑+๒) และระบบ (๑๑+๓)

๒.๑๐ ปฏิบัติระเบียบการประเมินผลหลักสูตรแบบใหม่เพื่อรับประกันคุณภาพความถูกต้องของแต่ละหลักสูตรวิชาชีพที่สอนในโรงเรียนต่าง ๆ

๒.๑๑ ผลักดันการพัฒนาแบบมีส่วนร่วมและความร่วมมือกับกลุ่มอาชีพต่าง ๆ มีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วมและส่งเสริมด้านอาชีวศึกษาเพื่อรับใช้สังคมและการแข่งขันฝีมือแรงงาน

๒.๑๒ สืบต่อติดตามการประเมินผลหลักสูตรชั้นสูงและปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยเอกชน

๒.๑๓ ติดตามเสนอข้อตกลงการก่อตั้งสภาประกันคุณภาพและวุฒิการศึกษา ระดับชาติของมหาวิทยาลัยแห่งชาติ

๒.๑๔ ตรวจสอบและปรับปรุงคืนหลักสูตรชั้นสูงของภาควิชาต่าง ๆ และปรับปรุงหลักสูตรปริญญาตรีระบบพิเศษในบางคณะสาขาวิชาที่ยังไม่สอดคล้องกับมาตรฐานหลักสูตรแห่งชาติ

๒.๑๕ สร้างโรงเรียนให้เป็นสิ่งจูงใจแก่ผู้สอนและผู้เรียนหลายชั้นทำให้โรงเรียนมีสนามกีฬา และสถานที่จัดกิจกรรมต่าง ๆ

๒.๑๖ ส่งเสริมนักเรียนเก่ง และนักเรียนที่มีพรสวรรค์พิเศษให้มีเงื่อนไขในการเรียนต่อระดับสูงขึ้นไป^{๔๑}

๒.๑๗ ปรับปรุงระเบียบการวัดผลและประเมินผลในการเลื่อนชั้นทุกสายทุกสาขาวิชาให้ได้ดีขึ้น

๒.๑๘ ยกกระดับความสามารถด้านการสอนวิทยาศาสตร์ธรรมชาติและสังคมเป็นต้น

๒.๑๙ ทดลองนำเอาเทคโนโลยี (ICT) เข้ามาช่วยสอนเพื่อให้การเรียนการสอนดีขึ้น

^{๔๑} เรื่องเดียวกัน

๒.๔ แนวทางการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู

การวิจัยครั้งนี้เป็นการมุ่งศึกษาการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู วิทยาลัยครูหลวงพระบาง ประเทศสาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว มีอยู่ ๖ ด้านคือ ด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านกิจกรรม ด้านวัดและประเมินผลซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

๒.๔.๑ ด้านหลักสูตรวิชาชีพครู

Steve Bell and Sally Harkness ได้เสนอแนวคิดการจัดการเรียนการสอนโดยวิธีสร้างเรื่องพัฒนาขึ้น เขามีความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนรู้ คือ การเรียนรู้ที่ดีควรมีลักษณะบูรณาการหรือเป็นสหวิทยาการ คือการเรียนรู้ที่ผสมผสานศาสตร์หลายๆอย่างเข้าด้วยกัน เพื่อประโยชน์สูงสุดในการประยุกต์ใช้ในการทำงานและการดำเนินชีวิตประจำวันการเรียนรู้ที่ดีเป็นการเรียนการสอนที่ เกิดขึ้นผ่านทางประสบการณ์ตรงหรือการกระทำหรือการมีส่วนร่วมของผู้เรียน ความคงทนของผล เรียนรู้ขึ้นอยู่กับวิธีการเรียนรู้หรือวิธีการที่ได้ความรู้อะไร ผู้เรียนสามารถรู้คุณค่าและสร้างผลงานที่ดีได้ หากมีโอกาสได้ลงมือกระทำจากฐานความเชื่อและหลักการดังกล่าว สตีฟ เบ็ล Steve Bell (ศูนย์สิ่งแวดล้อมและโลกศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย) ได้พัฒนารูปแบบการเรียน การสอนที่มีลักษณะบูรณาการเนื้อหาหลักสูตรและทักษะการเรียนรู้จากหลายสาขาวิชาเข้าด้วยกันโดย ผู้เรียนได้สร้างเรื่องขึ้นด้วยตนเองโดยผู้สอนทำหน้าที่วางเส้นทางเดินเรื่องให้จากการเรียนการสอน โดยวิธีการดังกล่าวจึงช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสได้ประสบการณ์และความคิดของตนเองอย่างเต็มที่และมี โอกาสได้เปลี่ยนแปลงความรู้ความคิดอภิปรายร่วมกันและเกิดการเรียนรู้กว้างขวาง

วัตถุประสงค์ของรูปแบบ ก็คือ เพื่อช่วยพัฒนาความรู้ความเข้าใจและเจตคติของผู้เรียนในเรื่องที่เรียน รวมทั้งทักษะกระบวนการต่าง ๆ โดยมีกระบวนการเรียนการสอนตามรูปแบบจำเป็นต้องมีการ วางแผนและจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ล่วงหน้า โดยดำเนินการดังนี้

การกำหนดเส้นทางเดินเรื่องให้เหมาะสม ผู้สอนจำเป็นต้องวิเคราะห์จุดมุ่งหมายและ เนื้อหาสาระของหลักสูตร และเลือกหัวข้อที่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระจะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ และจัด แผนการสอนรายละเอียดการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้สอนดำเนินการตามแผนการสอนไป ตามลำดับ การเรียนการสอนแบบนี้ อาจใช้เวลาเพียงไม่กี่คาบ หรือต่อเนื่องเป็นภาคเรียนก็ได้

การประเมินผล ผู้สอนใช้การประเมินผลตามสภาพที่แท้จริงคือการประเมินจากการ สังเกต การบันทึก และการรวบรวมข้อมูลจากผลงานและการแสดงออกของผู้เรียน การประเมินจะไม่ เน้นเฉพาะทักษะพื้นฐานเท่านั้นแต่จะรวมถึงทักษะการคิด การทำงาน การร่วมมือ การแก้ปัญหา และ อื่น ๆ กิจจา เวสประชุม ได้กล่าวถึงขอบข่ายของการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพครูประกอบไป ด้วยงานดังนี้^๒

^๒ Steve Bell and Sally Harkness อัจฉริยภาพ ข้ามมณี, ศาสตร์การสอน, พิมพ์ครั้งที่ ๑๓ (พิมพ์ที่ บริษัท ด้านสหภาพการพิมพ์ จำกัด, ๒๕๕๓), หน้า ๒๕๗.

หลักสูตรวิชาชีพครู คือ ลักษณะหลักสูตรวิชาชีพครูที่ผู้เรียนจะต้องเข้าไปเรียนรู้ก่อนที่จะมาเป็นครูผู้สอน เป็นกระบวนการในการเรียนรู้ เพื่อไปถ่ายทอดองค์ความรู้แก่ผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ตามด้านวิชาที่ผู้สอนได้ศึกษา หลักสูตรเป็นหัวใจของการจัดการเรียนการสอนเพื่อนำไปสู่เป้าหมายของการศึกษาความเข้าใจเรื่องของหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนจะทำให้การจัดการศึกษาดำเนินไปด้วยดีซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของหลักสูตร ดังนี้

ปัญญา แก้วกียูร อธิบายว่า หลักสูตรวิชาชีพครูคือหลักสูตรที่โรงเรียนได้กำหนดดำเนินการจัดทำหรือพัฒนาขึ้นโดยให้เป็นไปตามขอบข่ายที่ได้กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้วจัดทำสาระหรือรายละเอียดที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาของโรงเรียน ชุมชน และท้องถิ่นรวมทั้งความถนัดความสนใจและความสามารถของนักเรียน^{๔๓}

Doll ได้กล่าวถึง ความหมายของหลักสูตรวิชาชีพครูว่า หมายถึงรายการของประสบการณ์ที่มีความสำคัญที่สถานศึกษาจะต้องนำไปใช้ในการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียนซึ่งประสบการณ์ดังกล่าวได้มีการวางแผนไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นรูปแบบเป็นการกำหนดเป้าหมายหรือผลผลิตทางการศึกษาหรือการจัดระบบการเรียนการสอนก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ผล,สรุปได้ว่าหลักสูตรวิชาชีพครูหมายถึงแผนประสบการณ์ที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจัดทำขึ้นเพื่อให้สถานศึกษานำไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์^{๔๔}

สุวัฒน์ นุทธเมธา หลักสูตรวิชาชีพครู คือ ประสบการณ์ทั้งหมดที่โรงเรียนจะให้แก่ผู้เรียนไม่ว่าจะเป็นประสบการณ์ในห้องเรียน นอกห้องเรียน ในโรงเรียนหรือนอกโรงเรียนเพื่อให้ผู้เรียนเจริญงอกงามในด้านต่าง ๆ อย่างเหมาะสมและได้รับความรู้เจตคติ และทักษะที่สำคัญอันจำเป็นแก่ชีวิตและพร้อมที่จะนำไปใช้ได้เป็นประโยชน์ในการดำรงชีวิตของตนอย่างมีประสิทธิภาพได้^{๔๕}

บรรพต สุวรรณประเสริฐ กำหนดความหมายของหลักสูตรวิชาชีพครูไว้มากมายทั้งที่คล้ายคลึงกันและแตกต่างกันในการจัดการศึกษาความหมายของหลักสูตรจึงควรพิจารณาความหมายที่ผู้เชี่ยวชาญทั้งสาขาวิชาหลักสูตรวิชาชีพครูซึ่งต่างก็ใช้คำนิยามแตกต่างกันไปแล้วแต่จะมองหลักสูตรวิชาชีพครูใดใหม่และมีจุดเน้นแตกต่างกันดังนี้^{๔๖}

หลักสูตรวิชาชีพครู หมายถึงรายวิชาหรือเนื้อหาสาระที่ใช้สอนเกี่ยวกับหลักสูตรคือรายวิชาต่าง ๆ ซึ่งผู้เรียนและเยาวชนจะต้องทำและประสบโดยการพัฒนาความสามารถเพื่อทำสิ่งต่างๆ ให้ดีและเหมาะสมสำหรับการดำรงชีวิตเป็นผู้ใหญ่ หลักสูตรวิชาชีพครู หมายถึง มวลประสบการณ์ที่โรงเรียนที่สถานศึกษาจัดให้แก่ผู้เรียนหลักสูตรวิชาชีพครู คือ ประสบการณ์ทั้งหมดทุกชนิดที่ผู้เรียนได้รับภายใต้การแนะนำของครู

^{๔๓} ปัญญา แก้วกียูร,การบริหารจัดการศึกษาในรูปแบบการใช้โรงเรียนหรือเขตพื้นที่การศึกษาเป็นฐาน,(กรุงเทพมหานคร: ภาพพิมพ์, ๒๕๔๕), หน้า ๒๖.

^{๔๔} Doll,R.C.Curriculum Improvement: Decision Making and Process. 9th ed. (Boston: Ally and Bacon,1996), p. 13.

^{๔๕} สุวัฒน์ นุทธเมธา, การเรียนการสอนปัจจุบัน, (สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, ๒๕๒๓), หน้า ๑๓๔.

^{๔๖} บรรพต สุวรรณประเสริฐ, การพัฒนาหลักสูตร, (พิมพ์ที่ : เชียงใหม่โรงพิมพ์แสงศิลป์, ๒๕๔๔), หน้า ๑๕.

พิมพม่า เผยเทพ หลักสูตรวิชาชีพรู คือการแสดงให้เห็นโครงสร้างของแต่ละสาขาวิชาตั้งแต่ชื่อของรายวิชาการกำหนด การปฏิบัติ การวางจุดประสงค์ การกำหนดเนื้อหาสาระของวิชาการเรียนตลอดรูปแบบการนำใช้หลักสูตรวิชาชีพรู คือ มวลประสบการณ์ต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดให้แก่ผู้เรียนทั้งในสถานที่และนอกสถานที่เพื่อให้ผู้เรียนมีความเจริญงอกงามและประสบผลสำเร็จและเกิดประโยชน์สูงสุดในการคิดเป็นทำเป็นและแก้ไขปัญหาเป็นไปตามสถานการณ์ของเศรษฐกิจสังคมปัจจุบัน^{๔๗}

สรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เน้นให้ผู้เรียน คิดเป็น ทำเป็น และแก้ไขปัญหา หลักสูตรได้จัดเวลาที่ใช้ในการเรียนการสอนเหมาะสมกับแต่ละสาขาวิชา หลักสูตรจัดเนื้อหาวิชาในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติได้สอดคล้องกับการสภาพปัญหาของโรงเรียน ชุมชนและท้องถิ่น หลักสูตรมีความเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบัน หลักสูตรได้จัดให้มีความยืดหยุ่นได้ตามโอกาสของการเรียนหลักสูตรการเรียนการสอนวิชาชีพรูเป็นหลักสูตรที่มีความสำคัญต่อบุคลากรทั่วโลก เพราะว่าผู้ที่ได้รับความรู้มาเป็นระบบนั้นก็มาจากการสอนของครูที่ได้คัดเอาเนื้อหาวิชามาประกอบเข้าในการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรับรู้ และนำเอามาปรับปรุงให้เป็นแนวคิดหรือความรู้ของตนเองดังที่ทฤษฎีที่กล่าวมานั้นเช่น ทฤษฎี SteveBell and SallyHarkness ปัญญา แก้วกียูร Doll สุวัฒน์ นุทธเมธา บรรพต สุวรรณประเสริฐ พิมพม่า เผยเทพ เป็นต้น

๒.๔.๒ ด้านครูผู้สอน

ครูผู้สอน เป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดในการปฏิบัติหน้าที่ในการสอนเป็นบุคคลที่ถ่ายทอดความรู้ความสามารถให้กับนักเรียนในการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของ ครู ดังนี้

พจนานุกรมฉบับบัณฑิตยสถานพหุศักราช ๒๕๒๕ ได้ให้คำอธิบายไว้ว่า “ครู” มาจากรากศัพท์ในภาษาบาลีว่า “ผู้สั่งสอนศิษย์ หรือ ถ่ายทอดความรู้ให้กับศิษย์” ส่วนในความหมายที่เป็นคำวิเศษ ในภาษาบาลีแปลว่า หนักสูง ส่วนในสันสกฤต แปลว่า ใหญ่ หรือ หนัก Carter V.Good. Dictionary of Education ได้ให้ความหมายของครูไว้หลายฉบับด้วยกันดังนี้

๑. ครูคือบุคคลที่ทางราชการจ้างไว้เพื่อทำหน้าที่ให้คำแนะนำหรืออำนวยการในการจัดประสบการณ์การเรียนการสอนสำหรับนักเรียนหรือนักศึกษาในสถาบันศึกษาไม่ว่าจะเป็นของรัฐหรือเอกชน

๒. ครูคือผู้มีประสบการณ์หรือมีการศึกษามากหรือดีเป็นพิเศษหรือมีประสบการณ์และการศึกษาดีเป็นพิเศษในสาขาวิชาหนึ่งที่สามารถช่วยทำให้บุคคลอื่น ๆ เกิดความเจริญงอกงามและพัฒนาก้าวหน้าได้

๓. ครูคือบุคคลที่สำเร็จหลักสูตรวิชาชีพรูจากสถาบันฝึกหัดครูและการฝึกอบรมนั้นให้ได้รับการรับรองอย่างเป็นทางการโดยการมอบประกาศนียบัตรทางครูคือบุคคลสั่งสอนอบรมคนอื่น ๆ

^{๔๗} พิมพม่า เผยเทพ, การวิเคราะห์หลักสูตร, (สำนักพิมพ์: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว, ๒๕๕๔), หน้า ๒๐.

๔. ครูคือบุคคลที่สั่งสอนอบรมคนอื่น ๆ

มานิต มานิตเจริญ ให้ความหมายของคำว่าครูไว้ดังนี้

- ผู้สั่งสอนศิษย์
- ผู้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ศิษย์
- เครื่องเตือนใจ เช่น ผิดเป็นครู

ครูผู้สอน คือ ผู้สำเร็จการศึกษาทางวิชาชีพจากสถาบันใดสถานบันหนึ่งซึ่งเป็นผู้ถ่ายทอดวิชาความรู้ให้นักเรียน

สรุปได้ว่า ครูมีประสบการณ์และมีความชำนาญในวิชาชีพที่สอนครูมีการแนะนำและให้ความเป็นกันเอง เอาใจใส่และติดตามผลการเรียนการสอน เปิดโอกาสให้ซักถามข้อสงสัย แต่งกายเหมาะสมครูจะต้องเป็นคนดี มีระเบียบควบคู่กับการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้สอนเกิดความเชื่อถือถึงความหมายตามพจนานุกรมฉบับบัณฑิตยสถานพุทธศักราช ๒๕๒๕ ครูคือผู้สั่งสอนศิษย์ หรือถ่ายทอดความรู้ให้กับศิษย์” ส่วนในความหมายที่เป็นคำวิเศษ ในภาษาบาลีแปลว่า หนักสูง ส่วนในสันสกฤต แปลว่า ใหญ่ หรือ หนัก และมานิต มานิตเจริญ ก็ได้ให้ความหมายของครูว่า ผู้สั่งสอนศิษย์ ผู้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ศิษย์ เครื่องเตือนใจ เช่น ผิดเป็นครู

๒.๔.๓ ด้านกระบวนการเรียนการสอน

การเรียนการสอนคือการนำเอาทฤษฎีที่ใช้ในการฝึกสอนตามวัตถุประสงค์ของการสอน เป็นกระบวนการดำเนินงานภายในวิทยาลัยครู เพื่อความก้าวหน้าของผู้สอน และพัฒนาการเรียนการสอนให้ถูกต้อง พร้อมทั้งเป็นกระบวนการปรับปรุงบูรณะให้ดีขึ้น มีแนวทาง เปลี่ยนแปลงไปทางที่ดี และเพิ่มเติมเสริมสร้างหลักสูตรใหม่ขึ้น เพื่อยกระดับการเรียนการสอนของครูและนักศึกษา เป็นผู้ถ่ายทอดวิชาความรู้ให้กับนักเรียนครูที่ดีต้องประกอบไปด้วยคุณสมบัติดังนี้ มีความชำนาญในวิชาชีพที่สอนมีความรับผิดชอบเอาใจใส่ติดตามการสอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนการเรียนการสอนเป็นกระบวนการดำเนินงานในสถานศึกษาเพราะการเรียนการสอนส่งผลให้ผู้เรียนได้เรียนรู้หรือนำนักเรียนไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมาย การเรียนการสอน ดังนี้

พระธรรมปิฎก กล่าวไว้ว่า การเรียนการสอนเป็นความหมายถึงการศึกษา คือ การที่ฝึกตัวเองพัฒนาชีวิตของตัวเองให้มีความสามารถที่จะอยู่ได้อย่างดี,การศึกษาคือการทำให้ชีวิตเป็นอยู่อย่างดีซึ่งเราต้องพยายามอยู่ตลอด

Hil gard and Brower กล่าวว่า การเรียนการสอนเป็นกระบวนการที่ทำให้พฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอันเป็นผลมาจากการฝึกฝนและประสบการณ์แต่มีใช้ผลมาจากการตอบสนองที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ เช่น สัญชาตญาณ หรือ วุฒิภาวะ หรือจากการเปลี่ยนแปลงชั่วคราวของร่างกาย เป็นต้น

อาภรณ์ ใจเที่ยง ให้ความหมายไว้ว่า การเรียนการสอน หมายถึง สภาพการณ์ของการจัดประสบการณ์ และการกระทำทุกสิ่งทุกอย่างจัดขึ้นจากความร่วมมือระหว่างผู้สอนและผู้เรียน

เพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ น่าสนใจและผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้^{๔๘}

ซุมคักดี อินทร์รักษ์ ได้ให้นิยามของคำว่า การสอนไว้ ๒ นัย คือ ในความหมายของการสอน (Teaching) เป็นการถ่ายทอดความรู้จากครูไปสู่ผู้เรียน และในความหมายของการเรียนการสอน (Instruction) เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสอน เช่น การใช้สื่อการสอนการจัดกิจกรรมระหว่างสอน และการทดสอบ เป็นต้น^{๔๙}

คำเป่า ลูกสร กล่าวถึงการเรียนการสอนว่า หมายถึง ประสบการณ์ต่างๆ ซึ่งมนุษย์แต่ละคนได้รับการปรับปรุงเสริมขยายความประพฤติแนวคิดและทัศนคติตั้งแต่เด็กจนตาย หมายความว่า จนเราได้เรียนรู้หลายสิ่งหลายอย่างจากคนอื่นๆ ที่อยู่ในสังคมเพื่อพัฒนาให้ตนเองมีความสามารถที่จะดำรงอยู่ในสังคม^{๕๐}

การเรียนการสอน คือ การจัดประสบการณ์เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่พึงประสงค์โดยมีครูเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ให้กับนักเรียนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้^{๕๑}

สรุปได้ว่า การเรียนการสอนสามารถทำให้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนดีขึ้น เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นเพื่อฝึกตัวเองและพัฒนาตัวเองให้มีความสามารถที่จะอยู่ได้อย่างดี มีการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เพิ่มเติม ผู้สอนมีการสาธิตและถ่ายทอดความรู้ให้นักเรียนปฏิบัติ มีการแจกเอกสารประกอบการเรียนกระบวนการเรียนการสอนเป็นการพัฒนาตนเอง และสร้างชีวิตให้ดีขึ้น เป็นประสบการณ์พัฒนาปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเสริมสร้างวิธีการใหม่ๆเป็นกระบวนการที่ทำให้พฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอันเป็นผลมาจากการฝึกฝนและประสบการณ์แต่มีผลมาจากการตอบสนองที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ เช่น สัญชาตญาณ หรือ วุฒิภาวะ^{๕๒}

๒.๔.๔ ด้านสื่อการเรียนการสอน

สื่อการเรียนการสอนคือ เครื่องมือที่ใช้ในการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ สามารถถ่ายทอดบทเรียนไปสู่ผู้สอนได้หลายวิธี เป็นลักษณะแสดงออกของผู้สอนเพื่อเน้นให้ผู้เรียนมีความเข้าใจ เป็นโครงประกอบเนื้อหาบทสอนตามความเหมาะสมของบทเรียนสื่อการเรียนการสอนมีความสำคัญอย่างมากในยุคปัจจุบันในการนำวัสดุอุปกรณ์ทุกชนิดที่สามารถนำมาประกอบในการสอนเพื่อให้ผู้เรียนนั้นเกิดทักษะกระบวนการและความรู้สึ้นึกคิดต่าง ๆ ที่ทำให้การเรียนการสอน

^{๔๘} พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต) การศึกษาระดับง่าย, (กรุงเทพมหานคร:สำนักพิมพ์ มูลนิธิพุทธธรรม, ๒๕๔๕), หน้า ๔-๕.

^{๔๙} Hil gard E.R. and G.H Brower, *Theories of Learning*, 4 ed, (New York : Apploton century, 1974), p. 25.

^{๕๐} อารมณ์ ใจเที่ยง, *หลักการสอน, พิมพ์ครั้งที่ ๕*, (พิมพ์ที่ โอ.เอส.พรินติ้ง เฮ้าส์, ๒๕๕๓), หน้า ๗๑.

^{๕๑} ซุมคักดี อินทร์รักษ์, *การบริหารงานวิชาการ, พิมพ์ครั้งที่ ๒*, (พิมพ์ที่ อ้อมใจ วงษ์มณฑา, ๒๕๔๖), หน้า ๑๑๘.

^{๕๒} คำเป่า ลูกสร, *สังคมวิทยาศาสตร์เบื้องต้น กระบวนศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว คณะวิทยาศาสตร์สังคม*, (พิมพ์ที่ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว, ๒๕๕๔), หน้า ๖๕.

นั้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ซึ่งนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของ สื่อการเรียนการสอน ดังนี้

เกอร์ลาช และอีลี (Gerlach and Ely) กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอนเป็นกุญแจสำคัญในการสอนเชิงระบบสื่อเป็นคำที่มีความหมายกว้างขวางมากไม่ว่าจะเป็นบุคคลวัสดุอุปกรณ์หรือเหตุการณ์ที่สร้างเงื่อนไขซึ่งสามารถนำมาใช้สอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะตลอดจนเจตคติ โดยนัยนี้ครูตำรา และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนต่างเป็นสื่อการสอนทั้งสิ้น ^{๕๓}

จินตนา ไบกาชุย ให้ความเห็นเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนว่า เครื่องมือหรือวัสดุที่จัดทำซึ่งมีข้อมูลเนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์ต่อประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับนำไปใช้ในกระบวนการเรียนการสอนของครูและนักเรียนให้เป็นไปตามหลักสูตรสื่อการเรียนการสอนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ใช้ประกอบกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาเกิดทักษะกระบวนการและความรู้สึกนึกคิดต่าง ๆ อันจะนำไปสู่จุดมุ่งหมายของหลักสูตร ^{๕๔}

อินถา ศิริวรรณ “สื่อการเรียนการสอน” หมายถึง สิ่งใดก็ตามที่เป็นกลางนำความรู้ไปสู่ผู้เรียนและทำให้การเรียนการสอนนั้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้เป็นอย่างดี

กิตติมา ปรีดีติลกุล, ได้ให้หลักเกณฑ์ในการเลือกใช้สื่อการสอนดังนี้ ^{๕๕}

- เลือกสื่อการสอนให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน
- เลือกสื่อให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา
- เลือกให้เหมาะสมกับเทคนิคและวิธีการสอน ^{๕๖}
- เลือกใช้สื่อให้เหมาะสมกับวัยและความสนใจของผู้เรียน
- เลือกใช้สื่อให้เหมาะสมกับเครื่องมือและอำนวยความสะดวก
- เลือกสื่อที่พอจะหามาได้และคำนึงถึงความสะดวกสบายในการนำมาใช้ไม่

จำเป็นต้องใช้สื่อราคาแพง

- เลือกสื่อคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

สรุปได้ว่า ช่วยนักศึกษาในการเพิ่มทักษะในการอ่านและเสริมสร้างความเข้าใจในการเรียนการสอน ช่วยส่งเสริมให้นักศึกษาคิดและแก้ปัญหาในกระบวนการเรียนรู้ได้ดี ช่วยให้นักศึกษาเรียนสำเร็จและสอบได้คะแนนดีมากขึ้น ช่วยให้นักศึกษามีประสบการณ์ร่วมกันและกว้างขวาง ช่วยให้บทเรียนเป็นที่น่าสนใจสื่อการสอนเป็นกระบวนการสร้างวัตถุที่สามารถทำให้ผู้เรียนเข้าใจได้ง่ายขึ้น และสร้างจินตนาการให้แก่ผู้เรียนได้รับผลประโยชน์จากการเรียนสิ่งใดก็ตามที่เป็นกลางนำความรู้ไปสู่

^{๕๓} Gerlach V.S. and Ely,D.P; Teaching and Media:A systematic Approach.(2ed.)Englewood cliffs,(New jersey:Prentice-Hall,inc Gerlach and Ely,19800) p.282.

^{๕๔} จินตนา ไบกาชุย, การเขียนสื่อการเรียนการสอน, (กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น, ๒๕๓๖), หน้า ๑๑.

^{๕๕} อินถา ศิริวรรณ ผศ.ดร, เอกสารการวิทยาการการสอน, ภาควิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, (ร้าน J.Print, ๒๕๕๓), หน้า ๑๓๒.

^{๕๖} กิตติมา ปรีดีติลกุล, การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น, (กรุงเทพมหานคร: อักษรพิพัฒน์, ๒๕๓๒), หน้า ๖๙.

ผู้เรียนและทำให้การเรียนการสอนนั้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้เป็นอย่างดีสื่อการเรียนการสอนมีความสำคัญอย่างมากในยุคปัจจุบันในการนำวัสดุอุปกรณ์ทุกชนิดที่สามารถนำมาประกอบในการสอนเพื่อให้ผู้เรียนนั้นเกิดทักษะกระบวนการและความรู้สึกรู้สีกิตต่าง ๆ ที่ทำให้การเรียนการสอนนั้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

๒.๔.๕ กิจกรรม

กิจกรรม คือ การใช้สื่อการสอนร่วมกันเป็นกลุ่มเพื่อหาข้อมูลเกี่ยวกับวิชาในการเรียน เป็นลักษณะการใช้ทักษะของกลุ่มค้นคว้าหาข้อมูลดี เป็นการแสดงออกทางด้านความสามัคคีในการทำงาน การจัดวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาเกิดทักษะกระบวนการและความรู้สึกรู้สีกิตในการใช้สื่ออุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนทุกสาขาอาชีพสื่อต้องมีความทันสมัยเพื่อให้ผู้เรียนเกิดองค์ความรู้ใหม่ ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน

การเรียนการสอนย่อมมีการกำหนดเป้าหมาย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ตามจุดประสงค์ ที่กำหนดไว้การที่ผู้เรียนจะบรรลุเป้าหมายได้มากน้อยเพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอนเป็นสำคัญ ฉะนั้นครูผู้สอนจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจในกิจกรรมการเรียนการสอน จึงจะสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียนได้อย่างแท้จริง ในเรื่องของกิจกรรมการเรียนการสอนนี้ มีนักการศึกษาได้แสดงทัศนะไว้ ดังต่อไปนี้

๑. ความหมายกิจกรรมการเรียนรู้

ทัศนีย์ ศุภเมธี กล่าวว่า กิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่กระทำขึ้น เพื่อให้การเรียนการสอนในครั้งนั้น ๆ ได้ผลดี หมายถึง การสอนของครูเป็นไปอย่างมีความหมายนักเรียนได้ทั้งความรู้ และความสนุกสนานเพลิดเพลิน

วไลพร คุณทัตย์ กล่าวว่า กิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง สภาพการณ์ของการจัดประสบการณ์ และการกระทำทุกสิ่งทุกอย่างที่จัดขึ้นจากความร่วมมือระหว่างผู้สอนและผู้เรียนเพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพน่าสนใจ และผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้^{๕๔}

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้ให้ความหมาย ของกิจกรรม^{๕๗} การเรียนไว้ว่า หมายถึง การดำเนินการต่าง ๆ ในโรงเรียน ทั้งโดยครู และนักเรียน เช่น การสอนให้นักเรียนค้นคว้าอภิปราย การบรรยาย การอบรม การสาธิต การปฏิบัติงาน การจัดนิทรรศการ และการศึกษานอกสถานที่ ฯลฯ^{๕๘}

วาริ ธีระจิตร ได้กล่าวถึง ความสำคัญของกิจกรรมการเรียนการสอน ที่มีต่อการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

๑. กิจกรรมเร้าความสนใจของเด็ก

^{๕๗} ทัศนีย์ ศุภเมธี, พฤติกรรมการสอนวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : สถาบันราชภัฏธนบุรี, ๒๕๓๓), หน้า ๑๕๙-๑๖๐.๔๔.

^{๕๘} วไลพร คุณทัตย์, หลักการสอน, (กรุงเทพมหานคร : กองส่งเสริมวิทยฐานะครูกรมการฝึกหัดครู,๒๕๓๐) หน้า๑๙.๔๒.

๒. กิจกรรมจะเปิดโอกาสให้นักเรียนประสบความสำเร็จ
๓. กิจกรรมจะช่วยปลูกฝังความเป็นประชาธิปไตย
๔. กิจกรรมจะช่วยปลูกฝังความความรับผิดชอบ
๕. กิจกรรมจะช่วยปลูกฝังความและส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
๖. กิจกรรมจะช่วยให้นักเรียนได้มีการเคลื่อนไหว
๗. กิจกรรมจะช่วยให้นักเรียนได้รู้สึกสนุกสนาน
๘. กิจกรรมจะช่วยให้เห็นความแตกต่างระหว่างบุคคล
๙. กิจกรรมจะช่วยขยายความรู้และประสบการณ์ของเด็กให้กว้างขวาง
๑๐. กิจกรรมจะช่วยส่งเสริมความงอกงามและพัฒนาการของเด็ก
๑๑. กิจกรรมจะช่วยส่งเสริมทักษะ
๑๒. กิจกรรมจะช่วยปลูกฝังเจตคติที่ดี
๑๓. กิจกรรมจะช่วยส่งเสริมให้เด็กรู้จักทำงานเป็นหมู่
๑๔. กิจกรรมจะช่วยให้เด็กเกิดความเข้าใจบทเรียน
๑๕. กิจกรรมจะช่วยเสริมให้เด็กเกิดความซาบซึ้งความงามในเรื่องต่างๆ

อารมณ์ ใจเพียง ได้กล่าวถึง หลักการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนว่าควรคำนึงถึง หลักการ ต่อไปนี้

๑. จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับเจตนาของหลักสูตร
๒. จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การสอน
๓. จัดกิจกรรมให้สอดคล้องและเหมาะสมกับวัย ความสามารถ และความสนใจของผู้เรียน
๔. จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับลักษณะของเนื้อหาวิชา
๕. จัดกิจกรรมให้มีลำดับขั้นตอน
๖. จัดกิจกรรมให้น่าสนใจ
๗. จัดกิจกรรมโดยให้ผู้เรียนเป็นผู้กระทำกิจกรรม
๘. จัดกิจกรรมโดยใช้วิธีการที่ทำทลายความคิดความสามารถของผู้เรียน
๙. จัดกิจกรรมโดยใช้เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย
๑๐. จัดกิจกรรมให้มีบรรยากาศที่รื่นรมย์ สนุกสนาน และเป็นกันเอง
๑๑. จัดกิจกรรมแล้วต้องมีการวัดผลการใช้กิจกรรมนั้นทุกครั้ง

อารมณ์ ใจเพียง ได้กล่าวถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไว้ว่า โดยทั่วไปแบ่งได้ ๒ รูปแบบ ได้แก่

๑. กิจกรรมการเรียนการสอนที่ยึดครูเป็นศูนย์กลางเป็นกิจกรรมที่ครูเป็นศูนย์กลางของการปฏิบัติกิจกรรม ครูเป็นผู้มีบทบาทในการเรียนการสอนมากกว่านักเรียน
๒. กิจกรรมการเรียนการสอนที่ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง เป็นกิจกรรมที่ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนการสอนอย่างแท้จริง ซึ่งกิจกรรมการเรียนการสอนที่ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลางนี้ แยกย่อยออกได้เป็น ๒ ประเภท คือ

๒.๑ กิจกรรมที่ยึดกลุ่มนักเรียนเป็นศูนย์กลาง เป็นกิจกรรมที่แบ่งนักเรียน ออกเป็นกลุ่มให้ปฏิบัติงานโดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อฝึกการทำงานร่วมกับผู้อื่นซึ่งแบ่งได้เป็น ๒ ลักษณะ คือ ๑) กิจกรรมกลุ่มใหญ่ และ ๒) กิจกรรมกลุ่มย่อย

๒.๒ กิจกรรมที่ยึดนักเรียนเป็นรายบุคคล เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมความแตกต่าง ระหว่างบุคคล มุ่งให้นักเรียนได้ปฏิบัติงานตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของแต่ละคน^{๕๙}

สรุปความหมาย ได้ว่า กิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง การปฏิบัติต่าง ๆ ที่ เกี่ยวกับการเรียนการสอน เพื่อให้การสอนดำเนินไป อย่างมีประสิทธิภาพ และการเรียนรู้ของผู้เรียน บรรลุจุดประสงค์การสอน ที่กำหนดไว้

๒. ปัญหากิจกรรมการเรียนรู้

ในการสอนย่อมมีเป้าหมายให้ผู้เรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ผู้เรียนจะ บรรลุได้มากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของผู้สอนเป็นประการสำคัญ กิจกรรมการเรียนการสอนมีหลายรูปแบบและวิธีการ ผู้สอนจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจจึงจะจัด กิจกรรมได้ถูกต้องเหมาะสม ซึ่งจะให้ประโยชน์แก่ผู้เรียนอย่างแท้จริง ดังนั้นในที่นี้จึงกล่าวถึงการ จัด กิจกรรมการเรียนการสอน ทั้งในด้านความหมาย ความสำคัญ จุดมุ่งหมายหลักการจัดรูปแบบ ขั้นตอนและแนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเป้าหมายทิศทางของหลักสูตรฉบับ ปัจจุบัน

วิไลพร คุณุโทษัย ได้กล่าวว่า กิจกรรมการเรียนการสอน คือ สภาพการณ์ของการจัด ประสบการณ์ และการกระทำทุกสิ่งทุกอย่างที่จัดขึ้นจากความร่วมมือระหว่างผู้สอนและผู้เรียนเพื่อให้ การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพน่าสนใจและผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

สรุปได้ว่า ปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นั้นก็คือ การจัดกิจกรรมที่ไม่เห็นความสำคัญ แก่ผู้เรียน เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ไม่ได้มุ่งประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน ผู้เรียนมีการพัฒนาศักยภาพของ ตัวเองน้อยมาก ทำให้ผู้เรียนขาดทักษะในการแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ผู้เรียนไม่ สามารถนำวิธีการเรียนรู้ไปใช้ในชีวิตจริงได้

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ ได้กล่าวถึงหลักการสร้างชุดกิจกรรมไว้ ๑๐ ข้อ ดังนี้

๑. การกำหนดเนื้อหาและประสบการณ์
๒. กำหนดหน่วยการสอน โดยแบ่งเนื้อหาหน่วยวิชาออกเป็นหน่วยการสอน
๓. กำหนดหัวเรื่องหรือหน่วยการสอนย่อยให้สัมพันธ์กับเวลาครั้งละ ๑-๒ ชั่วโมง
๔. กำหนดมโนทัศน์และหลักการให้สอดคล้องกับหัวเรื่องให้สรุปรวบรวมแนวคิด และหลักเกณฑ์สำคัญ เพื่อไว้เป็นแนวทางกำหนดเนื้อหาการสอนให้สอดคล้อง
๕. กำหนดวัตถุประสงค์ให้สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง โดยเขียนให้อยู่ในรูปของ วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

^{๕๙} อารมณ์ ใจเที่ยง, หลักการสอน, พิมพ์ครั้งที่ ๑, (กรุงเทพมหานคร : พิมพ์ที่ โอ. เอส. พรินติ้ง เฮ้าส์ ,๒๕๓๗), หน้า ๗๒-๗๕.

๖. กำหนดแบบประเมินผลให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ซึ่ง
แนวทางในการเลือกและผลิตสื่อการสอน กิจกรรมการเรียน หมายถึง กิจกรรมทุกอย่างที่ผู้เรียน
ปฏิบัติ เช่น การอ่านบัตรคำสั่ง การตอบคำถาม การเล่นเกม เป็นต้น

๗. กำหนดแบบประเมินผลให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม โดยใช้
แบบสอบอิงเกณฑ์ เพื่อให้ผู้สอนทราบว่าหลังจากการผ่านกิจกรรมแล้ว ผู้เรียนได้เปลี่ยนพฤติกรรม
การเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่

๘. เลือกการผลิตสื่อการสอน วัสดุอุปกรณ์ และวิธีการที่ครูใช้ถือเป็นสื่อการสอน
ทั้งสิ้นเมื่อผลิตสื่อการสอนแล้วก็จัดไว้เป็นหมวดหมู่

๙. การทดลองใช้ชุดการสอน เพื่อหาประสิทธิภาพ

๑๐. การใช้ชุดการสอน ชุดการสอนที่ได้ปรับปรุงและมีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์
ที่ตั้งไว้แล้วสามารถนำไปสอนผู้เรียน^{๖๐}

รุ่งทิwa จักรกร ได้กล่าวถึง การสร้างชุดกิจกรรมประกอบด้วยขั้นตอน ดังนี้

๑. กำหนดเรื่องเพื่อทำการสอน อาจกำหนดเรื่อง ตามหลักสูตร หรือกำหนด
เรื่องขึ้นใหม่ ตามความเหมาะสมก็ได้ จะแบ่งเนื้อหาอย่างไรขึ้นอยู่กับลักษณะของเนื้อหาและใช้ชุด
กิจกรรม ซึ่งในการจัดแบ่งเนื้อเรื่อง เพื่อทำชุดกิจกรรมในแต่ละระดับย่อมไม่เหมือนกัน

๒. จัดหมวดหมู่เนื้อหาและประสบการณ์ แล้วแต่ความต้องการและความ
เหมาะสม

๓. จัดหน่วยการสอน จะแบ่งเป็นกี่หน่วย หน่วยหนึ่งๆ ควรใช้เวลาานเท่าไรใช้
เวลาเรียนเป็นกี่คาบ หรือสัปดาห์ หรือตามความเหมาะสมกับวัย และระดับของผู้เรียน ทั้งนี้โดย
คำนึงถึงจิตวิทยาพัฒนาผู้เรียน

๔. กำหนดหัวเรื่อง จัดแบ่งหน่วยการสอนให้เป็นหัวข้อย่อยๆ เพื่อสะดวกแก่การ
เรียนแต่ละหน่วย จะประกอบด้วยประสบการณ์ในการเรียนรู้อะไรบ้าง กำหนดหัวข้อแต่ละหน่วยนั้น

๕. ความคิดรวบยอดหรือหลักการต้องกำหนดให้ชัดเจนว่า ผู้เรียนมีความคิดรวบ
ยอดหรือหลักการอะไร

๖. กำหนดจุดประสงค์ในการสอน ซึ่งหมายถึง จุดประสงค์ในการสอนทั่วไปและ
จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม มีเกณฑ์การตัดสินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชัดเจน^{๖๑}

๗. การวิเคราะห์งาน โดยนำจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม แต่ละข้อมาวิเคราะห์
กิจกรรมว่าควรทำอะไรก่อนหลังแล้วจึงจัดกิจกรรมการเรียนให้เหมาะสมสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่
กำหนดไว้

๘. ลำดับกิจกรรมการเรียน หลังจากพิจารณาจุดประสงค์ของแต่ละหัวข้อว่าจัด
กิจกรรมการเรียนรู้อย่างไร จึงจะบรรลุจุดประสงค์ตามที่กำหนดไว้ และต้องพิจารณาถึงกิจกรรมที่จะ
เสริมสร้างความสนใจ และความสามารถให้กับนักเรียนอีกด้วย

^{๖๐} ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ, การผลิตชุดการเรียนการสอน เทคโนโลยีและสื่อการศึกษา, (นนทบุรี:
โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, ๒๕๒๑), หน้า ๖๕.

^{๖๑} รุ่งทิwa จักรกร, วิธีสอนทั่วไป, (กรุงเทพมหานคร : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, ๒๕๒๘), หน้า ๘๙-๙๒.

๙. กำหนดแบบประเมินผล ครูต้องหาวิธีในการประเมินผล จะใช้วิธีใดจึงจะประเมินผลได้อย่างแน่นอนตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

๑๐. เลือกและผลิตสื่อการสอนโดยพิจารณาจากข้อ ๗ เมื่อทราบว่า ใช้สื่อการสอนอะไร แล้วก็จัดหาหรือผลิตเพื่อให้ได้ตามที่ต้องการ จัดเป็นหมวดหมู่เพื่อความสะดวกแก่การใช้

๑๑. หาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม เมื่อสร้างชุดกิจกรรมเสร็จแล้ว ทำการหาประสิทธิภาพโดยการทดลองใช้ เพื่อแก้ไขก่อนนำไปใช้จริง

๑๒. ในกรณีที่ใช้ชุดกิจกรรมแบบกลุ่ม ต้องหากิจกรรมสำรอง ซึ่งเตรียมไว้เพื่อเสริมความรู้สำหรับเด็กที่เรียนเร็ว หรือกลุ่มที่ทำกิจกรรมเสร็จก่อน จะได้มีกิจกรรมทำ

สุวิทย์ มูลคำ และ อรทัย มูลคำ ได้เสนอขั้นตอนในการสร้างชุดการสอน ดังนี้

๑. กำหนดเรื่องเพื่อทำชุดการสอน อาจจะแบ่งย่อยหัวข้อเป็นหัวข้อย่อย ขึ้นอยู่กับลักษณะของเนื้อหาและลักษณะของการใช้ชุดกิจกรรม

๒. กำหนดหมวดหมู่เนื้อหาและประสบการณ์ อาจมีการกำหนด เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้หรือบูรณาการให้เหมาะสมตามวัย^{๒๒}

๓. จัดหน่วยการเรียนรู้การสอนให้เหมาะสมว่าจะมีการแบ่งเป็นกี่หน่วย หัวข้อย่อยอะไรบ้าง ใช้เวลานานเท่าไร ให้พิจารณาให้เหมาะสมกับวัยและระดับชั้น

๔. กำหนดหัวข้อเรื่อง เพื่อสะดวกแก่นักเรียนว่าแต่ละหน่วยประกอบด้วยหัวข้อใดบ้าง

๕. กำหนดความคิดรวบยอดหรือหลักการ ต้องมีการกำหนดให้ชัดเจนว่านักเรียนเกิดความคิดรวบยอดหรือหลักการใดบ้าง

๖. กำหนดจุดประสงค์การสอน หมายถึง จุดประสงค์ที่แสดงพฤติกรรมการเรียนรู้หรือจุดประสงค์ทั่วไป รวมทั้งเกณฑ์การตัดสินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

๗. กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ ต้องกำหนดให้สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมเพื่อเป็นแนวทางการผลิตสื่อการเรียน กิจกรรมการเรียนรู้ การออกแบบทดสอบ

๘. กำหนดแบบประเมินผล ต้องออกแบบประเมินให้ตรงกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมเพื่อทราบความเป็นไปของนักเรียนว่า มีความก้าวหน้าทางการเรียนเป็นอย่างไร

๙. เลือกและผลิตสื่อการสอน ควรมีสื่อการสอนในแต่ละหัวข้อเรื่องให้เรียบร้อย ควรจัดสื่อการสอนเหล่านั้น ออกเป็นหมวดหมู่ในกล่อง หรือแฟ้มที่เตรียมไว้ก่อนนำไปหาประสิทธิภาพ เพื่อหาความตรง ความเที่ยงก่อนนำไปใช้

๑๐. สร้างข้อทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ควรสร้างให้ครอบคลุมเนื้อหาและกิจกรรมที่กำหนดให้เกิดการเรียนรู้ โดยพิจารณาจากจุดประสงค์การเรียนรู้เป็นสำคัญ

๑๑. การหาประสิทธิภาพของชุดการสอน เมื่อสร้างชุดการสอนเสร็จเรียบร้อยแล้วต้องนำชุดการสอนไปทดสอบโดยวิธีการต่างๆ ก่อนนำไปใช้จริง

^{๒๒} สุวิทย์ มูลคำ และ อรทัย มูลคำ, วิธีการจัดการเรียนรู้...เพื่อพัฒนากระบวนการคิด, พิมพ์ครั้งที่ ๕, (กรุงเทพมหานคร : ภาพพิมพ์, ๒๕๔๗), หน้า ๕๓-๕๕.

บัทท์ส (Butts) เสนอหลักการสร้างชุดกิจกรรมไว้ ดังนี้^{๖๓}

๑. ก่อนจะสร้างต้องกำหนดโครงร่างคร่าวๆ ก่อนว่า จะเขียนเกี่ยวกับเรื่องอะไร
๒. ศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะทำ
๓. เขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมและเนื้อหาที่สอดคล้องกัน
๔. แจงวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมออกเป็นกิจกรรมย่อยๆ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมของผู้เรียน
๕. กำหนดอุปกรณ์ที่จะใช้ในกิจกรรมแต่ละตอนให้เหมาะสมกับแบบฝึก
๖. กำหนดเวลาที่ใช้ในแบบฝึกแต่ละตอนให้เหมาะสม
๗. กำหนดการประเมินผลว่าจะประเมินผลก่อนหรือหลังเรียน

สรุปได้ว่า สามารถเสริมสร้างทักษะ ความรู้และประสบการณ์ทางการเรียนให้นักศึกษาสามารถพัฒนาร่างกาย จิตใจ และอารมณ์ในการที่จะอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และเพิ่มความสนใจในการทำกิจกรรมเสริมสร้างความสามัคคีในหมู่นักศึกษา ช่วยให้นักศึกษาผ่อนคลายในห้องเรียน และหาความรู้ร่วมกันจาก การศึกษาการสร้างกิจกรรม ในการสร้างกิจกรรม จะต้องศึกษาเนื้อหาของรายวิชาเพื่อนำไปใช้ในการ จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังเลือกใช้สื่อที่เหมาะสม จัดกิจกรรมที่หลากหลาย และนำชุดกิจกรรมไปทดลองใช้ เพื่อหาประสิทธิภาพก่อนนำไปใช้จริงกิจกรรมนั้นๆต้องมีความหมาย และเกิดผลประโยชน์ให้แก่ผู้เรียนเป็นอย่างดี กิจกรรมสามารถสร้างความสัมพันธ์ให้ผู้เรียนมีความ สามัคคี

๒.๔.๖ ด้านการวัดและประเมินผล

การวัดประเมินผลคือ ขั้นตอนหนึ่งในการจัดการเรียนการสอนและเป็นเครื่องมือในการ ตรวจสอบผู้เรียนและนำผลที่ได้ไปปรับปรุงในการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพเช่น มีการ ประเมินสม่ำเสมอ มีการทดสอบก่อนเริ่มบทเรียน เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ประเมินผลการเรียน การสอนมีการสอนซ่อมเสริมภายหลังการวัดและประเมินผลมีความยุติธรรมและนำคะแนนมาแจ้งให้ นักเรียนได้ทราบหลังการทดสอบ

การวัดและประเมินผล การเรียนการสอนเป็นงานที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ทราบถึงผลการ เรียนการสอนที่เกิดขึ้นในโรงเรียนว่ามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด การประเมินผลเป็นข้อมูล ย้อนกลับที่สะท้อนให้เห็นถึงการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี ดังที่มีท่านผู้รู้หรือนักวิชาการทั้งหลายได้ให้ความหมายของ การวัดและประเมินผล ดังนี้

^{๖๓} Butts David P, The Teaching of Science A self Directed Planning Guide, (New York :harper & Row Publishing, 1974), P 85.

พิชิต ฤทธิ์จรูญ การวัดผล (measurement) หมายถึง กระบวนการกำหนดตัวเลขหรือสัญลักษณ์ให้กับบุคคล สิ่งของ หรือเหตุการณ์อย่างมีกฎเกณฑ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่แทนปริมาณ หรือคุณภาพของคุณลักษณะที่จะวัด^{๖๔}

สมนึก ภัททิยธนี ได้ให้คำนิยาม การวัดและประเมินผลดังนี้ การวัดผล (measurement) หมายถึง กระบวนการปริมาณ หรือจำนวนของสิ่งต่าง ๆ โดยใช้เครื่องมือ อย่างใดอย่างหนึ่งมาวัด ผลจากการวัดมักจะออกมาเป็นตัวเลข หรือสัญลักษณ์หรือข้อมูล ส่วนการประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การตัดสิน หรือวินิจฉัยสิ่งต่าง ๆ ที่ได้จากการวัดผล โดยอาศัยเกณฑ์การพิจารณาอย่างใดอย่างหนึ่ง^{๖๕}

พิสนุ พองศรี ได้กล่าวถึง การวัดและการประเมิน การวัด(measurement) หมายถึง การกำหนดค่าเป็นตัวเลขหรือสัญลักษณ์ให้กับสิ่งหนึ่งสิ่งใดตามวิธีการหรือเครื่องมือที่กำหนดขึ้นโดยเชิงปริมาณโดยตรง และ การประเมินผล(Evaluation) หมายถึง กระบวนการตัดสินคุณค่าของสิ่งหนึ่งสิ่งใดโดยนำสารสนเทศหรือผลจากการวัดมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้^{๖๖}

วศิน กาญจนวณิชกุล การวัดผล หมายถึง การกำหนดตัวเลขหรือสัญลักษณ์เข้ากับวัตถุสิ่งของ เหตุการณ์หรือพฤติกรรมที่เป็นตามกฎและการประเมินผลเป็นกรรมวิธีของการวางแผนการเก็บรวบรวมข้อมูลและให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจในทางเลือกต่าง ๆ

การวัดและประเมินผล คือ การตรวจสอบผู้เรียนและนำผลที่ได้มาปรับปรุงในการเรียนการสอนให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้เครื่องมืออย่างใดอย่างหนึ่งมาวัดเป็นค่าเกณฑ์ในการวัดผล^{๖๗}

Taba (๑๙๖๒: ๓๑๒) กล่าวว่า การประเมินหมายถึง กระบวนการในการตรวจสอบหรือ วิเคราะห์ รวบรวมข้อมูล การใช้ข้อมูล การพิจารณาตัดสินคุณลักษณะของสิ่งหนึ่งสิ่งใดกิจกรรมใดๆหรือ โปรแกรมการศึกษาใดๆเพื่อกำหนดคุณค่า คุณภาพ ความถูกต้องเหมาะสมโดยอาศัยเกณฑ์เป็นหลักในการตัดสินเลือกแนวทางต่างๆ^{๖๘}

Worthen and Sanders. (๑๙๗๓: ๑๒๙) ได้ให้ความหมายการประเมินไว้ว่า การประเมินหมายถึง กระบวนการคิดวิเคราะห์และเก็บรวบรวมข้อมูลอันเป็นข่าวสารที่ให้ประโยชน์สำหรับการตัดสินคุณค่าผลผลิต วิธีการ และแนวทางเลือกต่างๆสำหรับการตัดสินใจ^{๖๙}

^{๖๔} พิชิต ฤทธิ์จรูญ, หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ ๔, (กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ที่ เฮ้า ออฟ เคอร์มีสท์, ๒๕๕๑), หน้า ๓.

^{๖๕} สมนึก ภัททิยธนี, การวัดผลการศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ ๖, (พิมพ์ที่ ประสานการพิมพ์, ๒๕๕๑), หน้า ๑-๓.

^{๖๖} พิสนุ พองศรี, การประเมินทางการศึกษาแนวคิดสู่การปฏิบัติ, พิมพ์ครั้งที่ ๕, (พิมพ์ที่ บริษัท ด่านสุทธาการพิมพ์ จำกัด, ๒๕๕๑), หน้า ๒-๓.

^{๖๗} วศิน กาญจนวณิชกุล, การวัดและการประเมินผลการศึกษา, (พิมพ์ที่ ครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๙), หน้า ๗.

^{๖๘} Taba, Hilda. Curriculum Development: theory and practice, (New York : Hartcourt Brance and word CE 1962), p 312.

^{๖๙} Worthen, B.R. and Sanders, J.R. Educational evaluation: theory and practice, (Ohio: Charles and Jones), p 129.

ศิริชัย กาญจนวาสี (๒๕๓๗: ๑๑) ให้ความหมายการประเมินไว้ว่า การประเมิน คือ การวัด การวิจัยประยุกต์ การตรวจสอบความสอดคล้อง การช่วยการตัดสินใจ การบรรยายอย่างลุ่มลึก และการตัดสินใจคุณค่า^{๗๐}

วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวชช์ (๒๕๔๒: ๑๐๖) กล่าวว่า การประเมินหลักสูตรเป็นกระบวนการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล นำผลมาใช้ในการเปรียบเทียบระหว่างผลการใช้หลักสูตรที่วัดได้กับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เพื่อหาข้อบกพร่องหรือปัญหาและพิจารณาคุณค่าของหลักสูตร^{๗๑}

สมคิด พรหมจ้อย (๒๕๔๒: ๒๙) ได้ให้ความหมายของการประเมินไว้ว่า เป็นกระบวนการที่ก่อให้เกิดสารสนเทศ เพื่อช่วยให้ผู้บริหารตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพสูง เป็นการตรวจสอบความก้าวหน้าของโครงการหรือแผนงาน ตลอดจนการพิจารณาผลสัมฤทธิ์ของโครงการหรือแผนงานนั้นๆ ว่ามีมากน้อยเพียงใด การประเมินผลเป็นกระบวนการบ่งชี้ถึงคุณค่าของโครงการ/แผนงาน กล่าวคือ แผนงาน/โครงการที่ได้ดำเนินการไปแล้วได้ผลตามวัตถุประสงค์ของโครงการและแผนงานหรือไม่เพียงใด^{๗๒}

การประเมินหลักสูตร

แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรเริ่มขึ้นอย่างเป็นระบบในสมัยของไทเลอร์ ซึ่งให้ความหมายของการประเมินว่า การประเมินควรใช้จุดมุ่งหมายของหลักสูตรเป็นเกณฑ์โดยมีการศึกษาเป็นกระบวนการของความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบ ๓ อย่าง คือ จุดมุ่งหมายของการศึกษา ประสบการณ์การเรียนรู้และการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์กระบวนการนี้ถือว่า การประเมินผลหลักสูตรเป็นการตรวจสอบว่า ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นไปตามจุดมุ่งหมายหรือไม่

ตามแนวคิดดังกล่าวนี้พื้นฐานของการจัดหลักสูตรก็คือ ผู้จัดทำหลักสูตรจะต้องสามารถวางจุดหมายที่ชัดเจนว่า ต้องการให้ผู้เรียนเปลี่ยนหรือมีพฤติกรรมอย่างไรบทบาทของการประเมินหลักสูตรจึงอยู่ที่การดูผลผลิตของหลักสูตรว่า ตรงตามจุดมุ่งหมายหรือไม่ แนวคิดของไทเลอร์ ยึดความสำเร็จของจุดมุ่งหมายเป็นหลัก (Goal Attainment Model) จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตรของไทเลอร์ ถือว่าการประเมินผลหลักสูตรเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนและเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาหลักสูตร ไทเลอร์ (Tyler ๑๙๗๐ : ๑๑๐-๑๒๕) ได้เสนอชั้นการเรียนการสอนและเป็นการประเมินผลดังนี้

๑. กำหนดจุดมุ่งหมายอย่างกว้างๆโดยการวิเคราะห์ทรัพยากรของกลุ่มหมาย (Goal-Sources) คือ นักเรียน สังคมและเนื้อหาสาระ และขอบเขตจุดมุ่งหมาย คือ จิตวิทยาการเรียนรู้และปรัชญาการศึกษา

๒. กำหนดจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมอย่างชัดเจน เฉพาะเจาะจงเป็นพฤติกรรมที่ต้องวัดในภายหลัง

^{๗๐} ศิริชัย กาญจนวาสี **ทฤษฎีการประเมินพิมพ์ครั้งที่ ๒**, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๓๗), หน้า ๑๑.

^{๗๑} วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวชช์ **การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่ท้องถิ่น**, (กรุงเทพมหานคร: เซนต์เตอร์ดิสเวอร์รี่ พ.ศ. ๒๕๔๒), หน้า ๑๐๖.

^{๗๒} สมคิด พรหมจ้อย **เทคนิคการประเมินโครงการ**, (กรุงเทพมหานคร: ออฟเซทอาร์ท ออโตเมชั่น พ.ศ. ๒๕๔๒), หน้า ๒๙.

ไว้

๓. กำหนดเนื้อหาหรือประสบการณ์ทางการศึกษา เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

๔. เลือกวิธีการเรียนการสอนที่เหมาะสม ก็จะทำให้เนื้อหาหรือประสบการณ์ที่วางไว้ประสบความสำเร็จ

๕. ประเมินผล โดยการตัดสินใจจากการวัดผลทางการศึกษา หรือการทดสอบสัมฤทธิ์ผลในการเรียน

๖. ถ้าไม่บรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้ ก็จะต้องมีการตัดสินใจที่จะยกเลิกหรือปรับปรุงหลักสูตรนั้น แต่ถ้าบรรลุตามจุดมุ่งหมายก็อาจจะใช้ผลสะท้อนกลับ (Feedback) ของหลักสูตรนั้นเป็นข้อมูลในการปรับปรุงการกำหนดจุดมุ่งหมาย หรือใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาคุณค่าของหลักสูตร

ไทเลอร์ (Tyler R.W.) มีความเห็นว่า จุดมุ่งหมายของการประเมินเพื่อตัดสินว่าจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่ตั้งไว้ในรูปของจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมนั้น ประสบผลสำเร็จหรือไม่มีส่วนร่วมใดบ้างที่ต้องปรับปรุงแก้ไข และถือว่าการประเมินหลักสูตร เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน ลำดับขั้นของการประเมินการเรียนการสอนมีดังนี้^{๗๓}

๑. กำหนดจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมด้วยข้อความที่ชัดเจน เฉพาะเจาะจง

๒. กำหนดเนื้อหาหรือประสบการณ์ทางการศึกษาที่ต้องการให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

๓. เลือกวิธีการเรียนการสอนที่เหมาะสม

๔. เมื่อจบบทเรียนจึงประเมินผลหลักสูตรโดยการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเปรียบเทียบผลการทดสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

ตัวอย่างการประยุกต์ใช้แนวคิดของไทเลอร์มาใช้ในการประเมินหลักสูตรเกี่ยวกับการเรียนการสอน ควรดำเนินการดังนี้

๑. กำหนดจุดมุ่งหมายที่แท้จริงทางการศึกษา ซึ่งได้แก่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยเขียนในรูปจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

๒. จัดเนื้อหาการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์

๓. ทดสอบผู้เรียนก่อนทำการเรียนการสอน

๔. เลือกวิธีการสอนให้เหมาะสม

๕. ทดสอบผู้เรียนเมื่อจบการเรียนการสอนแล้ว

๖. ประเมินประสิทธิภาพของหลักสูตรด้วยการเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียน และหลังเรียนว่าแตกต่างกันอย่างไร และมีนักเรียนร้อยละเท่าไร

๗. นำผลเปรียบเทียบมาศึกษาจุดบกพร่องในการเรียนการสอนเพื่อปรับปรุงแก้ไขการเรียนการสอนต่อไป

หลังจากแนวคิดของไทเลอร์ ได้มีผู้เสนอแนวคิดในรูปแบบโมเดลประเมินอีกหลากหลายแนวคิดที่เกี่ยวข้องและนำมาเป็นฐานในการประเมินครั้งนี้คือ รูปแบบการประเมินของแฮมมอนด์ ซึ่งมุ่งประเมินหลักสูตรรวมสามมิติ

^{๗๓} Tyler, R.W. Basic Principle of curriculum and instruction, (Chicago: university of Chicago Press, CE 1969), p 236.

แฮมมอนด์ (Hammond R. ๑๙๖๙: ๑-๑๗) มีจุดประสงค์ของการประเมินคือ
มิติที่ ๑ ด้านการเรียนการสอนสิ่งที่มุ่งประเมินได้แก่ การจัดชั้นเรียนและตารางสอน
เนื้อหาวิชาวิธีสอน วัสดุอุปกรณ์และค่าใช้จ่าย^{๗๔}

มิติที่ ๒ ด้านสถาบัน สิ่งที่มุ่งประเมินได้แก่ นักเรียน ครู ผู้บริหาร ครอบครัวยุติธรรม
ชาวยุติธรรมและชุมชน

มิติที่ ๓ ด้านพฤติกรรม สิ่งที่มุ่งประเมินได้แก่ ความรู้ ความจำ เจตคติ และ ทักษะ
แฮมมอนด์ เสนอรูปแบบประเมินที่ยึดวัตถุประสงค์เป็นหลักคล้ายไทเลอร์ แต่แฮมมอนด์
ได้เสนอแนวคิดที่แตกต่างจากไทเลอร์ โดยกล่าวว่าการประเมินผลควรประเมินองค์ประกอบต่างๆ
ในรูปแบบของปฏิสัมพันธ์ของมิติต่างๆ ที่อยู่ในสภาวะแวดล้อมทางการศึกษาซึ่งประกอบ ๓ มิติใหญ่ๆ
แต่ละมิติจะประกอบด้วยตัวแปรที่สำคัญๆ อีกหลายตัวแปรความสำเร็จของหลักสูตรขึ้นอยู่กับปฏิสัมพันธ์
ระหว่างตัวแปรในมิติต่างๆเหล่านั้น แนวคิดของแฮมมอนด์เริ่มด้วยการประเมินหลักสูตรที่กำลังดำเนิน
อยู่ในปัจจุบันเพื่อให้ได้ข้อมูลเป็นพื้นฐานที่จะนำไปสู่การตัดสินใจแล้วจึงเริ่มหลักสูตรมีดังนี้

๑. กำหนดสิ่งที่ต้องการประเมิน ควรเริ่มต้นที่วิชาใดวิชาหนึ่ง เช่น ภาษาไทย
คณิตศาสตร์และก่าจัดระดับชั้น

๒. กำหนดตัวแปรในมิติการสอน และมิติสถาบันให้ชัดเจน

๓. กำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมโดยระบุถึงพฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงว่า
ประสบผลสำเร็จตามจุดประสงค์ที่กำหนด เงื่อนไขของพฤติกรรมที่เกิดขึ้นและเกณฑ์ของพฤติกรรม
จริงที่บอกให้รู้ว่านักเรียนประสบผลสำเร็จตามจุดประสงค์มากน้อยเพียงใด

๔. ประเมินพฤติกรรมที่ระบุไว้ในจุดประสงค์ ผลที่ได้จากการประเมินจะเป็น
ตัวกำหนดพิจารณา หลักสูตรที่ดำเนินการใช้อยู่เพื่อตัดสินรวมทั้งการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตร

๕. วิเคราะห์ผลพวงหลังในองค์ประกอบและความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบ
ต่างๆเพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับพฤติกรรมที่แท้จริงที่เกิดขึ้น ซึ่งจะเป็นผลสะท้อนกลับไปสู่พฤติกรรม
ที่ตั้งจุดประสงค์ไว้และเป็นการตัดสินว่า หลักสูตรนั้นมีประสิทธิภาพเพียงใด

๖. พิจารณาส่งที่ควรเปลี่ยนแปลงปรับปรุงแนวคิดในการประเมินหลักสูตรของ
แฮมมอนต์ใช้แนวคิดของไทเลอร์เป็นพื้นฐานในการกำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม และใช้ข้อมูลการ
ประเมินผลในการปรับปรุงจุดประสงค์ของหลักสูตรนั้น แต่แฮมมอนต์ได้ให้แนวคิดที่เป็นประโยชน์ใน
การวิเคราะห์ตัวแปรของมิติด้านการสอนและมิติด้านสถาบันซึ่งมีผลต่อผลสำเร็จของหลักสูตร

การวัดและประเมินผลการเรียน

ปี พ.ศ ๒๕๔๔ มีเป้าหมายสำคัญ เพื่อนำผลการประเมินไปพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุ
มาตรฐานการเรียนของกลุ่มการเรียนรู้ต่างๆนำไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไขส่งเสริมการเรียนรู้
และพัฒนาการเรียนของผู้เรียนโดยตรง และนำไปปรับปรุงแก้ไขในกระบวนการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ
ยิ่งขึ้น รวมทั้งการนำไปใช้ในการพิจารณาตัดสินความสำเร็จทางการศึกษาของผู้เรียนโดยต้องจัดทำ
ระเบียบการประเมินผลการเรียน รวมทั้งจัดทำหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลให้

^{๗๔} Hammond,R. “Context Evaluation of instruction in Local School Districts,”
(Educational Technology CE 1969), 1317.

ชัดเจนเพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายถือปฏิบัติร่วมกัน และเป็นไปตามมาตรฐานเดียวกัน สำหรับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประกอบด้วย การวัดประเมินผลหมวดวิชา การวัดประเมินผลกิจกรรม เป็นต้น

การวัดประเมินผลหมวดวิชา

การประเมินผลการเรียนหมวดวิชาเป็นการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ดำเนินการควบคู่ไปกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มหมวดวิชาพื้นฐาน และกลุ่มหมวดวิชาประสบการณ์ โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

๑. กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายหมวดวิชาโดยวิเคราะห์มาตรฐานและสาระการเรียนรู้
๒. กำหนดเกณฑ์การตัดสินผลการเรียนรู้ที่คาดหวังเป็นรายวิชา
๓. ดำเนินการประเมินผลระหว่างเรียนเพื่อทราบความก้าวหน้าของผู้เรียน
๔. ประเมินผลปลายภาคเรียนเพื่อทราบผลการเรียนโดยรวม
๕. ตัดสินผลการเรียนเป็นหมวดวิชา

วิธีการประเมินผลการเรียนเป็นหมวดวิชา

สถานศึกษาควรดำเนินการประเมินผลการเรียนใน ๓ ลักษณะดังนี้

๑. การประเมินผลก่อนเรียน

การประเมินผลก่อนเรียนมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการตรวจสอบความรู้ ทักษะ และความพร้อมต่างๆของผู้เรียนที่เป็นพื้นฐานการเรียนรู้ในแต่ละสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ของแต่ละหมวดวิชาโดยใช้วิธีการที่หลากหลายและเหมาะสมตามสภาพแต่ละหมวดวิชาเพื่อนำผลที่ได้จากการประเมินไปใช้ในการปรับปรุง ซ่อมเสริมหรือเตรียมผู้เรียนให้มีความรู้พร้อมและมีพื้นฐานเพียงพอ จะทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและจะช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนได้เป็นอย่างดี การประเมินพื้นฐานและความพร้อมของผู้เรียนในระยะก่อนเรียนนี้จึงมีความสำคัญและจำเป็นที่ผู้สอนทุกคนควรจะต้องดำเนินการ

๑. การประเมินผลระหว่างเรียน

การประเมินผลระหว่างเรียนเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้า ทั้งด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการคุณธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ รวมทั้งประเมินความประพฤติ การเรียน การร่วมกิจกรรม และผลงานอันเป็นผลงานมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้มีการประเมินผลอย่างต่อเนื่องและดำเนินการควบคู่ไปกับกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน

การประเมินผลระหว่างเรียนมีแนวทางการปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้

๑. วางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการประเมินผลระหว่างเรียนโดยผู้สอนและผู้เรียนจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และแนวทางการประเมินผลให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังซึ่งในแผนการเรียนรู้ควรระบุว่าจะทำให้ผู้เรียนบรรลุตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังไว้

๒. กำหนดสัดส่วนการวัดและประเมินผลระหว่างภาคเรียนและปลายภาคเรียนเป็น ๔๐ ต่อ ๖๐ โดยผู้เรียนต้องเข้าสอบปลายภาคและได้คะแนนสอบปลายภาคไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ ของคะแนนเต็มปลายภาคเรียนและรวมคะแนนระหว่างกลางภาคต้องไม่น้อยกว่า ๓๐ จึงผ่านการเรียนหมวดวิชา/รายวิชาอื่น ๆ ก็เหมือนกัน

๓. เลือกรูปแบบการประเมินให้สอดคล้องกับงานหรือกิจกรรมหลัก ที่กำหนดให้ผู้เรียนปฏิบัติ ในการประเมินผลระหว่างเรียนผู้สอนสามารถประเมินด้วยวิธีหลากหลายให้สอดคล้องกับธรรมชาติ และสาระการเรียนรู้ของหมวดวิชาและระดับการศึกษาเป็นการประเมินจากสิ่งที่ผู้เรียนได้แสดงให้เห็นว่ามีความรู้ ทักษะ และความสามารถตลอดจนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์อันเป็นผลมาจากการเรียนรู้ โดยสามารถเลือกดำเนินการได้อย่างหลากหลายวิธีเช่น การประเมินผลงานที่ผู้เรียนศึกษาด้วยตนเอง การนำเสนอผลงานและการร่วมกิจกรรมปลายภาคทดสอบย่อย การร่วมงานอื่นๆ

๓. การประเมินผลปลายภาคเรียน

การประเมินผลปลายภาคเรียนมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ได้เรียนตามสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ของแต่ละหมวดวิชาโดยภาพรวมทั้งความรู้ ทักษะ และกระบวนการเรียน โดยใช้เครื่องมือที่หลากหลายตามลักษณะและธรรมชาติของหมวดวิชาเช่น แบบทดสอบปรนัย แบบทดสอบอัตนัย แบบประเมินปฏิบัติ และแฟ้มสะสมงาน เป็นต้น ผู้เรียนที่ผ่านการเรียนหมวดวิชาจะต้องเข้าสอบปลายภาคเรียน และมีคะแนนผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดการสอบแก้ตัว

หากนักศึกษาไม่ผ่านการประเมินหมวดวิชาใด ให้สอนซ่อมเสริมแล้วสอบแก้ตัวในหมวดวิชานั้น โดยใช้เครื่องมือที่เหมาะสมในการดำเนินการหาไม่ผ่านตามมาตรฐานจึงให้ผลการเรียนเป็น ๐ ซึ่งจะต้องดำเนินการให้แล้วก่อนนัดลงทะเบียนเรียนภาคถัดไป ถ้าสอบซ่อมผ่านให้ค่าคะแนนระดับ c ถ้าสอบไม่ผ่านก็นัดลงทะเบียนซ่อมใหม่

การตัดสินผลการเรียนหมวดวิชา

ผู้สอนทำกานวัดและประเมินผลการเรียนเป็นหมวดวิชาด้วยวิธีการที่หลากหลายให้ได้ผลการประเมินตามความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน โดยการวัดและประเมินผลไปพร้อมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ การสังเกตพัฒนาการและความประพฤติของนักเรียน การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม การทดสอบระหว่างการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ และเมื่อสิ้นสุดการเรียนรู้การจัดกิจกรรม ซึ่งผู้สอนต้องนำนวัตกรรมการวัด และประเมินผลทางานใหม่ (Alternative Assessment) เช่น การประเมินสภาพตัวจริง (Authentic Assessment) การประเมินปฏิบัติ (Performance Assessment) การประเมินจากโครงการ (work Project) และการประเมินจากแฟ้มสะสมงาน (Portfolio) ไปใช้ในการประเมินผลการเรียนควบคู่ไปกับการใช้แบบทดสอบต่างๆ การตัดสินผลการเรียนให้นำคะแนนระหว่างภาคเรียนรวมกับคะแนนปลายภาคเรียนแล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด เพื่อให้ค่าระดับผลการเรียน^{๗๕}

^{๗๕} สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ การประเมินสภาพการจัดการศึกษาและประเมินผลแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ ๕ (กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๗), หน้า ๒๓-๓๐.

การให้ค่าระดับผลการเรียนกำหนดเป็น ๘ ระดับดังนี้

๘๐-๑๐๐	ได้ระดับ ๔ หมายถึง	ดีเยี่ยม
๗๕-๗๙	ได้ระดับ ๓.๕ หมายถึง	ดีมาก
๗๐-๗๔	ได้ระดับ ๓ หมายถึง	ดี
๖๕-๖๙	ได้ระดับ ๒.๕ หมายถึง	ค่อนข้างดี
๖๐-๖๔	ได้ระดับ ๒ หมายถึง	ปานกลาง
๕๕-๕๙	ได้ระดับ ๑.๕ หมายถึง	พอใช้
๕๐-๕๔	ได้ระดับ ๑ หมายถึง	ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนด
๐-๔๙	ได้ระดับ ๐ หมายถึง	ต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนด

กรณีผู้เรียนมีผลการเรียนไม่ผ่านตั้งแต่ ๑.๐ ขึ้นไปถือว่าสอบผ่านหมวดวิชานั้น ผู้เรียนในหมวดรายวิชาที่ได้ค่าระดับผลการเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดโดยดำเนินการวิธีการที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ของหมวดวิชาและบริบทของผู้เรียนเช่น การทำกิจกรรม หรืองานมอบหมายให้ไปศึกษาค้นคว้าทำรายงานจนผู้เรียนสามารถผ่านเกณฑ์การประเมินผลการเรียนรู้ที่คาดหวังแล้วให้ระดับผลการเรียนใหม่ตามเงื่อนไขที่สถานศึกษากำหนด สำหรับผู้เรียนที่ปรับปรุงพัฒนาแล้วไม่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำให้ลงทะเบียนซ้ำในหมวดวิชาเดิมหรือเปลี่ยนหมวดวิชา ทั้งนี้ให้เป็นไปตามโครงการหลักสูตร ตามหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการศึกษาของวิทยาลัยครูหลวงพระบาง

การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ อาจประเมินจากผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกกลุ่มและการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆที่สถานศึกษาจัดขึ้นเพื่อสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้เกิดกับผู้เรียน การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์สถานศึกษาควรดำเนินการประเมินในรูปคณะกรรมการ ซึ่งมีแนวทางการปฏิบัติดังนี้^{๗๖}

๑. การประเมินผู้เรียน ผู้สอน ผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายดำเนินการประเมินผู้เรียนอย่างต่อเนื่องตามแนวทางสถานศึกษากำหนด ซึ่งมีวิธีการหลากหลาย เช่น สังเกตและรายงานพฤติกรรมจากผู้เกี่ยวข้องการดูผลงาน การรายงานตนเองของผู้เรียนเป็นต้น^{๗๗}

๒. การสรุปผลการประเมิน คณะกรรมการวัดและประเมินผลของวิทยาลัยครู ได้รวบรวมผลการประเมินจากคุณลักษณะอันพึงประสงค์จากผู้ประเมินทุกฝ่ายนำมาพิจารณาแต่ละ

^{๗๖} สุพัตรา สุขสันต์ “การประเมินหลักสูตรวิชาชีพครูชั้นสูง ระบบบิภาคี สาขาช่างยนต์ วิทยาลัยเทคนิคเชียงราย” (๒๕๔๖), หน้า ๓๑.

^{๗๗} ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ “ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรและการเรียนการสอน” ใน ประมวลสาระชุดวิชาการประเมินหลักสูตรและการเรียนการสอน หน่วยที่ ๓ (๒๕๔๕), หน้า ๑๒๗.

รายการแล้วสรุปผลการประเมินของผู้เรียนได้แต่ละระดับการศึกษา เพื่อวินิจฉัยแบ่งพฤติกรรมของผู้เรียนเป็นดังนี้^{๗๘}

ดีมาก หมายถึง มีพฤติกรรมหรือสูงกว่าเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด^{๗๙}

ดี หมายถึง มีพฤติกรรมตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

พอใช้ หมายถึง มีพฤติกรรมบางประการที่ควรปรับปรุงและได้ผ่าน

กระบวนการปรับปรุงที่สถานศึกษาดำเนินแล้ว

สรุปได้ว่า การวัด และประเมินผลคือการทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพทางความเชื่อมั่น การวัดต้องไปตามกฎเกณฑ์ทางกระทรวงวางไว้ การวัดประเมินนั้นมีหลายมาตรการเช่น การวัดประเมินคะแนนทางการเรียนเช่น การวัดประเมินเป็นรายด้านวิชา วัดประเมินรวมด้าน วัดประเมินก่อนเรียน วัดประเมินการค้น วัดประเมินหลังเรียน เป็นต้น

สรุปได้ว่า การวัดและประเมินผลตรงตามเนื้อหาการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลครอบคลุมทั้งกระบวนการ ผลงานและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา การวัดและประเมินผลสามารถนำไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาการเรียนของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี มีเกณฑ์การวัดและประเมินผลที่ชัดเจน นักศึกษามีโอกาสได้ประเมินตนเองและเพื่อน สามารถรู้ผลการเรียนได้เป็นอย่างดีการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพแต่ละด้าน ดังนี้ หลักสูตร หมายถึง เนื้อหาวิชาในภาคทฤษฎีที่มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนคิดเป็นทำเป็นแก้ไขปัญหาเป็นในการจัดการเรียนการสอนให้มีความทันสมัยและยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจสังคมโรงเรียนชุมชนท้องถิ่น ครูผู้สอน หมายถึงผู้มีประสบการณ์และความชำนาญในวิชาชีพที่สอนมีความรับผิดชอบเอาใจใส่ติดตามการเรียนการสอนแต่งกายเหมาะสมให้ความเป็นกันเองและเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามข้อสงสัย กระบวนการเรียนการสอน หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่มีหลากหลายรูปแบบมีการสาธิตและถ่ายทอดความรู้ให้กับนักเรียนในการจัดการเรียนการสอนมีการแจกเอกสารประกอบในการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นเพื่อฝึกตัวเองให้มีความสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนให้ดีขึ้น สื่อการเรียนการสอน หมายถึง สื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนเช่นสื่อ โสต ทัศน รูปภาพ หนังสือพิมพ์ วารสาร หนังสืออ่านประกอบเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และเกิดทักษะกระบวนการและความรู้สึกนึกคิดที่ทันสมัยสามารถนำมาใช้สอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดองค์ความรู้ใหม่ กิจกรรมคือ การสร้างความสามัคคีร่วมกันทำงานโดยพร้อมเพียงกันเป็นกลุ่มเป็นคณะ กิจกรรมสร้างมาเพื่อเสริมสร้างให้การเรียนการสอนของบทรียนได้รับผลทางตรง การวัดและประเมินผล หมายถึง ความยุติธรรมในการวัดและประเมินผลที่เป็นไปตามขั้นตอนกระบวนการตัดสินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีระบบใน

^{๗๘} วิชัย ประสิทธิ์ วุฒิเวชซ์ การพัฒนาหลักสูตรสถานต่อท้องถิ่น (กรุงเทพมหานคร: เซ็นเตอร์ ดิสคัฟเวอร์รี พ.ศ ๒๕๔๒), หน้า ๑๐๖.

^{๗๙} วิชัย วงศ์ใหญ่ พัฒนาหลักสูตรและการสอน มิติใหม่ (กรุงเทพมหานคร: ๘เศวการพิมพ์ พ.ศ ๒๕๒๕), หน้า ๒๒-๒๖.

การทดสอบความรู้ของนักศึกษา ก่อนเริ่มบทเรียนและหลังบทเรียนในการแจ้งผลการวัดและประเมิน
ให้กับนักเรียนหลังการทดสอบ.^{๕๐}

วิทยาลัยครูหลวงพระบาง

วิทยาลัยครูหลวงพระบางเป็นสถาบันสร้างครูแห่งหนึ่งที่ถูกสร้างตั้งมาเป็นเวลานาน
พอสมควร โดยมีการเปลี่ยนแปลงไปตามวิวัฒนาการไปตามยุคสมัยดังนี้

ระยะที่ ๑ มีนามว่า “โรงเรียนอบรมครูหัวนากลาง” ecole normale section 1-ans.
เริ่มสร้างในปี ๑๙๕๙-๑๙๖๒ จึงสำเร็จและได้เปิดนำใช้อย่างเป็นทางการ โดยได้เปิดหลายแห่งเช่น:
ครูประถมระบบ ๖+๑ ในระยะนี้คณะนำประกอบมี

เจ้าจันทร์ทวดดี เป็นผู้อำนวยการ

เจ้าวันนิธิตา รับผิดชอบวิชาการ

ท่านเผ้า บุญยงรับผิดชอบบริหาร

ครูอาจารย์สอนทั้งหมดประกอบมี ๖ ท่าน เป็นครูสาว ๕ ท่าน หญิง ๑ ท่าน หลักสูตร
การสอนส่วนหลายเป็นภาษาฝรั่งเศส

ระยะที่ ๒ มีนามว่า “วิทยาลัยครูหลวงพระบาง” ecole normal Luangprabang ใน
สกเรียน ๑๙๖๔-๑๙๖๕ ได้สับเปลี่ยนการก่อสร้างครูระบบ ๖+๑ มาเป็นก่อสร้างครูระบบ ๖+๒ และ
๖+๔ หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าการก่อสร้างครูระบบ ๒ปี และ ๔ปีไปเคียงคู่กัน การก่อสร้างครูใน
ระยะ ๒ ปีสิ้นสุดอยู่ในปี ๑๙๗๔-๑๙๗๕ หลังจากนั้นก็ย้ายไปตั้งอยู่จังหวัดหัวของ(จังหวัดบ่แก้ว) ซึ่ง
อาจารย์เผ้า บุญยง เป็นผู้อำนวยการ และสับต่อระบบ ๔ ปีในปี ๑๙๗๔-๑๙๗๕ ในปีเดียวกันนั้นได้
เปลี่ยนผู้อำนวยการใหม่คือ ท่านอาจารย์พัน สีอาไฟ และต่อมาก็เป็นท่าน บุญยงขึ้นเป็นผู้อำนวยการ
แทนส่วนหลักสูตรนั้นยังนำใช้ภาษาฝรั่งเศส

ระยะที่ ๓ มีนามว่า “โรงเรียนสร้างครูชั้นกลางเลขสองหลวงพระบาง”ในสกเรียน
๑๙๗๕-๑๙๗๖ ได้รวบรวมเอาสร้างครูชั้นต้นเขตปลดปล่อยเก่าที่เรียนระบบ ๓ ปีและสร้างครูเก่า
(ecole normale luangprabang) ที่เรียนระบบ ๔ ปีเข้าเป็นอันเดียวกันโดยท่าน คำร่าเป็น
ผู้อำนวยการโรงเรียน นอกจากก่อสร้างครูชั้นต้นแล้วยังได้เปิดชุดอบรมชั้นกลางเป็นครั้งแรกซึ่งประกอบ
มีนักเรียนทั้งหมด ๓๔ คน หญิง ๑๑ คน

มาถึงสกเรียน ๑๙๗๗-๑๙๗๘ โรงเรียนสร้างครูเลขสองหลวงพระบางก่อสร้างตั้งขึ้น
ซึ่งก่อเป็นหนึ่งในจำนวน ๖ แห่งและมีหน้าที่สร้างครูได้สองจังหวัดคือ จังหวัดหลวงพระบาง และชัย
บุรี โดยท่านบุญจิน แก้วมณี เป็นผู้อำนวยการ ท่านคำผาย สุวันเป็นรอง และท่านทองคุณ แก้วแพงหล้า
เป็นคณะ การก่อสร้างครูระบบ ๘+๓ แบ่งออกเป็น สองสายคือ สายธรรมชาติ สายสังคม ดำเนินการ
เรียนการสอนจนถึงปี ๑๙๙๑-๑๙๙๒

ส่วนโรงเรียนสร้างครูชั้นต้นได้ย้ายไปอยู่โรงเรียนฟ้าร่ม(โรงเรียนการช่างในปัจจุบัน) โดย
ท่านคำร่า เป็นผู้อำนวยการ รองท่านประสิด คณะท่านรุ่งแสง ส่องฟ้า

^{๕๐} พิสนุ พงศ์ศรี, การประเมินทางการศึกษาแนวคิดสู่การปฏิบัติ พิมพ์ครั้งที่ ๕, (พิมพ์ที่ บริษัท
ด้านสุทธาการพิมพ์ จำกัด ๒๕๕๑), หน้า ๒-๓.

ระยะที่ ๔ มีนามว่า สาขามหาวิทยาลัยสร้างครูหลวงพระบาง โดยเห็นตามการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเพิ่มขึ้นของประชากร ทางกระทรวงศึกษาธิการจึงได้ขยายมหาวิทยาลัยเพิ่มเติม ๒ แห่ง คือ สาขามหาวิทยาลัยสร้างครูหลวงพระบาง และสาขามหาวิทยาลัยสร้างครูจำปาสักขึ้นในปี ๑๙๘๔-๑๙๘๕ โดยรับเอานักเรียนที่จบชั้น ๑๑ และพนักงานที่จบจากชั้นกลางมาก่อสร้าง ๔ ปี(ระบบ ๑๑+๔) ครั้งแรกประกอบมีสองสาขา คือ สาขาบรรณคดี และคณิตศาสตร์-ฟิสิกส์ การก่อสร้างครูระบบ ๔ ปีได้ ๕ ชุด และชุดสุดท้ายสอบเส็จจบในปี ๑๙๙๑-๑๙๙๒ ระยะนี้ผู้อำนวยการคือ ท่านทองใจ เริ้วแข็ง รองคือ ท่าน บุญกอง ทอง สหวัด

ระยะที่ ๕ มีนามว่า “โรงเรียนสร้างครูชั้นสูง” เริ่มเปิดการสอนปี ๑๙๘๙-๑๙๙๐ และได้ยุบรวมนักเรียนระบบ ๑๑+๔ เปลี่ยนมารับเอานักเรียน ๑๑+๓ และได้เปลี่ยนชื่อมาเป็นโรงเรียนสร้างครูชั้นสูงประกอบมีสายวิชาเรียนดังนี้

ภูมิศาสตร์-ประวัติศาสตร์
บรรณคดี-ภาษาศาสตร์
คณิตศาสตร์-ฟิสิกส์ศาสตร์
เคมี-ชีววะ

หมายความว่าในสภเรียน ๑๙๘๙-๑๙๙๐ ประกอบมี ๓ ระบบเรียนคือ ระบบ ๑๑+๔ ระบบ ๘+๓ ระบบ ๑๑+๓ เป็นชุดแรก การก่อสร้างครูระบบ ๘+๓ เก่าที่เรียนเป็น ๒ สายคือ สายธรรมชาติ และสายสังคมหมดในสภเรียน ๑๙๙๑-๑๙๙๒ มาในสภเรียน ๑๙๙๒-๑๙๙๓ ก็สืบต่อก่อสร้างครูระบบ ๘+๓ ใหม่ที่เรียนรวม และ ๘+๓ ตามหลักสูตรใหม่มาถึงปี ๑๙๙๙-๒๐๐๐ เป็นการสิ้นสุดระยะนี้ ผู้อำนวยการคือ ท่านทองสา ปัญญาสิต รองเป็นท่านทองใจ เริ้วแข็ง คณะมี ท่านบุญสุวัน ลัตนะ ท่านอินแปง อินล่คำ ท่านบุญกอง ทองสหวัด ต่อจากนั้นมาท่านบุญกอง ทองสหวัดก็ถูกแต่งตั้งเป็นผู้ว่าการแทนผู้อำนวยการ คณะประกอบมีท่าน บุญสุวัน ท่านอินแปง อินล่คำ

ระยะที่ ๖ มีนามว่า “วิทยาลัยครูหลวงพระบาง” “teacher training college” เริ่มแต่สภเรียนปี ๑๙๙๖-๑๙๙๗ เป็นต้นมาโรงเรียนชั้นสูงในเมื่อก่อนได้เปลี่ยนชื่อมาเป็นวิทยาลัยครูหลวงพระบาง ซึ่งประกอบด้วยระบบเรียนดังนี้

ระบบ ๑๑+๓

ระบบ ๑๑+๑

ระบบ ๘+๓

ระบบ ๑๑+๓ ได้แบ่งออกเป็น ๓ สายคือ สายธรรมชาติ สายสังคมและภาษาองกฤษ ส่วน ๑๑+๑ เป็นชุดแรก ส่วนระบบ ๘+๓ ตามหลักสูตรใหม่ที่ยังเหลือแมนสืบต่อก่อสร้างจนมาถึงสภเรียน ๑๙๙๘-๑๙๙๙ หมดไป นอกจากนี้ทางโรงเรียนยังได้สร้างนักเรียนขึ้นในภาคพิเศษ คือ ภาษาอังกฤษภาคค่ำเริ่มแต่ ๑๙๙๙-๒๐๐๐ เป็นต้นมา

ระยะที่ ๗ มีนามว่า วิทยาลัยครูหลวงพระบาง เป็นชื่อเดิมในระยะที่ ๖ ระยะที่ ๗ นี้เริ่มแต่ปี ๒๐๐๒-ปัจจุบันและได้พัฒนาสืบต่อการเรียนการสอนเป็นระบบมากขึ้นเช่น ก่อสร้างครูเป็นระบบดังนี้

ครุมัธยมระบบ ๑๑+๓

ครูประถม-อนุบาล ระบบ๑๑+๑

ครูประถม-อนุบาล ระบบ ๑๑+๒

และได้แบ่งระบบออกเป็น ๑๑+๓ คือ

สายคณิตศาสตร์ ระบบ ๑๑+๓

สายวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ ๑๑+๓

สายภาษาลาว-วรรณคดี ระบบ ๑๑+๓

สายวิทยาศาสตร์สังคม ระบบ ๑๑+๓

สายภาษาต่างประเทศ ระบบ ๑๑+๓ (ฝรั่งเศส และอังกฤษ)

นอกจากนี้ยังสืบต่อการก่อสร้างครูขึ้นอีกเช่น สายภาษาอังกฤษภาคพิเศษเริ่มแต่ปี ๑๙๙๙-๒๐๐๐ เป็นต้นมาและเริ่มแต่สกรเรียน ๒๐๐๖-๒๐๐๘ ยังได้เปิดหลักสูตรเชื่อมต่อกับครุมัธยมปลายสายคณิตศาสตร์ ระบบ ๑๑+๓+๒ และสืบต่อขยายเปิดสายภาษาลาว-วรรณคดี ระบบ ๑๑+๓+๒ ในปี ๒๐๐๗-๒๐๐๘ และสายวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ ภูมิศาสตร์ประวัติศาสตร์ ในปี ๒๐๐๘-๒๐๐๙ เป็นต้นมา พิเศษ ในสกรเรียนปี ๒๐๐๘-๒๐๐๙ ยังได้เปิดหลักสูตรเชื่อมต่อกับครุมัธยมต้นระบบ ๑๑+๑+๒ สายวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ และสายสังคม

การจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพ วิทยาลัยครูหลวงพระบางเป็นวิทยาลัยวิชาชีพครูแห่งหนึ่งที่ใหญ่ที่สุดในภาคเหนือของประเทศไทย และเปิดสอนมาหลายปีแล้วตั้งแต่ยุคฝรั่งเศสปกครอง วิทยาลัยครูครวก่อนชื่อว่าวิทยาลัยห้วยนา วิทยาลัยห้วยนาได้ยกระดับความสามารถในการเรียนการสอนแก่ครูมาหลายระยะ นอกจากนี้วิทยาลัยครูหลวงพระบางยังเป็นจุดศูนย์รวมของภาษาฝรั่งเศสภาคเหนือด้วย

จากนั้นวิทยาลัยได้พัฒนาปรับปรุงทางด้านหลักสูตรและได้เปิดทำการเรียนการสอนเพื่อตอบสนองในด้านการพัฒนาหรือผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพทางด้านวิชาชีพให้แก่ผู้เรียนอย่างมีคุณภาพออกสู่สังคมและได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐบาลซึ่งก็คือกระทรวงศึกษาธิการ และกรมสร้างครูเป็นอย่างดีและนอกจากนั้นก็ยังได้รับความช่วยเหลือจากต่างประเทศอีกด้วย^{๕๑}

วิสัยทัศน์

วิชาครูเป็นเลิศ ประเสริฐด้วยคุณธรรม วัฒนธรรมเพียบพร้อม สิ่งแวดล้อมงามตา พัฒนาเมืองมรดกโลก

พันธกิจ

จัดการศึกษาระดับชั้นต้น ชั้นกลาง ชั้นสูง และปริญญาตรีโดยเน้นความเป็นเลิศทางด้านวิชาครู ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล และรอบรู้คุณวัฒนธรรมตามวิสัยทัศน์ของวิทยาลัยครู

อนุรักษ์ รักษาวัฒนธรรม พัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืน เพื่อความเป็นเอกลักษณ์ของเขตภาคเหนือ

ให้บริการวิชาการแก่สังคม เพื่อพัฒนาระบบการศึกษาให้เข้มแข็งรอบด้าน

^{๕๑} คู่มือวัดและประเมินผล(วิทยาลัยครูหลวงพระบาง ปี ค.ศ ๒๕๔๔), หน้า ๑-๖.

ผลิตผลงานวิจัยในทุกๆสาขาวิชา เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนและถ่ายทอดเทคโนโลยี เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจสังคม

ภาระบทบาท

วิทยาลัยครูหลวงพระบาง มีภาระบทบาทในการปฏิบัติตามยุทธศาสตร์และนโยบายของการศึกษาในระยะใหม่ที่กระทรวงศึกษาธิการแห่ง ส ป ป ลาว วางออกโดยเฉพาะเกี่ยวกับการก่อสร้างและการบำรุงยกระดับครูให้ได้คุณภาพเพื่อรับใช้แก่ ๖ จังหวัดภาคเหนือ

หน้าที่

วิทยาลัยครูหลวงพระบางมีหน้าที่ปฏิบัติตามแผนยุทธศาสตร์การศึกษาของพักก็คือแผนยุทธศาสตร์ การสร้างครูของกระทรวงศึกษาธิการและกรมสร้างครูบนพื้นฐานแผนยุทธศาสตร์ดังกล่าว วิทยาลัยครูหลวงพระบางได้ผันขยายหน้าที่สำคัญดังนี้

๑. มีหน้าที่ก่อสร้างครูชั้นประถมศึกษาและอนุบาลระบบ ๑๑+๑ ๑๑+๒ ให้แก่ ๒ จังหวัดได้แก่ หลวงพระบาง และชัยบุรี สร้างครูชั้นสูงสอนในชั้นมัธยมศึกษา ๕ สายและบำรุงยกระดับที่เรียนจบระบบ ๑๑+๓ในระดับปริญญาตรีต่อเนื่อง ๖ แขวงภาคเหนือ

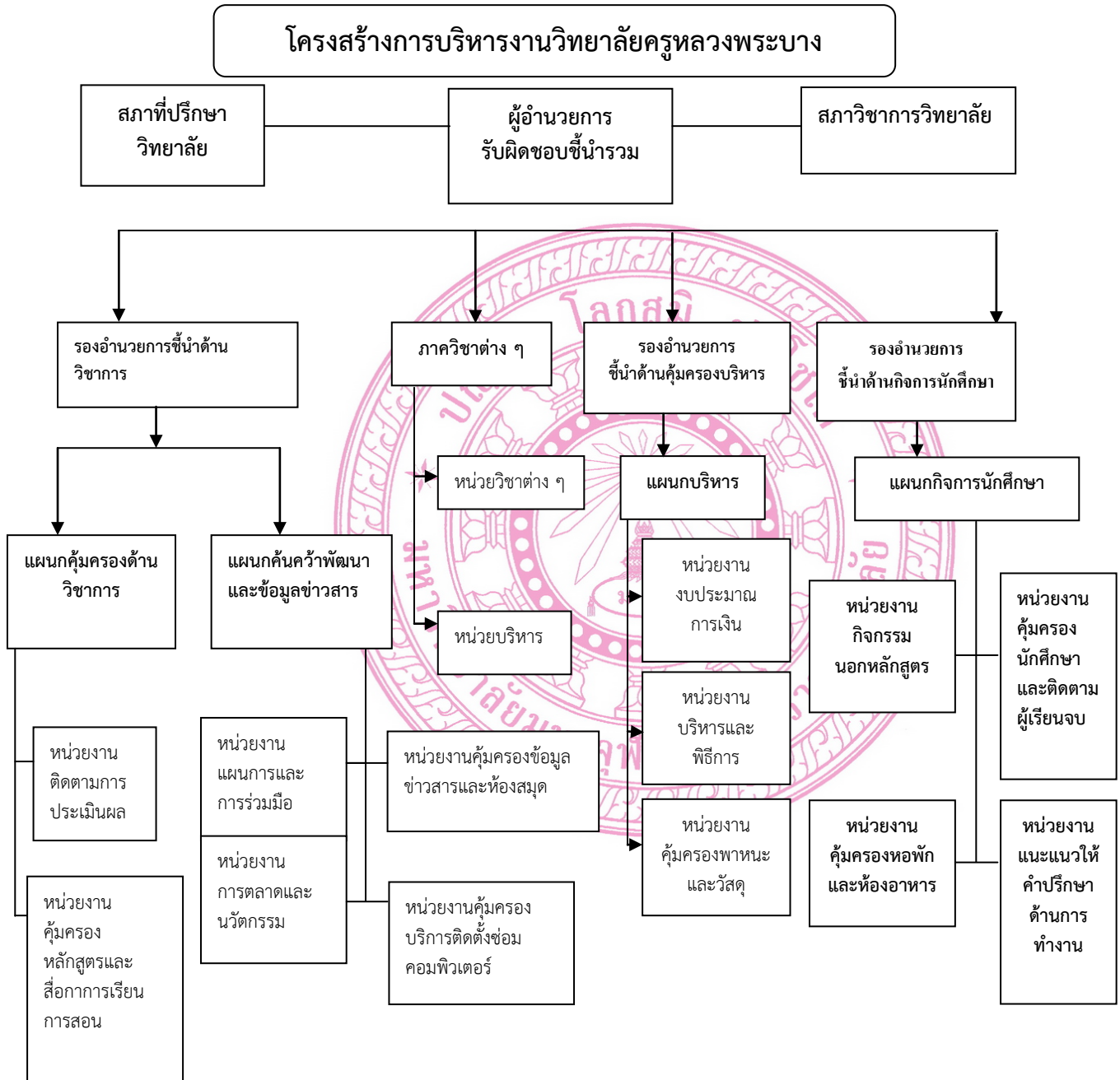
๒. มีหน้าที่ก่อสร้าง จัดตั้งการสัมมนา ฝึกอบรมและยกระดับวิชาการในด้านต่างๆให้แก่ครูอาจารย์และพนักงานทั้งภายในสถาบันและภายนอก เพื่อเพิ่มประสบการณ์ให้เข้มแข็งก้าวหน้าขึ้นเรื่อยๆ

๓. มีหน้าที่ประสานงาน กับทุกๆภาคส่วนเศรษฐกิจสังคม องค์กรจัดตั้งสากล สถาบันสร้างครูในทั่วประเทศ มหาวิทยาลัยภายใน และต่างประเทศ พัฒนาหลักสูตร โครงการให้ก้าวหน้าและขยายตัวอย่างไม่หยุดยั้ง

๔. มีหน้าที่ศึกษาอบรมนักศึกษาในการปกป้องรักษา และเสริมขยายศิลปะริตครองประเพณี และวัฒนธรรมอันดีงามของชาติก็คือของท้องถิ่นให้ยืนยงคงตัวตลอดไป^{๘๒}

^{๘๒} เรื่องเดียวกัน

แผนภาพที่ ๕ :

การจัดการเรียนการสอน หลักสูตรวิชาชีพครูหลวงพระบาง

ในวิทยาลัยครูหลวงพระบาง ได้มุ่งพัฒนาปรับปรุงทางการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรวิชาชีพและได้เปิดทำการเรียนการสอนเพื่อตอบสนองในด้านการพัฒนาหรือผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพทางด้านวิชาชีพให้แก่ผู้เรียนอย่างมีคุณภาพออกสู่สังคม และที่ผ่านมาก็ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐบาล ซึ่งก็คือกระทรวงศึกษาธิการโดยการชั้นนำของกรมสร้างครู เป็นอย่างดีและนอกจากนั้นก็ยังได้ร่วมมือกับสถาบันการศึกษาอื่น ๆ ทั้งภายในและต่างประเทศ และในปัจจุบันนี้ทางวิทยาลัยครูหลวงพระบาง ได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร ต่างๆ ดังนี้

ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นกลาง ระบบ ๑๑+๒ มีสาขาต่างๆ ดังนี้

๑. ครูภาษาลาว ๒. ครูคณิตศาสตร์

๓. ครูวรรณคดี ๔. ครูประถม

๕. ครูอนุบาล ๖. ครูประวัติศาสตร์

๗. ครูภูมิศาสตร์ ๘. ครูศิลปดนตรี

ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ระบบ ๑๑+๓มีสาขาต่างๆ ดังนี้

๑. ครูคณิตศาสตร์ ๒. ครูฟิสิกส์ศาสตร์

๓. ครูประวัติศาสตร์ ๔. ครูเคมีศาสตร์

๕. ครูภูมิศาสตร์ ๖. ครูภาษาฝรั่งเศส

๗. ครูวรรณคดี ๘. ครูภาษาอังกฤษ

๙. ครูภาษาลาว

ระดับปริญญาตรีระบบ ๑๒+๔ มีสาขาต่างๆดังนี้

๑.ครูคณิตศาสตร์ ๒. ครูฟิสิกส์ศาสตร์

๒.ครูประวัติศาสตร์ ๗. ครูเคมีศาสตร์

๓.ครูภูมิศาสตร์ ๘. ครูภาษาฝรั่งเศส

๔.ครูวรรณคดี ๙. ครูภาษาอังกฤษ

๕.ครูภาษาลาว

ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ระบบต่อเนื่องมี ๗ สาขา ดังนี้

๑. ครูคณิตศาสตร์ ๖. ครูฟิสิกส์ศาสตร์

๒. ครูประวัติศาสตร์ ๗. ครูเคมีศาสตร์

๓. ครูภูมิศาสตร์ ๔. ครูวรรณคดี

๕. ครูภาษาลาว

แผนงานหลักสูตรที่เปิดสอนภายในปัจจุบันถึงปี ๒๕๕๘

๑. ครูชั้นกลาง (๙+๒)

คณะอนุบาลประถม

๒. ครูชั้นสูง (๑๑+๓) และ(๑๑+๓) ที่เปิดสอนทั้ง ๔ คณะได้แก่

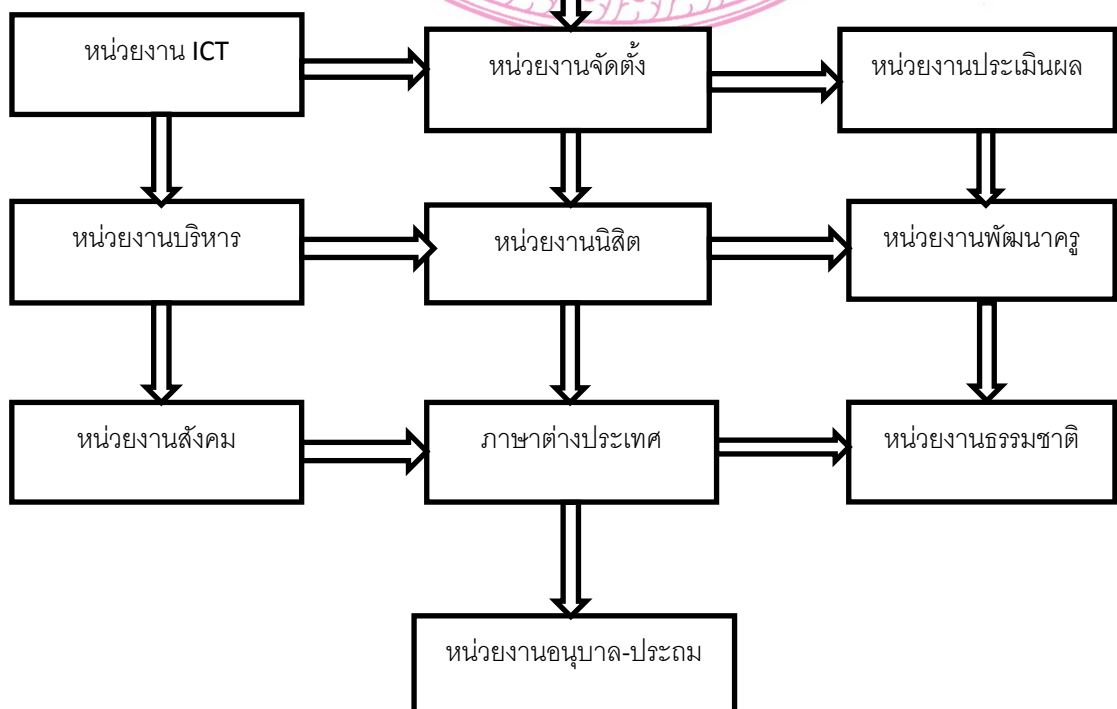
๑.ครูคณิตศาสตร์	๖. ครูฟิสิกส์ศาสตร์
๒.ครูประวัติศาสตร์	๗. ครูเคมีศาสตร์
๓.ครูภูมิศาสตร์	๘. ครูภาษาฝรั่ง
๔.ครูวรรณคดี	๙. ครูภาษาอังกฤษ
๕.ครูภาษาลาว	

๓.ครูปริญญาตรี(๑๒+๔) และ(๑๑+๓+๒)

๑.ครูคณิตศาสตร์	๖. ครูฟิสิกส์ศาสตร์
๒.ครูประวัติศาสตร์	๗. ครูเคมีศาสตร์
๓.ครูภูมิศาสตร์	๘. ครูภาษาฝรั่ง
๔.ครูวรรณคดี	๙. ครูภาษาอังกฤษ
๕.ครูภาษาลาว	

แผนภาพที่: ๒

โครงสร้างหน่วยงานทำการ

๒.๕ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒.๕.๑ งานวิจัยภายในประเทศ

เพื่อให้การศึกษาวิจัยมีแนวทางที่ชัดเจน ผู้วิจัยได้ทำการค้นคว้าศึกษางานวิจัยที่มีความเกี่ยวข้องในเรื่อง การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู จึงได้ยกมาประกอบการศึกษาวิจัย ดังนี้

กิจจา เวสประชุม ผลการวิจัย เกี่ยวกับ สภาพปัญหา และความต้องการทางการเรียน การสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันของวิทยาลัยสารพัดช่าง กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยในครั้งนี้ทำให้ทราบถึงการรับรู้ของผู้บริหารครูผู้สอนและนักศึกษาผู้ใหญ่เกี่ยวกับสภาพ ปัญหา และความต้องการทางการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันของวิทยาลัยสารพัดช่างกรุงเทพมหานครใน ๖ ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านครูผู้สอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัด และประเมินผล และด้านสถานที่ที่ใช้และฝึกงาน ซึ่งเป็นข้อมูลในการนำไปพัฒนาการเรียนการสอน หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นไป

พระวีระ สุนทรโร (โสธร) ผลการศึกษา การบริหารงานด้านการจัดการเรียนการสอน ของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน นนทบุรี เขต ๑ ในครั้งนี้ ผลการศึกษากิจการบริหารงานด้านการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน อาชีวศึกษาเอกชนตามความคิดเห็นของครูผู้สอน และนักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าในปัจจุบันนี้ การจัดการเรียนการสอนโรงเรียน อาชีวศึกษาเอกชนสังกัดสำนัก บริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน นนทบุรี เขต ๑ ทุกสถาบันมีการพัฒนาปรับปรุง ในด้านต่างๆ เช่น การจัดให้มีการอบรมสัมมนาทางวิชาการ การจัดให้มีห้องปฏิบัติการอย่างเพียงพอ เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพ การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนให้ได้ มาตรฐานตามแนวปฏิรูปการศึกษา ทั้งนี้จึงทำให้โรงเรียน อาชีวศึกษาเอกชนผู้บริหารจึงมีการจัดการ ทุกรูปแบบ มีการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูอาจารย์ และผู้เกี่ยวข้อง มีโอกาสเรียนรู้จากการอบรม ส่งเสริมความรู้ในเชิงปฏิบัติการในแง่วิชาการ และหลักการบริหารเทคนิควิธีการต่าง ๆ ในการใช้ หลักสูตร ที่จะทำให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน เมื่อพิจารณาทางด้านพบว่า ทุกด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับ ดังนี้ ด้านวิธีการสอน ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านหลักสูตร ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านวัสดุอุปกรณ์และสื่อการสอน ด้านตำราและเอกสารประกอบการ เรียน ทั้งนี้ในการบริหารจัดการเรียนการสอนทั้ง ๖ ด้านดังกล่าว จากศึกษาตามความคิดเห็นของ ครูผู้สอน และนักเรียนโดยเฉพาะด้านวิธีการสอน มีค่าอยู่ในระดับ มาก^{๘๓}

สะอาด พวงปรีก ผลการวิจัยเรื่อง อ่างอิงใน รุเลย์ (Ruley) ได้กล่าวถึงปัญหาการ จัดการเรียนการสอนของนักเรียนอาชีวศึกษาภาคปฏิบัติ พบว่า ปัญหาส่วนใหญ่เกิดจากประสิทธิภาพ เกี่ยวกับการวางแผนและการควบคุมการสอนของครูช่าง อย่างไรก็ตามการแก้ปัญหาการสอนปฏิบัติ

^{๘๓} พระวีระ สุนทรโร (โสธร), “การบริหารงานด้านการจัดการเรียนการสอนโรงเรียนอาชีวศึกษา เอกชน สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน นนทบุรี เขต ๑”, *วิทยานิพนธ์พุทธ ศาสตร์มหาบัณฑิต*, (มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๒), หน้า ๑๔๔.

ของครูช่าง ให้มีประสิทธิภาพอาจกระทำได้โดยการจัดกลุ่มครู ซึ่งวิชาเดียวกันผลักดันเข้าสังเกตการณ์ สอนแนะนำข้อบกพร่องต่าง ๆ หลังการเสร็จสิ้นการสอนเพื่อปรับปรุงการสอนให้ดีขึ้น

ศาสตราจารย์อรรถ จากผลการวิจัย ศึกษา สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ด้านการจัดทำแผนการเรียนพบว่าอาจารย์ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมจัดทำแผนการเรียน โดยทำหน้าที่ให้ข้อมูลแก่หัวหน้าสาขาวิชาหัวหน้าแผนกด้านการจัดตารางสอน พบว่าส่วนใหญ่ไม่มีส่วนร่วมในการจัดตารางสอน ด้านการจัดอาจารย์เข้าสอน พบว่าอาจารย์ส่วนใหญ่สอนวิชาคอมพิวเตอร์ตามที่หัวหน้าสาขาวิชา/หัวหน้าแผนกจัดให้สอน ด้านการใช้เอกสาร/สื่อ/อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน พบว่าอาจารย์ใช้วัสดุอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ เช่นคอมพิวเตอร์ กระดานไวท์บอร์ด และซอฟต์แวร์ที่ใช้สอนเป็นส่วนใหญ่ รองลงมาเป็น แผนการสอนรายวิชา หนังสืออ่านประกอบ ใบงาน เครื่องฉายข้ามศีรษะ แบบเรียน Sheet ตามลำดับ ด้านการจัดสถานที่ฝึกงาน พบว่าอาจารย์ส่วนใหญ่เป็นผู้รับผิดชอบการฝึกงานของนักศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า ก่อนการสอนแต่ละครั้ง อาจารย์ส่วนใหญ่เตรียมการสอน และก่อนการสอนในแต่ละภาคเรียนส่วนใหญ่ ทำแผนการสอน เตรียมสื่อการสอน ทำใบงาน ทำSheet สอนตามลำดับ การสอนแต่ละครั้ง ใช้วิธีสอนโดยให้ฝึกปฏิบัติในห้องปฏิบัติและควบคู่กับการสอนบรรยาย การสอนภาคทฤษฎีส่วนใหญ่ ใช้เอกสาร สื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน เป็นประจำทุกบทเรียน ในการจัดการเรียนการสอนนั้นได้ให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติทุกครั้ง ในเนื้อหาที่ต้องฝึกปฏิบัติ การได้รับการสนับสนุนจากโรงเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยเข้าร่วมประชุม สัมมนาครูผู้สอนเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับเทคนิควิธีสอนใหม่ๆ ด้านการประเมินผลการเรียนการสอน พบว่า สัปดาห์แรกที่ทำการสอน อาจารย์ส่วนใหญ่ชี้แจงหลักเกณฑ์และกำหนดวิธีการวัดผลให้นักศึกษา ในการประเมินผล ส่วนใหญ่มีการประเมินผลหลังการเรียน ก่อนเรียน และระหว่างเรียนตามลำดับ การประเมินผลก่อนเรียนส่วนใหญ่ ใช้วิธีสอบปากเปล่า การประเมินผลระหว่างเรียน ประเมินโดยการสังเกตพฤติกรรม ซึ่งใกล้เคียงกับการตรวจผลงาน ประเมินผลหลังการเรียน ส่วนใหญ่ใช้วิธีสอบปฏิบัติ สอบข้อเขียน และตรวจผลงาน การสร้างเครื่องมือวัดผล ประเมินผล

ส่วนใหญ่อาจารย์สร้างเครื่องมือวัดผลเอง วิธีประเมินผล การสอนภาคปฏิบัติ ส่วนใหญ่ใช้วิธีสอบภาคปฏิบัติ และการสังเกต วิธีการวัดผลและประเมินผลวิชาชีพ ด้านคอมพิวเตอร์ พบว่า ใช้ประเมินวิธีการ ขั้นตอนการทำงานและชิ้นงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนงค์ ที่พบว่า ก่อนการสอน ครู-อาจารย์ผู้สอนจะชี้แจงหลักเกณฑ์และกำหนดวิธีการวัดผลและประเมินผลให้นักเรียนทราบล่วงหน้า เพื่อให้นักเรียนได้เตรียมตัว เตรียมความพร้อมให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด จะได้ไม่เกิดปัญหาในภายหลัง ครู-อาจารย์ส่วนมากจัดให้มีการประเมินผลก่อนการเรียน เพื่อทราบพื้นฐานความรู้ของนักเรียนเพื่อที่จะได้สอนให้ถูกต้อง การประเมินผลก่อนเรียนส่วนมากใช้วิธีสอบข้อเขียน การประเมินผลระหว่างเรียน ส่วนมากใช้วิธีสอบข้อเขียน ตรวจผลงาน สังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนและสอบปฏิบัติ การประเมินผลหลังการเรียน ส่วนมากใช้วิธีสอบข้อเขียน ตรวจผลงาน และสอบปฏิบัติ^{๘๔}

^{๘๔} ศาสตราจารย์อรรถ, “ศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช ๒๕๔๖”, (บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, ๒๕๔๙), หน้า ๑๓๔.

บัญชา วิทยานวัตติ จากผลการการค้นคว้า ศึกษาวิจัยของวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบมาตรฐานอาชีพ เพื่อประยุกต์ใช้ในประเทศไทย ครั้งนี้ พบประเด็นที่น่าสนใจดังนี้ การที่ประเทศไทย ได้พยายามปฏิรูปอาชีวศึกษา โดยการนำเอาความรู้ ประสบการณ์และตัวอย่างความสำเร็จจากประเทศต่างๆ เป็นแนวทางที่ได้ก่อให้เกิดการตื่นตัว พอสมควรในกลุ่มผู้เกี่ยวข้องโดยเฉพาะฝ่ายด้านการศึกษา และแนวทางการนำเอาระบบคุณวุฒิวิชาชีพแห่งชาติ(National Vocational Qualification) มาใช้ในประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๓ เป็นต้นมา โดยเรียนรู้จากประเทศอังกฤษ ออสเตรเลีย และฝรั่งเศส พบว่า พัฒนาการของการนำเอาระบบนี้มาใช้ในประเทศไทยทั้งสี่ช่วงระยะดังกล่าว ยังดำเนินการได้อย่างล่าช้า และไม่ได้ผลลัพธ์ที่น่าพอใจเนื่องจากสาเหตุ ดังต่อไปนี้

การอาชีวศึกษาของประเทศไทย อยู่ภายใต้การบริหารของระบบราชการไทยซึ่งแตกต่างจากในประเทศยุโรปที่การพัฒนาบุคลากรเพื่อการประกอบอาชีพ ฝ่ายภาคธุรกิจได้เป็นฝ่ายที่ริเริ่มและเข้ามามีบทบาทตั้งแต่ก่อนการปฏิวัติอุตสาหกรรม ที่มีระบบการจัดตั้งสมาคมอาชีพ(Guild) เพื่อทำหน้าที่รวมตัวกันเพื่อสร้างประโยชน์แก่อาชีพ และพัฒนาช่างฝีมืออาชีพนั้นๆตามตารางที่ ๒-๗ การเปรียบเทียบระบบการอาชีวศึกษาในยุโรป ฝ่ายผู้ประกอบการเห็นว่า การสอนให้คนทำงานได้เป็นหน้าที่ของตน ดังนั้นจึงมีส่วนร่วมในเรื่องการอาชีวศึกษามาโดยตลอดดังจะเห็นได้ว่า สมาคมวิชาชีพมีส่วนในการกำหนดมาตรฐานอาชีพ กำหนดคุณวุฒิ และเป็นที่ฝึกปฏิบัติงานของผู้เรียน^{๕๕}

ไพฑูรย์ แสงศิริรัตน ผลการวิจัยเรื่อง “การศึกษาความสอดคล้องของสมรรถนะผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม สาขาวิชาช่างยนต์ กับความต้องการของสถานประกอบการรถยนต์ในเขตกรุงเทพมหานคร” ระดับความคิดเห็นที่มีต่อสมรรถนะด้านเจตคติ ในภาพรวมที่มีอยู่มีค่าเฉลี่ย ๓.๖๐ อยู่ในระดับมาก และที่ต้องการมีค่าเฉลี่ย ๔.๖๓ อยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อมาดูในรายข้อ เจตคติที่ต้องการอยู่ในระดับมากที่สุดในทุกหัวข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ๑ ด้านจริยธรรม ๒ ด้านวิชาชีพ ๓ ด้านมนุษยสัมพันธ์^{๕๖}

๑. ด้านจริยธรรม พบว่าสถานประกอบการมีความต้องการในภาพรวมและรายข้อด้านจริยธรรมที่ต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบหน้าที่ มีความซื่อสัตย์ มีความสุขุมรอบคอบ มีความขยันอดทน

๒. ด้านมนุษยสัมพันธ์ พบว่าสถานประกอบการมีความต้องการในภาพรวม และรายข้อด้านมนุษยสัมพันธ์ อยู่ในระดับมากที่สุด ยกเว้นในรายข้อ ยิ้มแย้มแจ่มใสอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ เชื้อพ้องและเคารพผู้บังคับบัญชา เข้ากับเพื่อนร่วมงานได้ดี มีบุคลิกภาพที่ดี ยิ้มแย้มแจ่มใส

^{๕๕} บัญชา วิทยานวัตติ, ผลการการค้นคว้า ศึกษาวิจัยของวิจัยการพัฒนารูปแบบมาตรฐานอาชีพ เพื่อประยุกต์ใช้ในประเทศไทย, (บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, ๒๕๔๙), หน้า ๑๐๙.

^{๕๖} ไพฑูรย์ แสงศิริรัตน, ผลการวิจัยเรื่อง การศึกษาความสอดคล้องของสมรรถนะผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม สาขาวิชาช่างยนต์ กับความต้องการของสถานประกอบการรถยนต์ในเขตกรุงเทพมหานคร, บัณฑิตวิทยาลัย, (สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, ๒๕๔๙), หน้า ๘๐.

๓. ด้านวิชาชีพ พบว่าสถานประกอบการมีความต้องการในภาพรวมและรายชื่อ ด้านวิชาชีพอยู่ในระดับมากที่สุดโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ทำงานได้เสร็จตามกำหนดเวลา ทำงานเป็นระเบียบเรียบร้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน รองลงมาคือ รักษาความปลอดภัยในการทำงาน ใช้วัสดุอย่างประหยัด ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานประกอบการ มีการวางแผนการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุกรี ซึ่งได้สรุปไว้ว่า การแก้ปัญหาเกี่ยวกับงาน และความปลอดภัย โดยในหัวข้อการรักษาความปลอดภัยในการทำงาน และความปลอดภัยในการทำงาน มีความต้องการสูงกว่าความต้องการข้ออื่นทั้งนี้เนื่องจากว่าผลงานที่ทำให้ลูกค้าพอใจ ประทับใจและเชื่อมั่นในศูนย์บริการ น่าจะมาจากความสะอาดในงาน และความปลอดภัยในงานที่จะไม่ทำให้เกิดผลเสียภัยกับรถยนต์ของลูกค้า

วีระ ทองประสิทธิ์ ผลการวิจัยเรื่อง “การศึกษารูปแบบการจัดประสบการณ์วิชาชีพ สาขางานยานยนต์ในสถานประกอบการ” การศึกษารูปแบบการจัดประสบการณ์วิชาชีพ สาขางานยานยนต์ในสถานประกอบการ เพื่อกำหนดรูปแบบการจัดประสบการณ์ทางด้านวิชาชีพ ของนักเรียน สาขางานยานยนต์ในสถานประกอบการ จากการดำเนินงานวิจัยพบว่ารูปแบบการจัดประสบการณ์ วิชาชีพในสถานประกอบการเป็นสิ่งจำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอนในสายอาชีวศึกษา โดยเฉพาะทางด้าน^{๘๗}

ช่างอุตสาหกรรมจำเป็นที่จะต้องมีการฝึกงานหรือประสบการณ์วิชาชีพ เพื่อสะสมประสบการณ์ทักษะในการปฏิบัติงานเสมือนหนึ่งผู้เรียนได้ออกไปประกอบอาชีพในสถานประกอบการ แล้ว เช่น การอยู่ร่วมกันของ คนในอาชีพเดียวกัน การให้บริการผู้มาขอใช้บริการ การใช้ความรู้และประสบการณ์ที่มีอยู่ในการแก้ปัญหาที่ได้รับจากการทำงาน การรู้จักใช้ชีวิตประจำวัน

การครองตน ครองคน และครองงาน สิ่งต่างๆ เหล่านี้ที่นักเรียนนักศึกษาสายอาชีวศึกษา จะต้องมียู่ในตัวตนที่แท้จริงของเขา เพราะการจะดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างสงบสุขในปัจจุบันนี้คนรุ่นใหม่ ต้องรู้จักบูรณาการชีวิตของตนเองให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบัน

สักรินทร์ อยู่ผ่อง ผลการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการทำแผนการสอนที่ใช้สื่อภาพเคลื่อนไหวสำหรับวิชาชีพ สาขาช่างอุตสาหกรรม” หลักสูตรฝึกอบรมการทำแผนการสอนที่ใช้สื่อภาพเคลื่อนไหว สำหรับวิชาชีพสาขาช่างอุตสาหกรรม สามารถนำไปใช้ฝึกอบรมครูช่างอุตสาหกรรม ให้สามารถทำแผนการสอนที่ใช้สื่อภาพเคลื่อนไหว สำหรับวิชาชีพสาขาช่างอุตสาหกรรม ได้อย่างมีประสิทธิภาพตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย โดยทำการประเมินผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมในทุกขั้นตอนโดยใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPP มาประเมินผลในทุกขั้นตอน^{๘๘}

^{๘๗} วีระ ทองประสิทธิ์, ผลการวิจัยเรื่อง “การศึกษารูปแบบการจัดประสบการณ์วิชาชีพสาขางานยานยนต์ในสถานประกอบการ,” บัณฑิตวิทยาลัย, (สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, ๒๕๕๐), หน้า ๑๔.

^{๘๘} สักรินทร์ อยู่ผ่อง, ผลการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการทำแผนการสอนที่ใช้สื่อภาพเคลื่อนไหวสำหรับวิชาชีพ สาขาช่างอุตสาหกรรม, บัณฑิตวิทยาลัย, (สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, ๒๕๕๐), หน้า ๑๑๑.

รุ่งรักษ์ เลิศวิชากุล ผลการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นเรื่องการทำขนมปัง แชนวิช” ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นสิ่งที่ยืนยันได้ว่า การพัฒนาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น อย่างมีระบบจะทำให้ครูผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพสำนักคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ตรงกับ ชีวิต อาชีพ เศรษฐกิจและสังคมในท้องถิ่นของตนและใช้ทรัพยากรท้องถิ่นเข้ามาสอนช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การศึกษาจริงมีผลต่อการพัฒนาชีวิตและสังคมของท้องถิ่นอย่างแท้จริง^{๙๙}

ประสิทธิ์ บัวแย้ม ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การจัดการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตรของครูมัธยมศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษ” ประชากรที่ใช้ในการวิจัยจำนวน ๑๕๕ คน ผลการวิจัย การจัดการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตรของครูมัธยมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษโดยรวมอยู่ในระดับมากและพบว่าเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตรไม่แตกต่างกัน^{๙๐}

๒.๕.๒ งานวิจัยต่างประเทศ

จอน หน่อแก้ว ผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนวิชาชีบบูรณาการของหลักสูตรวิชาชีพ เป็นการดำเนินงานพัฒนารูปแบบที่เหมาะสมซึ่งมีองค์ประกอบด้วยกัน ทั้งหมด ๖ ด้าน คือ ด้านจัดองค์กรดำเนินงาน ด้านบุคคลที่ทำหน้าที่ประสานงาน ด้านการดำเนินงาน จัดสิ่งอำนวยความสะดวกสถานที่ ด้านงบประมาณ และ ด้านหลักสูตรฝึกอบรมผู้วิจัย ซึ่งแต่ละด้านมีการกำหนดหลักสูตรฝึกอบรมไปใช้ดำเนินงานจริงในสถานศึกษาและมีการติดตามปฏิบัติงานภายหลังการอบรมพบว่าผู้ได้รับการอบรมสามารถนำความรู้และทักษะไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ^{๙๑}

ทองสี บัวแก้ว ผลการวิจัย เรื่อง “ปัญหาการเรียนการสอนของนักศึกษาตามหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นกรมการอาชีวศึกษาของวิทยาลัยสรรพวิชานครหลวงเวียงจันทน์” ผลการวิจัยโดยรวมอยู่ในปานกลางและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย คือ ด้านครูผู้สอนและมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ๔ ด้านเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือด้านวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือ ด้านเนื้อหา ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ สภาพแวดล้อมและการบริการและด้านกิจกรรมการเรียนการสอน^{๙๒}

^{๙๙} รุ่งรักษ์ เลิศวิชากุล ผลการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นเรื่องการทำขนมปัง แชนวิช, (ปริญญาศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสารคาม, ๒๕๔๘), หน้า ๕๙.

^{๙๐} ประสิทธิ์ บัวแย้ม “เรื่องการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุจุดหมายของหลักสูตรมัธยมศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษ” คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, (พัฒนาสังคม, ๒๕๔๐), หน้า ๖๑.

^{๙๑} จอน หน่อแก้ว, ผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนวิชาชีบบูรณาการของหลักสูตรวิชาชีพ, (ศูนย์พัฒนา การงานวิชาชีพ แขวงอุดมชัย, ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว, ๒๐๐๘) หน้า ๑๔๙.

^{๙๒} ทองสี บัวแก้ว, ผลการวิจัย เรื่อง “ปัญหาการเรียนการสอนของนักศึกษาตามหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นกรมการอาชีวศึกษาของวิทยาลัยสรรพวิชานครหลวงเวียงจันทน์, (วิทยานิพนธ์, วิทยาลัยสรรพวิชานครหลวงเวียงจันทน์, ๒๐๐๗), หน้า ๗๕.

บุญชู ไชยสอน การวิจัยเรื่อง ผลการเรียนรู้การสอนของนักเรียนอาชีวะในคณะศึกษาศาสตร์วิทยาลัยแห่งชาติลาวพบว่านักเรียนมีคะแนนที่ได้จากการเรียนการสอนการตรวจผลประจำเดือน. ประจำภาคเรียนและสิ้นปีมีความก้าวหน้ามากโดยเฉพาะทางด้านการจัดการเรียนการสอนนั้นได้แสดงถึงการเรียนการสอนของลาวมีความก้าวหน้าและมีความเปลี่ยนแปลงขึ้น^{๙๓}

เหนียว สีลาวงค์ ผลการวิจัย เกี่ยวกับความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักศึกษาอาชีววิทยาลัยวิทยาศาสตร์พื้นฐานมหาวิทยาลัยแห่งชาติลาวทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ ด้านพฤติกรรมของครูอาจารย์ผู้สอน ด้านพฤติกรรมของผู้เรียน ด้านพฤติกรรมของเพื่อนร่วมชั้น และด้านอาคารสถานที่ ห้องเรียน สื่อการเรียนการสอน สรุปได้ดังนี้ นักเรียน มีความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมการเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏว่า ความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมอยู่ในระดับมากมี ๒ ด้านเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ ด้านพฤติกรรมของครูอาจารย์ผู้สอน ด้านพฤติกรรมของผู้เรียน และอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านพฤติกรรมของเพื่อนร่วมชั้น และ ด้านอาคารสถานที่ ห้องเรียน สื่อการเรียนการสอน^{๙๔}

พระคมแสง กนต์ศิริ วิจัยเรื่องการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพวิทยาลัยปากป้าสัก การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์ ๑) เพื่อศึกษาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพวิทยาลัยเทคนิคปากป้าสักนครหลวงเวียงจันทน์ ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว ๒) เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพวิทยาลัยปากป้าสักนครหลวงเวียงจันทน์ ที่มีอายุกำลังศึกษาอยู่ชั้นปีและสาขาวิชาที่กำลังศึกษา ๓) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพวิทยาลัยเทคนิคปากป้าสักนครหลวงเวียงจันทน์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาภายในวิทยาลัยเทคนิคปากป้าสักนครหลวงเวียงจันทน์จำนวน ๓๖๕ คนและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปโดยหาค่าความถี่ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติ t-test และ สถิติ f-test^{๙๕}

Adornetto ได้ศึกษาเรื่อง การปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาวิชาชีพสำหรับปรับปรุงผลการศึกษานักศึกษา พบว่า การปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาวิชาชีพเกิดจากความพยายามในการร่วมมือกันของอาจารย์ ซึ่งมีความเห็นว่ามีจำเป็นในการปรับปรุงผลการศึกษานักศึกษาความพยายามในการพัฒนาวิชาชีพเป็นผลจากการวางแผนการพัฒนาดังต่อไปนี้

^{๙๓} บุญชู ไชยสอน “การวิจัยเรื่องผลการเรียนการสอนของนักเรียนกรมาชีวะคณะศึกษาศาสตร์วิทยาลัยแห่งชาติลาว,” (กรมาชีวะศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว,ปี ๒๐๑๐), หน้า ๕๐.

^{๙๔} เหนียว สีลาวงค์, “เกี่ยวกับความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักศึกษาอาชีววิทยาลัยวิทยาศาสตร์พื้นฐาน มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว”(การศึกษามหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๔๕), หน้า ๗๔.

^{๙๕} พระคมแสง กนต์ศิริ วิจัยเรื่องการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพวิทยาลัยปากป้าสักนครหลวงเวียงจันทน์ (การศึกษามหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษามหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ ๒๕๕๔), หน้า ๑๑๒.

ปรับปรุงผลการศึกษานักศึกษาปัจจัยเกี่ยวพันหลัก คือ ผู้นำการสนับสนุนโดยชุมชนในขณะที่ปัจจัยเรื่องไม่มีเวลาให้กับการทำงานการเรียนรู้ร่วมและงบประมาณเป็นข้อจำกัดบทเรียนที่ได้รับที่สำคัญมีความจำเป็นที่จะต้องมีแผนที่พัฒนาจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งระบุถึงความจำเป็นในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องสำหรับอาจารย์และนักศึกษา^{๙๖}

UNESCO ได้วิจัยเรื่อง ปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาชีพของบางประเทศในทวีปเอเชีย ได้แก่ อัฟกานี สถานบังคลาเทศ อินเดียมาเลเซียเซียฟิลิปปินส์และศรีลังกาผลการวิจัยพบว่าปัญหาการใช้หลักสูตรเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการขาดประสานงานที่ระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการนำหลักสูตรไปใช้ผู้บริหารระดับต่าง ๆ ไม่ให้ความสนใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรและการติดตามการใช้หลักสูตรของครูไม่ต่อเนื่องนอกจากนั้นหลักสูตรยังไม่มีประสิทธิภาพเอกสารหลักสูตรไม่เพียงพอตำราเรียนไม่ทันสมัย ขาดแคลนหนังสืออ่านประกอบ ประการสุดท้ายคือศูนย์พัฒนาหลักสูตรการวางแผนในการนำหลักสูตรไปใช้ไม่ดีเท่าที่ควร^{๙๗}

Alexander ได้ศึกษาผลของการใช้หลักสูตรอาชีพศึกษาของนักเรียนระดับ ๘ ในเซนต์หลุยส์วันออก รัฐอิลลินอยส์ ใช้กลุ่มตัวอย่าง ๓๐ คน ผลการวิจัยพบว่า หลักสูตรอาชีพศึกษาสามารถเพิ่มเจตคติของนักเรียนให้เพิ่มขึ้นได้^{๙๘}

สรุปได้ว่าการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครูนั้นได้แบ่งออกเป็นหลายขั้นตอน เช่น ปัญหาการใช้หลักสูตรเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการขาดประสานงานที่ระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการนำหลักสูตรไปใช้ผู้บริหารระดับต่าง ๆ ไม่ให้ความสนใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรและการติดตามการใช้หลักสูตรของครูไม่ต่อเนื่องนอกจากนั้นหลักสูตรยังไม่มีประสิทธิภาพเอกสารหลักสูตรไม่เพียงพอตำราเรียนไม่ทันสมัย กานนำใช้หลักสูตรต้องให้ทันสมัยสร้างหลักสูตรได้มาตรฐานในการรองรับนักศึกษา หลักสูตรมีความสำคัญต่อสภาพบ้านเมืองเพื่อนำมาใช้ในวิถีชีวิตในความเป็นจริง

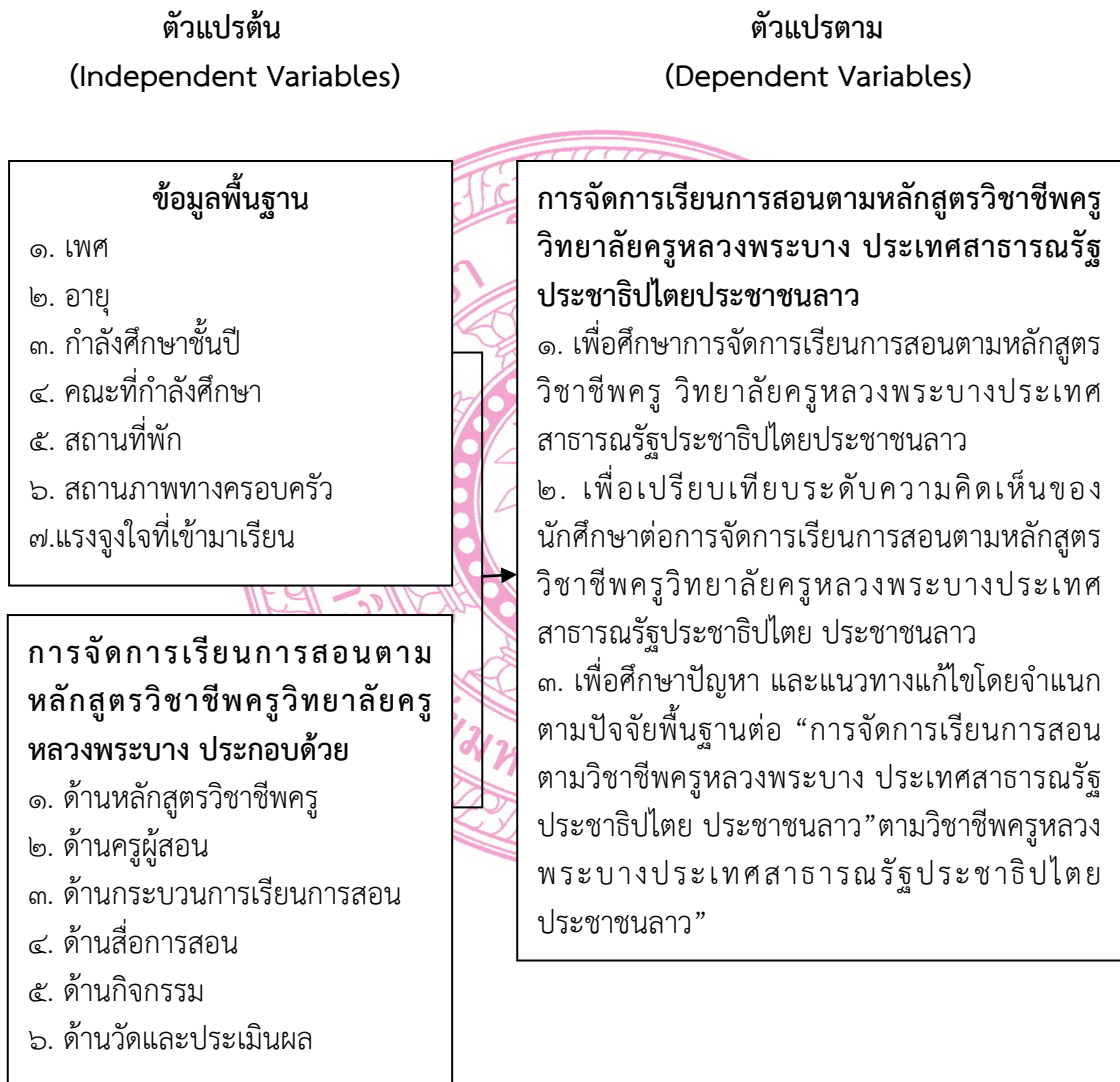
^{๙๖} Adornetto,D.S. Uncovering Best Practices in Professional Development for improved student outcome: lessons learned from Three of Ohio's Best (DAI 60/02) Ph.D. Dissertation Abstract. The Ohio state University,1999.

^{๙๗} UNESCO, “Strategies and Procedures in developing and Implementing Curriculum”, Bangkok: the Unesco Regional office for Education in Asia Oceania,1978, p. 66.

^{๙๘} Alexander.R.H.the effect career education curriculum on the vocational maturity of inner city adolescent boys, Dissertation Abstracts International. 1980.

๒.๖ กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู วิทยาลัยครูหลวงพระบาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งตัวแปรเป็น ๒ ตัวแปร ดังแผนภูมิที่ ๒.๑

แผนภูมิที่ ๒ แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู วิทยาลัยครูหลวงพระบาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เพื่อศึกษาการจัดการเรียน การสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู เปรียบเทียบ เพื่อศึกษาปัญหา และแนวทางแก้ไขเพื่อพัฒนาการ จัดการเรียนการสอนโดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative) ใช้การวิจัยศึกษาสำรวจ (Survey Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังต่อไปนี้^{๙๙}

๓.๑ ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้กำหนดเอาประชากรเป็นนักศึกษาในโรงเรียนวิทยาลัยครูหลวงพระบาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำนวน ๕๐๐ คน เป็นกลุ่มที่ใช้ในการวิจัยทั้งหมด และใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๗๐ คน โดยใช้วิธีคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ ทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) มีระดับความเชื่อมั่น ๙๕%

$$\text{สูตร } n = \frac{N}{1+N(e)^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 N = ขนาดประชากรที่ใช้ในการวิจัย
 E = ค่าเปอร์เซ็นต์ความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มตัวอย่าง^{๑๐}
หากกลุ่มตัวอย่าง นักศึกษา แทนค่าในสูตร

$$n = \frac{500}{1 + 500(.05)^2}$$

$$n = \frac{500}{1 + 500(.05)^2}$$

$$n = \frac{500}{1 + 500(.05)^2}$$

ได้กลุ่มตัวอย่างนักศึกษา ๓๗๐ คน

^{๙๙}ชานินทร์ ศิลป์จารุ, การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย PPS, พิมพ์ครั้งที่ ๙, (กรุงเทพมหานคร: ปิสิกเนสอาร์แอนด์ดี, ๒๕๕๑), หน้า ๔๗.

ตารางที่ ๓.๑ แสดงกลุ่มประชากรในการวิจัย

บุคลากรที่ใช้ในการวิจัย	ประชากรทั้งหมด	กลุ่มตัวอย่าง
นักศึกษา	๕๐๐	๓๗๐
รวม	๕๐๐	๓๗๐

๓.๒ การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

๑. ศึกษาทฤษฎี หลักการ แนวคิดจากเอกสารตำรา และงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การจัดการเรียนการสอนวิชาชีวะครูวิทยาลัยครูหลวงพระบาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

๒. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าไปประมวลเป็นกรอบแนวคิด

๓. กำหนดประเด็นเนื้อหาและโครงสร้างแบบสอบถาม

๔. สร้างแบบสอบถามเสนอประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณา ตรวจสอบความถูกต้องความเที่ยงตรงตามประเด็นปัญหาและโครงสร้างของแบบสอบถาม

๕. นำแบบสอบถามที่ได้สร้าง ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ๓ ท่านตรวจสอบความสมบูรณ์ตรงเชิงเนื้อหา (content validity) และนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of congruence) เลือกข้อคำถามที่ได้ค่าคำนวณมาเป็นข้อคำถาม

๖. นำเครื่องมือที่เป็นภาษาไทยมาเปลี่ยนเป็นภาษาลาวให้ผู้เชี่ยวชาญคนลาว ๓ ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องของข้อคำถามที่เป็นภาษาลาว

๗. ปรับปรุงแก้ไขการแปลตามอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญ ลาว แนะนำ

๘. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วเอา ไปทดลองใช้กับนักศึกษาของมหาวิทยาลัยแห่งชาติลาวจำนวน ๓๐ ชุด จากนั้นนำแบบสอบถามมา คำนวณเพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับ วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นโดยสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient)

๙. เมื่อแก้ไขปรับปรุงแล้วนำไปใช้กับประชากรกลุ่มเป้าหมายจริงในโรงเรียนวิทยาลัยครู หลวงพระบาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามประมาณค่าตามแนวคิดของ ลิเคิร์ต (Likert) ๕ ระดับ ซึ่งแบ่งออกเป็น ๓ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามชนิดตรวจสอบ รายการ (Check List)^(๕๑) มีเพศ อายุ กำลังศึกษาชั้นปี กำลังศึกษาคณะ สถานที่พัก สถานภาพทาง ครอบครัว แรงจูงใจที่เข้ามาเรียน

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีวะครูหลวง พระบาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้าน กระบวนการเรียนการสอน ด้านสื่อการสอน ด้านกิจกรรม ด้านวัด และประเมินผล

ตอนที่ ๓ แบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open – Ended) เป็นคำถามเปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางแก้ไขการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพระดับปริญญาตรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ จังหวัดปทุมธานี ด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านกิจกรรม ด้านวัด และประเมินผล

เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับความคิดเห็นค่าน้ำหนักคะแนนของตัวเลือกตอบ

มากที่สุด	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ	๕	คะแนน
มาก	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ	๔	คะแนน
ปานกลาง	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ	๓	คะแนน
น้อย	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ	๒	คะแนน
น้อยที่สุด	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ	๑	คะแนน

การแปลความหมายของข้อมูล ได้กำหนดเกณฑ์โดยการให้คะแนนเฉลี่ย เพื่อนำผลที่ได้เปรียบเทียบกับเกณฑ์ของระดับดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	๔.๕๑-๕.๐๐	หมายถึง	มีความเห็นด้วยในระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	๓.๕๑-๔.๕๐	หมายถึง	มีความเห็นด้วยในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย	๒.๕๑-๓.๕๐	หมายถึง	มีความเห็นด้วยในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	๑.๕๑-๒.๕๐	หมายถึง	มีความเห็นด้วยในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย	๑.๐๐-๑.๕๐	หมายถึง	มีความเห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วไปทำการหาคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

๑. หาความเที่ยงตรง (Validity) ในการหาค่า IOC ซึ่งได้ค่าเป็น ๐.๘-๑.๐ โดยการไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ช่วยตรวจสอบความถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการศึกษา จำนวน ๕ ท่าน ได้แก่

๑) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมศักดิ์ บุญปุ่ อาจารย์ประจำ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อินฉา ศิริวรรณ อาจารย์ประจำ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สิ้น งามประโคน อาจารย์พิเศษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๔) รองศาสตราจารย์.พิเศษ ดร. วิชชุดา หุ่นวิไล อาจารย์คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๕) อาจารย์ ดร.กิตติ กอบบัวแก้ว อาจารย์พิเศษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว ไปหาความเชื่อมั่น (Reliability) ที่มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว ณ เวียงจันทน์โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๐ คน ที่ตอบแบบสอบถามแล้วตรวจให้คะแนนหาค่าความเชื่อมั่นตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ได้ความเชื่อมั่นเท่ากับ ๐.๘๘๑

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

๑. ขอนหนังสือนำส่งจากคณะบัณฑิตวิทยาลัยสาขาบริหารการศึกษาคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒. ส่งแบบสอบถามและหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถามให้กับนักศึกษาวิทยาลัยหลวงพระบาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวจำนวน ๓๗๐ คน และรับคืนแบบสอบถามจากนักศึกษาวิทยาลัยหลวงพระบาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

๓.๕ วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล^{๑๐๐}

หลังจากให้นักศึกษาตอบแบบสอบถามทั้งหมดแล้วก็เอามารวบรวมและจัดเป็นระเบียบตามจำนวน ๓๐ ชุดอย่างครบถ้วน การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพระดับปริญญาตรีที่มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเข้าไปช่วยในการคำนวณข้อมูลแยกวิเคราะห์ดังนี้^{๑๐๑}

ตอนที่ ๑ วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน ๖ ข้อ และปัจจัยพื้นฐาน ได้แก่ เพศ อายุ กำลังศึกษาชั้นปี คณะที่กำลังศึกษา สถานที่พัก สถานภาพทางครอบครัว และแรงจูงใจที่เข้ามาเรียน ลักษณะของคำถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ ๒ วิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพระดับปริญญาตรีที่หลวงพระบาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวใน ๖ ด้าน และจำนวน ๓๐ ข้อ ดังนี้

๑. ด้านหลักสูตรวิชาชีพระดับปริญญาตรี
๒. ด้านครูผู้สอน
๓. ด้านกระบวนการเรียนการสอน
๔. สื่อการสอน
๕. กิจกรรม

^{๑๐๐} เบสท์ และ คาร์น (Best and Kahn), อ้างถึงใน สารัญญา เฟื่องฟู , “การศึกษาปัญหาการพัฒนาบุคลากรตามทัศนะของครู และผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดระยองและจังหวัดจันทบุรี”, ปริญญาครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, ๒๕๔๙, หน้า ๕๓-๕๔.

^{๑๐๑} Likert, technique for the measurement of attitude archive of psychology, (New York: McHraw Hill International Book Company. 1932), p 55.

๖. ด้านวัดและประเมินผล

โดยหาค่าเฉลี่ย Mean และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน Standard Deviation

ตอนที่ ๓ วิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครูวิทยาลัยครูหลวงพระบาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยการใช้การทดสอบค่าที (T-test) ในกรณีตัวแปรต้นสองกลุ่ม และการทดสอบค่าเอฟ (F-Test) วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) และในกรณีตัวแปรต้นตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป เมื่อพบความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีการของเซฟเฟ (Scheffe) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.๐๕

ตอนที่ ๔ วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขของนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครูวิทยาลัยครูหลวงพระบาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ลักษณะเป็นคำถามปลายเปิดแจกแจงเป็นความถี่ ร้อยละตามความคิดเห็นของนักศึกษา

๓.๖ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๗.๑ สถิติที่ใช้ตรวจคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

๓.๗.๑.๑ หาค่าเที่ยงตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถาม

$$\text{สูตร } IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC = ดัชนีความสอดคล้องของข้อความกับประเด็นหลักที่ศึกษา

$\sum R$ = ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N = จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

๓.๗.๑.๒ หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ แอล

ฟา Alpha coefficient.

$$\alpha = \frac{n}{n+1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{st^2} \right\}$$

α = ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งหมด

n = จำนวนของแบบสอบถามทั้งหมด

$\sum s_i^2$ = ผลรวมของค่าความแปรปรวนของคะแนนรายข้อ

st^2 = ค่าความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

๓.๗.๒ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

๓.๗.๒.๑ ค่าร้อยละ (Percentage)

$$\text{สูตร } N = \frac{x}{n} 100$$

เมื่อ X = จำนวนข้อมูล (ความถี่) ที่ต้องการนำมาหาค่าร้อยละ

N = ข้อมูลทั้งหมด

๓.๗.๒.๒ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean)

$$\text{สูตร } \bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

\bar{X} = ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ = ผลรวมของคะแนน

N = จำนวนนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง

๓.๗.๒.๓ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.=Standard Deviation)

$$\text{สูตร } S.D = \sqrt{\frac{n \sum fd^2 - (\sum fd)^2}{n(n-1)}}$$

S = ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

N = จำนวนข้อมูลประชากรทั้งหมด

n = จำนวนข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง

i = อันตรภาคชั้น

f = ความถี่ในแต่ละอันตรภาคชั้น

$$d = \frac{\text{ค่ากึ่งกลางอันตรภาคชั้น} - \text{ค่าเฉลี่ยสมมติ}}{\text{อันตรภาคชั้น}}$$

๓.๗.๒.๔ ทดสอบด้วยค่า t ในการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง ๒ กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกันใช้ (t-test) ดังนี้

$$\text{สูตร } t = \frac{X_1 - x_2}{\sqrt{\frac{\sigma_1^2}{n_1} + \frac{\sigma_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ \bar{X}, \bar{X} = ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ ๑ และที่ ๒

σ_1^2, σ_2^2 = ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่าง ที่ ๑ และที่ ๒

n_1, n_2 = จำนวนกลุ่มที่ ๑ และที่ ๒

๓.๗.๒.๕ ทดสอบแบบเอฟ (F-test) ในการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง ๓ กลุ่ม โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One- Way Anova) โดยใช้สูตร

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

๑. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม หาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

๒. ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครูวิทยาลัยครูหลวงพระบาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

๓. เปรียบเทียบค่าระดับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครูวิทยาลัยครูหลวงพระบาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีกิจกรรมก่อนและหลังแตกต่างกันตามหัวข้อที่กำหนดไว้ โดยทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

บทที่ ๔

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครูวิทยาลัยครูหลวงพระบาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ผู้ศึกษาวิจัยดำเนินการดังต่อไปนี้

๔.๑ สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์ทางสถิติดังต่อไปนี้	
n	แทน จำนวนคนในกลุ่มประชากร
\bar{X}	แทน ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
df	แทน ชั้นแห่งความเป็นอิสระ
SS	แทน ผลรวมกำลังสองของคะแนน
MS	แทน ค่าเฉลี่ยของผลรวมกำลังสองของคะแนน
t	แทน t distribution เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ๒ ตัวแปร
F	แทน F distribution เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ๓
ตัวแปรขึ้นไป	
P-value	แทน ค่าเกณฑ์การพิจารณาตัดสินผลการทดสอบ
*	แทน ผลการทดสอบที่มีนัยสำคัญทางสถิติ ๐.๐๕

๔.๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบของตาราง ซึ่งแบ่งออกเป็น ๔ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามดังปรากฏ ตารางที่ ๔.๑-๔.๗

ตอนที่ ๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครูวิทยาลัยครูหลวงพระบาง ดังปรากฏ ตารางที่ ๔.๘-๔.๑๔

ตอนที่ ๓ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครูวิทยาลัยครูหลวงพระบาง ตามตัวแปร เพศ อายุ ระดับการศึกษา คณะที่กำลังศึกษา สถานที่พัก สถานภาพทางครอบครัว แรงจูงใจที่เข้ามาเรียน ดังปรากฏ ตารางที่ ๔.๑๕

ตอนที่ ๔ ปัญหา และแนวทางแก้ไขเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู ดังปรากฏ ตารางที่ ๑๖-๓๔

ในการวิจัยนี้กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ได้แก่ นักศึกษา ซึ่งมีคุณลักษณะข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และคณะที่กำลังศึกษา สถานที่พัก สถานภาพทาง

ครอบครัว แรงจูงใจที่เข้ามาเรียน ใช้การวิเคราะห์โดยการหาความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตอนที่ ๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง โดยนำข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของนักศึกษา เป็นการจำแนกตามเพศ อายุ กำลังศึกษาชั้นปี คณะที่กำลังศึกษา สถานที่พัก สถานภาพทางครอบครัว แรงจูงใจที่เข้ามาเรียน ผลการวิเคราะห์ แสดงรายละเอียดตามตาราง และภาพ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๑ จำนวน และค่าร้อยละของนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	๑๗๑	๔๖.๐
หญิง	๑๙๙	๕๔.๐
รวม	๓๗๐	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔.๑ นักศึกษาเป็นหญิงจำนวน ๑๙๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๐ และเป็นนักศึกษาชาย จำนวน ๑๗๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๐

ตารางที่ ๔.๒ จำนวน และค่าร้อยละ ของนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
๑๔-๑๘	๕๒	๑๔.๐
๑๙-๒๑	๒๗๘	๗๕.๐
๒๒-๒๕	๔๐	๑๑.๐
รวม	๓๗๐	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔.๒ นักศึกษามีอายุเกินกว่า ๑๙-๒๑ ปี คิดเป็นร้อยละ ๗๕.๐ รองลงมา ได้แก่ อายุระหว่าง ๑๔-๑๘ ปี คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๐ และกลุ่มอายุที่มีจำนวนน้อยที่สุด ได้แก่ อายุระหว่าง ๒๒-๒๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๐ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๓ จำนวน และค่าร้อยละ ของนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามกำลังศึกษาชั้นปี

กำลังศึกษาชั้นปี	จำนวน	ร้อยละ
ชั้นปีที่ ๑	๑๓๐	๓๕.๐
ชั้นปีที่ ๒	๑๐๔	๒๘.๐
ชั้นปีที่ ๓	๙๕	๒๖.๐
ชั้นปีที่ ๔	๔๑	๑๑.๐
รวม	๓๗๐	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔.๓ นักศึกษากำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ ๑ คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๐ รองลงมา ได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ ๒ คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๐ รองลงมา ระดับชั้นปีที่ ๓ คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๐ และระดับการศึกษาที่มีจำนวนน้อยที่สุด ได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ ๔ คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๐ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๔ จำนวน และค่าร้อยละ ของนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามคณะที่กำลังศึกษา

คณะที่กำลังศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
คณะสังคมศาสตร์	๙๘	๒๖.๐
คณะธรรมชาติ	๙๐	๒๔.๐
คณะภาษาต่างประเทศ	๖๒	๑๗.๐
คณะอนุบาล-ประถม	๑๒๐	๓๓.๐
รวม	๓๗๐	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔.๔ นักศึกษากำลังศึกษาอยู่ในคณะอนุบาล-ประถม คิดเป็น ร้อยละ ๓๓.๐ รองลงมาคือ คณะสังคมศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๐ คณะธรรมชาติ คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๐ และคณะที่กำลังศึกษาน้อยที่สุด ได้แก่ คณะภาษาต่างประเทศ คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๐ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๕ จำนวน และค่าร้อยละ ของนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานที่พัก

สถานที่พัก	จำนวน	ร้อยละ
เช่าห้อง	๑๗๓	๔๗.๐
อยู่กับญาติ	๕๙	๑๖.๐
อยู่หอพัก	๑๓๘	๓๗.๐
รวม	๓๗๐	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔.๕ นักศึกษานักศึกษาเช่าห้องอยู่ คิดเป็นร้อยละ ๔๗.๐ รองลงมาอยู่หอพัก คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๐ และที่พักนักศึกษาที่มีจำนวนน้อยที่สุด ได้แก่ อยู่กับญาติ คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๐ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๖ จำนวน และค่าร้อยละ ของนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสภาพทางครอบครัว

สถานภาพทางครอบครัว	จำนวน	ร้อยละ
ข้าราชการ	๘๘	๒๔.๐
เกษตรกร	๑๘๕	๕๐.๐
ค้าขาย	๙๗	๒๖.๐
รวม	๓๗๐	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔.๖ นักศึกษามีสถานทางครอบครัวระดับมากที่สุดคือ เกษตรกร คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๐ รองลงมาค้าขาย คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๐ และสถานครอบครัวของนักศึกษาที่มีจำนวนน้อยที่สุด ได้แก่ ข้าราชการคิดเป็นร้อยละ ๒๔.๐ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๗ จำนวน และค่าร้อยละ ของนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามแรงจูงใจที่เข้ามาเรียน

แรงจูงใจที่เข้ามาเรียน	จำนวน	ร้อยละ
ตั้งใจมาเรียน	๑๖๘	๔๕.๐
ถูกพ่อแม่บังคับ	๖๑	๑๖.๐
มาตามเพื่อน	๑๒๐	๓๓.๐
มาเรียนเล่นๆ	๒๑	๖.๐
รวม	๓๗๐	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔.๗ นักศึกษาตั้งใจมาเรียนด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๐ รองลงมาตามเพื่อน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๐ รองลงมาถูกพ่อแม่บังคับให้มาเรียน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๐ และนักศึกษาที่มีจำนวนน้อยที่สุด ได้แก่ มาเรียนเล่นๆคิดเป็นร้อยละ ๖.๐ ตามลำดับ

ตอนที่ ๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครูวิทยาลัยครูหลวงพระบาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย ได้แบ่งเป็น ๖ ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านวิชาการ และครูผู้สอน ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านกิจกรรม ด้านการวัดและประเมินผล โดยใช้ค่าเกณฑ์การวิเคราะห์แปลผลของ เบสต์ (John W. Best ๑๙๗๐ : ๑๙๐)

ตารางที่ ๔.๘ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครูวิทยาลัยครูหลวงพระบาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว โดยภาพรวม โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู	n=๓๗๐		ระดับของความคิดเห็น
	\bar{X}	S.D.	
๑. ด้านหลักสูตร	๓.๙๓	๐.๕๐	มาก
๒. ด้านครูผู้สอน	๓.๖๓	๐.๕๙	มาก
๓. ด้านกระบวนการเรียนการสอน	๓.๕๔	๐.๓๙	มาก
๔. ด้านสื่อการเรียนการสอน	๔.๐๙	๐.๔๑	มาก
๕. ด้านกิจกรรม	๓.๒๘	๐.๔๔	มาก
๖. ด้านการวัดและประเมินผล	๔.๐๔	๐.๓๒	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	๓.๗๕	๐.๓๔	มาก

จากตารางที่ ๔.๘ พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครูวิทยาลัยครูหลวงพระบาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเท่ากับ ๓.๗๕ ค่ามาตรฐานเท่ากับ ๐.๓๔ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก ๖ ด้าน เรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านสื่อการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๙ ค่ามาตรฐานเท่ากับ ๐.๔๑ ด้านวัดประเมินผลมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๔ ค่ามาตรฐานเท่ากับ ๐.๓๒ ด้านหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๓ ค่ามาตรฐานเท่ากับ ๐.๕๐ ด้านครูผู้สอนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๖๓ มีค่ามาตรฐานเท่ากับ ๐.๕๙ ด้านกระบวนการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๕๔ มีค่ามาตรฐานเท่ากับ ๐.๓๙ และด้านกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๒๘ ค่ามาตรฐานเท่ากับ ๐.๔๔ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๙ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพระดับวิทยาลัยครูหลวงพระบาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ด้านหลักสูตร โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ด้านหลักสูตร	n=๓๗๐		ระดับของความคิดเห็น
	\bar{X}	S.D.	
๑. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เน้นให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น และแก้ไขปัญหา	๓.๖๗	๐.๗๓	มาก
๒. หลักสูตรได้จัดเวลาที่ใช้ในการเรียนการสอนเหมาะสมกับแต่ละสาขาวิชา	๓.๒๘	๐.๘๕	มาก
๓. หลักสูตรจัดเนื้อหาวิชาในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติได้สอดคล้องกับการสภาพปัญหาของโรงเรียน ชุมชนและท้องถิ่น	๓.๙๑	๐.๗๕	มาก
๔. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เน้นให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น และแก้ไขปัญหา	๔.๒๙	๐.๗๕	มาก
๕. หลักสูตรได้จัดเวลาที่ใช้ในการเรียนการสอนเหมาะสมกับแต่ละสาขาวิชา	๔.๕๑	๐.๖๒	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	๓.๙๓	๐.๕๐	มาก

จากตารางที่ ๔.๙ พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพระดับวิทยาลัยครูหลวงพระบาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว ด้านหลักสูตรโดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๓ ค่ามาตรฐานเท่ากับ ๐.๕๐ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก ๔ ด้าน ได้แก่เนื้อหาหลักสูตรได้จัดเวลาที่ใช้ในการเรียนการสอนเหมาะสมกับแต่ละสาขาวิชามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๕๑ ค่ามาตรฐานเท่ากับ ๐.๖๒ เนื้อหาจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เน้นให้ผู้เรียน คิดเป็น ทำเป็น และแก้ไขปัญหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๒๙ ค่ามาตรฐานเท่ากับ ๐.๗๕ เนื้อหาหลักสูตรจัดเนื้อหาวิชาในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติได้สอดคล้องกับการสภาพปัญหาของโรงเรียน ชุมชนและท้องถิ่นมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๑ ค่ามาตรฐานเท่ากับ ๐.๗๕ และเนื้อหาจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เน้นให้ผู้เรียน คิดเป็น ทำเป็น และแก้ไขปัญหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๖๗ ค่ามาตรฐานเท่ากับ ๐.๗๕ และเนื้อหาหลักสูตรได้จัดเวลาที่ใช้ในการเรียนการสอนเหมาะสมกับแต่ละสาขาวิชามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๒๘ ค่ามาตรฐานเท่ากับ ๐.๘๕

ตารางที่ ๔.๑๐ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครูวิทยาลัยครูหลวงพระบาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ครูผู้สอนโดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ด้านครูผู้สอน	n=๓๗๐		ระดับของ ความคิดเห็น
	\bar{X}	S.D.	
๑. ครูมีประสบการณ์และมีความชำนาญในวิชาชีพที่สอน	๒.๙๖	๐.๘๘	ปานกลาง
๒. ครูมีการแนะนำและให้ความเป็นกันเอง	๓.๕๒	๐.๖๓	มาก
๓. เอาใจใส่และติดตามผลการเรียนการสอน	๓.๗๔	๐.๗๔	มาก
๔. เปิดโอกาสให้ซักถามข้อสงสัย	๔.๑๔	๐.๗๘	มาก
๕. แต่งกายเหมาะสม	๓.๗๒	๐.๔๙	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	๓.๖๒	๐.๔๙	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๐ พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครูวิทยาลัยครูหลวงพระบาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาวด้านวิชาการ และครูผู้สอน โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๖๒ ค่ามาตรฐานเท่ากับ ๐.๔๙ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก ๔ ด้าน ได้แก่เนื้อหาเปิดโอกาสให้ซักถามข้อสงสัยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๔ ค่ามาตรฐานเท่ากับ ๐.๗๘ เนื้อหาเอาใจใส่และติดตามผลการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๗๔ ค่ามาตรฐานเท่ากับ ๐.๗๔ เนื้อหาแต่งกายเหมาะสมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๗๒ ค่ามาตรฐานเท่ากับ ๐.๔๙ และเนื้อหาครูมีการแนะนำและให้ความเป็นกันเองมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๕๒ ค่ามาตรฐานเท่ากับ ๐.๖๓ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางได้แก่ครูมีประสบการณ์และมีความชำนาญในวิชาชีพที่สอนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๒.๙๖ ค่ามาตรฐานเท่ากับ ๐.๘๘

ตารางที่ ๔.๑๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพระดับปริญญาตรีครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ จังหวัดบุรีรัมย์ ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ด้านกระบวนการเรียนการสอนโดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ด้านกระบวนการเรียนการสอน	n=๓๗๐		ระดับของความคิดเห็น
	\bar{X}	S.D.	
๑. การเรียนการสอนสามารถทำให้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนดีขึ้น	๔.๑๕	๐.๗๙	มาก
๒. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นเพื่อฝึกตัวเองและพัฒนาตัวเองให้มีความสามารถที่จะอยู่ได้อย่างดี	๓.๕๘	๐.๖๑	มาก
๓. มีการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เพิ่มเติม	๓.๕๒	๐.๖๙	มาก
๔. ผู้สอนมีการสาธิตและถ่ายทอดความรู้ให้นักเรียนปฏิบัติ	๔.๔๕	๐.๖๖	มาก
๕. มีการแจกเอกสารประกอบการเรียน	๒.๐๒	๐.๖๗	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	๓.๕๔	๐.๓๙	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๑ พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพระดับปริญญาตรีครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ จังหวัดบุรีรัมย์ ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวด้านกระบวนการเรียนการสอน โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๕๔ ค่ามาตรฐานเท่ากับ ๐.๓๙ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก ๔ ด้าน ได้แก่เนื้อหาผู้สอนมีการสาธิตและถ่ายทอดความรู้ให้นักเรียนปฏิบัติมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๔๕ ค่ามาตรฐานเท่ากับ ๐.๖๖ เนื้อหาการเรียนการสอนสามารถทำให้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนดีขึ้นมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๕ ค่ามาตรฐานเท่ากับ ๐.๗๙ เนื้อหาเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นเพื่อฝึกตัวเองและพัฒนาตัวเองให้มีความสามารถที่จะอยู่ได้อย่างดีมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๕๘ ค่ามาตรฐานเท่ากับ ๐.๖๑ และมีการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เพิ่มเติมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๕๒ ค่ามาตรฐานเท่ากับ ๐.๖๙ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางได้แก่มีการแจกเอกสารประกอบการเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๒.๐๒ ค่ามาตรฐานเท่ากับ ๐.๖๗

ตารางที่ ๔.๑๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพระดับวิทยาลัยครูหลวงพระบาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ด้านสื่อการเรียนการสอนโดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ด้านสื่อการเรียนการสอน	n=๓๗๐		ระดับของความคิดเห็น
	\bar{X}	S.D.	
๑. ช่วยนักศึกษาในการเพิ่มทักษะในการอ่านและเสริมสร้างความเข้าใจในการเรียนการสอน	๓.๖๙	๐.๗๐	มาก
๒. ช่วยส่งเสริมให้นักศึกษาคิดและแก้ปัญหาในขบวนการเรียนรู้ได้ดี	๒.๙๕	๐.๘๔	ปานกลาง
๓. ช่วยให้นักศึกษาเรียนสำเร็จและสอบได้คะแนนดีมากขึ้น	๔.๕๑	๐.๖๔	มาก
๔. ช่วยให้นักศึกษามีประสบการณ์ร่วมกันและกว้างขวาง	๔.๕๘	๐.๖๓	มาก
๕. ช่วยให้บทเรียนเป็นที่น่าสนใจ	๔.๗๑	๐.๕๕	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	๔.๐๙	๐.๔๑	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๒ พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพระดับวิทยาลัยครูหลวงพระบาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว ด้านสื่อการเรียนการสอน โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๙ ค่ามาตรฐานเท่ากับ ๐.๔๑ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก ๔ ด้าน ได้แก่เนื้อหาช่วยให้บทเรียนเป็นที่น่าสนใจมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๗๑ ค่ามาตรฐานเท่ากับ ๐.๕๕ เนื้อหาช่วยให้นักศึกษามีประสบการณ์ร่วมกันและกว้างขวางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๕๘ ค่ามาตรฐานเท่ากับ ๐.๖๓ เนื้อหาช่วยให้นักศึกษาเรียนสำเร็จและสอบได้คะแนนดีมากขึ้นมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๕๑ ค่ามาตรฐานเท่ากับ ๐.๖๔ และเนื้อหาที่ช่วยนักศึกษาในการเพิ่มทักษะในการอ่านและเสริมสร้างความเข้าใจในการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๖๙ ค่ามาตรฐานเท่ากับ ๐.๗๐ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางได้แก่ช่วยส่งเสริมให้นักศึกษาคิดและแก้ปัญหาในขบวนการเรียนรู้ได้ดีมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๒.๙๕ ค่ามาตรฐานเท่ากับ ๐.๘๔

ตารางที่ ๔.๑๓ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครูวิทยาลัยครูหลวงพระบาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ด้านกิจกรรมโดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ด้านกิจกรรม	n=๓๗๐		ระดับของความคิดเห็น
	\bar{X}	S.D.	
๑. สามารถเสริมสร้างทักษะ ความรู้และประสบการณ์ทางการเรียนให้แก่นักศึกษา	๑.๖๒	๐.๔๘	น้อย
๒. สามารถพัฒนาร่างกาย จิตใจ และอารมณ์ในการที่จะอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข	๓.๕๘	๐.๖๘	มาก
๓. ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และเพิ่มความสนใจในการทำกิจกรรม	๓.๘๒	๐.๖๑	มาก
๔. เสริมสร้างความสามัคคีในหมู่นักศึกษา	๓.๘๑	๐.๗๑	มาก
๕. ช่วยให้นักศึกษาผ่อนคลายในห้องเรียน และหาความรู้ร่วมกัน	๓.๕๔	๐.๖๕	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	๓.๒๘	๐.๔๔	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๓ พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครูวิทยาลัยครูหลวงพระบาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว ด้านสื่อการเรียนการสอน โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๓๘ ค่ามาตรฐานเท่ากับ ๐.๔๔ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก ๔ ด้าน ได้แก่เนื้อหาส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และเพิ่มความสนใจในการทำกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๒ ค่ามาตรฐานเท่ากับ ๐.๖๑ เนื้อหาเสริมสร้างความสามัคคีในหมู่นักศึกษามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๑ ค่ามาตรฐานเท่ากับ ๐.๗๑ เนื้อหาสามารถพัฒนาร่างกาย จิตใจ และอารมณ์ในการที่จะอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุขมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๕๘ ค่ามาตรฐานเท่ากับ ๐.๖๘ และเนื้อหาช่วยให้นักศึกษาผ่อนคลายในห้องเรียน และหาความรู้ร่วมกันมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๕๔ ค่ามาตรฐานเท่ากับ ๐.๖๕ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยได้แก่สามารถเสริมสร้างทักษะ ความรู้และประสบการณ์ทางการเรียนให้แก่ศึกษามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๑.๖๒ ค่ามาตรฐานเท่ากับ ๐.๔๘

ตารางที่ ๔.๑๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพระดับปริญญาตรีครุหลวงพระบาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ด้านประเมินผลโดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ด้านวัดและประเมินผล	n=๓๗๐		ระดับของความคิดเห็น
	\bar{X}	S.D.	
๑. การวัดและประเมินผลตรงตามเนื้อหาการเรียนการสอน	๔.๖๖	๐.๕๗	มาก
๒. การวัดและประเมินผลครอบคลุมทั้งกระบวนการ ผลงานและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา	๔.๗๔	๐.๕๐	มาก
๓. การวัดและประเมินผลสามารถนำไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาการเรียนของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี	๔.๖๖	๐.๕๗	มาก
๔. มีเกณฑ์การวัดและประเมินผลที่ชัดเจน	๓.๗๕	๐.๕๙	มาก
๕. นักศึกษามีโอกาสได้ประเมินตนเองและเพื่อน	๒.๔๕	๐.๖๖	ปานกลาง
๖. สามารถรู้ผลการเรียนได้เป็นอย่างดี	๓.๙๘	๐.๗๗	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	๔.๐๔	๐.๓๒	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๔ พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพระดับปริญญาตรีครุหลวงพระบาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวด้านวัดและประเมินผล โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๔ ค่ามาตรฐานเท่ากับ ๐.๓๒ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก ๕ ด้าน ได้แก่ เนื้อหาการวัดและประเมินผลครอบคลุมทั้งกระบวนการ ผลงานและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๗๔ ค่ามาตรฐานเท่ากับ ๐.๕๐ เนื้อหาการวัดและประเมินผลตรงตามเนื้อหาการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๖๖ ค่ามาตรฐานเท่ากับ ๐.๕๗ เนื้อหาการวัดและประเมินผลสามารถนำไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาการเรียนของนักศึกษาได้เป็นอย่างดีมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๖๖ ค่ามาตรฐานเท่ากับ ๐.๕๗ เนื้อหาสามารถรู้ผลการเรียนได้เป็นอย่างดีมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๘ ค่ามาตรฐานเท่ากับ ๐.๗๗ และมีเกณฑ์การวัดและประเมินผลที่ชัดเจนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๗๕ ค่ามาตรฐานเท่ากับ ๐.๕๙ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางได้แก่นักศึกษามีโอกาสได้ประเมินตนเองและเพื่อนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๒.๔๕ ค่ามาตรฐานเท่ากับ ๐.๖๖

ตอนที่ ๓ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู วิทยาลัยครูหลวงพระบางในแต่ละด้าน พิจารณาเป็นรายข้อ โดยภาพรวม และจำแนกตามพื้นฐานที่แตกต่างกัน

ใช้ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน (t-test Independent Sample) และ F-test (One-Way ANOVA) ดังปรากฏในตารางที่ ๔.๑๕-๔.๓๔

ตารางที่ ๔.๑๕ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู วิทยาลัยครูหลวงพระบาง จำแนกตามเพศโดยการทดสอบค่าที (t-test)

การจัดการเรียนการสอนตาม หลักสูตรวิชาชีพครู	ชาย		หญิง		T	p
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
๑. ด้านหลักสูตร	๓.๙๐	๐.๔๙	๓.๙๖	๐.๕๐	-๑.๑๙	๐.๒๓
๒. ด้านครูผู้สอน	๓.๖๐	๐.๔๙	๓.๖๓	๐.๔๙	-๐.๔๘	๐.๖๒
๓. ด้านกระบวนการเรียนการสอน	๓.๕๒	๐.๔๐	๓.๕๖	๐.๓๘	-๐.๙๗	๐.๓๓
๔. ด้านสื่อการเรียนการสอน	๔.๐๘	๐.๔๐	๔.๐๙	๐.๔๒	-๐.๓๓	๐.๗๔
๕. ด้านกิจกรรม	๓.๒๐	๐.๔๒	๓.๓๔	๐.๔๖	-๒.๘๗	๐.๐๐*
๖. ด้านวัดและประเมินผล	๔.๐๔	๐.๓๑	๔.๐๔	๐.๓๓	๐.๒๖	๐.๗๙
ค่าเฉลี่ยรวม	๓.๗๓	๐.๓๓	๓.๗๗	๐.๓๕	-๑.๒๓	๐.๒๑

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๕ เปรียบเทียบสภาพความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู วิทยาลัยครูหลวงพระบาง จำแนกตามเพศ โดยภาพรวม พบว่าแตกต่างกันอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ และข้อที่นักเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างกันในด้านกิจกรรมซึ่งสอดคล้องสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ ๔.๑๖ แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู วิทยาลัยครูหลวงพระบาง จำแนกตามอายุ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way Analysis of Variance: ANOVA)

ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู		SS	Df	MS	F	Sig.
๑. ด้านหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	๐.๒๙	๒	๐.๑๔	๐.๕๘	๐.๕๖
	ภายในกลุ่ม	๙๒.๗๗	๓๖๗	๐.๒๕		
	รวม	๙๓.๐๖	๓๖๙			
๒. ด้านครูผู้สอน	ระหว่างกลุ่ม	๑.๑๐	๒	๐.๕๕	๒.๒๙	๐.๑๐
	ภายในกลุ่ม	๘๘.๒๒	๓๖๗	๐.๒๔		
	รวม	๘๙.๓๒	๓๖๙			
๓. ด้านกระบวนการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	๐.๑๗	๒	๐.๐๘	๐.๕๔	๐.๕๗
	ภายในกลุ่ม	๕๖.๗๙	๓๖๗	๐.๑๕		
	รวม	๕๖.๙๖	๓๖๙			
๔. ด้านสื่อการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	๐.๐๐	๒	๐.๐๐	๐.๐๑	๐.๙๘
	ภายในกลุ่ม	๖๒.๙๔	๓๖๗	๐.๑๗		
	รวม	๖๒.๙๔	๓๖๙			
๕. ด้านกิจกรรม	ระหว่างกลุ่ม	๐.๐๘	๒	๐.๐๔	๐.๒๑	๐.๘๐
	ภายในกลุ่ม	๗๔.๒๗	๓๖๗	๐.๒๐		
	รวม	๗๔.๓๖	๓๖๙			
๖. ด้านวัดและประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	๐.๑๙	๒	๐.๐๙	๐.๘๘	๐.๔๑
	ภายในกลุ่ม	๓๙.๒๑	๓๖๗	๐.๒๐		
	รวม	๓๙.๔๐	๓๖๙			
ค่าเฉลี่ยรวม	ระหว่างกลุ่ม	๐.๐๔	๒	๐.๐๒	๐.๒๐	๐.๘๑
	ภายในกลุ่ม	๔๓.๘๒	๓๖๗	๐.๑๑		
	รวม	๔๓.๘๗	๓๖๙			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๖ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู วิทยาลัยครูหลวงพระบาง จำแนกตามอายุ โดยภาพรวมพบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่านักศึกษาที่มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๗ แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู วิทยาลัยครูหลวงพระบาง จำแนกตามอายุ ด้านครูผู้สอนโดยภาพรวม ตามวิธี LSD (Least significance difference)

อายุ	๑๔-๑๘ ปี	๑๙-๒๑ ปี	๒๒ ปีขึ้นไป
๑๔-๑๘ ปี	-	-	-
๑๙-๒๑ ปี	-	-	๐.๑๖*
๒๒ ปี ขึ้นไป	-	-๐.๑๖*	-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๗ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครูจำแนกตามอายุ ด้านครูผู้สอนโดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันดังนี้

นักศึกษาที่มีอายุ ๑๙-๒๑ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกันกับนักศึกษาที่มีอายุ ๒๒ปี ขึ้นไป ที่มีความคิดเห็นต่อด้านครูผู้สอน และนักศึกษาที่มีอายุ๒๒ปีขึ้นไปมีความคิดเห็น แตกต่างกันกับนักศึกษาที่มีอายุ๑๙-๒๑ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๘ แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู วิทยาลัยครูหลวงพระบาง จำแนกตามกำลังศึกษาชั้นปี โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way Analysis of Variance: ANOVA)

ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู		SS	Df	MS	F	Sig.
๑. ด้านหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	๐.๒๙	๓	๐.๐๙	๐.๓๘	๐.๗๖
	ภายในกลุ่ม	๙๒.๗๗	๓๖๖	๐.๒๕		
	รวม	๙๓.๐๖	๓๖๙			
๒. ด้านครูผู้สอน	ระหว่างกลุ่ม	๑.๔๓	๓	๐.๔๗	๑.๙๙	๐.๑๑
	ภายในกลุ่ม	๘๗.๘๙	๓๖๖	๐.๒๔		
	รวม	๘๙.๓๒	๓๖๙			
๓. ด้านกระบวนการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	๐.๑๑	๓	๐.๐๔	๐.๒๕	๐.๘๕
	ภายในกลุ่ม	๕๖.๘๔	๓๖๖	๐.๑๕		
	รวม	๕๖.๙๖	๓๖๙			
๔. ด้านสื่อการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	๐.๑๕	๓	๐.๐๖	๐.๒๙	๐.๘๒
	ภายในกลุ่ม	๖๒.๘๐	๓๖๖	๐.๒๐		
	รวม	๖๒.๙๕	๓๖๙			
๕. ด้านกิจกรรม	ระหว่างกลุ่ม	๐.๑๗	๓	๐.๐๖	๐.๒๙	๐.๘๒
	ภายในกลุ่ม	๗๔.๑๘	๓๖๖	๐.๒๐		
	รวม	๗๔.๓๖	๓๖๙			
๖. ด้านวัดและประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	๐.๒๐	๓	๐.๖๘	๐.๒๙	๐.๘๒
	ภายในกลุ่ม	๓๙.๑๙	๓๖๖	๐.๒๐		
	รวม	๓๙.๔๐	๓๖๙			
ค่าเฉลี่ยรวม	ระหว่างกลุ่ม	๐.๐๖	๓	๐.๒๒	๐.๑๘	๐.๙๐
	ภายในกลุ่ม	๔๓.๘๐	๓๖๖	๐.๑๒		
	รวม	๔๓.๘๗	๓๖๙			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๘ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู วิทยาลัยครูหลวงพระบาง จำแนกตามกำลังศึกษาชั้นปี โดยภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่านักศึกษามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๙ แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู วิทยาลัยครูหลวงพระบาง จำแนกตามคณะ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way Analysis of Variance: ANOVA)

ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู		SS	Df	MS	F	Sig.
๑. ด้านหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	๐.๐๓	๓	๐.๓๔	๑.๓๗	๐.๒๔
	ภายในกลุ่ม	๙๒.๐๓	๓๖๖	๐.๒๕		
	รวม	๙๓.๐๖	๓๖๙			
๒. ด้านครูผู้สอน	ระหว่างกลุ่ม	๐.๑๘	๓	๐.๐๖	๐.๒๕	๐.๘๖
	ภายในกลุ่ม	๘๙.๑๔	๓๖๖	๐.๒๔		
	รวม	๘๙.๓๒	๓๖๙			
๓. ด้านกระบวนการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	๑.๔๑	๓	๐.๔๗	๓.๑๑	๐.๐๒*
	ภายในกลุ่ม	๕๕.๕๔	๓๖๖	๐.๑๕		
	รวม	๕๖.๙๖	๓๖๙			
๔. ด้านสื่อการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	๐.๔๘	๓	๐.๑๖	๐.๙๓	๐.๔๒
	ภายในกลุ่ม	๖๒.๔๗	๓๖๖	๐.๑๗		
	รวม	๖๒.๙๕	๓๖๙			
๕. ด้านกิจกรรม	ระหว่างกลุ่ม	๐.๗๕	๓	๐.๒๕	๑.๒๔	๐.๒๙
	ภายในกลุ่ม	๗๓.๖๐	๓๖๖	๐.๒๐		
	รวม	๗๔.๓๖	๓๖๙			
๖. ด้านวัดและประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	๐.๒๖	๓	๐.๐๙	๐.๘๓	๐.๔๗
	ภายในกลุ่ม	๓๙.๑๓	๓๖๖	๐.๑๐		
	รวม	๓๙.๔๐	๓๖๙			
ค่าเฉลี่ยรวม	ระหว่างกลุ่ม	๐.๓๑	๓	๐.๑๐	๐.๘๗	๐.๔๕
	ภายในกลุ่ม	๔๓.๕๖	๓๖๖	๐.๑๑		
	รวม	๔๓.๘๗	๓๖๙			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๙ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู วิทยาลัยครูหลวงพระบาง จำแนกตามคณะ โดยภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่านักศึกษามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๐ แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู วิทยาลัยครูหลวงพระบาง จำแนกตามคณะ กระบวนการเรียนการสอนโดยภาพรวม ตามวิธี LSD (Least significance difference)

คณะ	สังคมศาสตร์	ธรรมชาติ	ภาษาต่างประเทศ	อนุบาล-ประถม
สังคมศาสตร์	-	-๐.๑๖*	-	-
ธรรมชาติ	๐.๑๖*	-	๐.๑๒*	-
ภาษาต่างประเทศ	-	-	-	-
อนุบาล-ประถม	-	-๐.๑๒*	-	-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๐ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครูจำแนกตามคณะโดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันดังนี้

นักศึกษาที่เรียนอยู่คณะสังคมมีความคิดเห็นแตกต่างกับนักศึกษาที่เรียนอยู่คณะธรรมศาสตร์ และนักศึกษาที่เรียนอยู่คณะธรรมชาติดูมีความคิดเห็นแตกต่างกับนักศึกษาที่เรียนอยู่คณะสังคมศาสตร์ และคณะภาษาต่างประเทศ ส่วนคณะอนุบาล-ประถมก็มีความคิดเห็นแตกต่างกับนักศึกษาที่เรียนอยู่คณะธรรมชาติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๒๑ แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู วิทยาลัยครูหลวงพระบาง จำแนกตามสถานที่พัก โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way Analysis of Variance: ANOVA)

ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู		SS	Df	MS	F	Sig.
๑. ด้านหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	๑.๐๐	๒	๐.๕๐	๑.๙๙	๐.๑๓
	ภายในกลุ่ม	๙๒.๐๖	๓๖๗	๐.๒๕		
	รวม	๙๓.๐๖	๓๖๙			
๒. ด้านครูผู้สอน	ระหว่างกลุ่ม	๐.๑๙	๒	๐.๐๙	๐.๔๑	๐.๖๖
	ภายในกลุ่ม	๘๙.๑๓	๓๖๗	๐.๒๔		
	รวม	๘๙.๓๒	๓๖๙			
๓. ด้านกระบวนการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	๑.๗๖	๒	๐.๘๘	๕.๘๘	๐.๐๓*
	ภายในกลุ่ม	๕๕.๑๙	๓๖๗	๐.๑๕		
	รวม	๕๖.๙๖	๓๖๙			
๔. ด้านสื่อการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	๐.๓๓	๒	๐.๑๖	๐.๐๙	๐.๙๐
	ภายในกลุ่ม	๖๒.๙๒	๓๖๗	๐.๑๗		
	รวม	๖๓.๒๕	๓๖๙			
๕. ด้านกิจกรรม	ระหว่างกลุ่ม	๐.๕๗	๒	๐.๒๘	๑.๔๒	๐.๒๔
	ภายในกลุ่ม	๗๓.๗๘	๓๖๗	๐.๒๐		
	รวม	๗๔.๓๖	๓๖๙			
๖. ด้านวัดและประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	๐.๔๓	๒	๐.๒๑	๒.๐๕	๐.๑๒
	ภายในกลุ่ม	๓๘.๙๖	๓๖๗	๐.๑๐		
	รวม	๓๙.๔๐	๓๖๙			
ค่าเฉลี่ยรวม	ระหว่างกลุ่ม	๐.๔๔	๒	๐.๒๒	๐.๘๖	๐.๑๕
	ภายในกลุ่ม	๔๓.๔๓	๓๖๗	๐.๑๑		
	รวม	๔๓.๘๗	๓๖๙			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๑ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู วิทยาลัยครูหลวงพระบาง จำแนกตามสถานที่พัก โดยภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่านักศึกษามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๒ แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู วิทยาลัยครูหลวงพระบาง จำแนกตามสถานที่พัก กระบวนการเรียนการสอนโดยภาพรวม ตามวิธี LSD (Least significance difference)

สถานที่พัก	เช่าห้องอยู่	อยู่กับญาติ	อยู่หอพัก
เช่าห้องอยู่	-	-๐.๑๙*	-
อยู่กับญาติ	๐.๑๙*	-	-
อยู่หอพัก	-	-	-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๒ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครูจำแนกตามสถานที่พักโดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันดังนี้

นักศึกษาที่เช่าห้องอยู่มีความคิดเห็นแตกต่างกับนักศึกษาที่อยู่กับญาติและนักศึกษาที่อยู่กับญาติมีความคิดเห็นแตกต่างกับนักศึกษาที่เช่าห้องอยู่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๒๓ แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู วิทยาลัยครูหลวงพระบาง จำแนกตามสถานภาพทางครอบครัว โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way Analysis of Variance: ANOVA)

ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู		SS	Df	MS	F	Sig.
๑. ด้านหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	๗.๕๖	๒	๓๗๘	๑๖.๒๓	๐.๐๐*
	ภายในกลุ่ม	๘๕.๕๐	๓๖๗	๐.๒๓		
	รวม	๙๓.๐๖	๓๖๙			
๒. ด้านครูผู้สอน	ระหว่างกลุ่ม	๓.๗๘	๒	๑.๘๙	๘.๑๑	๐.๐๐*
	ภายในกลุ่ม	๘๕.๕๔	๓๖๗	๐.๒๓		
	รวม	๘๙.๓๒	๓๖๙			
๓. ด้านกระบวนการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	๑.๑๔	๒	๗.๐๙	๖๐.๙๒	๐.๐๐*
	ภายในกลุ่ม	๔๒.๗๖	๓๖๗	๐.๑๑		
	รวม	๔๖.๙๐	๓๖๙			
๔. ด้านสื่อการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	๓.๒๖	๒	๑.๖๓	๑๐.๐๕	๐.๐๐*
	ภายในกลุ่ม	๕๙.๖๘	๓๖๗	๐.๑๖		
	รวม	๖๒.๙๔	๓๖๙			
๕. ด้านกิจกรรม	ระหว่างกลุ่ม	๓.๒๖	๒	๑.๙๓	๑๐.๐๕	๐.๐๐*
	ภายในกลุ่ม	๕๙.๖๘	๓๖๗	๐.๑๙		
	รวม	๖๒.๙๔	๓๖๙			
๖. ด้านวัดและประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	๒.๘๒	๒	๑.๔๑	๑๔.๑๖	๐.๐๐*
	ภายในกลุ่ม	๓๖.๕๘	๓๖๗	๐.๑๐		
	รวม	๓๙.๔๐	๓๖๙			
ค่าเฉลี่ยรวม	ระหว่างกลุ่ม	๕.๑๗	๒	๒.๕๘	๒๔.๕๑	๐.๐๐*
	ภายในกลุ่ม	๓๘.๗๐	๓๖๗	๐.๑๐		
	รวม	๔๓.๘๗	๓๖๙			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๓ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู วิทยาลัยครูหลวงพระบาง จำแนกสถานภาพทางครอบครัว โดยภาพรวม พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่านักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๔ แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู วิทยาลัยครูหลวงพระบาง จำแนกตามสถานภาพครอบครัว ด้านหลักสูตรโดยภาพรวม ตามวิธี LSD (Least significance difference)

สถานครอบครัว	ราชการ	เกษตรกร	ค้าขาย
ราชการ	-	-๐.๒๐*	-๐.๔๐
เกษตรกร	-๐.๒๐*	-	-๐.๑๙*
ค้าขาย	๐.๔๐*	๐.๑๙*	-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๔ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครูจำแนกตามสถานภาพทางครอบครัวโดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันดังนี้ สถานภาพทางครอบครัวของนักศึกษาที่เป็นข้าราชการมีความคิดเห็นแตกต่างกับสถานภาพทางครอบครัวของนักศึกษาที่เป็นเกษตรกรและค้าขาย สถานภาพทางครอบครัวของนักศึกษาที่เป็นเกษตรกรมีความคิดเห็นแตกต่างกับสถานภาพทางครอบครัวของนักศึกษาที่เป็นข้าราชการและชาวค้าขาย ส่วนสถานภาพทางครอบครัวของนักศึกษาที่เป็นชาวค้าขายมีความคิดเห็นแตกต่างกันกับข้าราชการ และเกษตรกร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๒๕ แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู วิทยาลัยครูหลวงพระบาง จำแนกตามสถานภาพครอบครัว ด้านครูผู้สอน โดยภาพรวมตามวิธี LSD (Least significance difference)

สถานครอบครัว	ราชการ	เกษตรกร	ค้าขาย
ราชการ	-	-	-๐.๒๗*
เกษตรกร	-	-	-๐.๑๙*
ค้าขาย	๐.๒๗*	๐.๑๙*	-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๕ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครูจำแนกตามสถานภาพทางครอบครัวโดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันดังนี้ สถานภาพทางครอบครัวของนักศึกษาที่เป็นข้าราชการมีความคิดเห็นแตกต่างกับสถานภาพทางครอบครัวของนักศึกษาที่เป็นชาวค้าขาย สถานภาพทางครอบครัวของนักศึกษาที่เป็น

เกษตรกรมีความคิดเห็นแตกต่างกับสถานภาพทางครอบครัวของนักศึกษาที่เป็นค้าขาย ส่วนสถานภาพทางครอบครัวของนักศึกษาที่เป็นชาวค้าขายมีความคิดเห็นแตกต่างกันกับข้าราชการ และเกษตรกร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๒๖ แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู วิทยาลัยครูหลวงพระบาง จำแนกตามสถานภาพครอบครัว ด้านกระบวนการเรียนการสอน โดยภาพรวมตามวิธี LSD (Lease significance difference)

สถานครอบครัว	ราชการ	เกษตรกร	ค้าขาย
ราชการ	-	-๐.๓๔*	-๐.๕๕*
เกษตรกร	๐.๓๔*	-๐.๒๐*	-
ค้าขาย	๐.๕๕*	๐.๒๐*	-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๖ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครูจำแนกตามสถานภาพทางครอบครัวโดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันดังนี้ สถานภาพทางครอบครัวของนักศึกษาที่เป็นข้าราชการมีความคิดเห็นแตกต่างกันกับสถานภาพทางครอบครัวของนักศึกษาที่เป็นชาวเกษตรกรและชาวค้าขาย สถานภาพทางครอบครัวของนักศึกษาที่เป็นเกษตรกรมีความคิดเห็นแตกต่างกับสถานภาพทางครอบครัวของนักศึกษาที่เป็นข้าราชการ และค้าขาย ส่วนสถานภาพทางครอบครัวของนักศึกษาที่เป็นชาวค้าขายมีความคิดเห็นแตกต่างกันกับข้าราชการ และเกษตรกร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๒๗ แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู วิทยาลัยครูหลวงพระบาง จำแนกตามสถานภาพครอบครัว ด้านสื่อการเรียนการสอน โดยภาพรวมตามวิธี LSD (Lease significance difference)

สถานครอบครัว	ราชการ	เกษตรกร	ค้าขาย
ราชการ	-	-๐.๑๐*	-๐.๒๖*
เกษตรกร	๐.๑๐*	-	-๐.๑๕*
ค้าขาย	๐.๒๖*	๐.๑๕*	-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๗ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครูจำแนกตามสถานภาพทางครอบครัวโดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันดังนี้ สถานภาพทางครอบครัวของนักศึกษาที่เป็นข้าราชการมีความคิดเห็นแตกต่างกันกับสถานภาพทางครอบครัวของนักศึกษาที่เป็นชาวเกษตรกรและชาวค้าขาย สถานภาพทางครอบครัวของนักศึกษาที่เป็นเกษตรกรมีความคิดเห็นแตกต่างกับสถานภาพทางครอบครัวของนักศึกษาที่เป็น

ข้าราชการ และค้ำขาย ส่วนสถานภาพทางครอบครัวของนักศึกษาที่เป็นชาวค้ำขายมีความคิดเห็นแตกต่างกันกับข้าราชการ และเกษตรกร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๒๘ แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู วิทยาลัยครูหลวงพระบาง จำแนกตามสถานภาพครอบครัว ด้านกิจกรรม โดยภาพรวมตามวิธี LSD (Least significance difference)

สถานครอบครัว	ราชการ	เกษตรกร	ค้ำขาย
ราชการ	-	-	-๐.๒๖*
เกษตรกร	๐.๑๙*	-	-๐.๒๐*
ค้ำขาย	๐.๒๖*	๐.๒๐*	-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๘ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครูจำแนกตามสถานภาพทางครอบครัวโดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันดังนี้ สถานภาพทางครอบครัวของนักศึกษาที่เป็นข้าราชการมีความคิดเห็นแตกต่างกันกับสถานภาพทางครอบครัวของนักศึกษาที่เป็นชาวค้ำขาย สถานภาพทางครอบครัวของนักศึกษาที่เป็นเกษตรกรมีความคิดเห็นแตกต่างกับสถานภาพทางครอบครัวของนักศึกษาที่เป็นข้าราชการ และค้ำขาย ส่วนสถานภาพทางครอบครัวของนักศึกษาที่เป็นชาวค้ำขายมีความคิดเห็นแตกต่างกันกับข้าราชการ และเกษตรกร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๒๙ แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู วิทยาลัยครูหลวงพระบาง จำแนกตามสถานภาพครอบครัว ด้านวัดและประเมินผล โดยภาพรวมตามวิธี LSD (Least significance difference)

สถานครอบครัว	ราชการ	เกษตรกร	ค้ำขาย
ราชการ	-	-๐.๑๓*	-๐.๒๔*
เกษตรกร	๐.๑๓*	-	-๐.๑๐*
ค้ำขาย	๐.๒๔*	๐.๑๐*	-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๙ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครูจำแนกตามสถานภาพโดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันดังนี้ สถานภาพทางครอบครัวของนักศึกษาที่เป็นข้าราชการมีความคิดเห็นแตกต่างกันกับสถานภาพทางครอบครัวของนักศึกษาที่เป็นเกษตรกร และชาวค้ำขาย สถานภาพทางครอบครัวของนักศึกษาที่เป็นเกษตรกรมีความคิดเห็นแตกต่างกับสถานภาพทางครอบครัวของนักศึกษาที่เป็นข้าราชการ และค้ำขาย ส่วนสถานภาพทางครอบครัวของนักศึกษาที่เป็นชาวค้ำขายมีความคิดเห็นแตกต่างกันกับข้าราชการ และเกษตรกร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๓๐ แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู วิทยาลัยครูหลวงพระบาง จำแนกตามสถานภาพทางครอบครัว โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way Analysis of Variance: ANOVA)

ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู		SS	Df	MS	F	Sig.
๑. ด้านหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	๒.๗๑	๓	๐.๙๐	๓.๖๖	๐.๐๑*
	ภายในกลุ่ม	๙๐.๓๕	๓๖๖	๐.๒๔		
	รวม	๙๓.๐๖	๓๖๙			
๒. ด้านครูผู้สอน	ระหว่างกลุ่ม	๕.๙๖	๓	๑.๙๘	๘.๗๓	๐.๐๐*
	ภายในกลุ่ม	๘๓.๓๖	๓๖๖	๐.๒๒		
	รวม	๘๙.๓๒	๓๖๙			
๓. ด้านกระบวนการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	๐.๑๐	๓	๐.๐๓	๐.๒๒	๐.๘๘
	ภายในกลุ่ม	๕๖.๘๖	๓๖๖	๐.๑๕		
	รวม	๕๖.๙๖	๓๖๙			
๔. ด้านสื่อการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	๐.๑๓	๓	๐.๐๔	๐.๒๖	๐.๘๕
	ภายในกลุ่ม	๖๒.๘๑	๓๖๖	๐.๑๗		
	รวม	๖๒.๙๔	๓๖๙			
๕. ด้านกิจกรรม	ระหว่างกลุ่ม	๕.๓๒	๓	๑.๗๗	๙.๔๑	๐.๐๐*
	ภายในกลุ่ม	๖๙.๐๓	๓๖๖	๐.๑๘		
	รวม	๗๔.๓๖	๓๖๙			
๖. ด้านวัดและประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	๐.๑๘	๓	๐.๐๖	๐.๕๘	๐.๖๒
	ภายในกลุ่ม	๓๙.๒๑	๓๖๖	๐.๑๐		
	รวม	๓๙.๔๐	๓๖๙			
ค่าเฉลี่ยรวม	ระหว่างกลุ่ม	๐.๙๗	๓	๐.๓๒	๒.๗๖	๐.๐๔*
	ภายในกลุ่ม	๔๒.๘๙	๓๖๖	๐.๑๑		
	รวม	๔๓.๘๗	๓๖๙			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๓๐ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู วิทยาลัยครูหลวงพระบาง จำแนกแรงจูงใจเข้ามาเรียน โดยภาพรวม พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่านักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันบางด้านดังนี้

ตารางที่ ๔.๓๑ แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู วิทยาลัยครูหลวงพระบาง จำแนกตามแรงจูงใจเข้ามาเรียน ด้านหลักสูตร โดยภาพรวมตามวิธี LSD (Least significance difference)

แรงจูงใจเข้าเรียน	ตั้งใจมา	ถูกพ่อ-แม่บังคับ	มาตามเพื่อน	มาเรียนเล่นๆ
ตั้งใจมา	-	-	-๐.๑๖*	-
ถูกพ่อ-แม่บังคับ	-	-	-๐.๒๒*	-
มาตามเพื่อน	๐.๑๖*	๐.๒๒*	-	-
มาเรียนเล่นๆ	-	-	-	-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๓๑ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครูจำแนกตามสถานภาพทางครอบครัวโดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันดังนี้

แรงจูงใจที่เข้ามาเรียนของนักศึกษาที่ตั้งใจมาเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างกันกับแรงจูงใจที่เข้ามาเรียนที่มาตามเพื่อน แรงจูงใจที่เข้ามาเรียนที่พ่อแม่ถูกบังคับมาเรียนของนักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกับนักศึกษาที่มาเรียนมาตามเพื่อน และนักศึกษาที่มาตามเพื่อนมีความคิดเห็นแตกต่างกันกับนักศึกษาที่ตั้งใจมาเรียน และ นักศึกษาที่ถูกพ่อแม่บังคับให้มาเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๓๒ แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู วิทยาลัยครูหลวงพระบาง จำแนกตามแรงจูงใจเข้ามาเรียน ด้านครูผู้สอน โดยภาพรวมตามวิธี LSD (Least significance difference)

แรงจูงใจเข้าเรียน	ตั้งใจมา	ถูกพ่อ-แม่บังคับ	มาตามเพื่อน	มาเรียนเล่นๆ
ตั้งใจมา	-	-	-๐.๒๔*	-
ถูกพ่อ-แม่บังคับ	-	-	-๐.๒๗*	-
มาตามเพื่อน	๐.๒๔*	๐.๒๗*	-	๐.๓๘*
มาเรียนเล่นๆ	-	-	-๐.๓๘*	-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๓๒ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครูจำแนกตามแรงจูงใจมาเรียนโดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันดังนี้

แรงจูงใจที่เข้ามาเรียนของนักศึกษาที่ตั้งใจมาเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างกันกับแรงจูงใจที่เข้ามาเรียนที่มาจากเพื่อน แรงจูงใจที่เข้ามาเรียนที่พ่อแม่บังคับมาเรียนของนักศึกษามีความคิดเห็นต่างกับนักศึกษาที่มาเรียนมาตามเพื่อน และนักศึกษาที่มาตามเพื่อนมีความคิดเห็นแตกต่างกันกับนักศึกษาที่ตั้งใจมาเรียน นักศึกษาที่ถูกพ่อแม่บังคับให้มาเรียน และมาเรียนเล่นๆ ส่วนนักศึกษามาเรียนเล่นๆมีความคิดเห็นแตกต่างกันกับนักศึกษาที่มาตามเพื่อน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๓๓ แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู วิทยาลัยครูหลวงพระบาง จำแนกตามแรงจูงใจเข้ามาเรียน ด้านกิจกรรม โดยภาพรวมตามวิธี LSD (Least significance difference)

แรงจูงใจเข้าเรียน	ตั้งใจมา	ถูกพ่อแม่บังคับ	มาตามเพื่อน	มาเรียนเล่นๆ
ตั้งใจมา	-	-	-๐.๒๒*	๐.๒๑*
ถูกพ่อแม่บังคับ	-	-	-๐.๑๗*	๐.๒๖*
มาตามเพื่อน	๐.๒๒*	๐.๑๗*	-	๐.๔๓*
มาเรียนเล่นๆ	-๐.๒๑*	-๐.๒๖*	-๐.๔๓*	-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๓๓ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครูจำแนกตามแรงจูงใจมาเรียนโดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันดังนี้

แรงจูงใจที่เข้ามาเรียนของนักศึกษาที่ตั้งใจมาเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างกันกับนักศึกษาที่เข้ามาเรียนมาตามเพื่อน และมาเรียนเล่นๆ แรงจูงใจที่เข้ามาเรียนที่พ่อแม่บังคับมาเรียนของนักศึกษามีความคิดเห็นต่างกับนักศึกษาที่มาเรียนมาตามเพื่อน และมาเรียนเล่นๆ นักศึกษาที่มาตามเพื่อนมีความคิดเห็นแตกต่างกันกับนักศึกษาที่ตั้งใจมาเรียน นักศึกษาที่ถูกพ่อแม่บังคับให้มาเรียน และมาเรียนเล่นๆ ส่วนนักศึกษามาเรียนเล่นๆมีความคิดเห็นแตกต่างกันกับนักศึกษาที่ตั้งใจมาเรียน ถูกพ่อแม่บังคับให้มาเรียน และนักศึกษาที่มาตามเพื่อน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๓๔ แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู วิทยาลัยครูหลวงพระบาง จำแนกตามแรงจูงใจเข้ามาเรียน ด้านเฉลี่ยรวม โดยภาพรวมตามวิธี LSD (Least significance difference)

แรงจูงใจเข้า เรียน	ตั้งใจมา	ถูกพ่อแม่บังคับ	มาตามเพื่อน	มาเรียนเล่นๆ
ตั้งใจมา	-	-	-0.10*	-
ถูกพ่อแม่บังคับ	-	-	-	-
มาตามเพื่อน	0.10*	-	-	-
มาเรียนเล่นๆ	-	-	-	-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ ๔.๓๔ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครูจำแนกตามแรงจูงใจมาเรียนโดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันดังนี้ แรงจูงใจที่เข้ามาเรียนของนักศึกษาที่ตั้งใจมาเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างกับนักศึกษาที่เข้ามาเรียนมาตามเพื่อน นักศึกษาที่เข้ามาเรียนมาตามเพื่อนมีความคิดเห็นแตกต่างกับนักศึกษาที่ตั้งใจมาเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตอนที่ ๔ วิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ไขเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู วิทยาลัยครูหลวงพระบาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

การวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ไขของนักศึกษาที่มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู วิทยาลัยครูหลวงพระบาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยวิเคราะห์จากแบบสอบถามที่นักศึกษาให้ข้อมูลเพิ่มเติมมานั้น ผู้วิจัยได้นำมาหาค่าทางสถิติร้อยละ ตามตารางที่ ๔.๓๕ -๔.๓๖

ตารางที่ ๔.๓๕ แสดงจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับปัญหา และทางแก้ไขที่มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู จำนวนนักศึกษา N=๓๗๐

ลำดับที่	ปัญหา	จำนวน	ร้อยละ
๑	ด้านหลักสูตร ๑.) หลักสูตรยังมีการทล้าสมัย ๒.) หลักสูตรบางสาขาวิชายังมีน้อยเกินไปอยากให้เกิดกว้างทั่วถึงกันเพื่อให้เข้ากับสังคมปัจจุบัน ๓.) หลักสูตรบางสาขาวิชายังไม่เพียงพอกับความต้องการของตลาดแรงงาน ๔.) หลักสูตรเน้นภาคทฤษฎีมากเกินไปไม่ค่อยเน้นภาคปฏิบัติ	๕	๑๒.๘๒
๒	ด้านครูผู้สอน ๑.) วิชาการในโรงเรียนยังขาดการอบรมให้ความรู้แก่ครูอาจารย์และไม่สามารถทำตำราเพื่อจะช่วยให้นักศึกษาได้อ่านเสริม ๒.) วิชาการยังขาดการควบคุมเรื่องการวัดประเมินผลของครูอาจารย์ ๓.) วิชาการยังซ้กซ้ำต่อการจัดการเรียนการสอนให้แก่ครูอาจารย์ ๔.) อาจารย์ไม่เพียงพอกับการสอนบางสาขาวิชา ๕.) อาจารย์บางท่านยังขาดความรับผิดชอบในการสอนโดยเฉพาะในการขึ้นห้องลงห้องไม่ตรงเวลา ๖.) อาจารย์บางท่านเวลาสอนไม่ใช้สื่อเลยทำให้นักศึกษาเกิดความเบื่อหน่าย ๗.) ครูอาจารย์ยังใช้ตำรามากเกินไปอยากให้อธิบายภาคทฤษฎีและเน้นภาคปฏิบัติมากขึ้น	๑๐	๒๕.๖๔

ลำดับ ที่	ปัญหา	จำนวน	ร้อยละ
๓	ด้านกระบวนการเรียนการสอน ๑.) บางวิชายังขาดอาจารย์สอนอยากให้ครูอาจารย์สอนเต็มเวลาที่กำหนดไว้ ๒.) ในการเรียนการสอนยังขาดวิทยากร,ผู้เชี่ยวชาญในด้านสาขาวิชา มาบรรยายให้ความรู้เพิ่มเติม ๓.) การเรียนการสอนยังขาดข้อมูลข่าวสารนำมาประกอบเข้าในการสอน ๔.) ในการเรียนการสอนอาจารย์ไม่ค่อยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นอยากให้เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัยมากกว่านี้	๙	๒๓.๐๗
๔	ด้านสื่อการเรียนการสอน ๑.) อุปกรณ์การเรียนการสอนยังไม่เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา ๒.) อุปกรณ์ที่ใช้ในการสอนยังล้าสมัยเกินไปอยากให้มีสิ่งใหม่ๆมาเพิ่มอีก ๓.) อุปกรณ์การเรียนการสอนยังขาด บางสาขาวิชาอยากให้จัดอุปกรณ์การสอนมาเพิ่มอีก ๔.) ขาดงบประมาณค่าใช้จ่ายในการสร้างสื่อ ๕.) สื่อไม่ทันสมัย	๕	๑๒.๘๒
๕	ด้านกิจกรรม ๑.) การจัดกิจกรรมนอกสถานที่ยังมีน้อย ๒.) กิจกรรมที่ใช้ในการสอนของครูบางท่านไม่สื่อให้เข้าใจ ๓.) กิจกรรมกลุ่มส่วนมากใช้เวลาเนิ่นนานเกินไปจนทำให้นักศึกษาเบื่อหน่าย ๔.) ยังขาดกระบวนการสร้างสื่อเป็นจำนวนมากของครูอาจารย์ ๕.) กิจกรรมส่วนมากเป็นกิจกรรมมอบหมาย	๕	๑๒.๘๒
๖	ด้านวัด และประเมินผล ๑.) การวัดประเมินผลการเรียนของนักศึกษาไม่ไปตามกฎเกณฑ์ ๒.) การประเมินผลส่วนมากใช้การวัดโดยครูผู้สอนจึงทำให้ขาดความยุติธรรมต่อนักศึกษา ๓.) การวัดประเมินผลของครูชุกซ้ำมาก ๔.) หน่วยวัด และประเมินผลของโรงเรียนยังซ้ำซ้ำ และอาจารย์ที่ให้คะแนนของนักศึกษายังผิดพลาดในการคีย์ข้อมูล	๕	๑๒.๘๒

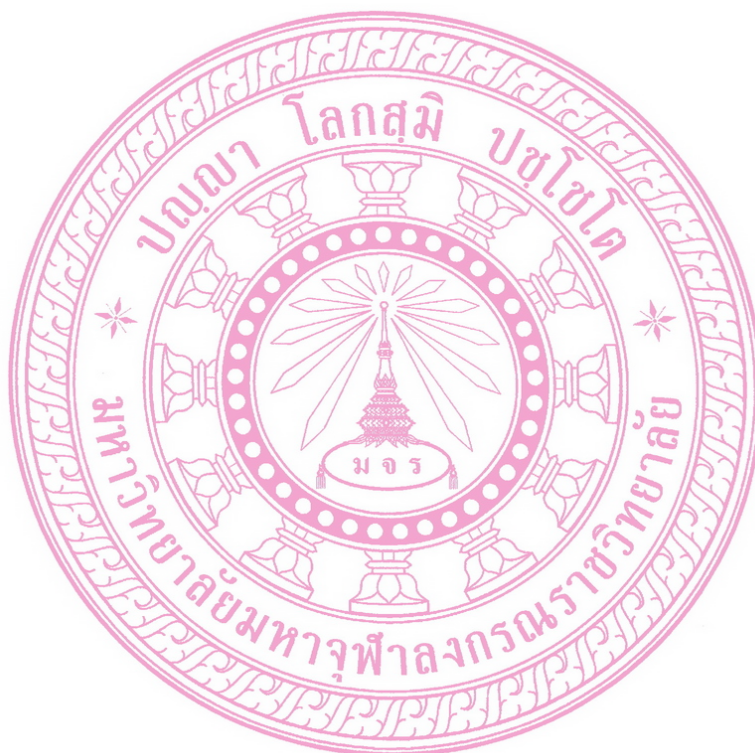
จากตารางที่ ๔.๓๕ พบว่า นักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขใน ๖ ด้านจำนวน ๓๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๕๔ คน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีนักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านครูผู้สอน ๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๖๔ นักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามด้านกระบวนการเรียนการสอนจำนวน ๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๐๗ นักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามด้านหลักสูตร จำนวน ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๘๒ และด้านสื่อการเรียนการสอนจำนวน ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๘๒ นักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามด้านกิจกรรมจำนวน ๕ คนคิดเป็นร้อยละ๑๒.๘๒ และด้านการวัดผลและประเมินผลจำนวน ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๘๒

ตารางที่ ๔.๓๖ ผลการเสนอแนะปัญหา และแนวทางแก้ไขที่นักศึกษาต้องการแก้ไขปรับปรุง ผู้วิจัยได้ศึกษาวิเคราะห์จากแบบสอบถามที่นักเรียนเสนอแนะมาใน ๖ ด้าน จากจำนวนนักศึกษา N=๓๗๐

ลำดับที่	แนวทางแก้ไข	จำนวน	ร้อยละ
๑	ด้านหลักสูตร ๑.) ควรสร้างหลักสูตรใหม่ที่มีความทันสมัย ๒.) ควรสร้างหลักสูตรบางสาขาวิชาเพิ่มขึ้นเพื่อขยายเปิดกว้างความรู้ของนักศึกษา ๓.) ควรสร้างหลักสูตรบางสาขาวิชาที่ยังไม่เพียงพอกับความต้องการของตลาดแรงงาน ๔.) ควรเน้นภาคทฤษฎีบางส่วนและเน้นภาคปฏิบัติ	๕	๑๒.๘๒
๒	ด้านครูผู้สอน ๑.) ควรมีการส่งเสริมด้านวิชาการในโรงเรียนไปเรียน และอบรมตามสถานที่ต่างๆ ๒.) วิชาการยังขาดการควบคุมเรื่องการวัดประเมินผลของครูอาจารย์ ๓.) วิชาการต้องว่องไวต่อการจัดการเรียนการสอนให้แก่ครูอาจารย์ ๔.) ควรรับอาจารย์ที่ตรงกับวิชาการสอนของสาขาวิชา ๕.) อาจารย์บางท่านควรความรับผิดชอบในการสอน โดยเฉพาะในการขึ้นห้องลงห้องต้องให้ตรงเวลา ๖.) อาจารย์บางท่านเวลาสอนควรใช้สื่อมากขึ้นทำให้นักศึกษาเกิดความเข้าใจ ๗.) ครูอาจารย์ไม่ควรใช้ตำรามากเกินไปอยากให้อธิบายภาคทฤษฎีและเน้นภาคปฏิบัติมากขึ้น	๑๐	๒๕.๖๔

ลำดับ ที่	แนวทางแก้ไข	จำนวน	ร้อยละ
๓	ด้านกระบวนการเรียนการสอน ๑.) ควรมีอาจารย์สอนประจำทุกวิชาสอนเต็มเวลาที่กำหนดไว้ ๒.) ในการเรียนการสอนควรเชิญวิทยากร,ผู้เชี่ยวชาญในด้านสาขาวิชามาบรรยายให้ความรู้เพิ่มเติม ๓.) การเรียนการสอนต้องไม่ให้ขาดข้อมูลข่าวสารนำมาประกอบเข้าในการสอน ๔.) ในการเรียนการสอนอาจารย์ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นอยากให้เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัยมากกว่านี้	๕	๒๓.๐๗
๔	ด้านสื่อการเรียนการสอน ๑.) ควรมีอุปกรณ์การเรียนการสอนที่เหมาะสมกับความต้องการของนักศึกษา ๒.) ควรมีอุปกรณ์ที่ใช้ในการสอนทันสมัย ๓.) ควรมีอุปกรณ์การเรียนการสอนเพิ่มบางสาขาวิชาควรจัดอุปกรณ์การสอนมาเพิ่มอีก ๔.) ควรมีงบประมาณการใช้จ่ายในการสร้างสื่อ ๕.) ควรสร้างสื่อที่ทันสมัย	๕	๑๒.๘๒
๕	ด้านกิจกรรม ๑.) ควรมีการจัดกิจกรรมนอกสถานที่มากขึ้น ๒.) ครูบางท่านควรใช้สื่อให้สอดคล้องกับบทเรียน ๓.) กิจกรรมกลุ่มควรใช้เวลาพอเหมาะทำให้นักศึกษาไม่เกิดความเบื่อหน่าย ๔.) ควรมีกระบวนการสร้างสื่อเพิ่มของครูอาจารย์ ๕.) ควรสร้างกิจกรรมทั้งในห้อง และกิจกรรมมอบหมาย	๕	๑๒.๘๒
๖	ด้านวัด และประเมินผล ๑.) การวัดประเมินผลการเรียนของนักศึกษาควรไปตามกฎเกณฑ์ ๒.) การวัดประเมินผลของครูควรວ່งໄວ ๓.) หน่วยวัด และประเมินผลของโรงเรียนควรວ່งໄວ และอาจารย์ที่ให้คะแนนของนักศึกษาต้องไม่ผิดพลาดในการคีย์ข้อมูล	๕	๑๒.๘๒

จากตารางที่ ๔.๓๖ พบว่า นักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขใน ๖ ด้านจำนวน ๓๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๕๔ คน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีนักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านครูผู้สอน ๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๖๔ นักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามด้านกระบวนการเรียนการสอนจำนวน ๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๐๗ นักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามด้านหลักสูตร จำนวน ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๘๒ และด้านสื่อการเรียนการสอนจำนวน ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๘๒ นักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามด้านกิจกรรมจำนวน ๕ คนคิดเป็นร้อยละ๑๒.๘๒ และด้านการวัดผลและประเมินผลจำนวน ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๘๒

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู วิทยาลัยครูหลวงพระบาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู วิทยาลัยครูหลวงพระบาง เพื่อเปรียบเทียบการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู วิทยาลัยครูหลวงพระบางตามความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีปัจจัยพื้นฐานต่างกัน และเพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู วิทยาลัยครูหลวงพระบาง ตามความคิดเห็นของนักศึกษาวิทยาลัยครูหลวงพระบาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

๕.๑.๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ในจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ๓๗๐ คน เป็นเพศหญิงมีจำนวน ๑๙๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๗๘ และเพศชายมีจำนวน ๑๗๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๒๑ อายุของนักศึกษาอยู่ในช่วงอายุ ๑๙-๒๑ ปี จำนวน ๒๗๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๕.๑๓ รองลงมาคืออายุ ๑๔-๑๘ ปี จำนวน ๕๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๐๕ อายุ ๑๙-๒๑ จำนวน ๒๗๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๕.๑๓ อายุ ๒๒-๒๕ ปี จำนวน ๔๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๘๑ ตามลำดับ นักศึกษากำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ ๑ จำนวน ๑๓๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๖๗ รองลงมาได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ ๒ จำนวน ๑๐๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๑๐ รองลงมาอยู่ระดับชั้นปีที่ ๓ จำนวน ๙๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๖๗ รองลงมาระดับชั้นปีที่ ๔ จำนวน ๔๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๐๘ ตามลำดับ นักศึกษาส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ในคณะอนุบาล-ประถม ๑๒๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๔๓ รองลงมาคณะสังคมศาสตร์จำนวน ๙๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๔๘ รองลงมาได้แก่ คณะธรรมชาติจำนวน ๙๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๓๒ และคณะที่กำลังศึกษาที่มีจำนวนน้อยที่สุด ได้แก่ คณะภาษาต่างประเทศจำนวน ๖๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๗๕ ตามลำดับ นักศึกษาส่วนใหญ่ นักศึกษาเช่าห้องอยู่ คิดเป็นร้อยละ ๔๗.๐ รองลงมาอยู่หอพัก คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๐ และที่พักนักศึกษาที่มีจำนวนน้อยที่สุด ได้แก่ อยู่กับญาติ คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๐ ตามลำดับ นักศึกษาส่วนใหญ่มีสถานทางครอบครัวระดับมากคือ เกษตรกร คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๕ รองลงมาค้าขาย คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๙ และสถานครอบครัวนักศึกษาที่มีจำนวนน้อยที่สุด ได้แก่ ข้าราชการคิดเป็นร้อยละ ๒๓.๕ ตามลำดับ นักศึกษาส่วนใหญ่ตั้งใจมาเรียนด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๙

รองลงมาตามเพื่อน คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๑ รองลงมาถูกพ่อแม่บังคับให้มาเรียน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๓ และนักศึกษาที่มีจำนวนน้อยที่สุด ได้แก่ มาเรียนเล่นๆคิดเป็นร้อยละ ๒๓.๕ ตามลำดับ

๕.๑.๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครูวิทยาลัยครูหลวงพระบางประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ได้แบ่งเป็น ๖ ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านสื่อการสอน ด้านกิจกรรม ด้านการวัดและประเมินผล

นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครูวิทยาลัยครูหลวงพระบาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก ๖ ด้านเรียงจากมากไปหาน้อยได้แก่ด้านสื่อการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านกระบวนการเรียนการสอน และด้านกิจกรรมตามลำดับ

๕.๑.๓ ผลการเปรียบเทียบสภาพความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู วิทยาลัยครูหลวงพระบาง โดยใช้ค่าสถิติ t-test และใช้ในการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวคือ (One-Way Analysis of Variance: F-test) สรุปได้ดังนี้

๑. จำแนกตามเพศ โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ และข้อที่นักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันในด้านกิจกรรมซึ่งสอดคล้องสมมติฐานที่ตั้งไว้

๒. จำแนกตามอายุ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู วิทยาลัยครูหลวงพระบาง จำแนกตามอายุ โดยภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันบางด้าน นักศึกษาที่มีอายุ ๑๙-๒๑ปี มีความคิดเห็นด้านครูผู้สอนแตกต่างกันกับนักศึกษาที่มีอายุ ๒๒-๒๕ ปี ขึ้นไป และนักศึกษาที่มีอายุ ๒๒-๒๕ ปีขึ้นไปมีความคิดเห็นด้านครูผู้สอนแตกต่างกันกับนักศึกษาที่มีอายุ ๑๙-๒๑ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๓. จำแนกตามกำลังศึกษาชั้นปี ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู วิทยาลัยครูหลวงพระบาง จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

๔. จำแนกตามคณะที่กำลังศึกษา ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครูจำแนกตามคณะโดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันดังนี้

นักศึกษาที่เรียนอยู่คณะสังคมศาสตร์มีความคิดเห็นแตกต่างกันกับนักศึกษาที่เรียนอยู่คณะธรรมชาติ และนักศึกษาที่เรียนอยู่คณะธรรมชาติมีความคิดเห็นแตกต่างกับนักศึกษาที่เรียนอยู่

คณะสังคมศาสตร์ และคณะภาษาต่างประเทศ ส่วนคณะอนุบาล-ประถมมีความคิดเป็นแตกต่างกันกับนักศึกษาที่เรียนอยู่คณะธรรมชาติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๕. จำแนกตามสถานที่พัก ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครูจำแนกตามสถานที่พักโดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

นักศึกษาที่เช่าห้องอยู่มีความคิดเห็นแตกต่างกันกับนักศึกษาที่อยู่กับญาติและนักศึกษาที่อยู่กับญาติมีความคิดเห็นแตกต่างกับนักศึกษาที่เช่าห้องอยู่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๖. จำแนกตามสถานทางครอบครัว ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครูจำแนกตามสถานภาพทางครอบครัวโดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ สถานภาพทางครอบครัวของนักศึกษาที่เป็นข้าราชการมีความคิดเห็นแตกต่างกับสถานภาพทางครอบครัวของนักศึกษาที่เป็นเกษตรกรและค้าขาย สถานภาพทางครอบครัวของนักศึกษาที่เป็นเกษตรกรมีความคิดเห็นแตกต่างกับสถานภาพทางครอบครัวของนักศึกษาที่เป็นข้าราชการและชาวค้าขาย ส่วนสถานภาพทางครอบครัวของนักศึกษาที่เป็นชาวค้าขายมีความคิดเห็นแตกต่างกันกับข้าราชการ และเกษตรกร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๗. จำแนกตามแรงจูงใจที่เข้ามาเรียน ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครูจำแนกตามแรงจูงใจที่เข้ามาเรียนโดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ แรงจูงใจที่เข้ามาเรียนของนักศึกษาที่ตั้งใจมาเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างกันกับแรงจูงใจที่เข้ามาเรียนที่มาจากเพื่อน แรงจูงใจที่เข้ามาเรียนที่พ่อแม่ถูกบังคับมาเรียนของนักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกับนักศึกษาที่มาเรียนมาตามเพื่อน และนักศึกษาที่มาตามเพื่อนมีความคิดเห็นแตกต่างกันกับนักศึกษาที่ตั้งใจมาเรียน และ นักศึกษาที่ถูกพ่อแม่บังคับให้มาเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๕.๑.๕ ผลการวิเคราะห์และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครูหลวงพระบางซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างโดยผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สรุปและนำเสนอไว้เป็นด้านๆ ตามลำดับดังนี้

๑. ปัญหา

ด้านหลักสูตร หลักสูตรยังมีความล้าสมัย บางสาขาวิชายังมีน้อยเกินไปอยากให้เปิดกว้างทั่วถึงกัน เพื่อให้เข้ากับสังคมปัจจุบัน บางสาขาวิชายังไม่เพียงพอกับความต้องการของตลาดแรงงาน เน้นภาคทฤษฎีมากเกินไปไม่ค่อยเน้นภาคปฏิบัติ

ด้านครูผู้สอน โรงเรียนยังขาดการอบรมให้ความรู้แก่ครูอาจารย์ และไม่สามารถทำตำราเพื่อจะช่วยให้นักศึกษาได้อ่านเสริม ยังขาดการครอบคลุมเรื่องการวัดและประเมินผลของครูอาจารย์ ยังล่าช้าต่อการจัดการเรียนการสอนให้แก่ครูอาจารย์ อาจารย์ไม่เพียงพอกับการสอนในบาง

สาขาวิชา อาจารย์บางท่านยังขาดวินัยและความรับผิดชอบในการสอนโดยเฉพาะในการเข้าสอนและเลิกสอนไม่ตรงเวลา อาจารย์บางท่านเวลาสอนไม่ใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนเลย ทำให้นักศึกษาเกิดความเบื่อหน่าย ครูอาจารย์ยังใช้ตำรามากเกินไปอยากให้อธิบายภาคทฤษฎีและเน้นภาคปฏิบัติมากขึ้น

ด้านกระบวนการเรียนการสอน บางวิชายังขาดอาจารย์สอนอยากให้ครูอาจารย์สอนเต็มเวลาที่กำหนดไว้ ในการเรียนการสอนยังขาดวิทยากร,ผู้เชี่ยวชาญในด้านสาขาวิชาบรรยายให้ความรู้เพิ่มเติม ยังขาดข้อมูลข่าวสารนำมาประกอบเข้าในการสอน อาจารย์ไม่ค่อยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นอยากให้เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัยมากกว่านี้

ด้านสื่อการสอนอุปกรณ์การเรียนการสอน ยังไม่เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา ยังล้าสมัยเกินไปอยากให้มีความทันสมัยมากยิ่งขึ้น ยังขาด บางสาขาวิชาอยากให้จัดอุปกรณ์การเรียนการสอนมาเพิ่มอีก ขาดงบประมาณค่าใช้จ่ายในการสร้างสื่อ สื่อไม่ทันสมัย

ด้านกิจกรรมการจัดกิจกรรมนอกสถานที่ ยังมีน้อย กิจกรรมที่ใช้ในการสอนของครูบางท่านไม่สื่อให้เข้าใจกิจกรรมกลุ่มส่วนมากใช้เวลานานเกินไปจนทำให้นักศึกษาเบื่อหน่าย ยังขาดกระบวนการสร้างสื่อเป็นจำนวนมากของครูอาจารย์ กิจกรรมส่วนมากเป็นกิจกรรมมอบหมาย

ด้านวัด และประเมินผล การวัดประเมินผลการเรียนของนักศึกษาไม่ไปตามกฎเกณฑ์ส่วนมากใช้การวัดโดยครูผู้สอนจึงทำให้ขาดความยุติธรรมต่อนักศึกษา การวัดประเมินผลของครูซักซ้อมมาก หน่วยวัด และประเมินผลของโรงเรียนยังซ้ำๆ และอาจารย์ที่ให้คะแนนของนักศึกษายังผิดพลาดในการตีข้อมูล

๒. แนวทางแก้ไข

ด้านหลักสูตร ควรสร้างหลักสูตรใหม่ที่มีความทันสมัย สร้างหลักสูตรบางสาขาวิชาเพิ่มขึ้นเพื่ออยากเปิดกว้างความรู้ของนักศึกษา สร้างหลักสูตรบางสาขาวิชาที่ยังไม่เพียงพอกับความต้องการของตลาดแรงงาน เน้นภาคทฤษฎีบางส่วนและเน้นภาคปฏิบัติ

ด้านครูผู้สอน มีการส่งเสริมด้านวิชาการในโรงเรียนไปเรียน และอบรมตามสถานที่ต่างๆยังขาดการควบคุมเรื่องการวัดประเมินผลของครูอาจารย์ ต้องวางไว้ต่อการจัดการเรียนการสอนให้แก่ครูอาจารย์รับอาจารย์ที่ตรงกับวิชาการสอนของสาขาวิชารับผิดชอบในการสอนโดยเฉพาะในการขึ้นห้องลงห้องต้องให้ตรงเวลา เวลาสอนควรใช้สื่อมากขึ้นทำให้นักศึกษาเกิดความเข้าใจไม่คร่ำใช้ตำรามากเกินไปอยากให้อธิบายภาคทฤษฎีและเน้นภาคปฏิบัติมากขึ้น

ด้านกระบวนการเรียนการสอน ควรมีอาจารย์สอนประจำทุกวิชาสอนเต็มเวลาที่กำหนดไว้เชิญวิทยากร,ผู้เชี่ยวชาญในด้านสาขาวิชาบรรยายให้ความรู้เพิ่มเติมต้องไม่ให้ขาดข้อมูล

ข่าวสารนำมาประกอบเข้าในการสอนควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นอยากให้เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัยมากกว่านี้

ด้านสื่อการสอน ควรมีอุปกรณ์การเรียนการสอนที่เหมาะสมกับความต้องการของนักศึกษาทันสมัยจัดอุปกรณ์การสอนมาเพิ่มอีกมีงบประมาณค่าใช้จ่ายในการสร้างสื่อสร้างสื่อที่ทันสมัย

ด้านกิจกรรม มีการจัดกิจกรรมนอกสถานที่มากขึ้นใช้สื่อให้สอดคล้องกับบทเรียนใช้เวลาพอเหมาะทำให้นักศึกษาไม่เกิดความเบื่อหน่ายสร้างสื่อเพิ่มของครูอาจารย์ สร้างกิจกรรมทั้งในห้อง และกิจกรรมมอบหมาย

ด้านวัด และประเมินผล ควรมีความถูกต้อง ชัดเจน ยุติธรรม เป็นไปตามกฎเกณฑ์ที่กำหนดและไม่ผิดพลาดในการคีย์ข้อมูล

๕.๒ สรุปผลการทดสอบสมมุติฐาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเพื่อทดสอบสมมุติฐานการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพอครุวิทยาลัยครูหลวงพระบาง สรุปได้ดังนี้

๑) นักศึกษามีเพศต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพอครุ วิทยาลัยครูหลวงพระบางไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

๒) นักศึกษามีอายุต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพอครุวิทยาลัยครูหลวงพระบางแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

๓) นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพอครุวิทยาลัยครูหลวงพระบางแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

๔) นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่คณะต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพอครุวิทยาลัยครูหลวงพระบางแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

๕) นักศึกษาที่มีสถานที่พักต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพอครุวิทยาลัยครูหลวงพระบางแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

๖) นักศึกษาที่มีสถานภาพทางครอบครัวต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพอครุวิทยาลัยครูหลวงพระบางแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

๗) นักศึกษาที่มีแรงจูงใจเข้ามาเรียนต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพอครุวิทยาลัยครูหลวงพระบางแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

๕.๓ อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาวิจัย การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครูวิทยาลัยครูหลวงพระบาง เพื่อศึกษาการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาในวิทยาลัยครูหลวงพระบางที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และขณะที่กำลังศึกษาแตกต่างกัน และเพื่อศึกษาข้อมูลเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครูวิทยาลัยครูหลวงพระบางพร้อมทั้งได้อภิปรายผลทั้ง ๖ ด้านดังนี้

๑. ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นว่า ข้อที่มากที่สุดคือ ได้แก่ หลักสูตรที่มีเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ สามารถอภิปรายผลได้ว่าผู้เรียน คิดเป็น ทำเป็น และแก้ไขปัญหาเนื้อหาวิชาในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติได้ สอดคล้องกับการสภาพปัญหาของโรงเรียน ชุมชนและท้องถิ่นมีความเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิจจา เวสประชุม ได้ศึกษาเรื่อง สภาพปัญหาและความต้องการด้านการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นของวิทยาลัยสารพัดช่าง ตามการรับรู้ของครูและนักศึกษาผู้ใหญ่กรุงเทพมหานครในด้านหลักสูตร กิจกรรมการเรียนการสอน ครูผู้สอน สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลและสถานที่ใช้สอนและฝึกงานมีสภาพอยู่ในระดับมากกลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริงตามประเด็นที่ประเมินและปัญหาอยู่ในระดับน้อยส่วนด้านความต้องการในทุกประเด็นอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัย พระวิระ สุนทรโร (โสธร) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารด้านการจัดการเรียนการสอนโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนนพบุรีเขต 1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ครูผู้สอนและนักเรียนจำนวน ๔๖๖ คน จากระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนจำนวน ๔ โรงเรียนผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียนต่อสภาพการบริหารด้านการจัดการเรียนการสอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงลำดับดังนี้ ด้านการบริหาร ด้านกิจกรรมส่งเสริมหลักสูตร ด้านหลักสูตร ด้านการวัดและประเมินผล ด้านวัสดุอุปกรณ์ และสื่อการเรียนการสอนและด้านตำราและเอกสารประกอบการเรียนพระมหาบุญชัย ปภัสสรเมธี (จุแวน) ที่ได้วิจัยเรื่องการดำเนินการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกบาลี ของสำนักเรียนพระปริยัติธรรม ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าด้านการเตรียมบุคลากรโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สำนักเรียนมีการจัดประชุมสัมมนาเพื่อสร้างความเข้าใจในเรื่องนโยบาย จุดมุ่งหมายของการศึกษา จุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างรูปแบบ และข้อกำหนดต่างๆ ของหลักสูตร และสอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาบัณฑิต ปณฺธิตเมธี (ชรินทร์) ที่วิจัยเรื่องการบริหารสำนักเรียนพระปริยัติธรรม แผนกบาลี กรุงเทพมหานคร พบว่าด้านหลักสูตร ผู้บริหาร อาจารย์ใหญ่ และครูผู้สอนทราบวัตถุประสงค์ของหลักสูตรพระปริยัติธรรมแผนกบาลีมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เนื่องด้วยหลักสูตรของพระปริยัติธรรมแผนกบาลี เป็นหลักสูตรที่จัด

เหมือนกันทั่วประเทศ ตามที่แม่กองบาลีสนามหลวงประกาศไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ**พระนิมิตร กลิ่นดอกแก้ว** ที่วิจัยเรื่องสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนพระปริยัติธรรม แผนกบาลี ของสำนักศาสนศึกษา ในจังหวัดนครสวรรค์ พบว่า ด้านหลักสูตร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกเรื่อง เมื่อพิจารณาในแต่ละรายเรื่องพบว่า เรื่องที่มีระดับสภาพการปฏิบัติสูงสุด คือ หลักสูตรพระปริยัติธรรม แผนกบาลีเป็นหลักสูตรเฉพาะ ใช้เหมือนกันทั่วประเทศ

ส่วนข้อที่สำนักเรียนพระปริยัติธรรม แผนกบาลีดีเด่น กรุงเทพมหานครมีการปฏิบัติน้อยที่สุดคือ สำนักเรียนมีการวิเคราะห์และประเมินคู่มือเสริมหลักสูตรก่อนนำไปใช้ นั้นแสดงว่า สำนักเรียนพระปริยัติธรรม แผนกบาลีดีเด่น ยังไม่ค่อยมีการประเมินคู่มือเสริมหลักสูตรก่อนนำไปใช้ ดังนั้นครูผู้สอนในฐานะที่เป็นผู้ใช้หลักสูตรโดยตรงควรมีการประเมินและวิเคราะห์คู่มือเสริมหลักสูตรก่อนนำไปใช้ เพื่อช่วยสนับสนุนให้การใช้หลักสูตรในสำนักเรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๒. ด้านครูผู้สอนพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นว่า ข้อที่ครูได้ฝึกให้นักศึกษารู้จักนำความรู้ที่ได้มาใช้ในการกำหนดให้ได้ดีเป็นอย่างดีเป็นระดับมากที่สุดสามารถอภิปรายผลได้ว่าครูมีประสบการณ์และมีความชำนาญในวิชาชีพที่สอนเอาใจใส่และติดตามผลการเรียนการสอนครูมีการแนะนำและให้ความเป็นกันเอง เปิดโอกาสให้ซักถามข้อสงสัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ **ปราณี กุลละวณิชย์ พร้อมด้วยคณะศูนย์ภาษาไทยสิรินธรภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา ๒๕๕๒** การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินทัศนคติของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการเขียนย่อหน้า (Paragraph Writing) ทั้งนิสิตที่เรียนแบบในห้องเรียนและเรียนแบบ e-Learning และเปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตที่เรียนแบบในห้องเรียนและนิสิตที่เรียนแบบ e-Learning ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการเขียนย่อหน้า (Paragraph Writing) กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยระดับปริญญาบัณฑิตระบบทวิภาคีลงทะเบียนเรียนในรายวิชาการเขียนย่อหน้า (Paragraph Writing) ภาคการศึกษาต้นปีการศึกษา ๒๕๕๒ ที่ได้ทำแบบประเมินทัศนคติต่อรายวิชาการเขียนย่อหน้า (Paragraph Writing) จำนวนทั้งสิ้น ๖๒๖ คน โดยแบ่งออกเป็น ๒ กลุ่ม คือ กลุ่มที่เรียนแบบในห้องเรียนจำนวน 414 คนและกลุ่มที่เรียนแบบ e-Learning จำนวน ๒๑๒ คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือแบบประเมินทัศนคติของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการเขียนย่อหน้า (Paragraph Writing) การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและร้อยละในการประเมินทัศนคติของนิสิต และใช้การวิเคราะห์ที่ (Independent Samples t-test) เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อรายวิชาการเขียนย่อหน้า (Paragraph Writing) ระหว่างนิสิตที่เรียนแบบในห้องเรียนกับนิสิตที่เรียนแบบ e-Learning ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

๑) ผลการประเมินทัศนคติของนิสิตทั้งที่เรียนแบบในห้องเรียนและเรียนแบบ e-Learning ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการเขียนย่อหน้า (Paragraph Writing) พบว่า

นิสิตทั้งสองกลุ่มมีทัศนคติที่ดีต่อการจัดการเรียนการสอนของรายวิชา โดยมีทัศนคติอยู่ในระดับมาก๒) ผลการเปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการเขียนย่อหน้า (Paragraph Writing) ระหว่างนิสิตที่เรียนแบบในห้องเรียนและนิสิตที่เรียนแบบ e-Learning พบว่า รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ต่างกันทำให้ทัศนคติของนิสิตที่มีต่อรายวิชาแตกต่างกันสังเกตได้จากค่าเฉลี่ยความคิดเห็นในภาพรวมต่อรายวิชาของนิสิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐.๕ โดยนิสิตที่เรียนแบบในห้องเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงกว่านิสิตที่เรียนแบบ e-Learning

(การประเมินทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อรายวิชาการเขียนย่อหน้า(Paragraph Writing) ของศูนย์ภาษาไทยสิรินธรภาคการศึกษาดัน ปีการศึกษา ๒๕๕๒)

๓. ด้านกระบวนการเรียนการสอน พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นว่า การส่งเสริมให้นักศึกษาได้มีโอกาสฝึกความมีวินัยและความรับผิดชอบเป็นข้อที่มีระดับมากที่สุดสามารถอภิปรายผลได้ว่าสามารถทำให้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนดีขึ้นเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นเพื่อฝึกตัวเองและพัฒนาตัวเองให้มีความสามารถที่จะอยู่ได้อย่างดีมีการสาดิตและถ่ายทอดความรู้ให้นักเรียนปฏิบัติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ**พระมหาบัณฑิต ปณฺฑิตเมธี (ชรินทร์)** ที่ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารสำนักเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลี กรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดและอยู่ในลำดับสุดท้ายคือ ครูสอนพระปริยัติธรรมแผนกบาลีในสำนักเรียนจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย นั้นแสดงว่า สำนักเรียนจัดการเรียนการสอนแบบเดิมที่ทำมาโดยไม่มีการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลง แต่ผู้วิจัยกลับมองว่า เนื่องจากการเรียนการสอนและการสอบพระปริยัติธรรมแผนกบาลี มีลักษณะพิเศษจากการศึกษาทั่วไป ดังนั้น สำนักเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลี จึงไม่สามารถปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงกิจกรรมการเรียนการสอนใดๆได้มากนัก วิธีการเรียนการสอนจึงเน้นเรื่องของการท่องจำ การแปล และการฝึกเขียนภาษาไทยเป็นภาษาบาลีและภาษาบาลีเป็นภาษาไทย เป็นหลักสำคัญ

๔. ด้านสื่อการสอน พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นว่า ข้อที่ช่วยให้บทเรียนเป็นที่ น่าสนใจเป็นข้อที่มีระดับมากที่สุดสามารถอภิปรายผลได้ว่าช่วยนักศึกษาในการเพิ่มทักษะในการอ่าน และเสริมสร้างความเข้าใจในการเรียนการสอนช่วยส่งเสริมให้นักศึกษาคิดและแก้ปัญหาในขบวนการเรียนรู้ได้ดีช่วยให้นักศึกษาเรียนสำเร็จและสอบได้คะแนนดีมากขึ้นช่วยให้นักศึกษามีประสบการณ์ร่วมกันและกว้างขวาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ**นายธานี สุวรรณประทีป** ที่ได้วิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จปริญญาธรรม ๙ ประโยคของผู้เรียนบาลี ในกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา มีความสำคัญปานกลาง โดยมีเฉลี่ย ๒.๙๓ และปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จมากที่สุด คือ มีการตรวจงาน (แบบฝึกหัด และแก้ไขข้อผิดพลาด) ค่าเฉลี่ย ๓.๓๑ รองลงมาคือ เทคนิคการสอนของผู้สอนค่าเฉลี่ย ๓.๑๒ และความเป็นกันเองระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ค่าเฉลี่ย ๓.๑๑ **พระครูเมตตามงคลวิศิษฐ์** ซึ่งได้ทำการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของนักเรียน

มัธยมศึกษาตอนปลายต่อบทบาทของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน เขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต ๑ พบว่า การศึกษาด้านสื่อการเรียนการสอนนั้นอยู่ในระดับมากเหมือนกัน

ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติน้อยที่สุด คือ สำนักเรียนใช้สื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย สอดคล้องกับการวิจัยของพระมหาบัณฑิต ปณฺฑิตเมธี (ชรินทร์) ที่ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการบริหาร สำนักเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลี กรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านสื่อการเรียนการสอน ผู้บริหาร หรือผู้ที่เกี่ยวข้องไม่มีการจัดอบรมการใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยให้กับครูผู้สอน และสอดคล้องกับงานวิจัยของนางสาวชุนท์กิติ ร้อยพิลา ได้ทำการวิจัยเรื่องความพึงพอใจการบริหารการศึกษาพระปริยัติธรรม สำนักเรียนวัดปากน้ำ กรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านบริหารวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากการเรียนการสอนพระปริยัติธรรมมีขีดจำกัดเรื่องการนำสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ อันอาจเป็นเพราะครูผู้สอนไม่มีความชำนาญในการใช้สื่อดังกล่าว อีกทั้งสำนักเรียนมีสื่ออุปกรณ์เทคโนโลยี จำกัด

๕. ด้านกิจกรรม นักศึกษามีความคิดเห็นว่าข้อที่ส่งเสริมให้นักศึกษารู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และเพิ่มความสนใจในการทำกิจกรรมเป็นข้อที่มีระดับมากที่สุดสามารถอภิปรายผลได้ ว่าสามารถเสริมสร้างทักษะ ความรู้และประสบการณ์ทางด้านการเรียนให้แก่นักศึกษา สามารถพัฒนาร่างกาย จิตใจ และอารมณ์ในการที่อยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุขส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และเพิ่มความสนใจในการทำกิจกรรมช่วยให้นักศึกษาผ่อนคลายในห้องเรียน และหาความรู้ร่วมกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของเยาวลักษณ์ งามแสนโรจน์ ได้ทำการวิจัยเรื่องความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียน วิชาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อชีวิต ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อชีวิตด้านกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก

๖. ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นว่า ข้อที่ การวัดและประเมินผลครอบคลุมทั้งกระบวนการ ผลงานและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเป็นข้อที่มีระดับมากที่สุดสามารถอภิปรายผลได้ว่า การวัดและประเมินผลตรงตามเนื้อหาการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลครอบคลุมทั้งกระบวนการ ผลงานและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาสามารถนำไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาการเรียนของนักศึกษาได้เป็นอย่างดีมีโอกาสได้ประเมินตนเองและเพื่อน สอดคล้องกับบทวิจัยของสุบิน ยุระรัช การประเมินการจัดการเรียนการสอนวิชา ED ๗๑๒ สถิติขั้นสูง สำหรับการวิจัยทางการบริหารการศึกษาการวิจัยเชิงประเมินเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์สำคัญ ๒ ข้อ คือ (๑) เพื่อประเมินการจัดการเรียนการสอนวิชา ED ๗๑๒ สถิติขั้นสูงสำหรับการวิจัยทางการบริหาร การศึกษาภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๕๔ และ (๒) เพื่อให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนแหล่งข้อมูลในการประเมินแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ (๑) แหล่งข้อมูล ประเภทเอกสารและ (๒) แหล่งข้อมูลประเภทบุคคล ผู้ให้ข้อมูลทุกคนเป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีจำนวน ๔ ฉบับ ได้แก่ (๑) แบบบันทึกข้อมูล (๒) แบบสัมภาษณ์ (๓) แบบสอบถาม และ (๔) แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล

ด้วยตนเองโดยใช้ระยะเวลา ๖ เดือน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพได้แก่ การวิเคราะห์เนื้อหา และการจัดกลุ่มตามประเด็นที่ศึกษา ผลการวิจัยพบว่า (๑) การประเมินบริบทปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิตของการจัดการเรียนการสอนวิชา ED ๗๑๒ ภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๕๔ พบว่า ผ่านเกณฑ์ทุกตัวแปร สำหรับตัวแปรที่ควรนำมาพิจารณาเพื่อปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นคือ ด้านปัจจัยนำเข้าได้แก่คุณวุฒิของอาจารย์ผู้สอน ประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ผู้สอนความพร้อมของโครงการสอน แผนการสอน เอกสารประกอบการสอน และการจัดเตรียมสื่อที่ใช้ประกอบการสอน และด้านกระบวนการ ได้แก่ กิจกรรมการเรียนการสอน การใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยในการสอน และปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน และ (๒) ข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนวิชา ED ๗๑๒ มี ๑๕ ข้อ ได้แก่ ด้านบริบท ๓ ข้อ ด้านปัจจัยนำเข้า ๕ ข้อ ด้านกระบวนการ ๔ ข้อ และด้านผลผลิต ๓ ข้อ โดยสารสนเทศ และข้อเสนอแนะจากการประเมินควรนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนพัฒนาและปรับปรุงในปีการศึกษา ๒๕๕๕

ดร.วงศ ศรีอุไร(๒๕๕๖)โครงการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑) ศึกษาองค์ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นของโรงเรียน และชุมชนเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน ๒) ศึกษาสถานการณ์การเรียนการสอนรวมทั้งเทคนิค ที่ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน และ ๓) ค้นหารูปแบบในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน โดยการใช้มีส่วนร่วมของครู ชุมชนและนักเรียน การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research : PAR) พื้นที่วิจัยคือ โรงเรียนบ้านโนนสมบูรณ์ ตำบลโคกก่อ อำเภอสำโรง จังหวัดอุบลราชธานี ประชากรที่ร่วมวิจัยประกอบด้วย ผู้ให้ข้อมูล หลัก คณะครู นักเรียน ผู้นำชุมชน และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี ๒ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ ๑ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒-๓ จำนวน ๑๙ คน และกลุ่มที่ ๒ นักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ ๕-๖ จำนวน ๑๖ คน ใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) งานวิจัย นี้ใช้เครื่องมือและวิธีการเก็บข้อมูลโดย การสัมภาษณ์เจาะลึก การสนทนากลุ่ม การสังเกตอย่าง มีส่วนร่วม การจัดเวทีประชุมร่วมกับทีมวิจัยชุมชนและชาวบ้าน และการศึกษาจากเอกสาร การ วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีการจำแนกและเปรียบเทียบข้อมูลตามกรอบแนวคิดการวิจัย ผล การวิจัย พบว่า การเรียนการสอนที่ผ่านมารองเรียนบ้านโนนสมบูรณ์ใช้สื่อจากส่วนกลางซึ่งมี เนื้อหาไม่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน ต่อมาโรงเรียนเน้นการนำสื่อที่มีอยู่ในชุมชนมาประยุกต์ ใช้ในการเรียนการสอน เนื่องจากเป็นสื่อที่หาได้ง่าย รวมทั้งปัจจุบันทางโรงเรียนใช้วิธีการสอน แบบเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เนื่องจากวิธีนี้มีการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ และผู้ สอนมีการนำเทคโนโลยีและสื่อมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน นอกจากนี้ ยังพบว่ารูปแบบ สื่อที่เหมาะสมที่จะนำมาใช้ในโรงเรียนบ้านโนนสมบูรณ์มีจำนวน ๑ รูปแบบ ซึ่งประกอบด้วย ๓ ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ ๑ เนื้อหา เป็นเนื้อหาที่มีการสอดแทรกองค์ความรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่น ของโรงเรียนและชุมชน ส่วนที่ ๒ นิทาน

เป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นในชุมชน มีการนำเนื้อหาในบทเรียน บริบทชุมชน และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาผูกเป็นเรื่องราว และส่วนที่ ๓ เกม เป็นเกมที่มี เนื้อหาเกี่ยวกับบทเรียน เพื่อให้นักเรียนสามารถที่จะ ทบทวนเนื้อหาในบทเรียนได้และกระตุ้นให้ นักเรียนมีความสนใจในบทเรียน จากรูปแบบดังกล่าวได้ นำไปพัฒนาเป็นสื่อการเรียนการสอน ในหมวดวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ แล้วนำสื่อไปทดลอง ใช้กับนักเรียนในกลุ่มเป้าหมาย ทั้งสองกลุ่ม พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจในสื่อการเรียนการสอน หมวดวิชาคณิตศาสตร์ใน ระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๘๖,ค่ามาตรฐานเท่ากับ ๐.๓๗ และ นักเรียนมีความพึงพอใจในสื่อการเรียนการสอน หมวดวิชาวิทยาศาสตร์ ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๔๐, ค่ามาตรฐานเท่ากับ ๐.๕๙ โดยผลที่เกิดจากการดำเนิน การวิจัยครั้งนี้ ได้มีการขยายผลโดย คณะครูได้มีการวางแผนการดำเนินการพัฒนาสื่อในรายวิชา อื่นๆ ต่อไป รวมทั้งมีการบูรณาการองค์ ความรู้และบริบทชุมชน อีกทั้งชุมชนและโรงเรียนได้ มีส่วนร่วมในการพัฒนาสื่อ

๕.๔ ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยได้ศึกษาวิเคราะห์การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพอครู วิทยาลัยครู หลวงพระบาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ใน ๖ ด้าน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหา ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) พบว่า ทั้งโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากเหมือนกัน ซึ่งผู้วิจัยถือว่าเป็นผลลัพธ์ที่ดีและน่าพอใจเป็น อย่างยิ่ง แต่ยังมีบางส่วนในแต่ละด้านแต่ละข้อที่ให้นักศึกษาบางคนได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและ แนวทางแก้ไข ไว้ดังนี้

๕.๔.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๑. ปรับปรุงหลักสูตรวิชาชีพอครูใหม่เพื่อให้ทันสมัยกับปัจจุบัน และสร้างนักวิชาการเพื่อ ตรวจสอบและแก้ไขสิ่งผิดพลาด ควรยกระดับครูอาจารย์ประจำวิชาให้ก้าวหน้าและทันสมัย การ จัดการเรียนการสอนควรเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่กำหนดไว้ และไม่ควรถ่าช้า

๒. ปรับปรุงการวัดและประเมินผลของนักศึกษาให้ได้มาตรฐานตามที่กระทรวงกำหนด ไว้ เพราะการวัดและประเมินผลส่วนมากวัดจากครูผู้สอน ไม่ได้วัดตามเกณฑ์ที่กำหนด ทำให้นักศึกษา บางส่วนไม่พอใจคะแนนตนเอง ควรสร้างสื่อการสอนให้มากขึ้นจัดงบประมาณให้แก่ครูอาจารย์ สำหรับทำสื่อการสอน เพราะสื่อการสอนมีความสำคัญ ทำให้นักศึกษาเข้าใจบทเรียนได้อย่างเป็น อย่างดี

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

๑. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครูมากขึ้น เพราะวิชาชีพครูเป็นวิชาที่มีความอดทนและละเอียด ต้องมีความชำนาญในการวางโครงสร้างของบทเรียนได้เป็นอย่างดี

๒. วิเคราะห์แยกแยะข้อเปรียบเทียบระหว่างนักศึกษา และครูอาจารย์ที่สอนให้มากจนเกิดให้มีความชำนาญในการเปรียบเทียบผลลัพธ์ของการวิเคราะห์ หาค่าการเปรียบเทียบจากบทวิจัยอื่นๆ เพิ่มเติม

๓. ควรมีใจรักเกี่ยวกับการวิจัยการจัดการเรียนการสอนเสียก่อนเพราะการจัดการเรียนการสอนมีหลายรูปแบบ ซึ่งจะส่งผลให้ผู้ที่จะมาทำวิจัยครั้งต่อไปทำได้ง่าย และสะดวกขึ้น

บรรณานุกรม

๑.ภาษาไทย

(๑) หนังสือ

- กฎหมายว่าด้วย การศึกษาแห่งสาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว สภาแห่งชาติ เลขที่ ๖๔/สพช.นครหลวงเวียงจันทน์, พิมพ์ที่กลุ่มโฆษณอบรมกฎหมายกระทรวงยุติธรรม, ๒๕๕๒.
- กระทรวงศึกษาธิการ. บทสรุปการปฏิบัติแผนการพัฒนาศึกษา, พิมพ์ที่กระทรวงศึกษา, ๒๕๕๑.
- _____ . แผนพัฒนาศึกษา ๒๐ ปี พ.ศ ๒๕๔๕-๒๕๖๓, พิมพ์ที่กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ ๒๕๕๑.
- กิจจา เวสประชุม. “สภาพปัญหาและความต้องการด้านการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยาศรี สัน ของวิทยาลัยสารพัดช่าง ตามการรับรู้ของผู้บริหารครู และนักศึกษาผู้ใหญ่ กรุงเทพมหานคร”, บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, พ.ศ. ๒๕๔๐.
- ข้อตกลงว่า ด้วยมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาแห่งชาติ ระดับอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, พิมพ์ที่กลุ่มกรมอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว พ.ศ. ๒๕๕๑.
- คู่มือครูวิทยาลัยครูหลวงพระบาง ประเทศสาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชนลาว, พ.ศ. ๒๕๕๐.
- คู่มือวัด และประเมินผลวิทยาลัยครูหลวงพระบาง พ.ศ ๒๕๔๔.
- จอน หน่อแก้ว. ผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพแบบบูรณาการของหลักสูตรวิชาชีพ, (ศูนย์พัฒนา การงานวิชาชีพ แขวงอุดมชัย, ประเทศ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว, พ.ศ ๒๕๔๔.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ. การผลิตชุดการเรียนการสอน เทคโนโลยีและสื่อการศึกษา, นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, พ.ศ ๒๕๒๑.
- दनัย ไชโยธา. หลักการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษา, พิมพ์ที่ โอเดียนสโตร์, พ.ศ ๒๕๔๒.
- ทัศนีย์ ศุภเมธี. พฤติกรรมการสอนวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา, กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์ พ.ศ. ๒๕๕๖.
- ทิตนา แคมมณี. ศาสตร์การสอน, พิมพ์ครั้งที่ ๑๓, พิมพ์ที่ บริษัท ด้านสุทธาการพิมพ์จำกัด, พ.ศ ๒๕๕๓.
- ธานีรินทร์ ศิลป์จารุ. การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS, พิมพ์ครั้งที่ ๙, กรุงเทพมหานคร : บิสซิเนสอาร์แอนด์ดี, พ.ศ ๒๕๕๑.
- บรรพต สุวรรณประเสริฐ. การพัฒนาหลักสูตร, พิมพ์ที่ : เชียงใหม่โรงพิมพ์แสงศิลป์, พ.ศ ๒๕๔๔.
- บัญชา วิชานาวัด. ผลการการค้นคว้า ศึกษาวิจัยของวิจัยการพัฒนารูปแบบมาตรฐานอาชีพ เพื่อ ประยุกต์ใช้ในประเทศไทย, บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, พ.ศ. ๒๕๔๙.
- บุญชู ไชยสอน. “การวิจัยเรื่องผลการเรียนการสอนของนักเรียนกรมอาชีวศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยแห่งชาติลาว,” กรมอาชีวศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว, ๒๕๔๔.

ประสิทธิ์ บัวแย้ม. “เรื่องการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุจุดหมายของหลักสูตรมัธยมศึกษา
ในจังหวัดศรีสะเกษ” คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, พัฒนา
สังคม, พ.ศ. ๒๕๔๐.

ปราชญา กล้าผจญ และสมศักดิ์ คงเที่ยง. **หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา**, พิมพ์ครั้งที่ ๒,
กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, พ.ศ. ๒๕๔๕.

ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์. **การบริหารงานวิชาการ**, พิมพ์ บริษัทพิมพ์ดี จำกัด, พ.ศ. ๒๕๔๖.

ปัญญา แก้วกียูร. **การบริหารจัดการศึกษาในรูปแบบการใช้โรงเรียนหรือเขตพื้นที่การศึกษาเป็น
ฐาน** กรุงเทพมหานคร: ภาพพิมพ์, พ.ศ. ๒๕๔๕.

แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง, พ.ศ. ๒๕๔๕ - ๒๕๕๙, **ที่ประชุมคณะรัฐมนตรี
นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ**, (นายกรัฐมนตรี), วันที่ ๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๓.

พงษ์ศักดิ์ แป้นแก้ว. “**พหุปัญญา (Multiple Intelligence)**”. ศึกษาศาสตร์สาร,
มกราคม- มิถุนายนพ.ศ. ๒๕๔๖.

พจนานุกรม **ฉบับราชบัณฑิตยสถาน** พ.ศ. ๒๕๔๖.

พิชิต ฤทธิ์จรูญ, **หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา**, พิมพ์ครั้งที่ ๔, กรุงเทพมหานคร, ๒๕๕๒.

พิมมา เหยเทพ. **การวิเคราะห์หลักสูตร**, สำนักพิมพ์: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย แห่งชาติลาว,
พ.ศ. ๒๕๔๖.

พิสนุ ฟองศรี. **การประเมินทางการศึกษาแนวคิดสู่การปฏิบัติ**, พิมพ์ครั้งที่ ๕, พิมพ์ที่
บริษัทด้านสุทธการพิมพ์ จำกัด, พ.ศ. ๒๕๕๑.

ภารดี อนันต์นาวิ. **หลักการ แนวคิด ทฤษฎี** ทางการบริหารการศึกษา, พิมพ์ที่ : บริษัทสำนักพิมพ์
มนตรี จำกัด, พ.ศ. ๒๕๕๒.

รุ่งทิวา จักรกร. **วิธีสอนทั่วไป**, กรุงเทพมหานคร : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรด
ประสานมิตร, พ.ศ. ๒๕๒๘.

ลัดดาวลัย เพชรโรจน์. “**ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรและการเรียนการสอน**”ใน
ประมวลสาระชุดวิชาการประเมินหลักสูตรและการเรียนการสอน หน่วยที่ ๓. พ.ศ.
๒๕๔๕.

วไลพร คุโณทัย. **หลักการสอน**, กรุงเทพมหานคร : กองส่งเสริมวิทยฐานะครูกรมการฝึกหัดครู,
๒๕๕๑.

วศิน กาญจนวณิชกุล. **การวัดและการประเมินผลการศึกษา**, พิมพ์ที่ ครูศาสตร์ มหาวิทยาลัย
จุฬาลงกรราชวิทยาลัย, พ.ศ. ๒๕๔๙.

วิชัย ประสิทธิ์ วุฒิเวชช์. **การพัฒนาหลักสูตรสานต่อท้องถิ่น** กรุงเทพมหานคร เช่นเตอร์ ดิสคัฟเวอร์รี่,
พ.ศ. ๒๕๔๒.

วิชัย วงศ์ใหญ่. **พัฒนาหลักสูตรและการสอน มิติใหม่** กรุงเทพมหานคร ธรรมการพิมพ์, ๒๕๕๒.

สติฟเบล แอนด์ ซาลลีฮาร์คเนส (SteveBell and SallyHarkness). **อ้างอิงในทศนา แคมมณี, ศาสตร์
การสอน**, พิมพ์ครั้งที่ ๑๓ พิมพ์ที่ บริษัท ด้านสุทธการพิมพ์ จำกัด, ๒๕๕๓. สถาบัน
ราชภัฏธนบุรี, พ.ศ. ๒๕๓๓.

สมนึก ภัททิยธนี. **การวัดผลการศึกษา**, พิมพ์ครั้งที่ ๖, พิมพ์ที่ ประสานการพิมพ์, พ.ศ. ๒๕๕๑.

สันติ บุญภิรมย์. การบริหารงานวิชาการ, พิมพ์ที่ บริษัทบุค พอยท์จำกัด ,พ.ศ ๒๕๕๒.

สาคร พิทักษ์ธำรง. “ศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรประกาศนียบัตร
วิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช ๒๕๔๖”, บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
พระนครเหนือ, พ.ศ ๒๕๔๙.

สุบิน ยุระรัช. การประเมินการจัดการเรียนการสอนวิชา ED ๗๑๒ สถิติขั้นสูงสำหรับการวิจัยทางการ
บริหารการศึกษามหาวิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม พ.ศ
๒๕๕๕.

สุพัตรา สุขสันต์. การประเมินหลักสูตรวิชาชีพครูชั้นสูง ระบบวิภาคี สาขาช่างยนต์ วิทยาลัยเทคนิค
เชียงใหม่ พ.ศ ๒๕๔๖.

สุรศักดิ์ ศิริ. รายงานการศึกษาการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา, พิมพ์ที่: บริษัท ๒๑ เซ็นจูรี่ จำกัด,
พ.ศ ๒๕๕๐.

สุวัฒน์ นุทธเมธา. การเรียนการสอนปัจจุบัน, สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, พ.ศ ๒๕๒๓.

สุวิทย์ มูลคำ และ อรทัย มูลคำ. วิธีการจัดการเรียนรู้...เพื่อพัฒนากระบวนการคิด, พิมพ์ครั้งที่ ๕,
กรุงเทพมหานคร : ภาพพิมพ์, พ.ศ ๒๕๔๗.

อาภรณ์ ใจเที่ยง. หลักการสอน, พิมพ์ครั้งที่ ๑, กรุงเทพมหานคร : พิมพ์ที่ เซ็นจูรี่จำกัด พ.ศ ๒๕๔๘

อินดา ศิริวรรณ. จิตวิทยาการเรียนการสอน, ภาควิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยมหา
จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย,ร้าน J prin, พ.ศ ๒๕๔๓.

(๒) วิทยานิพนธ์

ทองสี บัวแก้ว. ผลการวิจัย เรื่อง “ปัญหาการเรียนการสอนของนักศึกษาตามหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน
กรรมการอาชีวศึกษาของวิทยาลัยสรวพานครหลวงเวียงจันทน์, วิทยานิพนธ์,
วิทยาลัยสรวพานครหลวงเวียงจันทน์, พ.ศ ๒๕๔๗.

เบสท์ และ คาร์น (Best and Kahn). อ้างถึงใน สารัญญา เฟื่องฟู , “การศึกษาปัญหาการพัฒนา
บุคลากรตามทัศนะของครู และผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดระยอง
และจังหวัดจันทบุรี”, ปรินญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, พ.ศ ๒๕๔๙.

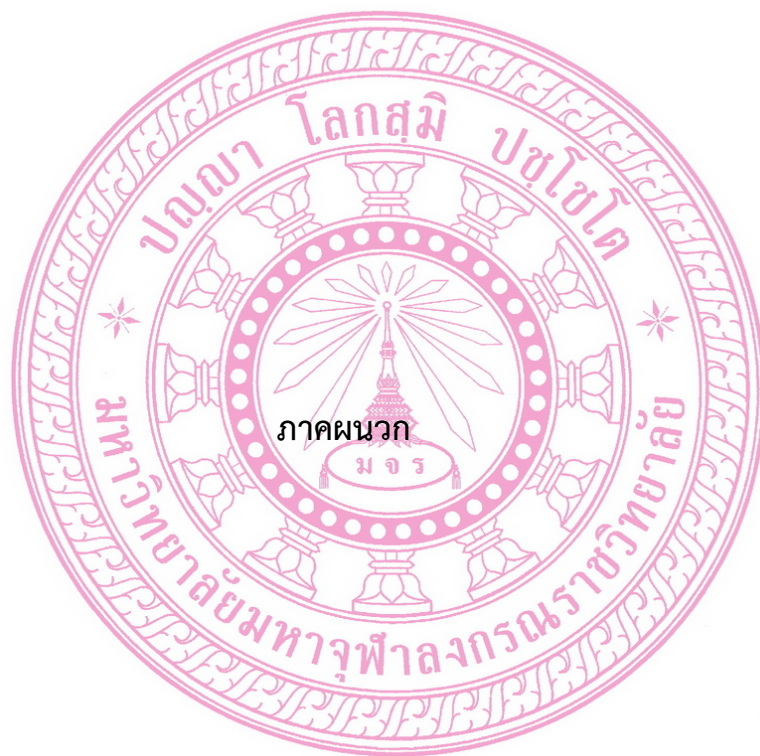
พระวีระ สุนทรโร (โสธร). “การบริหารงานด้านการจัดการเรียนการสอนโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน
สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน นนทบุรี เขต ๑”,
วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย,พ.ศ
๒๕๕๒ .

รุ่งรักษ์ เลิศวิชากุล. ผลการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันเรื่องการทำขนมปังแซนวิช,
ปรินญาศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสารคาม, พ.ศ ๒๕๔๘.

เหนียว ศीलวงค์. “เกี่ยวกับความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักศึกษาอาชีววิทยาลัย
วิทยาศาสตร์พื้นฐาน มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว”, ปรินญาครุศาสตร มหาบัณฑิต,
สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา, พ.ศ ๒๕๔๕.

(๓) ภาษาอังกฤษ

- Adornetto,D.S. **Uncovering Best Practices in Professional Development for improved student outcome: lessons learned from Three of Ohio's Best (DAI60/02)Ph.D.DissertationAbstract.**The Ohio State University,1999.
- Alexander.R.H. the effect career education curriculum on the vocational maturity of inner city adolescent boys, **Dissertation Abstracts International.** 1980.
- Butts David P, **The Teaching of Science A self Directed Planning Guide,** New York :harrper & Row Publishing, 1974.
- Doll.R.C. **Curriculum Improvement: Decision Making and Process.** 9th. Boston:Ally and Bacon,1996.
- Likert, **Technique for the measurement of attitudes** archives of psychology, New York : McHraw Hill International Book Company. 1932.
- UNESCO, **"Strategies and Procedures in developing and Implementing Curriculum"**, Bangkok: the Unesco Regional office for Education in Asia Oceania,1978.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง: ศึกษาการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครูวิทยาลัยครูหลวงพระบาง
ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

คำชี้แจง

๑. แบบสอบถามนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครูวิทยาลัยครูหลวงพระบาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

๒. สำคัญสำคัญของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น ๓ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ แบบสอบถามที่เกี่ยวกับสถานสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครูวิทยาลัยครูหลวงพระบาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ตอนที่ ๓ แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางแก้ไขเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครูวิทยาลัยครูหลวงพระบาง

ตอนที่๓.๑ ในการตอบแบบสอบถาม ขอความกรุณาตอบคำถามตามความเป็นจริงทุกข้อ ทุกตอนในการแปรผลวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจะแปลผลโดยภาพรวมทั่วไป อีกทั้งคำตอบของนักศึกษาจะถูกเก็บรักษาไว้เป็นความลับ ดังนั้น การตอบแบบสอบถามครั้งนี้จะไม่มีผลเสียหายต่อนักศึกษา หรือในวิทยาลัยของนักศึกษาแต่ประการใด เพราะผู้วิจัยจะนำข้อมูลไปศึกษาในภาพรวมเท่านั้น

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากนักศึกษาด้วยดี และขอขอบพระคุณนักศึกษา มา ณ โอกาสนี้

นายทอง จิตตพร

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ตอนที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () ที่ตรงกับข้อมูลจริงของนักศึกษา

๑. เพศ

() ชาย

() หญิง

๒. อายุ

() ๑๔ - ๑๘ ปี

() ๑๙ - ๒๑ ปี

() ๒๒ - ๒๕ ปี

() อื่นๆ.....

๓. กำลังศึกษาชั้นปี

() ชั้นปีที่ ๑

() ชั้นปีที่ ๒

() ชั้นปีที่ ๓

() ชั้นปีที่ ๔

๔. คณะที่กำลังศึกษา

() คณะสังคมศาสตร์

() คณะธรรมศาสตร์

() คณะภาษาต่างประเทศ

() คณะอนุบาล-ประถม

๕. สถานที่พัก

() เข้าห้องอยู่

() อยู่กับญาติ

() อยู่หอพัก

() อื่นๆ.....

๖. สถานภาพทางครอบครัว

() ข้าราชการ

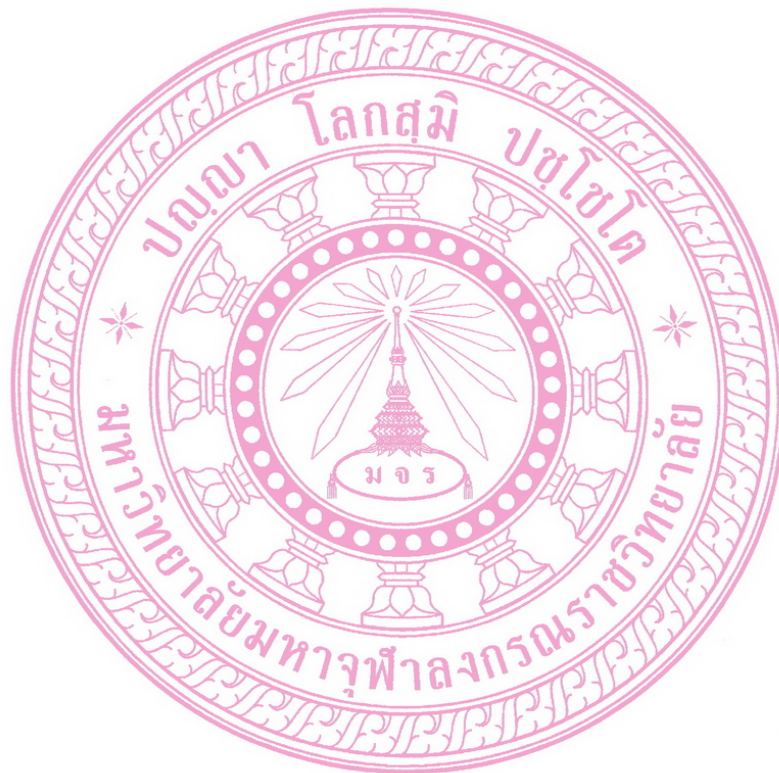
() เกษตรกร

() ค้าขาย

() อื่นๆ.....

๗. แรงจูงใจที่เข้ามาเรียน

- () ตั้งใจมาเรียน
- () ถูกพ่อแม่บังคับ
- () มาตามเพื่อน
- () มาเรียนเล่นๆ

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครูวิทยาลัยครูหลวงพระบาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางตรงตามความคิดเห็นของนักศึกษา

ข้อที่	การจัดการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครู วิทยาลัยครูหลวงพระบาง	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๑. ด้านหลักสูตร						
๑	จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เน้นให้ผู้เรียน คิดเป็น ทำเป็น และแก้ไขปัญหา					
๒	หลักสูตรได้จัดเวลาที่ใช้ในการเรียนการสอน เหมาะสมกับแต่ละสาขาวิชา					
๓	หลักสูตรจัดเนื้อหาวิชาในภาคทฤษฎีและ ภาคปฏิบัติได้สอดคล้องกับการสภาพปัญหาของ โรงเรียน ชุมชนและท้องถิ่น					
๔	หลักสูตรมีความเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและ สังคมปัจจุบัน					
๕	หลักสูตรได้จัดให้มีความยืดหยุ่นได้ตามโอกาสของ การเรียน					
๒. ด้านครูสอน						
๑	ครูมีประสบการณ์และมีความชำนาญในวิชาชีพที่ สอน					
๒	ครูมีการแนะนำและให้ความเป็นกันเอง					
๓	เอาใจใส่และติดตามผลการเรียนการสอน					
๔	เปิดโอกาสให้ซักถามข้อสงสัย					
๕	แต่งกายเหมาะสม					

ข้อที่	การจัดการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพระดับ วิทยาลัยครูหลวงพระบาง	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๓. ด้านกระบวนการเรียนการสอน						
๑	การเรียนการสอนสามารถทำให้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนดีขึ้น					
๒	เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นเพื่อฝึกตัวเองและพัฒนาตัวเองให้มีความสามารถที่จะอยู่ได้อย่างดี					
๓	มีการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เพิ่มเติม					
๔	ผู้สอนมีการสาธิตและถ่ายทอดความรู้ให้นักเรียนปฏิบัติ			*		
๕	มีการแจกเอกสารประกอบการเรียน					
๔. สื่อการสอน						
๑	ช่วยนักศึกษาในการเพิ่มทักษะในการอ่านและเสริมสร้างความเข้าใจในการเรียนการสอน					
๒	ช่วยส่งเสริมให้นักศึกษาคิดและแก้ปัญหาในขบวนการเรียนรู้ได้ดี					
๓	ช่วยให้นักศึกษาเรียนสำเร็จและสอบได้คะแนนดีมากขึ้น					
๔	ช่วยให้นักศึกษามีประสบการณ์ร่วมกันและกว้างขวาง					
๕	ช่วยให้บทเรียนเป็นที่น่าสนใจ					

ข้อที่	การจัดการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพระดับ วิทยาลัยครูหลวงพระบาง	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๕. กิจกรรม						
๑	สามารถเสริมสร้างทักษะ ความรู้และ ประสบการณ์ทางการเรียนให้แก่นักศึกษา					
๒	สามารถพัฒนาร่างกาย จิตใจ และอารมณ์ในการที่ จะอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข					
๓	ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็น ประโยชน์และเพิ่มความสนใจในการทำกิจกรรม					
๔	เสริมสร้างความสามัคคีในหมู่นักศึกษา					
๕	ช่วยให้นักศึกษาผ่อนคลายในห้องเรียน และหา ความรู้ร่วมกัน					
๖. ด้านวัด และประเมินผล						
๑	การวัดและประเมินผลตรงตามเนื้อหาการเรียน การสอน					
๒	การวัดและประเมินผลครอบคลุมทั้งกระบวนการ ผลงานและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา					
๓	การวัดและประเมินผลสามารถนำไปใช้ปรับปรุง และพัฒนาการเรียนของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี					
๔	มีเกณฑ์การวัดและประเมินผลที่ชัดเจน					
๕	นักศึกษามีโอกาสได้ประเมินตนเองและเพื่อน					
๖	สามารถรู้ผลการเรียนได้เป็นอย่างดี					

ตอนที่ ๓ แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครูวิทยาลัยครูหลวงพระบาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นปัญหาและแนวทางแก้ไขเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพครูวิทยาลัยครูหลวงพระบาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ปัญหา	แนวทางแก้ไข
๑. ด้านหลักสูตร	๑. ด้านหลักสูตร
๒. ด้านวิชาการ และครูสอน	๒. ด้านครูสอน
๓. ด้านกระบวนการเรียนการสอน	๓. ด้านกระบวนการเรียนการสอน
๔. ด้านสื่อการสอน	๔. ด้านสื่อการสอน
๕. ด้านกิจกรรม	๕. ด้านกิจกรรม
๖. ด้านวัด และประเมินผล	๖. ด้านวัด และประเมินผล

ทุกความคิดเห็นของท่านมีค่าอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับนี้โปรดตอบให้ครบทุกข้อ
ขอขอบคุณ ณ โอกาสนี้

ແບບສອບຖາມເພື່ອການວິໄຈ

ເລື່ອງ: ການຈັດການຮຽນ-ການສອນຕາມຫຼັກສູດວິຊາຊີບຄູ ວິທະຍາໄລຄູ
ຫຼວງພະບາງ

ຄຳຊີ້ແຈງ ແບບສອບຖາມນີ້ມີວັດຖຸປະສົງເພື່ອການສຶກສາວິໄຈເລື່ອງ ການຈັດການຮຽນ-ການ
ສອນຕາມຫຼັກສູດວິຊາຊີບຄູວິທະຍາໄລຄູຫຼວງພະບາງ ເນື້ອຫາສຳຄັນຂອງແບບສອບຖາມແບ່ງ
ອອກເປັນ 3 ຂັ້ນຕອນ ຄື

ຕອນທີ 1 ແບບສອບຖາມກ່ຽວກັບສະພາບຂອງຜູ້ຕອບແບບສອບຖາມ

ຕອນທີ 2 ແບບສອບຖາມການຈັດການຮຽນ-ການສອນຕາມຫຼັກສູດວິຊາຊີບຄູ
ວິທະຍາໄລຄູຫຼວງພະບາງ

ຕອນທີ 3 ແບບສອບຖາມປາຍເປີດກ່ຽວກັບປັນຫາ ແລະ ແນວທາງແກ້ໄຂ
ກ່ຽວກັບການຈັດການຮຽນ-ການສອນຕາມຫຼັກສູດວິຊາຊີບຄູຫຼວງພະບາງ

ຕອນທີ 3.1 ໃນການຕອບແບບສອບຖາມຂໍຄວາມກະລຸນາຕອບຄຳ
ຖາມຕາມຄວາມເປັນຈິງທຸກຂໍ້ທຸກຂັ້ນຕອນ ໃນການແປຜິນວິເຄາະຂໍ້ມູນ ຜູ້ວິໄຈແປຜິນໂດຍ
ພາບລວມທົ່ວໄປ ອີກທັງຄຳຕອບຂອງນັກສຶກສາຈະຖືກເກັບຮັກສາໄວ້ເປັນຄຳລັບ ດັ່ງນັ້ນ,
ການຕອບແບບສອບຖາມ ແລະ ແບບສຳພາດຄັ້ງນີ້ຈະບໍ່ມີຜົນເສຍຫາຍຕໍ່ນັກສຶກສາແຕ່ຢ່າງໃດ
ຫຼື ໃນວິທະຍາໄລຂອງນັກສຶກສາແຕ່ປະການໃດເພາະຜູ້ວິໄຈຈະນຳຂໍ້ມູນໄປສຶກສາໃນພາບ
ລວມເທົ່ານັ້ນ

ຜູ້ວິໄຈຫ້ວງເປັນຢ່າງຍິ່ງວ່າຈະໄດ້ຮັບຄວາມຮ່ວມມືຈາກນັກສຶກສາດ້ວຍດີ ແລະ
ຂໍຂອບໃຈນຳທຸກຄົນໃນໂອກາດນີ້ດ້ວຍ

ທ້າວ ກິງທອງ ຈິດຕະພອນ

ນັກສຶກສາປະລິນຍາໂທ ສາຂາບໍລິຫານການສຶກສາ
ມະຫາວິທະຍາໄລມະຫາຈຸລາລົງກອນລາຊວິທະຍາໄລ

ຕອນທີ 1 ຂໍ້ມູນພື້ນຖານຂອງຜູ້ຕອບແບບສອບຖາມ

ຄໍາຊີ້ແຈງ: ກະລຸນາໝາຍ ✓ໃສ່ໃນ () ທີ່ຖືກຂໍ້ມູນຈິງຂອງນັກສຶກສາ

1. ເພດ () ຊາຍ () ຍິງ
2. ອາຍຸ 14-18 () ປີ
19-21 () ປີ
22-25 () ປີ
- 3 ກຳລັງສຶກສາ
ຊັ້ນປີທີ 1 ()
ຊັ້ນປີທີ 2 ()
ຊັ້ນປີທີ 3 ()
ຊັ້ນປີທີ 4 ()
- 4 ຄະນະທີ່ກຳລັງສຶກສາ
ຄະນະສັງຄົມ ()
ຄະນະທຳມະຊາດ ()
ຄະນະພາສາຕ່າງປະເທດ ()
ຄະນະອະນຸບານ-ປະຖົມ ()
- 5 ສະຖານທີ່ພັກ
ເຊົ່າຫ້ອງຢູ່ ()
ຢູ່ນຳພີ່ນ້ອງ ()
ຢູ່ຫໍພັກໃນ ()
- 6 ສະຖານະພາບທາງຄອບຄົວ
ພະນັກງານລັດ ()
ຊາວໄຮ່ຊາວນາ ()
ພໍ່ຄ້າແມ່ຄ້າ ()
- 7 ແຮງຈູງໃຈທີ່ເຂົ້າມາຮຽນ
ສະມັກໃຈມາຮຽນ ()
ຖືກພໍ່ແມ່ບອກມາຮຽນ ()
ມາຕາມໝູ່ເພື່ອນ ()
ມາຮຽນຫຼິ້ນ ()

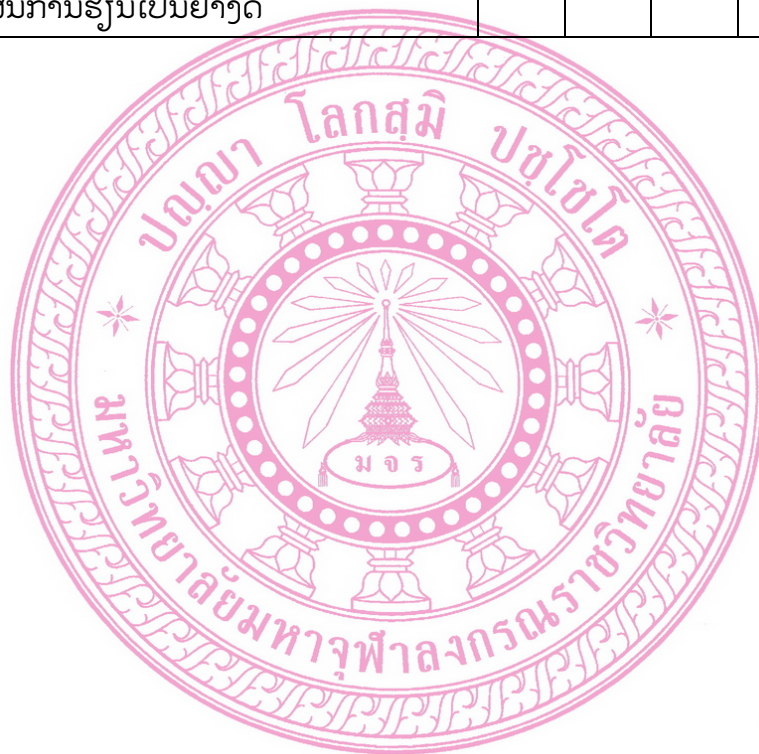
ຕອນທີ2ສອບຖາມຄວາມຄິດເຫັນກ່ຽວກັບການຈັດການຮຽນການສອນຕາມຫຼັກສູດ
ວິຊາຊີບຄູວິທະຍາໄລຄູຫຼວງພະບາງ

ຄໍາຊີ້ແຈງ ກະລຸນາໝາຍ ✓ ລົງໃນຕາຕະລາງຕາມຄວາມຄິດເຫັນຂອງນັກສຶກສາ

ຂໍ້ທີ	ການຈັດການຮຽນ-ການສອນຕາມຫຼັກສູດວິຊາຊີບ ຄູ	ລະດັບຄວາມຄິດເຫັນ				
		ຫຼາຍທີ່ສຸດ	ຫຼາຍ	ປານກາງ	ໜ້ອຍ	ໜ້ອຍ
I.ດ້ານຫຼັກສູດ						
1	ຈຸດມຸ່ງຫມາຍຂອງຫລັກສູດເນັ້ນໃຫ້ຜູ້ຮຽນ ເປັນ ເຮັດເປັນ ແລະແກ້ໄຂບັນຫາ					
2	ຫຼັກສູດໄດ້ຈັດເວລາທີ່ໃຊ້ໃນການຮຽນການສອນ ເໝາະກັບແຕ່ລະຄະນະ					
3	ຫຼັກສູດຈັດເນື້ອຫາວິຊາໃນພາກທົດສະດີ ແລະ ພາກປະຕິບັດໄດ້ສອດຄ້ອງກັບສະພາບບັນຫາຂອງ ໂຮງຮຽນຊຸມຊົນ ແລະທ້ອງຖິ່ນ					
4	ຫຼັກສູດມີຄວາມເໝາະສົມກັບສະພາບເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມປະຈຸບັນ					
5	ຫຼັກສູດໄດ້ຈັດໃຫ້ມີຄວາມເໝາະສົມຕາມໂອກາດ ຂອງການຮຽນ					
II.ດ້ານຄູຜູ້ສອນ						
6	ຄູມີປະສົບການ ແລະ ມີຄວາມຊຳນານໃນວິຊາ ຊີບທີ່ສອນ					
7	ຄູມີການແນະນຳ ແລະໃຫ້ຄວາມເປັນກັນເອງ					
8	ເອົາໃຈໃສ່ ແລະ ຕິດຕາມຜົນການຮຽນການສອນ					
9	ເປີດໂອກາດໃຫ້ຊັກຖາມຂໍ້ສົງໄສ					
10	ແຕ່ງກາຍເໝາະສົມ					
III. ດ້ານຂະບວນການຮຽນ-ການສອນ						
11	ການຮຽນການສອນສາມາດເຮັດໃຫ້ປຸງແປງພຶດຕິ ກຳຂອງນັກຮຽນດີຂຶ້ນ					
12	ເປີດໂອກາດໃຫ້ຜູ້ຮຽນໄດ້ສະແດງຄວາມຄິດເຫັນ ເພື່ອເຝິກຕົນເອງ ແລະພັດທະນາຕົນເອງໃຫ້ມີ					

	ຄວາມສາມາດ					
13	ມີການເຊີນວິທະຍາກອນມາໃຫ້ຄວາມຮູ້ເພີ່ມ					
14	ຜູ້ສອນມີການສາທິດ ແລະ ຖ່າຍທອດຄວາມຮູ້ໃຫ້ນັກຮຽນ					
15	ມີການແຈກເອກະສານປະກອບການຮຽນການສອນ					
IV.ດ້ານສຶກາສອນ						
16	ຊ່ວຍໃຫ້ນັກສຶກສາເພີ່ມທັກສະໃນການອ່ານ ແລະ ເສີມສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈໃນການຮຽນການສອນ					
17	ຊ່ວຍສົ່ງເສີມໃຫ້ນັກສຶກສາໄດ້ຄິດ ແລະ ແກ້ບັນຫາໃນຂະບວນການຮຽນຮູ້ໄດ້ດີ					
18	ຊ່ວຍໃຫ້ນັກສຶກສາຮຽນສຳເລັດ ແລະ ເສັງໄດ້ຄະແນນດີຫລາຍຂຶ້ນ					
19	ຊ່ວຍໃຫ້ນັກສຶກສາມີປະສົບການຮ່ວມກັນແລະກວ້າງຂວາງ					
20	ຊ່ວຍໃຫ້ບົດຮຽນເປັນຫນ້າສົນໃຈ					
V. ດ້ານກິດຈະກຳ						
21	ສາມາດເສີມສ້າງທັກສະ ຄວາມຮູ້ປະສົບການທາງດ້ານການຮຽນໃຫ້ແກ່ນັກສຶກສາ					
22	ສາມາດພັດນາການຮຽນການສອນ ແລະ ການຮັບຮູ້ຮ່ວມກັນໄດ້					
23	ສົ່ງເສີມໃຫ້ນັກຮຽນຮູ້ຈັກໃຊ້ກິດຈະກຳເຂົ້າໃນຊີວິດປະຈຳວັນ					
24	ເສີມສ້າງຄວາມສາມັກຄີໃນໝູ່ນັກສຶກສາ					
25	ຊ່ວຍໃຫ້ນັກສຶກສາຜ່ອນຄາຍໃນຫ້ອງຮຽນ ແລະ ຫາຄວາມຮູ້ຮ່ວມກັນ					
VI. ດ້ານວັດ ແລະ ປະເມີນຜົນ						
26	ການວັດແລະປະເມີນຜົນກົງກັບເນື້ອຫາການຮຽນການສອນ					

27	ການວັດປະເມີນຜົນຄອບຄຸມທັງຂະບວນການຜົນງານ ແລະ ລັກສະນະທີ່ດີຂອງນັກສຶກສາ					
28	ການວັດປະເມີນຜົນສາມາດນຳໄປໃຊ້ປັບປຸງ ແລະ ພັດທະນາການຮຽນຂອງນັກສຶກສາ					
29	ມີເກນການວັດປະເມີນຜົນ					
30	ນັກສຶກສາມີໂອກາດໄດ້ປະເມີນຕົນເອງແລະເພື່ອນ					
31	ສາມາດຮູ້ຜົນການຮຽນເປັນຢ່າງດີ					

ຕອນທີ 3 ແບບສອບຖາມ ປາຍເປີດກຸ່ວກັບບັນຫາ ແລະ ແນວທາງແກ້ໄຂການຈັດການ
ຮຽນ-ການສອນຕາມຫຼັກສູດວິຊາຊີບຄູຫຼວງພະບາງ

ຄໍາຊີ້ແຈງ ກະລຸນາສະແດງຄວາມຄິດເຫັນກຸ່ວກັບບັນຫາ ແລະ ແນວທາງແກ້ໄຂກຸ່ວກັບ
ການຈັດການຮຽນ-ການສອນຕາມຫຼັກສູດວິຊາຊີບຄູວິທະຍາໄລຄູຫຼວງພະບາງ

ແບບສອບຖາມປາຍເປີດສໍາລັບນັກຮຽນ

ນັກຮຽນສາມາດຂຽນຄວາມຄິດເຫັນຂອງຕົນເອງລົງໃນແຕ່ລະດ້ານລຸ່ມນີ້ ຕາມຄວາມ
ເປັນຈິງຂອງຕົນເອງທີ່ຢາກຈະສະແດງຄວາມຄິດເຫັນ

1 ດ້ານຫຼັກສູດ

2 ດ້ານຄູຜູ້ສອນ

3 ດ້ານກະບວນການຮຽນ-ການສອນ

4 ດ້ານສື່ການສອນ

5 ດ້ານກິດຈະກຳ

6 ດ້ານວັດ ແລະ ປະເມີນຜົນ

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

ภาคผนวก จ
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย เรื่อง การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร
วิชาชีพครูวิทยาลัยหลวงพระบางประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
ประกอบด้วย

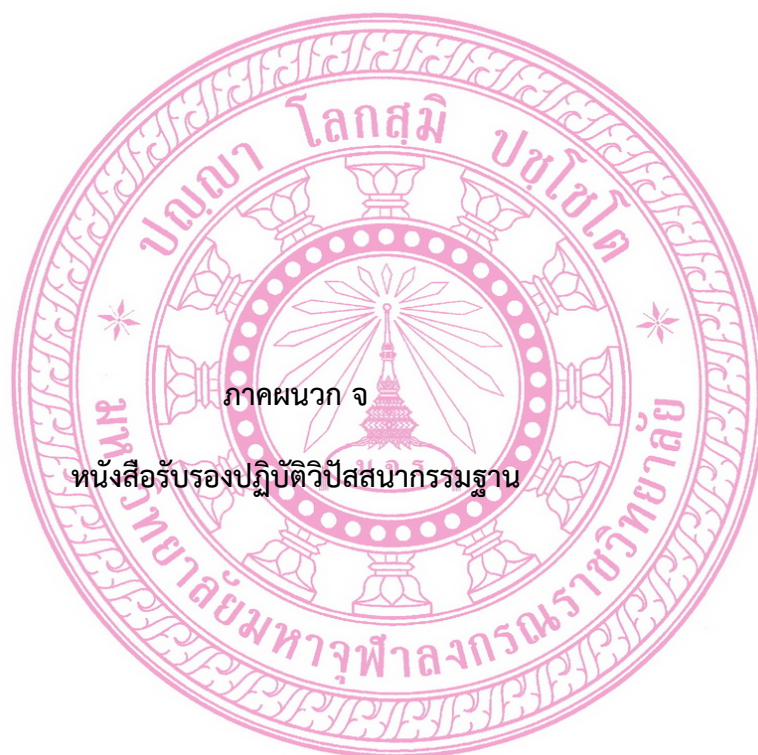
๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมศักดิ์ บุญปู อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อินตา ศิริวรรณ อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ลีน งามประโคน อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๔. รองศาสตราจารย์พิเศษ ดร. วิชชุดา ทุนวิไล ผู้ทรงคุณวุฒิ ประจำโครงการหลักสูตร
พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ
ราชวิทยาลัย

๕. อาจารย์ พิเศษ ดร.กิตติ กอบบัวแก้ว ผู้ทรงคุณวุฒิ ประจำโครงการหลักสูตรพุทธ
ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย

ประวัติผู้ทำการวิจัย

- ชื่อ-นามสกุล : นายกทอง จิตตะพร
- เกิด : ที่ ๙ ธันวาคม พ.ศ ๒๕๒๗
- ภูมิลำเนา : บ้านคกแอก อ.หงส์สา จ.ไชยบุรี ประเทศสาธารณรัฐ
ประชาธิปไตยประชาชนลาว
- การศึกษา : ประถมศึกษา โรงเรียนคกแอก อ.หงส์สา จ. ไชยบุรี
มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวัดสี่พุทธบาท จ.หลวงพระบาง
มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดโคกป่าหลวง จ. เวียงจันทน์
พ.ศ ๒๕๕๑ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี
คณะมนุษยศาสตร์ (สาขาภาษาอังกฤษ)
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช วิทยาลัย กรุงเทพมหานคร
ประเทศไทย
- ประสบการณ์การทำงาน : ข้าราชการประจำวิทยาลัยครูหลวงพระบาง
- สำเร็จการศึกษา : ๒๗ / ก.พ / ๒๕๕๗
- ที่อยู่ปัจจุบัน : บ้านธาตุหลวง อำเภอหลวงพระบาง จังหวัดหลวงพระบาง
ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
- โทร : +๘๕๖๒๐๙๕๕๕๙๘๗๒ / ๐๘๔-๖๖๓๘๔๔๕
- E-mail : kongthong_feun@yahoo.com
- Face book : kongthong_feun chittaphone